

29^ο

www.ised.gr

Ιατρικό Συνέδριο

Ενόπλων Δυνάμεων

Ενιαία Υγεία & Ευφυής Καινοτομία

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

28/11 - 1/12
2024

Θεσσαλονίκη

Makedonia Palace Hotel

Θεσσαλονίκης 12, 153 44 Γέρακας,
T: 2106048260, E: vfeleku@free-spirit.gr
www.free-spirit.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βραβείο Καλύτερης Εργασίας ΙΣΕΔ	3
Προφορικές Ανακοινώσεις	4
Αναρτημένες Ανακοινώσεις	70

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΣΕΔ

Ο Πρόεδρος και η Οργανωτική Επιτροπή του 29^{ου} Ιατρικού Συνεδρίου Ενόπλων Δυνάμεων απένειμε το Βραβείο Καλύτερης Εργασίας στην εργασία ΠΑ031 με τίτλο:

«ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 10 και 11 ΕΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ»

της συγγραφικής ομάδας

Δαμιανός Γεώργιος^{1,2}, Θωμαΐδου Λωρέττα¹, Δαμιανός Δημοσθένης²

¹ Β' Παιδιατρική Κλινική ΕΚΠΑ «Παναγιώτη & Αγλαΐα Κυριακού», Αθήνα

² Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών ΠΝ, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

ΠΑ001

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΑΡΑΜΕΤΡΩΝ ΜΕΛΙΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ

Δουδουλακάκης Αθανάσιος¹, Σουλάκης Διομήδης-Δημήτριος¹, Σουλιώτου Νικολέτα¹, Γεωργάκης Γεώργιος², Κατσιαφλάκας Δημήτριος², Μιχαηλίδης Ευστράτιος²

¹ Πολυτεχνική Σχολή ΑΠΘ, Τμήμα Χημικών Μηχανικών ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

² Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Διεύθυνση Εργαστηρίων, Τμήμα Χημικό, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Μέλι είναι η φυσική γλυκιά ιξώδης ουσία που παράγεται από τις μέλισσες του είδους *Apis mellifera* από το νέκταρ και από εκκρίσεις φυτών. Σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του τρόπου μεταβολής των ποιοτικών παραμέτρων υγρασία, ηλεκτρική αγωγιμότητα, υδροξυμεθυλοφουρφουράλη (HMF) και διασάση για 6 διαφορετικά είδη μελιού κατά την αποθήκευσή τους σε 4 διαφορετικές θερμοκρασίες για χρονικό διάστημα 6 μηνών.

Υλικό-Μέθοδοι: Το ποσοστό υγρασίας προσδιορίζεται με χρήση διαθλασίμετρου Abbe και της εξίσωσης Wedmore. Η ηλεκτρική αγωγιμότητα προσδιορίζεται με χρήση κατάλληλου αγωγιμόμετρου. Ο προσδιορισμός της συγκέντρωσης της HMF και της διασάσης πραγματοποιείται φασματοφωτομετρικά με την μέθοδο White και Schade αντίστοιχα.

Αποτελέσματα: Η διασάση αυξομειώνεται με την πάροδο του χρόνου έχοντας πτωτική τάση, ενώ εμφανίζεται αντιστρόφως ανάλογη με τη θερμοκρασία. Για όλα τα μέλια, διατηρείται εντός επιτρεπτών ορίων, εκτός από τους 44.5°C. Η HMF στους 5°C και 22°C, αυξάνεται αργά και σταδιακά ενώ στους 30°C και 44.5°C, αυξάνεται σημαντικά, προσεγγίζοντας ή ξεπερνώντας τα όρια νομοθεσίας. Η υγρασία αυξάνεται με τον χρόνο, δεν επηρεάζεται αξιοσημείωτα από τη θερμοκρασία και δεν υπερβαίνει τα όρια. Η αγωγιμότητα μεταβάλλεται ελάχιστα συναρτήσει του χρόνου και της θερμοκρασίας.

Συμπεράσματα: Η υγρασία και η αγωγιμότητα δεν μεταβάλλονται σημαντικά ούτε με την θερμοκρασία ούτε με το χρόνο, ωστόσο υψηλότερη υγρασία εμφανίζει το ανθόμελο, δείχνοντας τάση ζύμωσης και εγκυμονώντας κινδύνους ανάπτυξης μικροοργανισμών. Η παρατεταμένη αποθήκευση στις θερμοκρασίες 30°C και 44.5°C, ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική ποιοτική υποβάθμιση του μελιού. Τέλος, από την εργασία φαίνεται πως η αποδοτικότερη συντήρηση επιτυγχάνεται στους 5°C, ενώ το μέλι καστανιάς εμφανίζεται ως το ανθεκτικότερο στον χρόνο και στις μεταβολές της θερμοκρασίας.

ΠΑ002

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΕΙΩΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Β-ΛΑΚΤΑΜΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ *KLEBSIELLA PNEUMONIAE* ΑΠΟ ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΑ ΟΡΝΙΘΙΑ, ΤΟ ΚΡΕΑΣ ΤΟΥΣ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Τσίτσος Ανέστης¹, Παπαδόπουλος Θεόφιλος², Δαμιανός Αλέξανδρος¹, Κισκίνης Κωνσταντίνος³, Τσιούρης Βασίλειος³, Μπουτέλ Μαρία⁴, Τυροδήμος Ηλίας⁵, Σούλτος Νικόλαος¹, Παπά Άννα⁶, Οικονόμου Ευάγγελος¹

¹ Εργαστήριο Υγιεινής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης - Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

² Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΔΗΜΗΤΡΑ, Θεσσαλονίκη

³ Μονάδα Παθολογίας Πτηνών, Κλινική Παραγωγικών Ζώων, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

⁴ Δ' Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη

⁵ Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

⁶ Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα ανθεκτικά στις β-λακτάμες στελέχη *Klebsiella pneumoniae* έχουν συσχετισθεί ευρέως με την πρόκληση σοβαρών ενδοноσοκομειακών λοιμώξεων. Αν και έχουν απομονωθεί από ζώα, τρόφιμα και περιβάλλον, τα δεδομένα σχετικά με τη διασπορά μέσω της αλυσίδας ζώων, τροφίμων και περιβάλλοντος είναι ελλιπή. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση πιθανών συγγενειών μεταξύ ανθεκτικών στις β-λακτάμες στελεχών *K. pneumoniae* από κρεοπαραγωγά ορνίθια, το κρέας τους, το περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Υλικό-Μέθοδοι: Συγκρίθηκαν σαράντα ένα (41) στελέχη *K. pneumoniae* από σφάγια κοτόπουλου, ασθενείς και περιβάλλον πτηνοτροφείων, πτηνοσφαγείων και νοσοκομείων με βάση το πρωτεϊνικό και γενετικό προφίλ των στελεχών με MALDI-TOF MS και ηλεκτροφόρηση πηκτής παλλόμενου πεδίου (PFGE), αντίστοιχα. Δύο στελέχη (σφάγιου κοτόπουλου και περιβάλλοντος εκτροφής) υποβλήθηκαν και σε αλληλούχιση πλήρους γονιδιώματος (WGS), προκειμένου να διερευνηθούν περαιτέρω οι μεταξύ τους συγγένειες.

Αποτελέσματα: Η ανάλυση των πρωτεϊνικών προφίλ έδειξε μεγάλου βαθμού συγγένεια μεταξύ στελεχών που προέρχονται τόσο από τα ίδια όσο και από διαφορετικά ενδαιτήματα. Σύμφωνα με τη PFGE αποκαλύφθηκαν συνολικά 34 ηλεκτροφορητικά πρότυπα (παλσότυποι), πέντε από τα οποία περιλαμβάνουν δύο ή τρία στελέχη που εμφανίζουν 100% γενετική ομοιότητα. Οι δύο πρώτοι παλσότυποι περιλαμβάνουν κλινικά στελέχη, ο τρίτος στελέχη από το περιβάλλον νοσοκομείου, ο τέταρτος στελέχη από το περιβάλλον εκτροφής και ο πέμπτος ένα κλινικό στέλεχος και ένα στέλεχος από σφάγιο κοτόπουλου. Η WGS έδειξε πως τα στελέχη από σφάγιο κοτόπουλου και περιβάλλον εκτροφής ανήκαν στον ίδιο τύπο ST (ST11).

Συμπεράσματα: Τα ευρήματα συνηγορούν στην ύπαρξη διασποράς ανθεκτικών *K. pneumoniae* κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής κρέατος κοτόπουλου, από την εκτροφή στο τρόφιμο και ακολούθως στον άνθρωπο. Οι τεχνικές MALDI-TOF MS και PFGE μπορούν να αλληλοσυμπληρώνονται και να χρησιμοποιούνται συνδυαστικά για τη διερεύνηση των γενετικών συγγενειών στελεχών που προέρχονται από διαφορετικά ενδαιτήματα.

ΠΑ003

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ

Μπαρούτη Αφροδίτη-Δήμητρα¹, Βλάχος Νικόλαος-Μάριος¹, Γκόγκου Χριστίνα², Γεωργάκης Γεώργιος³, Κατσιαφλάκας Δημήτριος³, Μιχαηλίδης Ευστράτιος³

¹ Πολυτεχνική Σχολή Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Χημικών Μηχανικών, Θεσσαλονίκη

² Σχολή Θετικών Επιστημών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Χημείας, Θεσσαλονίκη

³ Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Διεύθυνση Εργαστηρίων, Τμήμα Χημικό, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της εργασίας είναι η παρακολούθηση μερικών ποιοτικών χαρακτηριστικών δειγμάτων εξαιρετικά παρθένων ελαιόλαδων, που λήφθηκαν από Στρατιωτικά Πρατήρια της Β. Ελλάδος και αποθηκεύτηκαν σε τρεις διαφορετικές θερμοκρασίες, για χρονικό διάστημα μερικών μηνών.

Υλικό-Μέθοδοι: Οι δείκτες ή τα κριτήρια ποιότητας του εξαιρετικά παρθένου ελαιόλαδου που εξετάστηκαν ήταν: η ελεύθερη οξύτητα, ο αριθμός υπεροξειδίων και η φασματοφωτομετρική εξέταση στο υπεριώδες UV. Η ελεύθερη οξύτητα και ο αριθμός υπεροξειδίων μετρήθηκαν με την μέθοδο της ογκομέτρησης με πρότυπο διάλυμα και η απορρόφηση στο υπεριώδες UV μετρήθηκε με φασματοφωτόμετρο UV-Vis.

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τόσο η ελεύθερη οξύτητα του ελαιόλαδου όσο και ο αριθμός υπεροξειδίων μεταβάλλονται τόσο με την πάροδο του χρόνου, όσο και με την αύξηση της θερμοκρασίας αποθήκευσης. Επίσης, ανάλογη μεταβολή παρουσιάζει και η απορρόφηση στο υπεριώδες UV.

Συμπεράσματα: Η ελεύθερη οξύτητα και ο αριθμός των υπεροξειδίων αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου, αλλά αυτή η αύξηση είναι μικρότερη σε χαμηλότερες θερμοκρασίες αποθήκευσης. Η απορρόφηση στο υπεριώδες αυξάνεται σημαντικά, δείχνοντας ότι η ποιότητα του λαδιού μειώνεται με τη διάρκεια της αποθήκευσης, αλλά αυτή η μείωση είναι λιγότερο έντονη σε χαμηλότερες θερμοκρασίες. Συνεπώς, η καλύτερη επιλογή για τη διατήρηση της ποιότητας του λαδιού είναι η αποθήκευση σε σκιερό μέρος με χαμηλές θερμοκρασίες και η συντομότερη από την εμφιάλωση, όσο το δυνατόν, κατανάλωση του.

ΠΑ004

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΩΝ MULTIPLEX PCR ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΝΟΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΚΡΕΑΣ

Τζαβάρας Ιωάννης¹, Αποστολίδη Ευαγγελία², Τζουανόπουλος Ανδρέας¹, Στέρης Βασίλειος¹, Κουτσόπουλος Δημήτριος¹, Παρασκευόπουλος Κωνσταντίνος¹, Μπουκουβάλα Ευριδίκη², Μπαμπέτσα Μαρία², Αικατερινιάδου Λουκία²

¹ Μικροβιολογικό Εργαστήριο Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Θεσσαλονίκη

² ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Το κρέας αποτελεί πολύτιμη πηγή απαραίτητων θρεπτικών συστατικών εύκολα απορροφήσιμων από τον οργανισμό. Λειτουργεί ως πηγή νερού και λίπους, με περιεκτικότητα σε πρωτεΐνη που κυμαίνεται από 20% έως 35%. Παρά την ύπαρξη εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που εποπτεύει την ποιότητα και την ασφάλεια του κρέατος και των προϊόντων κρέατος, η νοθεία του κρέατος παραμένει ευρέως διαδεδομένη. Ορισμένες νοθείες συμβαίνουν τυχαία, κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας, ωστόσο η πλειονότητά τους οφείλεται σε οικονομικά κίνητρα, νοθεία δηλαδή που πραγματοποιείται εσκεμμένα. Τέτοιες ενέργειες, είτε εκ προθέσεως είτε λόγω αμέλειας, εγείρουν σημαντικά ζητήματα σχετικά με σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία καθώς και οικονομικές και θρησκευτικές ανησυχίες. Για την προστασία των καταναλωτών από απάτη και νοθεία, έχουν αναπτυχθεί διάφορες μέθοδοι για τον προσδιορισμό των ζωικών ειδών που υπάρχουν στα τρόφιμα. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η ανάπτυξη μεθόδων πολύ υψηλής ευαισθησίας, ειδικότητας, ταχύτητας και χαμηλού κόστους, ικανών να ανιχνεύσουν νοθεία και να εντοπίσουν βοδινό, πρόβειο, κατσικίσιο, χοιρινό κρέας, αλλά και κρέας ιπποειδών και κοτόπουλου, καθώς και σόγια.

Υλικό-Μέθοδος: Μια σειρά από πέντε ζεύγη εκκινητών, που έχουν δημοσιευθεί από άλλους ερευνητές, και 3 ζεύγη σχεδιασμένα από το εργαστήριο του Ινστιτούτου Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης, συνδυάστηκαν σε 4 διαφορετικές multiplex PCR. Η πρώτη ήταν μια triplex-PCR για την ταυτόχρονη ανίχνευση προέλευσης κρέατος βοοειδών και αιγοπροβάτων, η δεύτερη ήταν μια duplex-PCR για την ταυτόχρονη ανίχνευση προέλευσης κρέατος χοίρων και πουλερικών. Εν συνεχεία, σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε μια tetraplex-PCR για την ταυτόχρονη ανίχνευση προέλευσης κρέατος βοοειδών, αιγοπροβάτων και χοίρων καθώς και μία triplex-PCR για την ανίχνευση προέλευσης κρέατος ιπποειδών, πουλερικών και σόγιας.

Αποτελέσματα-Συμπεράσματα: Οι προτεινόμενες μεθοδολογίες επέδειξαν στην πλειοψηφία τους υψηλή ειδικότητα και ευαισθησία (λιγότερο από 0,1 ng/μl), αναφορικά με τον προσδιορισμό του κρέατος βοοειδών, αιγοπροβάτων, χοίρων και πουλερικών. Πλεονέκτημά τους είναι η ταχύτητα και το χαμηλό κόστος. Η έρευνα θα συνεχιστεί για την αύξηση της ευαισθησίας του προσδιορισμού κρέατος ιπποειδών και σόγιας καθώς και την ποσοτικοποίηση των μεθόδων με Real-Time PCR.

ΠΑ005

ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ, ΣΕ ΠΑΓΚΟΥΣ ΚΟΠΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΣΤΗΝ ΠΕ/96 ΑΔΤΕ (ΧΙΟΣ)

Βουγαζιανός Εμμανουήλ, 96 ΑΔΤΕ/Διεύθυνση Υγειονομικού

Εισαγωγή-Σκοπός: Στην καθημερινή πράξη κατά τον τεμαχισμό και την μεταποίηση των τροφίμων σε χώρους εστίασης-κουζίνες χρησιμοποιούνται ειδικοί πάγκοι-επιφάνειες για τις οποίες πολλές φορές δε γνωρίζουμε το μικροβιακό φορτίο που έχει άμεση επίπτωση στην υγιεινή του τελικού προϊόντος, δηλαδή του τροφίμου. Σκοπός της εργασίας είναι η συγκριτική μελέτη των αποτελεσμάτων εξετάσεων ανίχνευσης μικροβιολογικού φορτίου, σε πάγκους κοπής τροφίμων στα παρασκευαστήρια τροφίμων (μαγειρεία-κυλικεία) σε Μονάδων και στρατιωτικών καταστημάτων (Λέσχες - Βρεφονηπιακός Σταθμός), στην ΠΕ/96 ΑΔΤΕ, πριν και μετά τον καθαρισμό αυτών από τη χρήση τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Η μελέτη διενεργείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που καλύπτει τις απαιτήσεις για τη χρήση των πάγκων κοπής και τον χειρισμών τροφίμων ως προς τις μικροβιολογικές και χημικές παραμέτρους [Οδηγία (ΕΕ) 10/2011 και Υπ. Απ. Υ1(γ)/Γ.Π/οικ.47829, ΦΕΚ 2161, τ. Β'/23 Ιουν 2017 περί υγειονομικών απαιτήσεων σε χώρους εστίασης. Η λήψη των δειγμάτων πραγματοποιήθηκε από πάγκους - επιφάνειες κοπής πριν και μετά τον καθαρισμό και τη χρήσης τους. Συγκεκριμένα τα δείγματα ελήφθησαν από επιφάνειες 10 εκ x 10 εκ των πάγκων κοπής και χειρισμού των τροφίμων με άσηπτο βαμβακοφόρο στυλεό εμβαπτισμένο σε άσηπτο δοχείο με 10 ml φυσιολογικό ορό, και οι εξετάσεις έγιναν με τις προδιαγραφές της κείμενης νομοθεσίας στο μικροβιολογικό εργαστήριο του Κ.ΒΙ.Ε.Σ. που είναι διαπιστευμένο από τον ΕΣΥΔ. Παράλληλα για τον σκοπό της μελέτης, πραγματοποιήθηκε αντιπαραβολή και σύγκριση των παραπάνω ευρημάτων, ανάλογα με το είδος της πάγκου-επιφάνειας και των υλικών καθαρισμού και απολύμανσης αυτών.

Αποτελέσματα: Συγκεκριμένα στην παρούσα μελέτη παρουσιάζονται γραφήματα των ευρημάτων που έχουν προκύψει από την αναζήτηση μικροβιολογικού φορτίου, όπως *Salmonella* spp *Listeria* spp, *Enterobacteriaceae*, *Staphylococcus* spp. *Bacillus cereus* *Escherichia coli*. κ.α.. Στη συνέχεια γίνεται σχολιασμός για τις μεθόδους καθαρισμού και απολύμανσης που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή πράξη, παραθέτονται με βάση προσωπικές εμπειρίες, διαφόρων τύπων δυσχέρειες, που ανακύπτουν στους χώρους εστίασης των Μονάδων της υπηρεσίας, αλλά και κατά την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών στην καθημερινή πράξη.

Συμπεράσματα: Συμπερασματικά στη μελέτη αναφέρονται οι επιμολύνσεις των πάγκων-επιφανειών κοπής, τα είδη τους κατά περίπτωση (πλαστικό Teflon, ανοξείδωτο μέταλλο, ξύλο) η ενδεχόμενη επικινδυνότητα για το τρόφιμο που παρέχεται στο προσωπικό και οι αποτελεσματικότεροι τρόποι απολύμανσης και αποφυγής τροφοδηλητηριάσεων.

ΠΑ006

ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΓΟΝΙΔΙΩΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΚΑΡΒΑΠΕΝΕΜΕΣ ΑΠΟ ΣΤΕΛΕΧΗ
ΕΝΤΕΡΟΒΑΚΤΗΡΙΟΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΜΟΝΩΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τριανταφύλλου Ελευθέριος^{1,2,3}, Λυσίτσας Μάριος^{2,3}, Τριανταφύλλου Αναστάσιος², Κυρίτση Μαρία¹, Βόντας Αλέξανδρος¹, Βουλγαρίδη Ιωάννα¹, Κολοκυθοπούλου Φωτεινή¹, Χατζηχριστοδούλου Χρήστος¹, Μουχτούρη Βαρβάρα¹

¹ Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Λάρισα

² Vet Αναλύσεις, Ιδιωτικό Κτηνιατρικό Εργαστήριο, Λάρισα

³ Κέντρο Εκπαίδευσης και Νοσηλείας Κτηνιατρικού (ΚΕΝΟΚ), Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι καρβαπενέμες αποτελούν αντιμικροβιακούς παράγοντες μείζονος σημασίας για την αντιμετώπιση λοιμώξεων του ανθρώπου από πολυανθεκτικά βακτήρια. Τις τελευταίες δεκαετίες ωστόσο η εμφάνιση και διασπορά στελεχών με επίκτητη ανθεκτικότητα στα υπόψη αντιβιοτικά εγείρει ανησυχία στους επαγγελματίες υγείας, ενώ δεν λείπουν και οι αναφορές απομόνωσης αντίστοιχων βακτηρίων από ζώα συντροφιάς. Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η διερεύνηση της παρουσίας ανθεκτικών στις καρβαπενέμες Εντεροβακτηριοειδών σε κλινικά δείγματα από σκύλους και γάτες στην Ελλάδα, των φαινοτυπικών τους χαρακτηριστικών και της ύπαρξης των αντίστοιχων γονιδίων ανθεκτικότητας.

Υλικό-Μέθοδοι: Μεταξύ 2020 και 2023, στελέχη Εντεροβακτηριοειδών απομονώθηκαν από περιστατικά λοιμώξεων ζώων συντροφιάς. Τα δείγματα λήφθηκαν σε κτηνιατρικές κλινικές, σε διάφορες περιοχές της χώρας. Η ταυτοποίηση έγινε αρχικά με εμπορικές συστοιχίες βιοχημικών δοκιμών, ενώ ακολούθησε επιβεβαίωση με φασματομετρία μάζας (MALDI-TOF MS). Πραγματοποιήθηκε έλεγχος της ευαισθησίας σε αντιβιοτικά με τη μέθοδο διάχυσης δίσκων σε άγαρ (Kirby-Bauer). Ακολούθως, σε όλα τα ανθεκτικά σε ιμιπενέμη και μεροπενέμη στελέχη διενεργήθηκε μοριακός έλεγχος της παρουσίας γονιδίων παραγωγής καρβαπενεμασών και συγκεκριμένα των *bla*_{NDM}, *bla*_{VIM}, *bla*_{KPC}, *bla*_{OXA} και *bla*_{IMP}.

Αποτελέσματα: Συνολικά, 73 στελέχη παρουσίασαν φαινοτυπική ανθεκτικότητα στις καρβαπενέμες. Τα βακτήρια αυτά προήλθαν από 67 δείγματα (38 από σκύλους, 29 από γάτες), η πλειοψηφία των οποίων (86.6%) αντιστοιχούσε σε λοιμώξεις ουροποιητικού και μαλακών ιστών. Το πιο συχνό είδος ήταν η *Klebsiella pneumoniae* (27/73), ενώ ταυτοποιήθηκαν επίσης *E.coli* (23) και *Enterobacter* spp. (23). Σε 51/73 (69.9%) στελέχη εντοπίστηκε ένα γονίδιο ανθεκτικότητας. Συχνότερα ταυτοποιήθηκε το *bla*_{NDM} (41), ενώ σε μικρότερα ποσοστά εντοπίστηκαν και τα *bla*_{KPC} (6), *bla*_{VIM} (2) και *bla*_{OXA} (2).

Συμπεράσματα: Ανθεκτικά στις καρβαπενέμες Εντεροβακτηριοειδή εντοπίζονται με ανησυχητική συχνότητα σε λοιμώξεις ζώων συντροφιάς στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα αυτά αποτελούν πρόκληση για τους κτηνιάτρους, ενώ ταυτόχρονα εγείρουν ανησυχίες για τη δημόσια υγεία, καθώς ο κίνδυνος περαιτέρω κυκλοφορίας και εξάπλωσης επιδημικών ανθεκτικών κλώνων, είτε των αντίστοιχων γονιδίων, μέσω των ζώων-φορέων είναι σημαντικός.

ΠΑ007

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΗΣ *LEGIONELLA* SPP ΣΕ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τζαβάρας Ιωάννης¹, Παπαγεωργίου Κωνσταντίνος², Χρόνης Ευστάθιος³, Τζουανόπουλος Ανδρέας¹, Στέρης Βασίλειος¹, Κουτσόπουλος Δημήτριος¹, Παρασκευόπουλος Κωνσταντίνος¹, Καρολίδης Συμεών¹

¹ Μικροβιολογικό Εργαστήριο Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Θέρμη, Θεσσαλονίκη

² Εργαστήριο Μικροβιολογίας & Λοιμωδών Νοσημάτων, Τμήμα Κτηνιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας ΑΠΘ

³ Μερarchία Υποστηρίξεως (ΜΕΡΥΠ)

Εισαγωγή-Σκοπός: Το βακτήριο της *Legionella* αναπτύσσεται σε όλες τις συλλογές νερού, φυσικές και τεχνητές, σε επιφανειακά νερά και στο έδαφος, αποτελεί δε τον αιτιολογικό παράγοντα της νόσου των Λεγεωναρίων, μιας βαριάς αναπνευστική νόσου, που προσβάλλει κυρίως ανοσοκατεσταλμένες και ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες. Ιδανικές συνθήκες πολλαπλασιασμού της *Legionella* παρουσιάζονται στα δίκτυα διανομής ζεστού και κρύου νερού των κτιρίων (θερμοκρασία υψηλότερη των 20°C). Η εμφάνισή της ως κίνδυνος για τη Δημόσια Υγεία, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (European Centre for Disease Prevention and Control, ECDC), έχει ευαισθητοποιήσει τους επίσημους φορείς ελέγχου σχετικά με την παρουσία της στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι ο έλεγχος της παρουσίας της *Legionella* σε δείγματα νερού από στρατιωτικές εγκαταστάσεις της Βόρεια Ελλάδα.

Υλικά-Μέθοδοι: Κατά το χρονικό διάστημα 2019-2023 εξετάστηκαν δείγματα νερού από 5 περιοχές της Βόρειας Ελλάδας. Για την ανίχνευση και την καταμέτρηση της *Legionella* ακολουθήθηκε η μέθοδος ISO 11731:2017, που περιλαμβάνεται στο πεδίο διαπίστευσης του Γ' Κτηνιατρικού Νοσοκομείου κατά ISO 17025:2018. Τα δείγματα πόσιμου νερού λαμβάνονταν σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 19458:2006 και την εθνική νομοθεσία (άμεσο/έμμεσο δείγμα ζεστού και κρύου νερού). Για επιβεβαίωση, εφαρμόστηκε η τεχνική της αλυσιδωτής αντίδρασης της πολυμεράσης (PCR) για την ενίσχυση των θραυσμάτων της περιοχής του γονιδίου 16SrRNA. Επιπρόσθετα, τεστ οροσυγκόλλησης εφαρμόστηκε για τον χαρακτηρισμό του ορότυπου (ορότυπος 1 ή 2-15).

Αποτελέσματα: Από συνολικά 1981 δείγματα νερού, τα 210 (10,6%) ήταν θετικά στην παρουσία της *Legionella*. Επιπρόσθετα το 50% αυτών επιβεβαιώθηκαν ως *Legionella pneumophilla* ορότυπος 1 και 2-15. Στη συντριπτική πλειοψηφία των θετικών δειγμάτων καταμετρήθηκαν πληθυσμοί *Legionella* πάνω από το νομοθετικό όριο των 1000 cfu/L.

Συμπεράσματα: Η *Legionella* παραμένει ένα σημαντικό πρόβλημα για τη δημόσια υγεία. Τα αποτελέσματα θα βοηθήσουν στην ενίσχυση της κατανόησης της επιδημιολογίας της *Legionella* στην Ελλάδα καθώς και στην εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων ελέγχου για την ελαχιστοποίηση της εμφάνισής της σε νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

ΠΑ008

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΑΡΘΡΟΠΟΔΟΓΕΝΩΝ ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΣΕ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΥΣ ΣΚΥΛΟΥΣ

Τζιαφέρη Χαρίκλεια¹, Λίγδα Παναγιώτα¹, Λίγδας Αναστάσιος¹, Πάνου Μαρία², Βέργαδος Ευθύμιος²,
Βαγιάτης Ιωάννης², Σωτηράκη Σμαράγδα¹

¹ Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Θέρμη, Θεσσαλονίκη

² Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Θέρμη, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι παθογόνοι μικροοργανισμοί που μεταδίδονται μέσω αρθροπόδων φορέων αποτελούν μια αυξανόμενη παγκόσμια απειλή, καθώς αφενός θέτουν πρωτόγνωρες προκλήσεις στους κτηνιάτρους και αφετέρου επιδρούν αρνητικά στην υγεία/ευζωΐα των ζώων. Η Ελλάδα, όπως και όλη η περιοχή της Μεσογείου, διαθέτει ευνοϊκές περιβαλλοντικές συνθήκες για τη μετάδοση αυτών. Στόχος αυτής της μελέτης ήταν να διερευνήσει τόσο το επίπεδο υγείας των Στρατιωτικά Εκπαιδευμένων Σκύλων (ΣΕΣ) όσο και την αποτελεσματικότητα των προληπτικών μέτρων για την προστασία τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Στη μελέτη συμπεριλήφθηκαν ΣΕΣ οι οποίοι διαβιούν, ανά την Ελλάδα, αποκλειστικά στο εξωτερικό περιβάλλον. Το σύνολο των ζώων έλαβε την προβλεπόμενη προληπτική αντιπαρασιτική αγωγή καθ'όλη τη διάρκεια του έτους. Συλλέχθηκαν αίμα και οφθαλμικά επιχρίσματα από 144 Βέλγικα Μαλινουά και αναλύθηκαν μοριακά ώστε να διερευνηθεί η παρουσία του παρασίτου της *Leishmania spp.* Τρία ζώα ήταν ήδη διαγνωσμένα και λάμβαναν θεραπευτική αγωγή ενάντια στη λείσμανίωση, καθώς παρουσίαζαν κλινική εικόνα συμβατή με τη νόσο. Επιπλέον, ελέγχθηκαν και για την παρουσία των *Ehrlichia spp.*, *Anaplasma phagocytophilum* και *A. platys*, *Bartonella henselae*, *Hepatozoon spp.* και *Babesia spp.*

Αποτελέσματα: Έντεκα από τα 144 ζώα (7,6%) βρέθηκαν θετικά για την παρουσία του παρασίτου της *Leishmania spp.* (3 θετικά στο δείγμα αίματος, 5 στο οφθαλμικό επίχρισμα και 3 και στα δύο βιολογικά υλικά). Τα ζώα που ήδη λάμβαναν αγωγή για τη λείσμανίωση επιβεβαιώθηκαν ως θετικά. Από τα υπόλοιπα παθογόνα που ελέγχθηκαν, ανιχνεύτηκε μόνο *A. phagocytophilum*, σε ποσοστό 8,13%.

Συμπεράσματα: Παρά τη συνεχή επίβλεψη, τα υποχρεωτικά προληπτικά μέτρα και την απουσία εύρεσης κροτώνων, διαπιστώνεται πως τα ζώα ήταν μολυσμένα με παθογόνα που μεταδίδονται με αρθρόποδα, γεγονός που υποδηλώνει ότι υπήρχε επαφή με τα αρθρόποδα αυτά. Επομένως, είναι σημαντικό το εμπλεκόμενο προσωπικό να παραμένει σε εγρήγορση πραγματοποιώντας συχνά διαγνωστικές εξετάσεις ώστε να διαφυλάσσεται η υγεία των ζώων και να προλαμβάνονται επιζήμιες καταστάσεις οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη μαχητική ικανότητα και την αποστολή των ΣΕΣ.

ΠΑ009

ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ ΣΤΗΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Λέκκα Φωτεινή, Κτηνιατρικό Κέντρο «Φλαράκος Μιχαήλ», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η αιμοκάθαρση, η οποία αποτελεί ειδική διαδικασία κάθαρσης του αίματος από τοξικούς μεταβολίτες σε περιπτώσεις σοβαρής νεφρικής βλάβης και τοξικώσεων, κερδίζει ταχέως έδαφος, πέραν της ιατρικής, και στην κτηνιατρική πράξη. Σκοπός της παρούσης είναι η ανάδειξη περιπτώσεων-κλινικών περιστατικών, όπου η αιμοκάθαρση έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη-έκβαση.

Υλικό-Μέθοδοι: Στο πλαίσιο αυτό, θα αναλυθεί ο αναγκαίος εξοπλισμός-αναλώσιμα (μηχανή αιμοκάθαρσης, φίλτρα κλπ.) και εγκαταστάσεις, τα διαθέσιμα στην αγορά σύγχρονα διαλύματα και η χρήση τους ανά περιστατικό. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στα κριτήρια εκτίμησης της κατάστασης υγείας των ασθενών και καταλληλότητας αυτών για αιμοκάθαρση (βιοχημικοί δείκτες), δεδομένων των κινδύνων που αυτή εγκυμονεί, ενώ θα γίνει σύντομη αναφορά στα χαρακτηριστικά του ιδανικού αιμοκαθαιρόμενου ασθενή (σκύλος, ΣΒ μεγαλύτερο των είκοσι κιλών, κλπ.) και ποιοι περιορισμοί υπάρχουν ακόμη στις γάτες, πόσο διαρκεί η διαδικασία, ποιά η απαιτούμενη συχνότητα συνεδριών, τι περιλαμβάνει η παρακολούθηση κατά τη διαδικασία.

Αποτελέσματα: Με εφόδια τα ανωτέρω στοιχεία, η ορθή χρήση της αιμοκάθαρσης μπορεί όχι μόνο να έχει σωστικό χαρακτήρα σε ένα μεγάλο αριθμό σοβαρών περιστατικών, αλλά και να τους προσφέρει ποιότητα ζωής.

Συμπεράσματα: Είναι λοιπόν σημαντική η εξοικείωση του κτηνιατρικού κοινού με τη διαδικασία της αιμοκάθαρσης που, λόγω της αναγκαιότητάς της και της τεχνολογικής εξέλιξης, θα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κτηνιατρικής πράξης ευρέως, στο σύντομο μέλλον.

ΠΑ010

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΟΠΩΝ ΟΥΡΗΤΗΡΩΝ

Καλκαβούρης Ηλίας, Κτηνιατρικό Κέντρο «Φλαράκος Μιχαήλ», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι έκτοποι ουρητήρες αποτελούν συγγενή διαμαρτία διάπλασης, όπου κάποιος εκ των ουρητήρων ή αμφότεροι, δεν απολήγουν στη φυσιολογική ανατομική τους θέση στην ουροδόχο κύστη. Διακρίνονται σε ενδοαυλικούς και εξωαυλικούς. Σκοπός της παρούσης είναι να αναδείξει εναλλακτική και ελάχιστα επεμβατική προσέγγιση στην πάθηση, από τη συνήθη χειρουργική τεχνική.

Υλικό-Μέθοδοι: Το περιστατικό που προσκομίστηκε στο ιατρείο μας αφορά σε εξωτοιχωματικούς έκτοπους ουρητήρες αμφοτερόπλευρα (σπάνιο περιστατικό) και επρόκειτο για θηλυκό (προδιάθεση σε θηλυκούς σκύλους) Golden Retriever, 4 ετών. Ο λόγος προσκόμισης ήταν η, από ετών, ακράτεια ούρου μη ανταποκρινόμενη στις συνήθεις αγωγές, η οποία επιδεινώθηκε μετά από χειρουργική επέμβαση ωοθηκυστερεκτομής και οι συχνές ουρολοιμώξεις. Η διάγνωση στηρίχτηκε στα στοιχεία του ιστορικού, της φυλής και ηλικίας του ασθενούς, ενώ επιβεβαιώθηκε με διενέργεια αξονικής τομογραφίας, ανιούσας ουρογραφίας με χρήση c-arm και κυστεοσκόπησης. Αν και η αντιμετώπιση μπορεί να είναι χειρουργική, επιλέχθηκε η λιγότερο επεμβατική μέθοδος της χρήσης laser ενδοσκοπικά για τη διάνοιξη των έκτοπων ουρητήρων στην επιθυμητή τοποθεσία εντός της κύστης και αποκατάστασης του προβλήματος.

Αποτελέσματα: Αξιοσημείωτα είναι η αποτελεσματικότητα της μεθόδου και ο μηδενικός χρόνος ανάρρωσης (πλεονέκτημα της μεθόδου), καθώς και οι περιορισμένοι πιθανοί κίνδυνοι-επιπλοκές. Ο ασθενής πήρε εξιτήριο αυθημερόν, ενώ η συμπτωματολογία χρόνων περιορίστηκε άμεσα.

Συμπεράσματα: Από τα παραπάνω, αλλά και λόγω της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης, διαφαίνεται ό τι νέες και λιγότερο επεμβατικές τεχνικές κερδίζουν καθημερινά έδαφος και αποδοχή στον κτηνιατρικό χώρο.

ΠΑ011

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΥΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Λύτρας Χρήστος, Κτηνιατρικό Κέντρο «Φλαράκος Μιχαήλ», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η νευρολογία στο παρελθόν αποτελούσε ένα πεδίο της κτηνιατρικής πράξης το οποίο έμενε κατά κύριο λόγο στην φαρμακευτική αντιμετώπιση. Βέβαια η κατάσταση αυτή αλλάζει με την πάροδο των χρόνων και τα δύο περιστατικά με τα οποία θα ασχοληθούμε παρουσιάζουν με τον καταλληλότερο τρόπο την αλλαγή αυτή. Το πρώτο περιστατικό αφορά την σπονδυλοδεσία σε συνδυασμό με την πεταλεκτομή σε ένα σκύλο τριών ετών ο οποίος υπέστη εξάρθρημα στην θωρακοσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης ως αποτέλεσμα τροχαίου ατυχήματος και το δεύτερο περιστατικό αφορά ένα σκύλο ηλικίας 10 ετών με παράλυση προσωπικού νεύρου που προήλθε από νεοπλασία στο θόλο του κρανίου που υποβλήθηκε σε κρανιεκτομή και εξαίρεση του όγκου.

Υλικό-Μέθοδοι: Όσον αφορά το πρώτο περιστατικό τα κύρια σημεία που πρέπει να αναφερθούν είναι η τοποθέτηση Polyaxial Pedicle Screws στην σπονδυλική στήλη μετά από τρισδιάστατη ανασύσταση των σπονδύλων με τη χρήση του 3-D C-ARM. Σχετικά με το δεύτερο περιστατικό χρησιμοποιήθηκαν οστεοτόμοι Acra-Cut καθώς και οστεοτόμοι υπερήχων για την ορθή αφαίρεση του θόλου του κρανίου και στη συνέχεια ακολούθησε τοποθέτηση εύκαμπτης θυριδωτής πλάκας τιτανίου η οποία κάμφθηκε αναλόγως του κρανίου του ασθενούς.

Αποτελέσματα: Στον πρώτο ασθενή παρατηρήθηκε ικανότητα ανέγερσης και διατήρησης σε όρθια στάση στην δέκατη μετεγχειρητική ημέρα και στους δύο μήνες όπου πλέον η βάδιση με υποβοήθηση ήταν ικανοποιητική, ο ασθενής ξεκίνησε φυσικοθεραπεία. Ο δεύτερος ασθενής εμφάνισε αρχικά μείωση σε ορισμένα αντανακλαστικά εγκεφαλικών συζυγιών, η οποία παρήλθε εντός πέντε ημερών μαζί με επιστροφή σε πλήρη κινητική δραστηριότητα

Συμπεράσματα: Είναι εμφανές, λοιπόν, από τα παραπάνω πως στην αποκατάσταση των ασθενών που υποβάλλονται σε υψηλού επιπέδου νευροχειρουργικές επεμβάσεις, παίζει ρόλο πέρα από την εμπειρία του χειρουργού και η τεχνολογία, η οποία επιτρέπει την ασφαλέστερη και ταχύτερη διεκπεραίωση τέτοιων επεμβάσεων, οδηγώντας τους ασθενείς ταχύτερα στο εξιτήριο.

ΠΑ012

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΤΡΟΦΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΚΥΛΩΝ ΣΤΟ Γ' ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Πάνου Μαρία, Διεύθυνση Αναπαραγωγής και Εκτροφής Στρατιωτικά Εργαζομένων Σκύλων, Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Θέρμη Θεσσαλονίκης

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει τη σημασία της ποιότητας και της τυποποίησης στις διαδικασίες αναπαραγωγής και εκτροφής στρατιωτικά εργαζόμενων σκύλων φυλής Belgian Malinois, καθώς και τα οφέλη από την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος.

Υλικό-Μέθοδοι: Η Διεύθυνση Αναπαραγωγής και Εκτροφής Στρατιωτικά Εργαζομένων Σκύλων εφαρμόζει σύστημα διασφάλισης ποιότητας κατά το πρότυπο ISO 9001:2015 και είναι πιστοποιημένη από εξωτερικό φορέα από το 2022. Η εφαρμογή του προτύπου περιλαμβάνει την ανάλυση των εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων που επηρεάζουν την εγκατάσταση, τη δημιουργία ενός συστήματος διαχείρισης ποιότητας (QMS), και την εκπαίδευση του προσωπικού. Οι διαδικασίες σχεδιάστηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου, εστιάζοντας στη συνεχή βελτίωση και οργανωτική αποτελεσματικότητα.

Αποτελέσματα: Η εφαρμογή του προτύπου ISO 9001:2015 οδηγεί σε βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών, μείωση των σφαλμάτων στις διαδικασίες αναπαραγωγής και εκτροφής και αύξηση της αποδοτικότητας. Καταγράφηκαν όλες οι διαδικασίες ορθής λειτουργίας με σκοπό την εφαρμογή ορθών πρακτικών διαχείρισης και την επίτευξη και την διατήρηση της υψηλότερης δυνατής στάθμης ποιότητας σε όλες τις παρεχόμενες υπηρεσίες στην αναπαραγωγή, εκτροφή και προεκπαίδευση των κυνάρων. Επιπρόσθετα, όλο το προσωπικό που επηρεάζει την ποιότητα έχει την απαιτούμενη εκπαίδευση και κατάρτιση για την επαρκή εφαρμογή των διαδικασιών. Τέλος δίνεται η δυνατότητα προσδιορισμού των παραμέτρων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν αποκλίσεις και εφαρμόζονται προληπτικοί έλεγχοι για την ελαχιστοποίηση τους.

Συμπεράσματα: Η εφαρμογή του προτύπου ISO 9001:2015 συνιστά ένα σημαντικό βήμα προς τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και της διαχείρισης της αναπαραγωγής και εκτροφής των στρατιωτικά εργαζόμενων σκύλων. Η συνεχής παρακολούθηση και η ανατροφοδότηση είναι κρίσιμες για τη διατήρηση της πιστοποίησης και την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων.

ΠΑ013

ΟΦΘΑΛΜΙΚΟ ΜΕΛΑΝΩΜΑ ΣΕ ΣΚΥΛΟ ΦΥΛΗΣ GERMAN SHEPHERD DOG: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Τριάντης Κωνσταντίνος¹, Παπαδόπουλος Νικόλαος², Γκιρκίζα Έλλη³

¹ Γενικός Αρχικτηνίατρος, Κτηνίατρος ΑΠΘ, Δντης Ιστολογικού Εργαστηρίου ΚΒΙΕΣ

² Επικτηνίατρος, Κτηνίατρος ΑΠΘ, MSc Τοξικολογίας ΠΘ, Αναλυτής Ιστολογικού Εργαστηρίου ΚΒΙΕΣ

³ Λοχαγός-Κτηνίατρος, Κτηνίατρος ΑΠΘ, Υποψήφια MSc Χειρουργική Μικρών Ζώων, Διεύθυνση Στρατιωτικών Σκύλων ΚΒΙΕΣ

Εισαγωγή-Σκοπός: Το μελάνωμα του οφθαλμού και ειδικότερα το μελάνωμα του επιπεφυκότα (conjunctival melanoma), αποτελεί μια σπάνια κακοήγη νεοπλασία στο σκύλο, με κακή πρόγνωση, που έχει την τάση επανεμφάνισης μετά την χειρουργική εξαίρεση. Παρουσιάζεται ενδιαφέρον περιστατικό μελανώματος οφθαλμού σκύλου, που είναι το πρώτο που διαγνώστηκε στο ιστοπαθολογικό εργαστήριο του ΚΒΙΕΣ.

Υλικό-Μέθοδοι: Στρατιωτικά εκπαιδευμένος σκύλος φυλής German Shepherd Dog (GSD), ηλικίας 12 ετών, προσκομίστηκε στην κλινική του ΚΒΙΕΣ τον Μάρτιο 2023, με μάζα δεξιού 3^{ου} βλεφάρου, η οποία αφαιρέθηκε χειρουργικά και ζητήθηκε η ιστολογική αξιολόγηση από το ιστοπαθολογικό εργαστήριο του ΚΒΙΕΣ. Για την ανάλυση χρησιμοποιήθηκε η συνήθης επεξεργασία φορμόλης, μπλοκ παραφίνης, χρώση Αιματοξυλίνης-Εωσίνης (Η-Ε) και ανοσοϊστοχημικών χρώσεων (Κί 67 και Tyrosinase) για περαιτέρω διερεύνηση. Τον Ιανουάριο 2024 προσήλθε εκ νέου στη κλινική με μάζα στο δεξιό οφθαλμό και πραγματοποιήθηκε χειρουργικά η εξόρυξή του και η ιστολογική εξέτασή του στο εργαστήριο με την ίδια μέθοδο όπως την πρώτη φορά.

Αποτελέσματα: Κατά την ιστολογική εξέταση και των δύο ιστοτεμαχίων διαπιστώθηκε η παρουσία νεοπλασματικών κυττάρων που περιείχαν μελανίνη. Τα κύτταρα αυτά είχαν ποικίλο σχήμα, με ευμεγέθεις κυστικούς πυρήνες και συνήθως ένα εμφανή πυρηνίσκο, ενώ το κυτταρόπλασμά τους ήταν φυσαλιδώδες και έφερε συνήθως κοκκία μελανίνης (tyrosinase θετική). Η μιτωτική δραστηριότητα ήταν μέτρια. Τέλος υπήρχαν περιοχές με ανάπτυξη συνδετικού ιστού και φλεγμονικά κύτταρα (κυρίως λεμφοκύτταρα και λίγα ουδετερόφιλα λευκοκύτταρα).

Συμπεράσματα: Το μελάνωμα του επιπεφυκότα αποτελεί σπάνια νεοπλασία των οφθαλμών του σκύλου. Εμφανίζεται πιο συχνά στο 3ο βλέφαρο, όπως στο συγκεκριμένο περιστατικό και είναι σύνηθες να διηθεί τους γύρω ιστούς. Ο Μιτωτικός Δείκτης θεωρείται η καλύτερη ένδειξη σε ότι αφορά την πρόγνωση, ενώ η χρήση της ανοσοϊστοχημείας για την διάγνωση του σε αρχικό στάδιο, αποτελεί σημαντικό βοήθημα για τον κτηνίατρο.

ΠΑ014

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΕΠΕΙΣΟΔΙΩΝ ΥΠΟΓΛΥΚΑΙΜΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ

Τσαλκίτζη Αφροδίτη¹, Δούσης Ευάγγελος², Δοκουσιδίου Ελένη², Γαλάνης Πέτρος³, Κομνηνός Ιωάννης⁴, Βλάχου Ευγενία²

¹ 401 Γ.Σ.Ν.Α.

² Τμήμα Νοσηλευτικής, ΠΑ.Δ.Α.

³ Τμήμα Νοσηλευτικής, Ε.Κ.Π.Α.

⁴ Ν.Ν.Α.

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη (ΣΔ) αντιμετωπίζουν συχνά επεισόδια υπογλυκαιμίας με σοβαρό αντίκτυπο στην καθημερινότητα. Νεότερα δεδομένα αναφέρουν ότι σοβαρά επεισόδια υπογλυκαιμίας που αντιμετωπίστηκαν είτε πρόσφατα είτε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής προκαλούν έκπτωση της γνωστικής λειτουργίας. Σκοπό της παρούσας εργασίας αποτελεί η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των επεισοδίων υπογλυκαιμίας και των γνωστικών λειτουργιών σε άτομα με ΣΔ.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε ποσοτική μη τυχαιοποιημένη συγχρονική μελέτη με δείγμα 104 ατόμων με ΣΔ τύπου 1 και τύπου 2 ηλικίας 18-65 ετών. Τα άτομα που συμπεριλήφθηκαν αντιμετώπιζαν επεισόδια υπογλυκαιμίας και δεν είχαν διαγνωσθεί με οποιαδήποτε νόσο που προκαλεί έκπτωση των γνωστικών λειτουργιών. Η μελέτη διεξήχθη σε δύο δημόσια νοσοκομεία της Αθήνας εντός ενός έτους. Διανεμήθηκε ένα ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων, το Ερωτηματολόγιο Υπογλυκαιμίας Ασθενών ("Hypoglycemia Patient Questionnaire") και το Ερωτηματολόγιο Επίγνωσης Υπογλυκαιμίας του Clarke (Clarke's Hypoglycemia Awareness Questionnaire), ενώ επιπλέον διενεργήθηκε η γνωστική αξιολόγηση του Montreal (MoCA). Για την στατιστική ανάλυση των δεδομένων εφαρμόστηκε το κριτήριο t-test για ανεξάρτητα δείγματα, η ανάλυση διακύμανσης για έναν παράγοντα (One-way ANOVA) και η πολλαπλή ανάλυση παλινδρόμησης.

Αποτελέσματα: Στη δοκιμή MoCA η μέση βαθμολογία ήταν $26,16 \pm 2,69$ ενώ η μικρότερη βαθμολογία ήταν 18 και η υψηλότερη 30. Πάνω από τους μισούς συμμετέχοντες είχαν φυσιολογική βαθμολογία (ίση ή άνω του 26) (59,6%) ενώ το 40,4% παρουσίασε πιθανή νοητική έκπτωση. Οι συμμετέχοντες που παρουσίασαν μειωμένη επίγνωση των υπογλυκαιμιών είχαν μικρότερη βαθμολογία στη δοκιμή MoCA από εκείνους με υψηλή επίγνωση σε στατιστικά σημαντικό βαθμό ($p=0,01$). Παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική κύρια επίδραση των σοβαρών επεισοδίων υπογλυκαιμίας στη βαθμολογία της γνωστικής λειτουργίας ($p=0,002$). Οι συμμετέχοντες που δεν αντιμετώπισαν ποτέ σοβαρά επεισόδια υπογλυκαιμίας είχαν υψηλότερη βαθμολογία στις γνωστικές λειτουργίες από εκείνους που δήλωσαν πάνω από ένα σοβαρό επεισόδιο ($p=0,03$) με υψηλό μέγεθος επίδρασης ($d=0,82$). Η ανάλυση πολλαπλής παλινδρόμησης έδειξε ότι η εμφάνιση σοβαρού επεισοδίου υπογλυκαιμίας 2 με 12 φορές ($b=-0,15$, $p<0,05$) και η ηλικία ($b=-0,31$, $p<0,001$) ήταν αρνητικοί προβλεπτικοί παράγοντες της βαθμολογίας γνωστικής εκτίμησης.

Συμπεράσματα: Τα σοβαρά επεισόδια υπογλυκαιμίας συσχετίστηκαν με την έκπτωση της γνωστικής λειτουργίας ατόμων με ΣΔ. Η ηλικία, επίσης, αποτέλεσε προβλεπτικό παράγοντα του γνωστικού ελλείμματος. Αναλυτικότερη έρευνα απαιτείται για το σαφή προσδιορισμό της σχέσης της υπογλυκαιμίας και της γνωστικής λειτουργίας ώστε να βελτιωθεί το επίπεδο της ποιότητας ζωής των ατόμων με ΣΔ.

ΠΑ015

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Αϊτατόγλου Ελένη¹, Καραθανάση Δανάη², Κατσούλας Θεόδωρος³, Τσαρούχα Βασιλική⁴

¹ Φοιτήτρια Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Σπουδάστρια 3^{ου} Έτους ΣΑΝ,

² Φοιτήτρια Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Σπουδάστρια 3^{ου} Έτους ΣΑΝ, Αθήνα

³ Καθηγητής, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ

⁴ Υπεύθυνη Αξιωματικός Διεύθυνσης Σπουδών ΣΑΝ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η διατήρηση της υγιεινής και η εφαρμογή προληπτικών μέτρων ασφάλειας στις στρατιωτικές σχολές είναι καθοριστικής σημασίας για την προστασία της υγείας και την ευημερία των σπουδαστών καθώς και του προσωπικού. Η εφαρμογή των ενδεδειγμένων μέτρων διασφαλίζει ένα περιβάλλον ασφάλειας και υποστήριξης όσον αφορά στην εκπαίδευση, στην καθημερινή διαβίωση και στην εργασία των παραπάνω. Αυτό οδηγεί στην καλύτερη διαγωγή και υγεία των νέων και παλαιότερων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων αλλά και στην αποσυμφόρηση του επιβαρυσμένου συστήματος υγείας. Η παρούσα ανασκόπηση σκοπό έχει την παρουσίαση των μέτρων προστασίας της υγιεινής και της ασφάλειας, για την όσο το δυνατόν καλύτερη προαγωγή της υγείας στους στρατιωτικούς χώρους

Υλικό-Μέθοδοι: Έγινε αναζήτηση της βιβλιογραφίας στις διαδικτυακές βάσεις δεδομένων Google scholar και PubMed καθώς και μελέτη άρθρων και εγχειριδίων που αφορούν στη διατήρηση της υγείας και της ευεξίας των σπουδαστών και του προσωπικού στις στρατιωτικές σχολές της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Αποτελέσματα: Για τη διατήρηση της υγιεινής στις στρατιωτικές σχολές πρέπει να λαμβάνονται μέτρα και να τηρούνται πρακτικές και διαδικασίες που στοχεύουν στην προαγωγή της ατομικής υγείας, στη δημιουργία και διατήρηση υγιεινών συνθηκών διαβίωσης καθώς και στην υγιεινή της διατροφής. Επιπλέον, σχετικά με την πρόληψη των ατυχημάτων στις στρατιωτικές σχολές, κατά την εκπαίδευση και τη διαβίωση των σπουδαστών, είναι απαραίτητο να τηρούνται μέτρα ασφαλείας τα οποία αφορούν στις εγκαταστάσεις (χώροι διαβίωσης, εκγύμνασης, διδασκαλίας, υπηρεσίας), στα αντικείμενα εκπαίδευσης και στα υλικά που χρησιμοποιούνται καθώς και να υπάρχει άμεση αντιμετώπιση τυχόν ατυχημάτων.

Συμπεράσματα: Για την εύρυθμη λειτουργία και την ομαλή διαβίωση του προσωπικού και των σπουδαστών των στρατιωτικών σχολών, είναι μείζονος σημασίας να εφαρμόζονται αυστηρά μέτρα διατήρησης της υγιεινής και της ασφάλειας, τα οποία για να αποδώσουν, απαιτείται η αρμονική συνεργασία όλων όσων λαμβάνουν μέρος στο έργο της εφαρμογής τους και όσων διαβιούν στο ίδιο περιβάλλον.

ΠΑ016

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Κιούσης Αθανάσιος-Ρηγίνος¹, Μαλιτσιδής Δημήτριος²

¹ ΔΣΙΥ, Σπουδαστής Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής (ΣΑΝ), Αθήνα

² Ασμχος (ΥΝ), Τμηματάρχης Στρατιωτικής Εκπαίδευσης ΣΑΝ, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η ανάδειξη των απαραίτητων εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνικών που κρίνεται αναγκαίο να διαθέτει ένας Αξιωματικός Νοσηλευτής, ώστε να είναι άρτια εξοπλισμένος να συμμετάσχει σε στρατιωτικές επιχειρήσεις σε διεθνές επίπεδο.

Υλικό-Μέθοδοι: Διενεργήθηκε ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας μέσω της «Google scholar», αντλώντας πληροφορίες από τον Αμερικανικό Στρατό Ξηράς, από όπου αναδεικνύονται τα εκπαιδευτικά προγράμματα που οφείλει να παρακολουθήσει ένας Αξιωματικός Νοσηλευτής, με στόχο την αξιοποίηση των γνώσεων που αποκτήθηκαν στο θέατρο των επιχειρήσεων. Παράλληλα, συλλέχθηκαν δεδομένα από επιστημονικά συγγράμματα, όπου αναλύονται τεχνικές αντιμετώπισης απωλειών υγείας στο πεδίο μάχης. Επιπλέον, αντλήθηκαν δεδομένα από την επίσημη ιστοσελίδα του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Εκεί γίνεται εκτενής αναφορά στους κανονισμούς και συμβάσεις που διέπουν την διακρατική συνεργασία με στόχο την αποφυγή συγκρούσεων.

Αποτελέσματα: Η έρευνα ανέδειξε ότι ένας Αξιωματικός Νοσηλευτής για να συμμετάσχει σε στρατιωτικές επιχειρήσεις απαιτείται εμπεριστατωμένη στρατιωτική και εξειδικευμένη νοσηλευτική εκπαίδευση. Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων όπως το Tactical Combat Casualty Care (TCCC) προσφέρουν πλειάδα εφοδίων για την παροχή φροντίδας στο πεδίο μάχης. Η κατάρτιση σε τομείς όπως είναι η χειρουργική του πολέμου αποτελεί σημαντικό εργαλείο, ώστε να εξασφαλιστεί η άμεση και εξειδικευμένη φροντίδα στις επιχειρήσεις. Παράλληλα, η ανάπτυξη γλωσσικών ικανοτήτων τόσο της αγγλικής όσο και των γλωσσών των χωρών που συμμετέχουν στις επιχειρήσεις προάγει την ομαλή συνεργασία καθώς διευκολύνεται η επικοινωνία. Τέλος η γνώση των κανόνων του Διεθνούς και του Εθιμικού Δικαίου προάγουν την κατανόηση και το σεβασμό μεταξύ ανθρώπων με διαφορετικά πολιτισμικά και πολιτιστικά υπόβαθρα.

Συμπεράσματα: Η ανάπτυξη Αξιωματικών Νοσηλευτών με υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και με τα κατάλληλα εφόδια ώστε να αντιμετωπίσουν πολλαπλές προκλήσεις στο διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στο οποίο καλούνται να δράσουν, είναι υψίστης σημασίας για την επιτυχημένη έκβαση των επιχειρήσεων.

ΠΑ017

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΤΡΑΥΜΑ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ (ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΟΓΗ)

Τρίμμη Χρυσούλα¹, Ροδονίδη Ρεβέκκα², Μπαλογιάνννη Αγορή³

¹ Φοιτήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Επιλοχίας Σπουδάστρια 4^{ου} Έτους Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής (ΣΑΝ), Αθήνα

² Φοιτήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Δεκανέας Σπουδάστρια 4^{ου} Έτους ΣΑΝ, Αθήνα

³ Ταγματάρχης (ΥΝ), MSc, Υπεύθυνη Αξιωματικός 1^{ου} Έτους Διεύθυνσης Σπουδών, Τμηματάρχης Τμήματος Εισαγωγικών Εξετάσεων, ΣΑΝ, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρουσίαση στοχεύει στην κατανόηση των βασικών αρχών και διαδικασιών που απαιτούνται για την παροχή φροντίδας των τραυμάτων στο πεδίο της μάχης, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου κατηγοριοποίησης αυτών. Επίσης αναλύει τις φάσεις και τη διαλογή κατά την παροχή φροντίδας, όπως και του αντίστοιχου εξοπλισμού.

Υλικό-Μέθοδοι: Διενεργήθηκε ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας και πολλά από τα δεδομένα που συμπεριλήφθηκαν προέρχονται από την επίσημη ιστοσελίδα της Defence Health Agency, αλλά και από επιστημονικά συγγράμματα σχετικά με την παροχή υγειονομικής υποστήριξης σε στρατιωτικό περιβάλλον.

Αποτελέσματα: Σε συνθήκες πολέμου, η ορθή διαχείριση τραυμάτων στο πεδίο της μάχης συμβάλλει στην επιβίωση του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων. Η φύση των πολεμικών τραυμάτων διαφοροποιείται με εκείνη των μη, λόγω ύπαρξης μαζικών αιμορραγιών, εκτεταμένων εγκαυμάτων και πολλαπλών κακώσεων. Η άμεση αντιμετώπιση αυξάνει τα ποσοστά επιβίωσης, μέχρι την παροχή εξειδικευμένης φροντίδας. Η τελευταία επιτυγχάνεται μέσω της διαδικασίας διαλογής (triage), η οποία προτεραιοποιεί τα περιστατικά βάσει της σοβαρότητας τους. Η παροχή φροντίδας μπορεί να διαφοροποιείται, ακόμη και να βασίζεται, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα του εξοπλισμού. Ο μαχητής ή ο διασώστης μάχης είναι υπεύθυνος για τον τακτικό έλεγχο και τη συντήρηση αυτού, διαδικασίες κομβικού ρόλου για την επίτευξη του στόχου.

Συμπεράσματα: Η αποτελεσματική διαχείριση τραυμάτων στο πεδίο μάχης είναι κρίσιμη για την επιβίωση του στρατιωτικού προσωπικού, απαιτώντας άμεση και οργανωμένη ανταπόκριση μέσω της διαδικασίας διαλογής. Η επιτυχία αυτής της προσπάθειας εξαρτάται από την κατάλληλη εκπαίδευση στην εφαρμογή των διαδικασιών, τη σωστή χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού και την κατάλληλη προετοιμασία και συντήρησή του.

ΠΑ018

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (ΑΙ) ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΒΙΟΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΟΡΙΑ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΣΤΟΛΕΩΝ ΚΙΝΑΣΩΝ ΤΥΡΟΣΙΝΗΣ

Μαυρίδης Ευάγγελος, Ποντίκη Ελένη, Χατζηπαύλου-Λίτινα Δήμητρα

Εργαστήριο Φαρμακευτικής Χημείας, Τμήμα Φαρμακευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι κινάσες αποτελούν ομάδα ενζύμων τα οποία καταλύουν την αντίδραση μεταφοράς φωσφορικών ομάδων από έναν δότη σε ένα υπόστρωμα-υποδοχέα, ενώ η απορρύθμιση της δραστηριότητας τους διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παθογένεση αυτοάνοσων, φλεγμονωδών, νευρικών και καρδιαγγειακών νοσημάτων, και κακοηθειών. Στην παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση της βιβλιογραφίας της σύνθεσης αναστολέων των κινάσων της τυροσίνης, για την επιλογή των δραστικότερων ενώσεων, οι οποίες επεξεργάσθηκαν και αναλύθηκαν *in silico* για τη μελέτη της φαρμακοομοιότητάς τους, με την βοήθεια πολλαπλών υπολογιστικών προγραμμάτων προϊόντων της Χημειοπληροφορικής, και με απώτερο στόχο την διάκριση αρχικών, οδηγών αλλά και υποψήφιων ενώσεων που θα οδηγήσουν στο σχεδιασμό και τη σύνθεση βιοδραστικότερων μορίων με καλύτερο ADMET προφίλ.

Υλικό-Μέθοδοι: Χρησιμοποιήθηκαν αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης για τις μελέτες φαρμακοομοιότητας, φαρμακοκινητικής και τοξικότητας, καθώς και εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης για τις μελέτες μοριακής ομοιότητας (συντελεστής Tanimoto, με δακτυλικά αποτυπώματα) και μοριακής πρόσδεσης σε βιολογικούς στόχους.

Αποτελέσματα: Από την αρχική επιλογή-ανάλυση προέκυψαν 14 ενώσεις οι οποίες πληρούν άνω του 60% των κριτηρίων επιλογής (αποδεκτή φαρμακοομοιότητα, επιθυμητή φαρμακοκινητική, χαμηλή τοξικότητα, υψηλή συνθετική αξία), και οι οποίες στη συνέχεια ελέγχθηκαν ως προς την μοριακή τους ομοιότητα με γνωστά φάρμακα της κατηγορίας. Ξεχώρισαν, ξεπερνώντας το όριο του 90% κατά τις συγκρίσεις, οι TKI.2a, TKI.2b, TKI.4, TKI.5, TKI.8, TKI.16, TKI.21b και AIK.1. Οι προαναφερόμενες ενώσεις, μελετήθηκαν στους βιολογικούς στόχους και συγκρίθηκαν με τους αναστολείς με τους οποίους έδειξαν τη μεγαλύτερη ομοιότητα αξιοποιώντας την διαδικασία της μοριακής πρόσδεσης. Συνεπώς, οι ενώσεις TKI.2a, TKI.2b, TKI.4, TKI.5 και TKI.21b επιβεβαίωσαν τον αρχικό τους σχεδιασμό, ενώ για τις ενώσεις TKI.8, TKI.16 και AIK.1 προέκυψαν νέοι βιολογικοί στόχοι.

Συμπεράσματα: Η εφαρμογή της AI οδήγησε στη διαπίστωση ότι οι ενώσεις TKI.2a, TKI.2b, TKI.4, TKI.5 και TKI.21b μπορούν να χαρακτηρισθούν ως υποψήφιες, ενώ για τις TKI.8, TKI.16 και AIK.1 χρήζει περαιτέρω διερεύνηση η βιολογικής τους δράση. Όλα τα παραπάνω αποτελέσματα θα επεξεργαστούν περαιτέρω με τη χρήση AI, ώστε να εντοπιστούν πιθανές νέες φαρμακοφόρες ομάδες με πλειοτροπική εφαρμογή.

ΠΑ019

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΙΑΤΡΕΙΟΥ ΜΑΣΤΟΥ Β'ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ 251 Γ.Ν. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ POST COVID ΤΡΙΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΑΣ

Μητρούσιας Απόστολος¹, Καλλές Βασίλειος², Παπαδημητρόπουλος Κωνσταντίνος³

¹ Επγος (ΥΙ), Β' Χειρουργική Κλινική, 251 Γ.Ν.Α.

² Πλχης (ΥΙ), Β' Χειρουργική Κλινική, Ν.Ν.Α.

³ Σμχος (ΥΙ), Δντης Β' Χειρουργικής 251 Γ.Ν.Α.

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της μελέτης ήταν να συλλεχθούν και διερευνηθούν τα δεδομένα των ασθενών που επισκέφτηκαν τα Εξωτερικά Ιατρεία Μαστού, ώστε να βγουν συμπεράσματα για το επιδημιολογικό προφίλ των επισκεπτών και να βελτιστοποιηθούν οι συνθήκες της πρόληψης, διάγνωσης και αντιμετώπισης έναντι του καρκίνου του μαστού.

Υλικό-Μέθοδοι: Συλλέχθηκαν προοπτικά τα δεδομένα επισκέψεων στο Ιατρείο Μαστού της Β' Χειρουργικής από 01.01.2022 έως και 31.08.2024 συμπεριλαμβανομένων συνολικών επισκέψεων, αριθμού ενστόλων, επιδημιολογικών χαρακτηριστικών, περιπτώσεων που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης ή αντιμετώπισης. Έγινε ποσοτική και ποιοτική ανάλυση για τη διευκρίνιση των τάσεων, προοπτικών και βελτιώσεων στην παροχή των προληπτικών, διερευνητικών και θεραπευτικών μεθόδων. Επιπλέον, δημιουργήθηκε μια υποκατηγορία ανάλυσης που αφορούσε τις επισκέψεις συγκριτικά με την postCovid περίοδο.

Αποτελέσματα: Το εν λόγω διάστημα προσήλθαν συνολικά 961 άτομα με μέσο όρο ηλικίας τα 57,9 έτη και με το ένστολο προσωπικό να αφορά το 13,9% των επισκέψεων. Σχεδόν οι μισές προσελεύσεις (49,2%) αφορούσαν συνταγογράφηση απεικονιστικών εξετάσεων στα πλαίσια του προληπτικού ελέγχου. Το 11,5% των εξετασθεισών είχε ατομικό ιστορικό βιοψίας ή επέμβασης για αντιμετώπιση καλοήθους ή κακοήθους βλάβης μαστού, ενώ το 16,8% είχε οικογενειακό ιστορικό με τουλάχιστον έναν συγγενή α' ή β' βαθμού που νόσησε από Ca μαστού ή ωοθηκών. Συμπληρωματικές συστάσεις (επαναληπτική ή επιπλέον απεικονιστική εξέταση, βιοψία, γονδιακός έλεγχος) έγιναν στο 31,8% των γυναικών που εξετάστηκαν, ενώ ένδειξη για χειρουργική παρέμβαση συστήθηκε στο 8.6%.

Συμπεράσματα: Η μελέτη αυτή παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για το επιδημιολογικό προφίλ των ασθενών και επιβεβαιώνει τη σημαντικότητα των προληπτικών και διαγνωστικών υπηρεσιών στον τομέα των παθήσεων του μαστού στα στρατιωτικά νοσοκομεία, τονίζοντας την ανάγκη για συνεχή βελτίωση και προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες υγείας, όπως αυτές που προκάλεσε η πανδημία COVID-19. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν δείχνουν μια έντονη έμφαση στον προληπτικό έλεγχο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ανάπτυξη στρατηγικών που θα στοχεύουν στη μείωση του κινδύνου και τη βελτίωση της πρόγνωσης για τον καρκίνο του μαστού.

ΠΑ020

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΑΠΟΦΡΑΞΗΣ ΑΝΩ ΚΟΙΛΗΣ ΦΛΕΒΑΣ ΣΤΟΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΑΣΘΕΝΗ

Κρίκη Βασιλική¹, Κασαγιάννη Ευαγγελία²

¹ Τομεάρχης Νοσηλευτικού Τομέα Ειδικών Μονάδων & Αιμοδοσίας 424 ΓΣΝΕ Θεσσαλονίκη

² Χειρουργείο 424 ΓΣΝΕ Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Το σύνδρομο απόφραξης άνω κοίλης φλέβας (SVCS) προκαλείται από μερική ή ολική απόφραξη της αιματικής ροής κατά τη διαδρομή από την άνω κοίλη φλέβα στη δεξιά καρδιά. Εκδηλώνεται συχνότερα (πάνω από το 80% των περιπτώσεων) σε ασθενείς με κακοήγη νόσο του μεσοθωρακίου. Ένας ασθενής με SVCS απαιτεί άμεση διαγνωστική αξιολόγηση και θεραπεία. Αποτελεί κλασικό επείγον ογκολογικό σύμπτωμα, αλλά σπάνια είναι απειλητικό για τη ζωή του ασθενούς. Σκοπός της εργασίας είναι η γνώση των κλινικών σημείων και συμπτωμάτων του συνδρόμου από τους νοσηλευτές, η κατανόηση της παθοφυσιολογίας του, η σημασία της έγκαιρης διάγνωσης και η γνώση των τρόπων αντιμετώπισής του.

Υλικό-Μέθοδοι: Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία της πρόσφατης ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας καθώς και άρθρα από το διαδίκτυο (pubmed, medscape).

Αποτελέσματα: Το σύνδρομο απόφραξης άνω κοίλης φλέβας είναι συχνή επιπλοκή σε ασθενείς με όγκους μεσοθωρακίου. Ο ασθενής παρουσιάζει έξαψη, δύσπνοια, πόνο στο στήθος, βήχα και κεφαλαλγία. Τα ευρήματα της κλινικής εξέτασης περιλαμβάνουν φλεβική διάταση του αυχένα και του θωρακικού τοιχώματος, οίδημα προσώπου, οίδημα άνω άκρων. Η θεραπεία περιλαμβάνει την αντιμετώπιση της κακοήθειας και την ανακούφιση των συμπτωμάτων. Η κλινική εικόνα συχνά βελτιώνεται σημαντικά με συντηρητικά θεραπευτικά μέτρα. Σε περιπτώσεις αναπνευστικής δυσχέρειας συστήνεται ενδαγγειακή αποκατάσταση της αιματικής ροής.

Συμπεράσματα: Η Επεμβατική Ακτινολογία συνδράμει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση ασθενών με Σύνδρομο Απόφραξης Άνω Κοίλης Φλέβας καθώς η τοποθέτηση stent θεωρείται θεραπεία πρώτης γραμμής και είναι ένας χρήσιμος τρόπος για την ανακούφιση των συμπτωμάτων του ασθενούς.

ΠΑ021

ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΛΥΣΗΣ ΟΓΚΟΥ

Δανίδου Ελένη¹, Κρίκη Βασιλική²

¹ Νευροχειρουργική Κλινική 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

² Τομεάρχης Νοσηλευτικού Τομέα Ειδικών Μονάδων & Αιμοδοσίας 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Το Σύνδρομο Λύσης Όγκου (TLS) είναι η πιο συχνή επείγουσα κατάσταση που συναντάμε στην Αιματολογία. Οφείλεται στην μαζική λύση των καρκινικών κυττάρων και στην απελευθέρωση μεγάλων ποσοτήτων K, P και νουκλεινικού οξέος στη κυκλοφορία. Έχει καταστροφικές συνέπειες κυρίως στην καρδιά και τους νεφρούς. Αποτελεί επείγον σύμβαμα και είναι απειλητικό για τη ζωή του ασθενούς. Σκοπός της εργασίας είναι η γνώση από τους νοσηλευτές των προδιαθεσικών παραγόντων για την εμφάνιση, των κλινικών σημείων και συμπτωμάτων του συνδρόμου, η κατανόηση της παθοφυσιολογίας του, η σημασία της έγκαιρης διάγνωσης και η γνώση των τρόπων αντιμετώπισής του.

Υλικό-Μέθοδοι: Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία της πρόσφατης ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας καθώς και άρθρα από το διαδίκτυο (Pubmed, Medscape, ResearchGate).

Αποτελέσματα: Το (ΣΛΟ) μπορεί να είναι πρωτοπαθές ή δευτεροπαθές ως επιπλοκή της ΧΜΘ. Συνήθως εμφανίζεται 24-48 ώρες μετά την έναρξη της ΧΜΘ και μπορεί να επιμένει 5-7 ημέρες μετά την ΧΜΘ. Τα συμπτώματα αντιστοιχούν στις μεταβολικές διαταραχές υπερκαλιαιμίας, υπερουριχαιμίας, υπερφωσφαταιμίας και υπασβεστιαϊμίας. Οι κλινικές εκδηλώσεις είναι καρδιακές, νεφρικές, νευρομυικές και γαστρεντερικές. Η θεραπεία περιλαμβάνει ενυδάτωση, διόρθωση ηλεκτρολυτών κι ελάττωση των επιπέδων ουρικού οξέως.

Συμπεράσματα: Η νοσηλευτική επαγρύπνηση είναι σημαντικός παράγοντας στην περίθαλψη των αιματολογικών ασθενών με υψηλό φορτίο νόσου, προϋπάρχουσα νεφρική ανεπάρκεια κι αφυδάτωση όπως κι η έγκαιρη αναγνώριση των μεταβολικών και νεφρικών επιπλοκών του συνδρόμου κι η έγκαιρη χορήγηση υποστηρικτικής θεραπείας.

ΠΑ022

Η ΧΡΗΣΗ ADM ΓΙΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΟΓΚΟΥ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΕΙΡΑΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Καλλές Βασίλειος, Μητρούσιας Απόστολος, Τάσης Νικόλαος, Παπαγεωργίου Δημήτριος, Στάμος Νικόλαος, Ίβρος Νικόλαος, Κυριαζάνος Ιωάννης

Α' Χειρουργική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Σε αρκετές περιπτώσεις, οι επεμβάσεις διατήρησης του μαστού συνοδεύονται από μη ικανοποιητικό αισθητικό αποτέλεσμα λόγω απώλειας όγκου του μαστού. Η χρήση βιολογικού πλέγματος για την αναπλήρωση όγκου σε αυτές τις επεμβάσεις αποτελεί μια νέα και υποσχόμενη τεχνική. Παρουσιάζουμε την εμπειρία μας στη χρήση ADM για την αναπλήρωση όγκου (volume replacement) σε ασθενείς που υποβάλλονται σε ευρεία ογκεκτομή για καρκίνο μαστού.

Υλικό-Μέθοδος: Τρεις ασθενείς 43, 44 και 55 ετών υποβλήθηκαν σε επεμβάσεις διατήρησης του μαστού για Ca μαστού. Η ένδειξη για τη χρήση της τεχνικής ήταν: 1) το μικρό μέγεθος των μαστών σε συνδυασμό με επιθυμία για διατήρησή του σε δυο περιπτώσεις και 2) το ιστορικό δυο επεμβάσεων μειωτικής μαστού σε συνδυασμό με τη θέση του όγκου στην 6^η ώρα και επιθυμία διατήρησης του μαστού σε μια περίπτωση. Όλες οι ασθενείς υποβλήθηκαν σε ευρεία ογκεκτομή με TB ορίων και βιοψία φρουρού λεμφαδένα. Ο όγκος του παρεγχύματος που αφαιρέθηκε ήταν 52,5mL, 38mL και 43mL, και το έλλειμμα αναπληρώθηκε με τεμάχια (1X1εκ) ακυτταρικού βιολογικού πλέγματος (Egis®, Decomed Srl, Italy).

Αποτελέσματα: Δεν υπήρξαν διεγχειρητικές ή μετεγχειρητικές επιπλοκές. Οι ασθενείς έλαβαν εξιτήριο μετά από 24 ώρες. Παροχέτευση τοποθετήθηκε σε 1/3 ασθενείς, η οποία αφαιρέθηκε 5 ημέρες μετά. Η τελική ιστολογική εξέταση ανέδειξε εξαίρεση των όγκων σε υγιή όρια και στις τρεις περιπτώσεις. Στο διάστημα μετεγχειρητικής παρακολούθησης (24, 6 και 6 μήνες αντίστοιχα) δεν έχει υπάρξει περίπτωση τοπικής υποτροπής της νόσου. Και οι 3 ασθενείς αναφέρουν ικανοποιητικό αισθητικό αποτέλεσμα.

Συμπεράσματα: Η τεχνική της πλήρωσης της κοιλότητας εκτομής με ADM είναι μια πρωτοποριακή τεχνική στην Ογκοπλαστική Χειρουργική Διατήρησης του Μαστού. Η τεχνική φαίνεται να είναι ασφαλής, όμως πρέπει να αξιολογηθεί μακροπρόθεσμα και να καθοριστούν σαφέστερα οι ενδείξεις της ώστε να βρει στο μέλλον τη θέση της στην κλινική πράξη.

ΠΑ023

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Ζαχαρόπουλος Γεώργιος, 120 Πτέρυγα Εκπαίδευσης Αέρος, Διεθνές Εκπαιδευτικό Κέντρο Πτήσεων, Υγειονομική Υπηρεσία, Αεροδρόμιο Καλαμάτας

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της παρούσας τυχαιοποιημένης μελέτης είναι να αξιολογήσει και να συγκρίνει την κατάσταση της στοματικής υγείας μεταξύ των τριών κύριων κατηγοριών του μόνιμου προσωπικού της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας, όπως οι πιλότοι απόφοιτοι της Σχολής Ικάρων, οι υπαξιωματικοί απόφοιτοι της Σχολής Μονίμων Υπαξιωματικών της Πολεμικής Αεροπορίας και οι υπαξιωματικοί εθελοντές με απευθείας πρόσληψη στην Ελληνική Πολεμική Αεροπορία, που υπηρετούν στην 120 Πτέρυγα Εκπαίδευσης Αέρος στο αεροδρόμιο Καλαμάτας.

Υλικό-Μέθοδος: Επιλέχθηκαν τυχαία 400 άνδρες και γυναίκες του μόνιμου προσωπικού και εξετάστηκαν στο οδοντιατρείο της 120 Πτέρυγας Εκπαίδευσης Αέρος στο Αεροδρόμιο Καλαμάτας, από τον Ιανουάριο του 2017 έως τον Σεπτέμβριο του 2018. Οι παράμετροι που καταγράφηκαν περιελάμβαναν κοινωνικο-δημογραφικούς παράγοντες, τα έτη φοίτησης στις Σχολές της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας, τον Δείκτη Τερηδονισμένων, Ελλειπόντων και Εμφραχθέντων Δοντιών (DMFT), τη συχνότητα στοματικής υγιεινής και οδοντιατρικών επισκέψεων και τις συνήθειες καπνίσματος. Χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό εργαλείο SPSS 29.0 για την περιγραφική και αναλυτική στατιστική ανάλυση των δεδομένων και σύγκριση των στοιχείων των τριών αυτών κατηγοριών μόνιμου προσωπικού της Μονάδας.

Αποτελέσματα: Οι πιλότοι έχουν το χαμηλότερο σκορ στον δείκτη DMFT, επισκέπτονται πιο συχνά τον οδοντίατρο ετησίως, βουρτσίζουν καθημερινά πιο συχνά, εμφανίζουν καλύτερη αυτό-εκτίμηση και την μικρότερη πρόσληψη σακχαρούχων τροφών. Οι εθελοντές χρησιμοποιούν πιο συχνά στοματικό διάλυμα, παρουσίασαν τις υψηλότερες τιμές στην εβδομαδιαία πρόσληψη ζάχαρης και την χαμηλότερη αυτοεκτίμηση.

Συμπεράσματα: Ο κίνδυνος αποστολής και η υπηρεσιακή ετοιμότητα κάθε κατηγορίας παίζουν σημαντικό ρόλο στην κατάσταση της οδοντικής υγείας και στο ατομικό ενδιαφέρον για τη στοματική υγιεινή. Οι στρατιωτικοί οδοντίατροι πρέπει να ενθαρρύνουν το προσωπικό να βελτιώσει την οδοντιατρική του υγεία, να ικανοποιήσουν τις οδοντιατρικές του ανάγκες προκειμένου να προλαμβάνει πιο περίπλοκα οδοντιατρικά προβλήματα και να αυξήσει την επιχειρησιακή του ετοιμότητα. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να αντιμετωπίζονται όλα τα οδοντιατρικά προβλήματα για όλους τους δόκιμους κατά τη διάρκεια μιας ετήσιας εξέτασης και πριν από την αποφοίτησή τους από τις Ακαδημίες της Πολεμικής Αεροπορίας.

ΠΑ024

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΡΙΤΟΥ ΓΟΜΦΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΝΕΑΡΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Απέσσος Ιουλιανός^{1,2}, Λιλλής Θεόδωρος¹, Βούλγαρης Αθανάσιος³, Αρχοντογεώργης Κωνσταντίνος³, Στεϊρόπουλος Πασχάλης³, Νταμπάρκης Νικόλαος¹

¹ Εργαστήριο Οδοντοφατνιακής Χειρουργικής, Χειρουργικής Εμφυτευματολογίας και Ακτινολογίας, Τμήμα Οδοντιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, ΑΠΘ

² Οδοντιατρικός Τομέας, 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως, Θεσσαλονίκη

³ Πνευμονολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή, ΔΠΘ, Αλεξανδρούπολη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η χειρουργική εξαγωγή τρίτου γομφίου αποτελεί μία από τις πιο συχνές επεμβάσεις στην χειρουργική στόματος. Ωστόσο, η επίδραση της στην ποιότητα του ύπνου δεν είναι ξεκάθαρη. Η παρούσα μελέτη σκοπεύει να αξιολογήσει τις μεταβολές παραμέτρων του ύπνου μετά την χειρουργική εξαγωγή τρίτου γομφίου και να διερευνήσει την πιθανή συσχέτιση τους με τον μετεξακτικό πόνο.

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για μία κλινική μελέτη παρατήρησης με δείγμα νεαρούς ενήλικες ασθενείς με ελεύθερο ιατρικό ιστορικό που προσήλθαν για χειρουργική εξαγωγή τρίτου γομφίου κάτω γνάθου. Όλοι οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν ένα ημερολόγιο ύπνου και την ελληνική έκδοση από τις κλίμακες Epworth Sleepiness Scale (ESS), Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) και Athens Insomnia Scale (AIS) που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των συνηθειών ύπνου, της ημερήσιας υπνηλίας, της ποιότητας του ύπνου και της αϋπνίας, αντίστοιχα, μία εβδομάδα πριν και μετά την εξαγωγή. Επιπρόσθετα, μία αριθμητική κλίμακα χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση της αντίληψης του πόνου την πρώτη μετεξακτική εβδομάδα.

Αποτελέσματα: Την μελέτη ολοκλήρωσαν 75 ασθενείς, από τους οποίους 32 (42.7%) ήταν άνδρες και 43 (57.3%) γυναίκες, με μέσο όρο ηλικίας 24.01 (± 3.43) έτη. Μετεγχειρητικά, στατιστικώς σημαντικά υψηλότερες βαθμολογίες παρατηρήθηκαν για τις κλίμακες PSQI [4.85 (± 2.32) πριν, 5.39 (± 2.75) μετά, $p=0.041$] και AIS [5.56 (± 3.23) πριν, 6.91 (± 4.06) μετά, $p<0.001$], καθώς και για τον μέσο εβδομαδιαίο αριθμό νυχτερινών αφυπνίσεων [2.01 (± 3.72) πριν, 4.19 (± 5.20) μετά, $p<0.001$]. Η αντίληψη του πόνου ήταν αυξημένη και για τις επτά μετεγχειρητικές ημέρες στους ασθενείς που ανέφεραν αυξημένες δυσκολίες κατά τον ύπνο, χωρίς, όμως, το αποτέλεσμα αυτό να είναι στατιστικώς σημαντικό.

Συμπεράσματα: Η χειρουργική εξαγωγή τρίτου γομφίου επιδρά στην ποιότητα του ύπνου και τα συμπτώματα αϋπνίας την πρώτη μετεγχειρητική εβδομάδα, αλλά δεν επηρεάζει την ημερήσια υπνηλία. Η επιδείνωση των δυσκολιών κατά τον ύπνο, μετά την εξαγωγή, μπορεί να συσχετιστεί με αυξημένη αντίληψη πόνου.

ΠΑ025

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ: ΗΘΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Γκασιαβέλης Πολύκαρπος^{1,2}, Μαυροφόρου Άννα²

¹ Αρχηγείο Τακτικής Αεροπορίας

² Εργαστήριο Βιοηθικής και Δεοντολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Εισαγωγή-Σκοπός: Στη σύγχρονη εποχή παρατηρείται ραγδαία αύξηση της παρουσίας των οδοντιάτρων στο διαδίκτυο και ιδιαίτερα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με στόχο την διαφήμισή τους και την προσέλκυση ασθενών. Σκοπός της εργασίας είναι να εξετάσει το ηθικό και νομικό πλαίσιο της οδοντιατρικής διαφήμισης.

Υλικό-Μέθοδοι: Η έρευνα βασίστηκε στην αναζήτηση της διεθνούς βιβλιογραφίας στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων Pubmed και Google Scholar, με τη χρήση των εξής λέξεων-κλειδιών: «advertising», «dentistry», «ethics», «legal», καθώς και στον ελληνικό Κώδικα Οδοντιατρικής Δεοντολογίας και την ισχύουσα Νομοθεσία.

Αποτελέσματα: Κάθε άμεση ή έμμεση ενέργεια διαφήμισης ή δημοσιότητας του οδοντιάτρου απαγορεύεται, σύμφωνα με την ελληνική Νομοθεσία και τον Κώδικα Οδοντιατρικής Δεοντολογίας. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, κατά την έναρξη της επαγγελματικής δραστηριότητας ή σε περίπτωση αλλαγής έδρας, δημοσίευση ανακοίνωσης στις τοπικές εφημερίδες για ορισμένο χρονικό διάστημα. Σχετικά με την παρουσία των οδοντιάτρων στο διαδίκτυο, σύμφωνα με τον Κώδικα Οδοντιατρικής Δεοντολογίας, ο οδοντίατρος μπορεί να διατηρεί ιστοσελίδα με πληροφορίες ακριβείς, αντικειμενικές και κατανοητές χωρίς να οδηγούν σε παραπλάνηση του κοινού ή σε έμμεση συγκριτική εκτίμηση προσόντων ή πτυχίων. Απαγορεύεται, επίσης, στον οδοντίατρο να χρησιμοποιεί εικονικούς μεσάζοντες πελάτες, ή άλλους με σκοπό την προμήθεια πελατών με ποσοστά.

Συμπεράσματα: Η άσκηση της οδοντιατρικής είναι λειτούργημα και η συμπεριφορά του οδοντιάτρου πρέπει να είναι σύμφωνη με τους διεθνείς κανόνες ηθικής και δεοντολογίας και την ισχύουσα Νομοθεσία. Στόχος του οδοντιάτρου πρέπει να είναι η προστασία της δημόσιας υγείας και η δόμηση σχέσης εμπιστοσύνης και ειλικρίνειας με τους ασθενείς του. Οποιαδήποτε ενέργεια αθέμιτου ανταγωνισμού που έχει ως στόχο την παραπληροφόρηση των ασθενών ή τη δημιουργία ουτοπικών προσδοκιών θίγει την τιμή και την υπόληψη του οδοντιατρικού επαγγέλματος και πρέπει να αποφεύγεται.

ΠΑ026

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΦΗΒΟΥ ΜΕ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ LARSEN. Η ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πατρικίου Αντώνιος¹, Savin Carmen², Gavrila Laura², Mihalas Eugeniu², Σιαραμπή Ελένη³, Θεοδωρίδης Γεώργιος¹, Νάνος Φώτιος⁴

¹ Οδοντιατρική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Γ. Γεννηματά - Ο Άγιος Δημήτριος», Θεσσαλονίκη

² Τμήμα Παιδοδοντιατρικής Πανεπιστήμιο Ιατρικής και Φαρμακευτικής “Gr. T. Popa”, Ιάσιο, Ρουμανία

³ Οδοντιατρική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

⁴ Πανεπιστήμιο Ιατρικής και Φαρμακευτικής “Grigore T. Popa”, Ιάσιο, Ρουμανία

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο σκοπός αυτής της παρουσίασης είναι η ανάλυση και η αξιολόγηση της οδοντιατρικής περίθαλψης ενός 14χρονου αγοριού που πάσχει από σύνδρομο Larsen, μια σπάνια γενετική ασθένεια που προκαλεί σοβαρές σωματικές δυσμορφίες και κινητικές δυσκολίες. Το περιστατικό αυτό αναδεικνύει τις προκλήσεις και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με σωματική αναπηρία στην οδοντιατρική περίθαλψη, καθώς και τη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Ο ασθενής παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στον οδοντίατρο για ορθοδοντική αξιολόγηση. Κατά την αρχική κλινική εξέταση, διαπιστώθηκαν σοβαρά προβλήματα στοματικής υγείας, όπως εκτεταμένη εναπόθεση οδοντικής πλάκας και τρυγίας, σοβαρή ουλίτιδα και κακοσμία. Παρατηρήθηκε επίσης σοβαρή σκελετική τάξη III κατά Angle (προγναθισμός και μακρογλωσσία). Η διαχείριση του περιστατικού περιλάμβανε την αξιολόγηση της στοματικής υγιεινής στο σχολείο και στο σπίτι, την ενημέρωση και εκπαίδευση των γονέων και του διδακτικού προσωπικού, και τη χρήση κατάλληλων τεχνικών για την ενθάρρυνση της συνεργασίας του ασθενούς και την διαχείριση της φοβίας του.

Αποτελέσματα: Η αντιμετώπιση του περιστατικού είχε ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Μετά από την ακτινογραφική απεικόνιση, την αποτρύγωση και την εξαγωγή κάποιων νεογυλών δοντιών, η στοματική υγεία του ασθενούς βελτιώθηκε σημαντικά. Το διδακτικό προσωπικό στο σχολείο και οι γονείς, εκπαιδεύτηκαν στις κατάλληλες τεχνικές βουρτσίσματος, ενώ η διατροφή του ασθενούς διαφοροποιήθηκε ώστε να μειωθεί ο τερηδονικός κίνδυνος. Επιπλέον, η κακή σύγκλειση και οι άλλες στοματικές ανωμαλίες αντιμετωπίστηκαν αρχικά συντηρητικά, καθώς η χειρουργική παρέμβαση αντενδεικνυόταν στην αρχική φάση της θεραπείας.

Συμπεράσματα: Η περίπτωση του 14χρονου αγοριού με σύνδρομο Larsen αναδεικνύει τη σημασία της ολιστικής προσέγγισης στην οδοντιατρική περίθαλψη ατόμων με σοβαρές σωματικές αναπηρίες. Η διεπιστημονική συνεργασία και η κατάλληλη εκπαίδευση των φροντιστών και του εκπαιδευτικού προσωπικού συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ασθενούς. Συνεπώς η επιδίωξη καλής στοματικής υγιεινής είναι σημαντική για τους ασθενείς με σοβαρές αναπηρίες, και αυτό το περιστατικό υπογραμμίζει την αναγκαιότητα του συνδυασμού της προληπτικής φροντίδας και της τακτικής παρακολούθησης.

ΠΑ027

ΨΗΦΙΑΚΑ ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΟΒΑΡΑ ΕΠΙΒΑΡΥΜΕΝΟΥ ΟΔΟΝΤΙΚΟΥ ΦΡΑΓΜΟΥ. ΚΛΙΝΙΚΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ

Μεϊδάνης Ιωάννης¹, Θεωδοσοπούλου Ζωή¹, Βάβας Ελευθέριος¹, Ιατρόπουλος Αβραάμ¹, Σιάμος Γεώργιος¹, Λιγνός Πολύδωρος^{1,2}

¹ Οδοντιατρικό Κέντρο Πολεμικού Ναυτικού, Αθήνα

² Μεταπτυχιακή Κλινική εμφυτευμάτων, Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η αισθητική και λειτουργική αποκατάσταση οδοντικού φραγμού με σοβαρά αποδιοργανωμένη σύγκλειση απαιτεί την συνεργασία πολλών οδοντιατρικών εξειδικεύσεων όπως η περιοδοντολογία, η ενδοδοντία και η προσθετική, αυξάνοντας την πολυπλοκότητα του σχεδίου θεραπείας. Η χρήση ψηφιακών τεχνικών αποτελεί χρήσιμο εργαλείο στην μελέτη και εκτέλεση αρκετών σταδίων του θεραπευτικού πλάνου.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρουσίαση των θεραπευτικών σταδίων αποκατάστασης φραγμού αυξημένης πολυπλοκότητας με χρήση ψηφιακών τεχνικών. Ασθενής 60 ετών, μη καπνίστρια, με ελεύθερο ιατρικό ιστορικό προσήλθε στο Οδοντιατρικό Κέντρο του ΠΝ με κύριες ενοχλήσεις την μειωμένη μασητική ικανότητα και αισθητική.

Αποτελέσματα: Η κλινική εξέταση έδειξε απώλεια της οπίσθιας σύγκλεισης, παθολογική μετακίνηση προσθίων δοντιών λόγω δευτεροπαθούς τραύματος σύγκλεισης, ύπαρξη ουλικού χαμόγελου και παρεκτοπισμένη μέση γραμμή. Η ασθενής ήταν θεραπευμένη περιοδοντικά και έφερε παλαιότερες προσθετικές ακίνητες αποκαταστάσεις στην άνω γνάθο. Η μελέτη του σχεδίου θεραπείας έγινε με αξονική απεικόνιση της άνω γνάθου, λήψη ψηφιακών αποτυπωμάτων άνω και κάτω γνάθου και ψηφιακή σάρωση του προσώπου. Με βάση αυτά, έγινε ψηφιακή σχεδίαση του χαμόγελου και κατασκευή νέων μεταβατικών αποκαταστάσεων και ειδικού νάρθηκα για αποκαλύψεις μύλης. Αρχικά πραγματοποιήθηκαν αποτρύγωση, αφαίρεση των παλιών αποκαταστάσεων και επανάληψη ενδοδοντικών θεραπειών. Στην συνέχεια, μετά από ανάρτηση σε ημιπροσαρμοζόμενο αρθρωτήρα κατασκευάστηκε μερική οδοντοστοιχία κάτω γνάθου. Η αποκατάσταση των οπισθίων οδοντικών ελλείψεων της άνω γνάθου έγινε με τοποθέτηση δυο εμφυτευμάτων στις θέσεις 14 και 15 και ταυτόχρονη καθοδηγούμενη οστική ανάπτυξη παρειάκ με χρήση αλλομοσχεύματος και μεμβράνης κολλαγόνου. Τρεις μήνες μετά την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων έγινε πάχυνση του περιεμφυτευματικού βλεννογόνου με μόσχευμα συνδετικού ιστού από την υπερώα και ταυτόχρονα οι αισθητικές αποκαλύψεις κλινικής μύλης καθοδηγούμενες από τον ψηφιακό νάρθηκα στα πρόσθια άνω δόντια. Έξι μήνες αργότερα τοποθετήθηκε η μόνιμη προσθετική αποκατάσταση της άνω γνάθου.

Συμπεράσματα: Η ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνικών σε παρόμοια περιστατικά μειώνει το κόστος και τον χρόνο θεραπείας ενώ ταυτόχρονα αυξάνει την προβλεψιμότητα των χειρουργικών και αποκαταστατικών σταδίων του σχεδίου θεραπείας.

ΠΑ028

ΑΠΕΣΥΡΘΗ

ΠΑ029

ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΝΕΥΡΟΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΔΕΙΓΜΑ ΥΓΙΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Τσιάρας Ιωάννης^{1,2}, Κουτσονίδα Μυρτώ³, Αρετούλη Ελένη²

¹ Ψυχιατρική Κλινική, 424 Γ.Σ.Ν.Ε., Θεσσαλονίκη

² Τμήμα Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

³ Τμήμα Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εισαγωγή-Σκοπός: Το ενδιαφέρον για τις υπηρεσίες τηλενευροψυχολογίας έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την πανδημία της COVID-19. Ωστόσο, τα δεδομένα για την αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως χορήγησης νευροψυχολογικών δοκιμασιών χωρίς την επίβλεψη ειδικού παραμένουν εξαιρετικά περιορισμένα. Στην παρούσα μελέτη κατασκευάσαμε μία σύντομη συστοιχία αξιολόγησης των υποκειμενικά αναφερόμενων νοητικών ικανοτήτων, των επιτελικών λειτουργιών και της λεκτικής μνήμης με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και διερευνήσαμε την αντιστοιχία της απομακρυσμένης (ΑΜ) με τη δια ζώσης (ΔΖ) αξιολόγησης. Επίσης, αναπτύχθηκαν προκαταρκτικά κανονιστικά δεδομένα και αξιολογήθηκε η αποδοχή και η αποτελεσματικότητα της ΑΜ αξιολόγησης.

Υλικό-Μέθοδοι: Κοινοτικό δείγμα 169 ενηλίκων [94 γυναίκες· μέση ηλικία: 41.95 (ΤΑ = 13.40) έτη, μέσο μορφωτικό επίπεδο: 15.10 (ΤΑ=2.65) έτη] συμμετείχαν στην ΑΜ αξιολόγηση. Μια υποομάδα 40 συμμετεχόντων αξιολογήθηκε και με τις δύο μεθόδους. Η επίδοση των συμμετεχόντων στις δύο αξιολογήσεις συγκρίθηκε με τη μέθοδο t-test για εξαρτημένα δείγματα και η συμφωνία μεταξύ των δύο μεθόδων μέσω των συντελεστών ενδοταξικής συσχέτισης (ΣΕΣ). Η επίδραση των δημογραφικών χαρακτηριστικών στις επιδόσεις της ΑΜ αξιολόγησης διερευνήθηκε μέσω πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

Αποτελέσματα: Καμία στατιστικώς σημαντική διαφορά δεν παρατηρήθηκε ανάμεσα στις μετρήσεις της ΑΜ και της ΔΖ αξιολόγησης. Οι ΣΕΣ υπέδειξαν μέτρια προς καλή συμφωνία (.418 - .848) για τις περισσότερες μετρήσεις. Η ηλικία συσχετίστηκε θετικά με τις υποκειμενικά αναφερόμενες νοητικές ικανότητες και αρνητικά με την επίδοση στις νευροψυχολογικές δοκιμασίες και με το επίπεδο αποδοχής της ΑΜ μεθόδου. Περίπου το 80% των συμμετεχόντων δήλωσε ικανοποίηση από την ΑΜ αξιολόγηση, το 69% καλή συμμόρφωση με τις οδηγίες, αλλά μόλις το 30% ανέφερε ότι η ΑΜ αξιολόγηση θα μπορούσε να υποκαταστήσει επαρκώς τη ΔΖ αξιολόγηση.

Συμπεράσματα: Η ΑΜ αξιολόγηση με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή βρέθηκε αποδεκτή και εφαρμόσιμη σε δείγμα υγιών ενηλίκων στον ελληνικό πληθυσμό αποδίδοντας ανάλογα αποτελέσματα με τη ΔΖ αξιολόγηση. Παρά την ευρεία ικανοποίηση, όμως, σημαντική επιφυλακτικότητα σημειώθηκε ως προς την επαρκή υποκατάσταση της ΔΖ αξιολόγησης.

ΠΑ030

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Δουρμπόνης Θεοφάνης¹, Πατάγια-Μπακαράκη Μυρτώ²

¹ Στρατιωτικός Νοσηλεύτης, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα

² Εργοθεραπεύτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η θεραπεία διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην υποστήριξη της ψυχικής υγείας και της ανθεκτικότητας του στρατιωτικού προσωπικού. Η ενίσχυση της ψυχολογικής ανθεκτικότητας και η διαχείριση του λειτουργικού στρες είναι ζωτικής σημασίας για την ευημερία και την αποτελεσματικότητα των στρατιωτών και των βετεράνων. Ωστόσο, υπάρχει ένα αξιοσημείωτο κενό στη βιβλιογραφία σχετικά με την ενσωμάτωση ψυχολογικών παρεμβάσεων σε πρακτικές θεραπείες που είναι ειδικά προσαρμοσμένες για στρατιωτικό προσωπικό.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε μια ολοκληρωμένη αναζήτηση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των MEDLINE, PubMed, PsycINFO και Scopus. Οι όροι αναζήτησης περιελάμβαναν «θεραπεία», «ψυχολογική ανθεκτικότητα», «στρατιωτικό προσωπικό», «διαχείριση άγχους» και «ψυχολογική υποστήριξη». Περιλαμβάνονταν άρθρα που δημοσιεύτηκαν μεταξύ 2000 και 2023. Οι μελέτες επιλέχθηκαν με βάση τη συνάφειά τους με την ενσωμάτωση ψυχολογικών παρεμβάσεων για στρατιωτικό προσωπικό.

Αποτελέσματα: Η βιβλιογραφία δείχνει ότι η μείωση του στρες που βασίζεται στην ενσυνειδητότητα ήταν αποτελεσματική στη μείωση των συμπτωμάτων άγχους και κατάθλιψης μεταξύ του στρατιωτικού προσωπικού. Η ενσωμάτωση των αρχών της γνωσιακής συμπεριφορικής θεραπείας μπορεί να βοηθήσει το στρατιωτικό προσωπικό να αναδιαμορφώσει τις αρνητικές σκέψεις και συμπεριφορές, ενισχύοντας έτσι την ψυχική ανθεκτικότητα. Η CBT αντιμετωπίζει τις γνωστικές στρεβλώσεις και προωθεί την προσαρμοστική σκέψη, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για τη διαχείριση του λειτουργικού στρες.

Συμπεράσματα: Αρκετές μελέτες υποδεικνύουν ότι ενώ αυτές οι ψυχολογικές παρεμβάσεις είναι ωφέλιμες, η εφαρμογή τους στην θεραπεία απαιτεί προσεκτική εξέταση των ατομικών αναγκών και του ειδικού πλαισίου. Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας υπογραμμίζει τα πιθανά οφέλη από την ενσωμάτωση τεχνικών ψυχολογικής υποστήριξης για στρατιωτικό προσωπικό. Ενώ οι υπάρχουσες μελέτες παρέχουν μια βάση, περαιτέρω έρευνα είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των κενών και τη βελτιστοποίηση της ενσωμάτωσης αυτών των παρεμβάσεων για την ενίσχυση της ψυχολογικής ανθεκτικότητας και την αποτελεσματική διαχείριση του λειτουργικού στρες.

ΠΑ031

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 10-11 ΕΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Δαμιανός Γεώργιος^{1,2}, Θωμαΐδου Λωρέττα, Δαμιανός Δημοσθένης

¹ Β' Παιδιατρική Κλινική Παναγιώτη & Αγλαΐα Κυριακού ΕΚΠΑ

² Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών ΠΝ / Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) ανήκουν στις νευροαναπτυξιακές διαταραχές που χαρακτηρίζονται από ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και διάδραση σε λεκτικό και μη λεκτικό επίπεδο, καθώς και επαναλαμβανόμενες στερεότυπες κινήσεις ή και συμπεριφορές/ ενδιαφέροντα. Η συχνότητα τους είναι αυξανόμενη κατά την τελευταία 20ετία και σύμφωνα με τις τελευταίες μελέτες κυμαίνεται από 1/67 έως 1/100-110 άτομα. Οι άνδρες προσβάλλονται συχνότερα από τις γυναίκες, σε αναλογία 4 άνδρες /1 γυναίκα. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η εκτίμηση της συχνότητας των Διαταραχών Αυτιστικού φάσματος στα παιδιά σε παιδιά ηλικίας 10 & 11 ετών στην Ελληνική Περιφέρεια πλην του νομού Αττικής.

Υλικό-Μέθοδος: Αναζητήθηκαν και μελετήθηκαν όλες οι περιπτώσεις μαθητών με ΔΑΦ που ήταν καταγεγραμμένες τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης-ΚΕΣΥ, σήμερα ΚΕ.ΔΑ.ΣΥ (Κέντρα διεπιστημονικής αξιολόγησης και συμβουλευτικής υποστήριξης) στην Ελληνική Περιφέρεια πλην του νομού Αττικής» παιδιών που γεννήθηκαν την χρονιά 2008-09 και είχαν την ηλικία 11 και 10ετών το 2019. Μελετήθηκαν και καταγράφηκαν όλες οι αποφάσεις που περιλάμβαναν την διάγνωση ΔΑΦ ή Αυτισμός με έγγραφη γνωμάτευση από ιατρό κατάλληλης ειδικότητας ή από αρμόδια δημόσια ιατρική υπηρεσία.

Αποτελέσματα: Μελετήθηκαν συνολικά 125.693 αποφάσεις ΚΕ.ΔΑ.ΣΥ περιφερειών Ελλάδος παιδιών που γεννήθηκαν την χρονιά 2008-2009. Από αυτά τα 64.548 ήταν αγόρια και τα 61.145 κορίτσια. Τα παιδιά με ΔΑΦ που καταγράφηκαν στην περιφέρεια ηλικίας 10-11 ετών ήταν συνολικά 1.271 {1.045 αγόρια (1,61%) και 228 κορίτσια (0,37%)} ποσοστό των παιδιών στην Ελληνική περιφέρεια με διαγνωσμένη ΔΑΦ ήταν 1,01%.

Συμπεράσματα: Για πρώτη φορά μελετήθηκε στην ελληνική περιφέρεια, πλην του νομού Αττικής, ο επιπολασμός των ΔΑΦ σε παιδιά που γεννήθηκαν την χρονιά 2008-2009. Διαπιστώθηκε ότι η αναλογία αγοριών/κοριτσιών είναι 4,35/1. Η γεωγραφική μελέτη της κατανομής των παιδιών με ΔΑΦ ανά περιφέρεια μας επιτρέπει να σχεδιάσουμε και να αναπτύξουμε υπηρεσίες υγείας σε περιφερικό επίπεδο ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των παιδιών με ΔΑΦ.

ΠΑ032

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

Μπούρα Ευθυμία, Συμβουλευτική Ψυχολόγος MSc - Συστημική Οικογενειακή Ψυχοθεραπεύτρια, Ειδική Πραγματογνώμονας σε θέματα διερεύνησης κακοποίησης ανηλίκων, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανηλίκων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού» Πειραιά

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι στρατιωτικές οικογένειες αντιμετωπίζουν μια σειρά από ιδιαίτερες προκλήσεις, χαρακτηριστικές του στρατιωτικού τρόπου ζωής (military life stressors) και ειδικότερα: α. συχνές μεταθέσεις/μετακινήσεις σε διαφορετικά περιβάλλοντα, β. απομάκρυνση του στρατιωτικού στελέχους για μεγάλα χρονικά διαστήματα από το οικογενειακό του περιβάλλον για επιχειρησιακούς λόγους ή αναγκαιότητας εκπαίδευσεων γ. υψηλό ρίσκο κινδύνου, σωματικής ή άλλης βλάβης που δύναται να υποστεί το στέλεχος κατά την άσκηση καθηκόντων του (Cramm et al., 2018). Κατά τη διεθνή βιβλιογραφία οι παραπάνω στρεσογόνοι παράγοντες (military life stressors) δύνανται ανά περιπτώσεις, να επηρεάσουν την ψυχοσωματική υγεία και την ποιότητα ζωής των στρατιωτικών οικογενειών (Corry et al., 2021, Ott et al., 2018; Smorokovski et al., 2017). Η παρούσα ανακοίνωση μέσα από τη Θεωρία των Οικογενειακών Συστημάτων (Family Systems Theory) επιχειρεί μια ενδελεχή ανασκόπηση των ερευνητικών δεδομένων, αναφορικά με την έννοια της Οικογενειακής Ανθεκτικότητας των στρατιωτικών οικογενειών (Military Family Resilience) ως παράγοντας προστασίας για την Ψυχοσωματική Υγεία και την Ποιότητα Ζωής των (στελεχών, συζύγων και παιδιών).

Υλικό-Μέθοδοι: Εκτεταμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση σε έγκριτα Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά Στρατιωτικής Ψυχολογίας και Ιατρικής (ενδεικτικά: Military Medicine, Military Psychology, Journal of Military and Government Counseling, Armed Forces and Society).

Συμπεράσματα: Η οικογενειακή ανθεκτικότητα η οποία ως έννοια εκτείνεται πέραν της ψυχικής ανθεκτικότητας του ατόμου, διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διαχείριση των ιδιαίτερων προκλήσεων της στρατιωτικής ζωής αλλά και στην εξισορρόπηση εργασιακής και προσωπικής ζωής των στρατιωτικών στελεχών.

Αποτελέσματα: Η οικογενειακή ανθεκτικότητα είναι ευθέως σχετιζόμενη με την ευημερία των στρατιωτικών οικογενειών (well-being), την επίδοση, την επιχειρησιακή ετοιμότητα και την εργασιακή δέσμευση των στελεχών (Bowels et al., 2015, Wesrphal & Woodward, 2010, Schumm et al., 2001), λειτουργώντας ως ασπίδα προστασίας για την ψυχοσωματική υγεία και την ποιότητα ζωής των μελών τους (Gary L. Bowen, James A. Martin, and Jay A. Mancini, 2013). Αναλύονται κλινικές πρακτικές στρατιωτικής συμβουλευτικής με θετικά αποτελέσματα στην ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των στρατιωτικών οικογενειών.

ΠΑ033

ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΣΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ, ΤΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Διαμαντίδου Βασιλική¹, Καλοκαιρινού Αθηνά², Καϊτελίδου Δάφνη³, Γαλάνης Πέτρος⁴

¹ 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα και Τομέας Δημόσιας Υγείας, Εργαστήριο Κλινικής Επιδημιολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ

² Εργαστήριο Κοινωνικής Νοσηλευτικής, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ

³ Εργαστήριο Οργάνωσης και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ

⁴ Τομέας Δημόσιας Υγείας, Εργαστήριο Κλινικής Επιδημιολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός. Υπάρχει ενδιαφέρον για τις επιδράσεις της συναισθηματικής νοημοσύνης και της μετασχηματιστικής ηγεσίας στην εργασιακή ζωή των εργαζομένων. Ερευνητικά ευρήματα υποστηρίζουν τη θετική σχέση μεταξύ συναισθηματικής νοημοσύνης, μετασχηματιστικής ηγεσίας και οργανωσιακής κουλτούρας.

Υλικό-Μέθοδοι: Συλλέχθηκαν κοινωνικοδημογραφικά δεδομένα από τους συμμετέχοντες. Η κλίμακα «Transformational Leadership Scale» χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση της μετασχηματιστικής ηγεσίας. Για την αξιολόγηση της οργανωσιακής κουλτούρας χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο «Organizational Culture Profile». Για την εκτίμηση της συναισθηματικής νοημοσύνης χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα «Wong and Law Emotional Intelligence Scale». Η μελέτη εγκρίθηκε από την επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ και λήφθηκε η έγγραφη συναίνεση των συμμετεχόντων.

Αποτελέσματα. Το ποσοστό συμμετοχής ήταν 77,8%. Συμμετείχαν 1108 ιατροί και νοσηλευτές, το 53,8 προερχόταν από νοσοκομεία των ενόπλων δυνάμεων, το 46,2 από νοσοκομεία του ΕΣΥ, το 52,7% ήταν γυναίκες, το 51,7% ήταν νοσηλευτές/ιες, το 71,9% ήταν πτυχιούχοι πανεπιστημίου, το 19,5% διέθεταν μεταπτυχιακό και το 8,6% διδακτορικό. Η πολυμεταβλητή γραμμική παλινδρόμηση με εξαρτημένες μεταβλητές την απόφαση, την εκτίμηση, την δικαιοσύνη, την ατομικότητα και τη διεύθυνση, ως διαστάσεις της μετασχηματιστικής ηγεσίας έδειξε ότι οι εργαζόμενοι του ΕΣΥ τις αξιολόγησαν θετικότερα από εργαζόμενους σε στρατιωτικά νοσοκομεία. Οι εργαζόμενοι του ΕΣΥ αξιολόγησαν θετικότερα την αναγνώριση των συναισθημάτων, τη ρύθμιση των συναισθημάτων του ίδιου του ατόμου, την εφαρμογή των συναισθημάτων για ενίσχυση της απόδοσης ως διαστάσεις της συναισθηματικής νοημοσύνης. Επίσης, αξιολόγησαν θετικότερα τη συναισθηματική νοημοσύνη σε σχέση με τους εργαζόμενους σε στρατιωτικά νοσοκομεία, ενώ αξιολόγησαν θετικότερα την ανταγωνιστικότητα ως διάσταση της οργανωσιακής κουλτούρας. Οι εργαζόμενοι στο ΕΣΥ αξιολόγησαν θετικότερα την κοινωνική υπευθυνότητα ως διάσταση της οργανωσιακής κουλτούρας. Η αύξηση του εκπαιδευτικού επιπέδου σχετιζόταν θετικότερα με τη συνολική βαθμολογία μετασχηματιστικής ηγεσίας.

Συμπεράσματα: Η εκπαίδευση επομένως του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού αναφορικά με τη συναισθηματική νοημοσύνη και τη μετασχηματιστική ηγεσία θα μπορούσε να αποτελέσει στρατηγική για τη βελτίωση και διασφάλιση και της οργανωσιακής κουλτούρας με θετικές επιπτώσεις στους εργαζόμενους και στα νοσοκομεία ως διοικητικούς οργανισμούς.

ΠΑ034

ΠΡΟΒΛΕΠΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟ ΥΠΟΤΥΠΟ ΤΗΣ ΜΕΤΩΠΟΚΡΟΤΑΦΙΚΗΣ ΑΝΟΙΑΣ

Χατζηδημητρίου Ηλέκτρα^{1,2}, Ιωαννίδης Παναγιώτης², Αρετούλη Ελένη³, Παπαλιάγκας Βασίλειος⁴, Μωραΐτου Δέσποινα^{1,5}

¹ Τομέας Νόησης, Εγκεφάλου και Συμπεριφοράς, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

² Β' Νευρολογική Κλινική, Γενικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης ΑΧΕΠΑ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

³ Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

⁴ Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

⁵ Εργαστήριο Μελέτης Νευροεκφυλιστικών Νοσημάτων, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας (ΚΕΔΕΚ)

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο συμπεριφορικός υπότυπος της μετωποκροταφικής άνοιας αποτελεί μία από τις πιο συχνές αιτίες άνοιας πρώιμης έναρξης σε άτομα νεότερα των 65 ετών και συνδέεται με σημαντική εξασθένηση σε ποικίλους τομείς της καθημερινής ζωής, ήδη από τα αρχικά στάδια της νόσου. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να συνοψίσει τους πιο σημαντικούς παράγοντες που σχετίζονται με την έκπτωση στην καθημερινή λειτουργικότητα στη συγκεκριμένη κλινική ομάδα, μέσω της κριτικής ανάλυσης της υπάρχουσας βιβλιογραφίας.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε συστηματική ανασκόπηση κατά το πρότυπο PRISMA, όπου εξετάστηκε η υπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία από το 2000 μέχρι και σήμερα. Κριτήριο συμπερίληψης ήταν η διερεύνηση κάθε είδους συσχετιστικού ή προβλεπτικού παράγοντα λειτουργικής έκπτωσης σε ασθενείς με bvFTD, μέσω της χρήσης έγκυρων και αξιόπιστων ψυχομετρικών εργαλείων για την αξιολόγηση της καθημερινής λειτουργικότητας.

Αποτελέσματα: Από τις 40 μελέτες που αξιολογήθηκαν, μόνο οι 18 κρίθηκαν επιλέξιμες. Βάσει των ευρημάτων των μελετών που συμπεριλήφθηκαν, το ανατομικό πρότυπο εγκεφαλικής ατροφίας φάνηκε να είναι ο πιο ισχυρός προβλεπτικός παράγοντας του ρυθμού εξέλιξης της διαταραχής, με το κυρίως μετωπιαίο ανατομικό προφίλ να συσχετίζεται με ταχύτερο ρυθμό επιδείνωσης. Επιπρόσθετα, το επίπεδο εκτελεστικής δυσλειτουργίας καθώς και απάθειας κατά την έναρξη της νόσου βρέθηκε να συμβάλλουν σημαντικά στα λειτουργικά ελλείμματα των ασθενών.

Συμπεράσματα: Μία συγκριτική ανάλυση των bvFTD ασθενών σε σχέση με ασθενείς με άλλα είδη άνοιας, όπως η νόσος Alzheimer, αναδεικνύει πως η μετωπιαία παθολογία και ο επακόλουθος μοναδικός συνδυασμός γνωστικών και νευροψυχιατρικών συμπτωμάτων που αυτή συνεπάγεται, μπορούν να ερμηνεύσουν σε σημαντικό βαθμό τις έντονες λειτουργικές δυσκολίες που παρατηρούνται στη συγκεκριμένη κλινική ομάδα, ήδη από τα πρώιμα στάδια της διαταραχής. Η γνώση αναφορικά με τις προβλεπτικές μεταβλητές της έκπτωσης στην καθημερινή λειτουργικότητα μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην καλύτερη κατανόηση της νόσου, καθώς και στην παροχή πολύτιμων πληροφοριών στους κλινικούς στο πλαίσιο του σχεδιασμού εξειδικευμένων, φαρμακολογικών και μη, θεραπευτικών παρεμβάσεων αποκατάστασης, με στόχο την επιβράδυνση της εξέλιξης της νόσου.

ΠΑ035

ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΙΑΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Παπακωνσταντίνου Αικατερίνη¹, Καραϊσκού Ακριβή², Τσέτσα Παρασκευή³, Χαλκιά Νεκταρία⁴, Βερυκούκη Χριστίνα⁵, Ζαβού Αλεξία⁶, Πόπορη Ελένη¹, Γκιργκινούδης Αθανάσιος¹, Παναγάκης Γεώργιος¹, Σωτήρχος Αθανάσιος¹, Τραχανάς Δημήτριος¹, Πετρογιάννης Νικόλαος¹

¹ Γυναικολογική Κλινική Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

² Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Κύπρος

³ Ιδιωτικό Γυναικολογικό Ιατρείο, Αθήνα

⁴ Ιδιωτικό Γυναικολογικό Ιατρείο, Καρπενήσι

⁵ Ιδιωτικό Γυναικολογικό Ιατρείο, Λάρισα

⁶ Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η εμμηνόπαυση, αν και αποτελεί ένα φυσιολογικό βιολογικό γεγονός, δεν παύει να σηματοδοτεί μια σημαντική μετάβαση στη ζωή των γυναικών, με πολλές οργανικές και ψυχολογικές αλλαγές που μπορεί να επιδράσουν καταλυτικά στην ποιότητα ζωής τους. Η μελέτη είχε ως σκοπό την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής σε περιεμμηνοπαυσιακές και μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες και η συσχέτιση της με τα κλιμακτηριακά συμπτώματα και την αυτοεκτίμηση. Επιπρόσθετα, σκοπός ήταν να εντοπιστούν εκείνοι οι προσδιοριστικοί παράγοντες που μπορεί να συσχετίζονται με την ποιότητα ζωής τους (κοινωνικοδημογραφικοί, κλινικοί). Τέλος, να διερευνηθεί το επίπεδο ενημέρωσης που λαμβάνουν οι γυναίκες για τα συμπτώματα/επιπτώσεις της εμμηνόπαυσης, αλλά και οι τρόποι διαχείρισης (φαρμακευτική αγωγή, αλλαγή τρόπου ζωής).

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για συγχρονική μελέτη παρατήρησης. Το αρχικό δείγμα αποτέλεσαν 300 εμμηνόπαυσιακές γυναίκες, ηλικίας 45-65 ετών και η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε από τον Δεκέμβριο 2023 ως Ιανουάριο 2024. Το τελικό δείγμα μελέτης, αφού αφαιρέθηκαν τα περιστατικά που δεν πληρούσαν τα κριτήρια, διαμορφώθηκε στα 278 περιστατικά (33,1% περιεμμηνοπαυσιακές και 66,9% μετεμμηνοπαυσιακές). Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε στο εξωτερικό γυναικολογικό ιατρείο του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών και στα ιδιωτικά ιατρεία γυναικολόγων της Αθήνας και της επαρχίας. Ως μέσα συλλογής χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων και οι κλίμακες ποιότητας ζωής UTIAN, κλιμακτηριακών συμπτωμάτων GREEN και αυτοεκτίμησης Rosenberg. Για την στατιστική ανάλυση χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα SPSS 26.0. Για τον έλεγχο της σχέσης δυο ποσοτικών μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής συσχέτισης του Spearman, για την εύρεση ανεξάρτητων παραγόντων που σχετίζονται με τις κλίμακες ποιότητας ζωής (UTIAN) και συμπτωμάτων εμμηνόπαυσης (Green) έγινε ανάλυση γραμμικής παλινδρόμησης (linear regression analysis) και για την εύρεση ανεξάρτητων παραγόντων που σχετίζονται με την λήψη ορμονικής θεραπείας έγινε ανάλυση λογαριθμιστικής παλινδρόμησης (logistic regression analysis).

Αποτελέσματα: Τα κλιμακτηριακά συμπτώματα και η αυτοεκτίμηση, τόσο όταν αξιολογούνταν ως μονομεταβλητές, όσο και στην πολυπαραγοντική ανάλυση, βρέθηκε ότι επηρέαζαν στατιστικά σημαντικά όλες τις διαστάσεις και τη συνολική κλίμακα ποιότητας ζωής ($p < 0,001$). Όσον αφορά την επίδραση των διάφορων προσδιοριστικών παραγόντων στην τελική πολυπαραγοντική στατιστική ανάλυση, διαπιστώθηκε ότι μόνο η καλύτερη αυτό-αξιολόγηση της υγείας, καθώς και η στήριξη από το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον σχετιζόταν με καλύτερη ποιότητα ζωής στη συνολική κλίμακα, ενώ αντίθετα οι υπέρβαρες/παχύσαρκες είχαν χειρότερη συνολική ΠΖ. Ωστόσο, σημαντικό προγνωστικό ρόλο έπαιξαν κι άλλοι παράγοντες, όπως το κάπνισμα, ο έγγαμος βίος, η διαφοροποίηση της άσκησης και διατροφής, η τακτική επίσκεψη στον γυναικολόγο για προληπτικές εξετάσεις, η ικανοποίηση από το οικονομικό και

βιοτικό επίπεδο, η πληροφόρηση από την επιστημονική κοινότητα για την εμμηνόπαυση. Όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης της εμμηνόπαυσης ήταν μικρά τα ποσοστά που τροποποίησαν τον τρόπο ζωής τους (άσκηση, διατροφή) ή αναζήτησαν βοήθεια από ειδικούς ή έλαβαν θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης, γεγονός που αναδεικνύει το κενό που υπάρχει στον τομέα της διαχείρισης, τόσο από τους επαγγελματίες υγείας όσο και από τις ίδιες τις γυναίκες.

Συμπεράσματα: Συμπερασματικά λοιπόν, υπάρχει αναγκαιότητα προγραμμάτων προαγωγής υγείας για την ενδυνάμωση, ευαισθητοποίηση και διεξοδική ενημέρωση των εμμηνοπαυσιακών γυναικών για τις επιπτώσεις της εμμηνόπαυσης, για το εύρος των θεραπευτικών επιλογών, αλλά και για την αναγκαιότητα υιοθέτησης ενός πιο υγιεινού τρόπου ζωής και πρακτικών αυτοφροντίδας που θα βοηθήσουν στη διαχείριση των συμπτωμάτων τους. Επιπρόσθετα, είναι πολύ σημαντικό η γυναίκα να λάβει την κατάλληλη στήριξη από την κοινωνία, την πολιτεία και την εργασία. Τέλος, πολύ καθοριστική είναι η εκπαίδευση και ενημέρωση όλων των επαγγελματιών υγείας που εμπλέκονται στην διαχείριση της εμμηνόπαυσης, προκειμένου να υπάρξει μια πολύπλευρη και διεπιστημονική προσέγγιση.

ΠΑ036

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΕΠΙΘΕΣΕΩΝ ΝΕΥΡΟΤΟΞΙΚΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΩΣ
ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΣΤΟΧΟ

Λιόλιος Θεόδωρος¹, Λιόλιου Φρειδερίκη²

¹ Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, Ελληνικό Κέντρο Ελέγχου Όπλων

² Νευρολογική Κλινική ΓΝΘ «Άγιος Παύλος», Ελληνικό Κέντρο Ελέγχου Όπλων

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρούσα εργασία εξετάζει τις επιπτώσεις στην υγεία επιθέσεων νευροτοξικών αερίων ως συνάρτηση του μέσου μεταφοράς τους στο στόχο, όπως πύραυλοι, βόμβες βαρύτητας και ψεκασμό με μη επανδρωμένα αεροχήματα (drone). Για τις προσομοιώσεις χρησιμοποιούνται ελεγχόμενης διάθεσης λογισμικά του εργαστηρίου Lawrence Livermore National Laboratory των ΗΠΑ. Λαμβάνονται υπόψη οι μετεωρολογικές συνθήκες της περιοχής του στόχου και τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε χάρτες Google Earth. Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός πρόβλεψης και προστασίας των ατόμων στην περιοχή του στόχου, καθώς και ο χρόνος παραμονής τους εντός του νευροτοξικού νέφους, ώστε να εκτιμηθούν οι συνολικές επιπτώσεις στην υγεία από κάθε μέσο μεταφοράς και να προταθούν μέθοδοι μετριασμού τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Στις προσομοιώσεις χρησιμοποιήθηκε το EPIcode (Emergency Prediction Information code) του Lawrence Livermore National Laboratory των ΗΠΑ. Πρόκειται για ένα λογισμικό που αναπτύχθηκε για να βοηθήσει το προσωπικό έκτακτης ανάγκης και τους σχεδιαστές ασφάλειας στην αξιολόγηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής απελευθέρωσης τοξικών ουσιών. Επιτρέπει γρήγορη εκτίμηση και ανάλυση σεναρίων χημικής διαρροής από βιομηχανικά ατυχήματα, πολεμικές και τρομοκρατικές επιθέσεις. Οι επιπτώσεις αποτυπώνονται σε χάρτες google earth για οποιοδήποτε στόχο.

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα για μια συγκεκριμένη ποσότητα νευροτοξικού αερίου παρουσιάζουν μια μεγάλη ποικιλία επιπτώσεων που είναι συνάρτηση των μετεωρολογικών συνθηκών, του τρόπου διασποράς και ιδιαίτερα παραμέτρων όπως βαθμός αερολυματοποίησης του νευροτοξικού παράγοντα, ταχύτητα ανέμου, ατμοσφαιρική ευστάθεια, εκρηκτική απόδοση πηγής, ύψος διασποράς και προφύλαξη ατόμων στο στόχο.

Συμπεράσματα: Οι επιπτώσεις στην υγεία χρήσης μιας συγκεκριμένης ποσότητας νευροτοξικών αερίων για συγκεκριμένες ατμοσφαιρικές συνθήκες δεν είναι μια μονοσήμαντη συνάρτηση του μέσου μεταφοράς τους στο στόχο (πύραυλοι, βόμβες βαρύτητας και μη επανδρωμένα αεροχήματα (drone)) αλλά εξαρτώνται επίσης σημαντικά από τη δομή και τη φύση του εκάστοτε μέσου μεταφοράς της δηλαδή εξαρτώνται από το χημικό όπλο ως σύνολο (παράγοντας+μέσο μεταφοράς).

ΠΑ037

**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΙΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Γεωργάκης Βασίλειος¹, Χατζηαναγνώστου Μιχαήλ

¹ Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, 1^η Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής, Αθήνα

² Ασυχος (ΥΝ), 251 ΓΝΑ, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρούσα διάλεξη επικεντρώνεται στη σημασία της εισαγωγής και εφαρμογής του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στις υγειονομικές μονάδες του δημόσιου τομέα, με ιδιαίτερη έμφαση στις υγειονομικές δομές των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο κύριος στόχος είναι να αναδείξει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζει ο εσωτερικός έλεγχος στη βελτίωση της λειτουργίας των υγειονομικών μονάδων, προωθώντας τη διαφάνεια, την ασφάλεια και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Υλικό-Μέθοδοι: Η μελέτη στηρίχθηκε σε ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας, εστιάζοντας σε μελέτες και δεδομένα που αφορούν την εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στις μονάδες υγείας. Από τις 23 μελέτες που εξετάστηκαν αρχικά, επιλέχθηκαν 15 για βαθύτερη ανάλυση.

Αποτελέσματα: Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι η εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στις υγειονομικές μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων ενισχύει σημαντικά τη διαφάνεια και την ασφάλεια, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην αποδοτική διαχείριση των πόρων και στην επίτευξη υψηλότερων προτύπων υγειονομικής περίθαλψης.

Συμπεράσματα: Ο Εσωτερικός Έλεγχος αποτελεί αναπόσπαστο εργαλείο για την ενίσχυση της διαφάνειας, της αξιοπιστίας και της αποδοτικότητας των υγειονομικών δομών. Η εφαρμογή του στις υγειονομικές μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων προσφέρει αυξημένη προστιθέμενη αξία, ενισχύοντας την ποιότητα της υγειονομικής φροντίδας και προάγοντας την ασφάλεια τόσο για τους ασθενείς όσο και για το υγειονομικό προσωπικό. Η παρουσίαση θα αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση των στρατιωτικών υγειονομικών υπηρεσιών, διασφαλίζοντας την αποδοτική και αξιόπιστη λειτουργία τους.

ΠΑ038

ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ EYE TRACKING ΣΤΗΝ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ:
ΜΕΛΕΤΗ 7 ΠΑΙΔΙΩΝ

Παντελάκη Δήμητρα¹, Νικολαΐδου Άννα², Σανδάλη Αθανασία³, Γιάννη Θεοδώρα⁴, Στρίφτη Χρυσούλα⁵,
Καδρέβη Μαρία-Ελένη⁶, Λαμπρογιάννης Λάμπρος⁷

¹ 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών

² Institute for Ophthalmic Research, University of Tübingen, Germany

³ Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

⁴ Private Ophthalmologist, Cyprus

⁵ Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

⁶ Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

⁷ Ινστιτούτο Οφθαλμολογίας και Μικροχειρουργικής Ophthalmica

Εισαγωγή-Σκοπός: Η τεχνολογία παρακολούθησης ματιών (Eye Tracking - ET) σε συνδυασμό με την εικονική πραγματικότητα (Virtual Reality-VR) προσφέρει μια καινοτόμο προσέγγιση στην οφθαλμολογική εξέταση, παρέχοντας ακρίβεια στις μετρήσεις που απαιτεί ο σύγχρονος οφθαλμίατρος. Σκοπός της εργασίας είναι η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ενός πρωτοτύπου συσκευής VR που χρησιμοποιεί αλγόριθμους ET για τις ακόλουθες εξετάσεις: επαλλάσσουσα κάλυψη στα 33 cm και στα 4-6 m, κάλυψη-αποκάλυψη στα 33 cm και στα 4-6 m, οφθαλμοκινητικότητα.

Υλικό-Μέθοδοι: Το σύστημα περιλάμβανε ένα cardboard headset, ένα κινητό τηλέφωνο με αποθηκευμένα βίντεο και δύο USB κάμερες W21. Τα βίντεο είχαν ουδέτερο φόντο και ένα αντικείμενο του οποίου η απόσταση προσομοίαζε τις παραδοσιακές αντίστοιχες εξετάσεις. Στη μελέτη συμμετείχαν επτά παιδιά ηλικίας 5-8 ετών, από τα οποία δύο είχαν διαγνωστεί με στραβισμό, ενώ τα πέντε ήταν υγιή. Τα παιδιά φορούσαν το σύστημα και ακολουθούσαν τις οδηγίες για να κρατήσουν το βλέμμα τους στο αντικείμενο. Καταγράφηκαν η συμπεριφορά τους και τυχόν προβλήματα που προέκυψαν. Χρησιμοποιήθηκε ο αλγόριθμος EISe μέσω του λογισμικού EyeRecToo για την ανίχνευση της κόρης. Τα δεδομένα αναλύθηκαν από δύο ερευνητές, με αντιστοίχιση στο βίντεο της εξέτασης, και φιλτραρίστηκαν για να αφαιρεθούν σφάλματα, ενώ τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν σε διαγράμματα και συγκρίθηκαν με τις μετρήσεις ενός εξειδικευμένου οφθαλμίατρου.

Αποτελέσματα: Οι προκαταρκτικές αναλύσεις έδειξαν ότι οι μετρήσεις του συστήματος VR με ET είναι σε μεγάλο βαθμό συγκρίσιμες με εκείνες του ειδικού οφθαλμίατρου, αν και παρατηρήθηκαν μικρές αποκλίσεις που απαιτούν βελτίωση.

Συμπεράσματα: Η τεχνολογία VR με ET δείχνει σημαντικές προοπτικές ως αξιόπιστη εναλλακτική λύση για οφθαλμολογικές εξετάσεις. Αν και τα αποτελέσματα είναι αρχικά, η επιτυχία του πρωτοτύπου υποδεικνύει την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα και βελτιστοποίηση σε μεγαλύτερο δείγμα και ποικίλα κλινικά περιβάλλοντα.

ΠΑ039

ΠΟΛΥΠΛΟΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Πεχλιβάνης Κωνσταντίνος¹, Κοντογιάννης Θωμάς²

¹ Υπ. Διδάκτωρ, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης

² Καθηγητής, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης

Εισαγωγή-Σκοπός: Η πολυπλοκότητα των σύγχρονων συστημάτων υγείας απαιτεί μια βαθύτερη κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των κοινωνικών και τεχνικών υποσυστημάτων για την εξασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας και της ασφάλειας των ασθενών. Αυτή η μελέτη έχει ως στόχο να εξετάσει τις βασικές έννοιες από θεωρίες σύνθετων συστημάτων, όπως η Μηχανική Ανθεκτικότητας, η Κοινωνικοτεχνική Θεωρία Συστημάτων (STS), η Θεωρία Συστημάτων και η Αλληλεπίδραση Ανθρώπου-Υπολογιστή (HCI), και να αναλύσει την εφαρμογή τους στο πλαίσιο της υγείας. Ειδικότερα, στόχος είναι να αναδειχθούν τα πλεονεκτήματα και οι περιορισμοί αυτών των θεωριών και η πρακτική τους ενσωμάτωση στη βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης.

Υλικό-Μέθοδοι: Η έρευνα βασίζεται σε ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, επικεντρωμένη σε θεωρίες σύνθετων συστημάτων, με έμφαση στις περιπτώσεις εφαρμογής τους στον τομέα της υγείας. Αναλύθηκαν επιστημονικά άρθρα, μελέτες περίπτωσης και πρωτογενείς πηγές που σχετίζονται με τη σχεδίαση και τη λειτουργία συστημάτων υγείας υπό συνθήκες πολυπλοκότητας και μεταβαλλόμενων συνθηκών.

Αποτελέσματα: Η ανάλυση αποκάλυψε ότι η Μηχανική Ανθεκτικότητας προσφέρει σημαντική δυνατότητα για την προσαρμοστικότητα και την ανάκαμψη των συστημάτων υγείας σε κρίσιμες καταστάσεις, όπως πανδημίες και φυσικές καταστροφές. Η Κοινωνικοτεχνική Θεωρία Συστημάτων (STS) αναδεικνύει τη σημασία της εναρμόνισης μεταξύ ανθρώπινων και τεχνικών υποσυστημάτων για την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων. Η Θεωρία Συστημάτων προσφέρει ένα ολιστικό πλαίσιο κατανόησης των αλληλεξαρτήσεων, ενώ η HCI συμβάλλει στον σχεδιασμό φιλικών προς τον χρήστη συστημάτων υγείας που μειώνουν τα λάθη.

Συμπεράσματα: Αυτή η εργασία εξετάζει τις δυνάμεις και τους περιορισμούς αυτών των θεωριών, υπογραμμίζοντας τη σημασία και την εφαρμογή τους στο ευρύτερο πλαίσιο της σύγχρονης υγειονομικής περίθαλψης. Η σύνδεση των θεωρητικών εννοιών με πρακτικές εφαρμογές θέτει τα θεμέλια κι αποτελεί το προοίμιο για την μετέπειτα θεματολογία της επιστημονικής τράπεζας περί ανάλυσης του ιατρικού σφάλματος με το μοντέλο MEDHFACS.

ΠΑ040

Η ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΕΡΟΔΙΑΚΟΜΙΔΕΣ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δεγερμετζόγλου Νικόλαος, *MSc, PhD(c), Επιμελητής Αγγειοχειρουργικής Κλινική 251 ΓΝΑ, Τμηματάρχης Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών-Αεροδιακομιδών 251 ΓΝΑ, Αθήνα*

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρουσίαση των νέων τεχνολογικών επιτευγμάτων αλλά και των σύγχρονων δογμάτων, σε συνδυασμό με τις νέες επιστημονικές και τεχνολογικές τάσεις, που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση και ανταπόκριση των αεροδιακομιδών στο σύγχρονο και μελλοντικό επιχειρησιακό περιβάλλον.

Υλικό-Μέθοδοι: Εξετάζεται η αεροπορική ιατρική και οι αεροδιακομιδές, με έμφαση στις νέες τεχνολογίες, τον εξοπλισμό, τις νέες επιστημονικές τάσεις αντιμετώπισης βαρέως πασχόντων αεροδιακομιζομένων, καθώς και τις καινοτόμες μεθόδους τόσο εκπαίδευσης όσο και συμμετοχής σε επιχειρησιακές ασκήσεις που ενσωματώνονται στη συνολική θεώρηση των αεροδιακομιδών εκ μέρους της Πολεμικής Αεροπορίας (ΠΑ). Αναλύονται βασικές αρχές αεροπορικής ιατρικής και αεροδιακομιδών, όπως οι κλινικές ενδείξεις, απαιτήσεις, προκλήσεις, η σημασία της λήψης κρίσιμων αποφάσεων κατά την πτήση και της εφαρμογής καινοτόμων δογμάτων βαρέως πάσχοντος. Το υλικό περιλαμβάνει νέες τεχνολογίες όπως αυτοματισμοί, ψηφιακές λύσεις, τεχνητή νοημοσύνη, δικτυοκεντρικό δόγμα και χρήση νέου υλικοτεχνικού εξοπλισμού. Παράλληλα, εξετάζεται η ανάγκη για συνεχή προσαρμογή σε νέες απειλές και κρίσεις, όπως πανδημίες και τα δεδομένα του συγχρόνου και μελλοντικού επιχειρησιακού πεδίου.

Αποτελέσματα: Οι πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις βελτιώνουν σημαντικά την ποιότητα των αεροδιακομιδών και της παρεχόμενης σε αυτές υγειονομικής φροντίδας και περίθαλψης. Η χρήση εξοπλισμού αιχμής και ειδικών τεχνολογιών προσομοίωσης, επιτρέπει την καλύτερη εκπαίδευση του εμπλεκόμενου υγειονομικού προσωπικού υπό ρεαλιστικές συνθήκες αλλά και την προσαρμογή του στις σύγχρονες και μελλοντικές επιχειρησιακές απαιτήσεις. Η ενσωμάτωση αυτών των νέων τεχνολογιών βοηθά επίσης στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων, όπως τραύματα μάχης ή φυσικές καταστροφές. Τόσο η εκπαίδευση όσο και το νέο επιχειρησιακό δόγμα της ΠΑ έχουν ενσωματώσει κατά πολύ τις νέες μεθόδους που αυξάνουν την αποτελεσματικότητα των αεροδιακομιδών, αλλά απαιτούν περαιτέρω βελτιώσεις σε ορισμένους τομείς.

Συμπεράσματα: Οι αεροδιακομιδές αποτελούν τομέα ύψιστης σημασίας για την ΠΑ, με τη συνεχή εξέλιξη τεχνολογιών και των επιστημονικών τάσεων και δεδομένων να προσφέρουν νέα εργαλεία για την εκπαίδευση και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα. Η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών και εξοπλιστικών συστημάτων καθώς και η αύξηση των επιχειρησιακών ασκήσεων είναι απαραίτητη, και έχει ενσωματωθεί στο διαρκώς εξελισσόμενο δόγμα, δια τη διαχείριση σύγχρονων προκλήσεων, με τις προσομοιώσεις και τις καινοτόμες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις να παίζουν κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού αεροδιακομιδών. Ωστόσο, παραμένουν προκλήσεις που σχετίζονται με διάφορα λειτουργικά ζητήματα και τη συνεχή, αδήριτη ανάγκη δια προσαρμογή στα επιχειρησιακά δεδομένα, σύγχρονο και μελλοντικό πεδίο δράσης.

ΠΑ041

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ: ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Λελοβίτης Λάμπρος¹, Καλογερίδου Ουρανία², Παπαβραμίδου Νίκη², Βουρβουλάκης Γεώργιος³

¹ Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (Σ.Σ.Α.Σ.), Θεσσαλονίκη

² Μουσείο Ιστορίας της Ιατρικής, Τμήμα Ιατρικής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

³ NRDC-GR, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση των πρώτων εισαχθέντων μαθητών στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή με έδρα τη Θεσσαλονίκη (Σ.Ι.Σ., σημερινή Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων) το ακαδημαϊκό έτος 1947-1948, μετά τη μεταφορά της σχολής από την Αθήνα.

Υλικό-Μέθοδοι: Κύρια πρωτογενή πηγή συνιστά το αρχείο του τμήματος Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, από το οποίο αξιοποιήθηκαν μεταξύ άλλων τα βαθμολόγια, το φοιτητολόγιο και οι ατομικοί φάκελοι των φοιτητών που προσέφεραν πληροφορίες για τα δημογραφικά τους στοιχεία. Αρωγό της εργασίας αποτέλεσαν το μητρώο μαθητών και έγγραφα που παραχωρήθηκαν από τη Σ.Σ.Α.Σ. και βιβλία, λευκώματα που αφορούν την ιστορία της Σ.Ι.Σ. Η επεξεργασία των δεδομένων σε βάθος μηνών άρχισε με αναζήτηση και μελέτη αριθμών ατομικών φακέλων στο φοιτητολόγιο, σε συνδυασμό με προφορικές πληροφορίες από αποφοίτους, συγγενείς.

Αποτελέσματα: Οι 124 πρώτοι μαθητές εισήχθησαν ως τέσσερις διαφορετικές τάξεις: 40 δευτεροετείς (32 τον Αύγουστο 1947 και 8 τον Ιανουάριο 1948), 68 πρωτοετείς (Νοέμβριος 1947), 7 τριτοετείς και 1 τεταρτοετής (Ιανουάριος 1948) και 8 πεμπτοετείς (Απρίλιος 1948). Επρόκειτο για φοιτητές που παρακολούθησαν τα πρώτα ακαδημαϊκά έτη σπουδών ως πολίτες στην Ιατρική του Καποδιστριακού ή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου ή μαθητές της Σ.Α.Σ.Υ. που μετακινήθηκαν. Η έρευνα απέφερε κυρίως δημογραφικά και ακαδημαϊκά αποτελέσματα. Η πλειοψηφία κατάγεται από Θεσσαλονίκη, ωστόσο «εκπροσωπείται» κάθε περιοχή της Ελλάδας τόσο αστική, όσο αγροτική. Η ανάλυση της επαγγελματικής κατάστασης πατρός ανέδειξε ως κυρίαρχη αυτή του μικροαστού ελεύθερου επαγγελματία και σε μεγάλο ποσοστό τέκνα στρατιωτικών. Τέλος, οι περισσότεροι μαθητές αποφοίτησαν με βαθμό «Λίαν καλώς».

Συμπεράσματα: Η διεξαγωγή της ιστορικής έρευνας κατέστη δύσκολη λόγω της πολυπλοκότητας του διαθέσιμου πρωτογενούς υλικού ως προς την εύρεση και ταυτοποίηση των μαθητών. Σε πολλές περιπτώσεις, η Σ.Ι.Σ. αποτελούσε μοναδική διέξοδο καταβολής διδάκτρων σπουδών ιατρικής για άτομα ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων. Προφανώς, η δυσχέρεια των μεταφορών και της επικοινωνίας δεν αποτέλεσαν τροχοπέδη για την πραγμάτωση του στόχου φοίτησης στην Ιατρική Σχολή.

ΠΑ042

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ DELTA/OMICRON ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2 ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Τσιάμπας Ευάγγελος^{1,2}, Λιόση Σοφία^{2,3}, Μάιπας Σωτήριος^{2,4}, Παπαγεωργίου Έφη⁵, Λάζαρης Ανδρέας^{2,4}, Καβαντζάς Νικόλαος^{2,4}

¹ Τμήμα Κυτταρολογίας, 417 ΝΙΜΤΣ, Αθήνα

² Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα

³ Διεπιστημονικό-Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα

⁴ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Περιβάλλον και διαχείριση επιπτώσεων στην υγεία», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα

⁵ Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αιγάλεω

Εισαγωγή-Σκοπός: Η διαδοχική ανάδυση νέων παραλλαγών (variants) SARS-CoV-2 - με γονιδίωμα μονόκλωνου RNA θετικής πολικότητας - εγείρει ακόμη αυξημένο επιστημονικό προβληματισμό. Η εξελικτική πορεία του ιού - ειδικά μέσω των Delta και Omicron - οδήγησε σε αναγκαιότητα ενδεδειγμένης αποτύπωσης των διαφορών τους στη μετάδοση, νοσηρότητα και θνητότητα. Σκοπό της πρωτοποριακής αυτής μελέτης αποτέλεσε η ανάπτυξη διεισδυτικών μαθηματικών μοντέλων για την κατανόηση, συγκριτική θεώρηση και πρόβλεψη της επίπτωσης των στους ασθενείς σε μια περίοδο ισχυρής πίεσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας από την πανδημία COVID-19.

Υλικό-Μέθοδοι: Η συγκριτική μελέτη αφορούσε στη συλλογή, επεξεργασία δεδομένων μοριακής ανάλυσης μέσω αλυσιδωτής αντίδρασης πολυμεράσης (RT-PCR) ασθενών από τη βάση δεδομένων του ΝΙΜΤΣ (n=746) με παράλληλη αναγωγή δεδομένων από τη διαρκώς ανατροφοδοτούμενη βάση του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ). Αναπτύχθηκαν μαθηματικά μοντέλα τύπου SEIR με εφαρμογή γενετικών/εξελικτικών αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης (AI)/μηχανικής μάθησης (MATLAB software, v2023a, The MathWorks, Inc, Natick, MA, USA) αναλύοντας παραμέτρους (φύλο, ηλικία, τύπος масκών, τύπος εμβολίου, θετικότητα στελεχών, έντασης νοσηρότητας, νοσοκομειακής περίθαλψης, θνητότητας). Χρονισμός/διαστρωμάτωση των δεδομένων διακρίθηκαν σε δύο φάσεις (κύματα/waves): Νοε/Δεκ2021-Ιαν2022 με προεξάρχουσα την Delta και Ιαν2022-Μαί2022 με επικρατούσα την Omicron. Η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε μέσω SPSS 2023, v29.0, IBM Corp, Armonk, NY, USA.

Αποτελέσματα: Ο μέσος όρος του δείκτη RT-PCR cycle threshold (Ct) υπολογίσθηκε σε 25.19 (range: 12.32e39.29) και σε 28 (range: 14.41e39.36), αντίστοιχα για τις δύο παραλλαγές.

Συμπεράσματα: Η AI αλγοριθμική, συγκριτική αυτή έρευνα απέδειξε την υπεροχή της Delta μέσω των αυξημένων φορτίων του ιού που πυροδότησε την κλινική σοβαρότητα της λοίμωξης (αυξημένη νοσηρότητα/θνητότητα), ενώ η Omicron συσχετίστηκε με μεγαλύτερη και ταχύτερη διασπορά μόλυνσης, αλλά με ήπια/μέτρια κλινική εικόνα. Προβλεπτικά θα ήταν δυνατόν να αποφευχθούν περίπου 5000 σχετιζόμενοι θάνατοι με την έγκαιρη, ευρύτερη χρήση масκών κατά τις οξείες φάσεις των κυμάτων, ενώ τα διατιθέμενα εμβόλια ανεξαρτήτως τύπου δεν απέδωσαν στατιστικά επαρκή ανοσοποίηση έναντι της λοίμωξης στη περίπτωση της Delta καθώς χρονικά δεν περιείχαν τις νέες αλληλουχίες.

ΠΑ043

Η ΕΠΙΓΕΝΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΧΛΩΡΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΝΤΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ ΤΟΥ ΠΑΧΕΟΣ ΕΝΤΕΡΟΥ

Θεοδοσοπούλου Ελένη¹, Καρούσου-Τσελέντη Χαραλαμπία², Στεργιάννη Χριστίνα³, Ταϊρης Νικόλαος⁴, Λιούτας Θεόδωρος⁵

¹ Καθηγήτρια Χειρουργικής Νοσηλευτικής και Συμπληρωματικών Θεραπειών ΕΚΠΑ

² Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης

³ Ανθυπολοχαγός (ΥΝ), Εκπαιδευόμενη ΣΕΥ

⁴ Research Scientist at The Children's Hospital of Philadelphia, Temple University of California, USA

⁵ Διδάκτωρ Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα μονοπάτια επιγενετικής που σχετίζονται με τη νεοπλασματική νόσο του παχέος εντέρου, μπορούν να αφορούν τόσο τα επιθηλιακά κύτταρα, όσο και την μικροχλωρίδα του εντέρου. Σκοπός της παρουσίασης, είναι να περιγραφεί η επιγενετική δράση της μικροχλωρίδας του εντέρου στην νεοπλασματική νόσο του εντέρου.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρούσα εργασία, αποτελεί μια βιβλιογραφική ανασκόπηση στις βάσεις δεδομένων PubMed, Cochrane, ClinicalTrials μεταξύ 1/1//2024 και 1/5//2024 σχετικά με την επιγενετική δράση της μικροχλωρίδας του εντέρου στην εμφάνιση και την εξέλιξη του καρκίνου του παχέος εντέρου. Η αναζήτηση περιορίστηκε σε μελέτες που δημοσιεύτηκαν στην αγγλική γλώσσα. Τα κριτήρια αποκλεισμού περιλάμβαναν: δημοσιεύσεις συνεδρίων και άρθρα διαθέσιμα μόνο σε περίληψη. Η αξιολόγηση έγινε σε πλήρες κείμενο και με βάση τα ίδια κριτήρια.

Αποτελέσματα: έχουν εντοπιστεί διαφορετικοί μηχανισμοί επιγενετικής επίδρασης στον καρκίνο του παχέος εντέρου. Ουσίες που παράγονται από συγκεκριμένες βακτηριακές κοινότητες της μικροχλωρίδας του εντέρου, όπως οι βιταμίνες B6, B9, B12, τα λιπαρά οξέα βραχείας αλύσου, μπορούν να επηρεάσουν τα πρότυπα μεθυλίωσης, την παραγωγή miRNas (όπως το miR-21, Let-7, miR-145 και miR-221) και την ρύθμιση γονιδίων που σχετίζονται με τα μονοπάτια απόπτωσης και ρύθμισης του κυτταρικού κύκλου.

Συμπεράσματα: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ περιβαλλοντικών παραγόντων και μικροβιώματος του εντέρου, μπορούν να επηρεάσουν το ανθρώπινο επιγονιδίωμα και τα επίπεδα γονιδιακής έκφρασης. Παθολογικές αλλοιώσεις στα φύλα και στην ποσότητα των μικροβιακών κοινοτήτων της μικροχλωρίδας του εντέρου, σχετίζονται με την επίδραση σε επίπεδο επιγωνιδιώματος στα επιθηλιακά κύτταρα. Στην περίπτωση του καρκίνου του παχέος εντέρου, έχουν εντοπιστεί μηχανισμοί που επιδρούν στην εξέλιξη και πιθανόν, στην εμφάνιση της νόσου.

ΠΑ044

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΕΙΝΩΝ ΤΕΛΟΜΕΡΑΣΗ (Η TERT) ΚΑΙ C MYC ΜΕ ΚΛΙΝΙΚΟΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΤΟΥ ΜΗ ΜΙΚΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ

Σταματελόπουλος Αθανάσιος¹, Τσιάμπας Ευάγγελος², Καραμέρης Ανδρέας², Βηλαράς Γεώργιος², Πατσούρης Ευστάθιος³, Μπούρος Δημοσθένης¹

¹ Θωρακοχειρουργική Κλινική, ΓΝΑ ΚΑΤ

² Παθολογοανατομικό Εργαστήριο 417 ΝΙΜΤΣ Αθήνα

³ Παθολογοανατομικό Εργαστήριο, Ιατρική Σχολή Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Η εμφάνιση και ανάπτυξη του καρκίνου του πνεύμονος είναι αποτέλεσμα συσσωρευμένων γενετικών βλαβών οι οποίες απορυθμίζουν τον κυτταρικό κύκλο και διαταράσσουν την σχέση κυτταρικού πολλαπλασιασμού και αποπτώσεως. Ενεργό ρόλο διαδραματίζουν τα τελομερή και τα ένζυμα που τα συνθέτουν και είναι οι τελομεράσες. Οι πρόσφατες δημοσιεύσεις έχουν δείξει ότι το 85% των ΜΜΚΠ εκφράζουν υψηλά επίπεδα τελομεράσης γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την αθανатоποίηση των κυττάρων, διότι σχετίζονται άμεσα με τον κυτταρικό πολλαπλασιασμό. Σκοπός της έρευνας είναι να συσχετίσουμε την έκφραση αυτών των δομών με την βιολογική συμπεριφορά της νεοπλασματικής νόσου στο NSCLC, μέσω της κλινικής σταδιοποίησης της κατά TNM.

Υλικό-Μέθοδοι: Χρησιμοποιήθηκε για το λόγο αυτό η τεχνολογία των ιστικών μικροσυστοιχιών και του ημιαυτόματου συστήματος ανάλυσης εικόνας σε ιστολογικά δείγματα προερχόμενα από 40 χειρουργικά παρασκευάσματα ασθενών με NSCLC.

Αποτελέσματα: Στατιστικά σημαντική, υπήρξε και η συσχέτιση της υπερέκφρασης τους με την κλινική σταδιοποίηση της νόσου ($p=0,001$).

Συμπεράσματα: Καταλήγοντας, αποδείχθηκε η στενή σχέση και συνδυασμένη «συνυπερέκφραση» των h TERT και c-MYC στο NSCLC, και η συσχέτιση της με κλινική σταδιοποίηση της νόσου. Γεγονός το οποίο ανοίγει νέους ορίζοντες στην διερεύνηση της σημασίας των h TERT και c-MYC ως προγνωστικούς δείκτες της νόσου.

ΠΑ045

Η ΠΡΟΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΑΦΟΡΕΑ ΝΑΤΡΙΟΥ-ΓΛΥΚΟΖΗΣ 2 (SGLT2i) ΠΡΩΙΜΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΚΡΙΤΗ ΩΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΘΝΗΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ. ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ (REAL-WORLD)

Κωστόπουλος Γεώργιος¹, Wang Jingya², Tan Luyuan², Nirantharakumar Krishnarajah², Μανδάνας Στυλιανός¹, Αναστασιλάκης Αθανάσιος¹, Τουλής Κωνσταντίνος¹

¹ Τμήμα Ενδοκρινολογίας 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

² Institute of Applied Health Research, University of Birmingham, UK

Εισαγωγή-Σκοπός: Νεότερα δεδομένα υποδηλώνουν ότι η προκαλούμενη από τους αναστολείς του συµμεταφορέα Νατρίου-Γλυκόζης 2 (SGLT2i) μεταβολή του αιματοκρίτη ενδέχεται να οδηγεί στη μείωση του καρδιαγγειακού κινδύνου. Η μεταβολή αυτή ποικίλει, ωστόσο εμφανίζεται νωρίς μετά την έναρξη της θεραπείας. Ο σκοπός της μελέτης είναι να εξετάσει εάν η πρώιμη μεταβολή του αιματοκρίτη (εντός έξι μηνών) σε άτομα με διαβήτη τύπου 2 (ΣΔ2) που λαμβάνουν SGLT2i μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως προγνωστικός δείκτης της θνητότητας και του καρδιαγγειακού κινδύνου.

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για μελέτη «ανοικτής» κοόρτης με δεδομένα πραγματικού κόσμου από τις βάσεις CPRD, GOLD και Aurum. Συμμετείχαν άτομα με ΣΔ2 χωρίς εγκατεστημένη καρδιαγγειακή νόσο, που κατηγοριοποιήθηκαν περαιτέρω σε τρεις υποομάδες (βάσει της μεταβολής του αιματοκρίτη) μετά την έναρξη SGLT2i ("αρνητική" <0, "μέτρια αύξηση" = 0 -4 (ομάδα ελέγχου), "σημαντική αύξηση" >4). Το πρωτεύον σύνθετο καταληκτικό σημείο συμπεριελάμβανε την θνητότητα οποιασδήποτε αιτίας, έμφραγμα μυοκαρδίου, εγκεφαλικό επεισόδιο και ισχαιμική καρδιοπάθεια. Μελετήθηκαν επιπλέον και άλλες δευτερεύουσες καρδιαγγειακές εκβάσεις. Για την στατιστική ανάλυση εφαρμόστηκαν μοντέλα ανταγωνιστικού κινδύνου με κυβικά τμηματικά πολυώνυμα.

Αποτελέσματα: Συνολικά, συμπεριελήφθησαν 28.489 άτομα με ΣΔ2 και επακόλουθη χορήγηση SGLT2i, με παρακολούθηση για περίπου 2,5 έτη. Τα άτομα που παρουσίασαν πτώση του αιματοκρίτη είχαν σημαντικά αυξημένο κίνδυνο για την εμφάνιση του σύνθετου καταληκτικού σημείου συγκριτικά με την ομάδα ελέγχου (HR= 1.22 95% (1.1,1.35)). Όσον αφορά δευτερεύουσες εκβάσεις, ο ίδιος πληθυσμός είχε σημαντικά αυξημένη θνητότητα από οποιαδήποτε αιτία (HR= 1.34 95% (1.19,1.50)) και κίνδυνο καρδιακής ανεπάρκειας (HR = 1.38 95% (1.16,1.64)). Μη στατιστικές σημαντικές διαφορές διαπιστώθηκαν στις λοιπές δευτερεύουσες εκβάσεις (πχ έμφραγμα, εγκεφαλικό, κολπική μαρμαρυγή).

Συμπεράσματα: Η πρώιμη μεταβολή του αιματοκρίτη σε άτομα με ΣΔ2 μετά την χορήγηση SGLT2i ενδέχεται να είναι προγνωστική για την εμφάνιση μελλοντικών καρδιαγγειακών συμβαμάτων και την συνολική επιβίωση. Ωστόσο, απαιτείται επικύρωση των ευρημάτων και σε άλλους ανεξάρτητους πληθυσμούς καθώς και περαιτέρω αναλύσεις σε άλλες κατηγορίες αντιδιαβητικών φαρμάκων.

ΠΑ046

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ ΣΕ ΝΕΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Μπαρμπούζας Αργύριος¹, Μάλλη Φωτεινή², Δανιήλ Ζωή³, Γουργουλιάνης Κωνσταντίνος³

¹ Πτέρυγα Νοσηλείας Αξιωματικών, 404 ΓΣΝ, Λάρισα

² Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

³ Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Όπως είναι γνωστό, το ξέσπασμα της επιδημίας COVID-19 είχε ως αποτέλεσμα την εφαρμογή αυστηρών περιοριστικών μέτρων και τον κατ' οίκον εγκλεισμό. Η καραντίνα αυτή επέφερε σημαντικές αλλαγές στην κοινωνική, οικονομική και ψυχολογική κατάσταση του πληθυσμού. Ωστόσο, οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της δεν είχαν ως τώρα αποσαφηνιστεί, ειδικά σε νεαρούς ενήλικες. Στην παρούσα μελέτη, μελετήθηκαν άτομα ηλικίας 18-25 ετών, σε σχέση με τις συνήθειές τους στον ύπνο, τις καπνιστικές συνήθειες, τη λήψη τροφής και ποτών, και τη σωματική τους δραστηριότητα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εφαρμογή της καραντίνας.

Υλικό-Μέθοδοι: Συμπεριλήφθηκαν 540 ερωτηθέντες οι οποίοι συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο το οποίο διανεμήθηκε διαδικτυακά. (21,2±2,3 ετών, 62,8% γυναίκες).

Αποτελέσματα: Κατά τη διάρκεια της καραντίνας, από τις 23 Μαρτίου έως τις 4 Μαΐου 2020, παρατηρήθηκε αύξηση στις ώρες ύπνου [κατά $1,17 \pm 1,98$ ώρες ($p < 0,001$)], στο χρόνο έλευσης ύπνου [κατά $11,90 \pm 30,41$ λεπτά ($p < 0,001$)] και στον αριθμό των ημερήσιων γευμάτων [κατά $0,66 \pm 1,4$ ($p < 0,001$)]. Τα άτομα που κατανάλωναν αλκοολούχα ποτά ποτέ ή σχεδόν ποτέ είχαν μια αυξητική τάση της τάξης του 27,04%, και ο χρόνος καθημερινής άσκησης μειώθηκε κατά $10,16 \pm 48,68$ λεπτά ($p < 0,001$). Μετά την καραντίνα, η κατανάλωση τσιγάρων ανά ημέρα αυξήθηκε κατά $1,14 \pm 3,62$ ($p < 0,001$), όπως επίσης αύξηση παρουσίασαν και οι αφυπνίσεις κατά τη διάρκεια της νύχτας κατά $0,37 \pm 1,93$ ($p < 0,001$).

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματά μας υποδηλώνουν ότι η καραντίνα επέφερε σημαντικές αλλαγές στο κάπνισμα, τις συνήθειες ύπνου, τη σωματική δραστηριότητα, τις διατροφικές συνήθειες και την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών, ορισμένες από τις οποίες συνεχίζονται και μετά τον τερματισμό της.

ΠΑ047

Η ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ ΚΟΠΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΣΕ ΙΠΤΑΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Μπότσης Μιχαήλ¹, Τσοκάνης Αθανάσιος¹, Πυλαρινού Παρασκευή¹, Κασμάς Κωνσταντίνος², Κούβελας Νικόλαος¹, Τσιαχρής Δημήτρης³, Κουργιαννίδης Γεώργιος¹

¹ Καρδιολογική Κλινική, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα

² Κέντρο Αεροπορικής Ιατρικής, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα

³ Α' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, «Ιπποκράτειο» Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο προσδιορισμός της διαγνωστικής αξίας της ηλεκτροκαρδιογραφικής δοκιμασίας κόπωσης ως μέσο πρώιμης ανίχνευσης (screening) της αθηροσκληρωτικής στεφανιαίας νόσου σε εξεταζόμενους χαμηλού καρδιαγγειακού κινδύνου (Ιπτάμενο Προσωπικό Β' Κατηγορίας).

Υλικό-Μέθοδοι: Μελετήθηκαν δεδομένα από 773 εξεταζόμενους του Κέντρου Αεροπορικής Ιατρικής (Κ.Α.Ι.), από το 2015 έως το 2019 (40- 57 ετών, διάμεση ηλικία 45). Το σύνολο των εξεταζόμενων ανήκε στο Ιπτάμενο Προσωπικό Κατηγορίας Β και είχε ελεύθερο καρδιαγγειακό αναμνηστικό και Cardiovascular Risk Score < 2. Στους εξεταζόμενους με θετική για ισχαιμία δοκιμασία κόπωσης, καταγράφηκε ο περαιτέρω έλεγχος που διενεργήθηκε προς επιβεβαίωση ή αποκλεισμό της στεφανιαίας νόσου, με στόχο τον προσδιορισμό του ποσοστού των ψευδώς θετικών δοκιμασιών. Επιπλέον, οι εξεταζόμενοι διαχωρίστηκαν σε μία ομάδα 40 έως 49 ετών, με 562 εξεταζόμενους, και μία ομάδα άνω των 50 ετών, με 211 εξεταζόμενους. Στόχος ήταν ο εντοπισμός πιθανής διαφοράς της διαγνωστικής αξίας της δοκιμασίας κόπωσης ανάμεσα στις δύο ηλικιακές ομάδες.

Αποτελέσματα: Η δοκιμασία κόπωσης κρίθηκε θετική σε 12 (1.6%) εξεταζόμενους. Από τον περαιτέρω διαγνωστικό έλεγχο, στεφανιαία νόσος πιστοποιήθηκε στις 2 (0.26% επί του συνόλου των εξεταζόμενων, 16.7% επί των θετικών δοκιμασιών). Επομένως, παρατηρήθηκε ένα ποσοστό ψευδώς θετικών δοκιμασιών κόπωσης της τάξης του 83.3%. Ανάμεσα στις ομάδες 40-49 και ≥50 ετών, δεν παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά στο ποσοστό των θετικών δοκιμασιών (1.6% vs 1.25%, $p=0.325$), και στο ποσοστό διάγνωσης στεφανιαίας νόσου μέσω δοκιμασίας κόπωσης (0.36% vs 0.0%, $p>0.9$). Παρατηρήθηκε ωστόσο στατιστικά σημαντική διαφορά στην υπερτασική απάντηση στην κόπωση (0.53% vs 3.30%, $p=0.03$).

Συμπεράσματα: Σε πληθυσμό χαμηλού καρδιαγγειακού κινδύνου (Ιπτάμενο Προσωπικό Β' Κατηγορίας), η ηλεκτροκαρδιογραφική δοκιμασία κόπωσης οδηγεί σε υψηλό ποσοστό ψευδώς θετικών δοκιμασιών (83.3%). Η διαγνωστική της αξία δεν φαίνεται να μεταβάλλεται ανάμεσα στις ηλικιακές ομάδες 40-49 και ≥ 50 ετών, αν και στην δεύτερη ομάδα εμφανίζεται μεγαλύτερο ποσοστό υπερτασικής απάντησης στην κόπωση.

ΠΑ048

Η ΜΕΛΕΤΗ ΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΚΙΝΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΤΟ ΝΕΦΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ

Βαλασοπούλου Ιωάννα¹, Παπαοικονόμου Σταυρούλα², Λάζαρης Ανδρέας³

¹ Ελεύθερος Επαγγελματίας, Παθολόγος

² Στρατιωτικός Ιατρός, Παθολόγος

³ Ιατρός Παθολογοανατόμος, Καθηγητής Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Μελετήσαμε με την τεχνική του Άμεσου Φθορίζοντος In Situ Υβριδισμού την έκφραση του ογκογονιδίου HER2 (Υποδοχέα Τυροσινικής Κινάσης), η ενισχυμένη ογκοπρωτεΐνη του οποίου ομοιάζει με τον Υποδοχέα του Επιδερμικού Αυξητικού Παράγοντα (EGFR- EpidermalGrowthFactorReceptor) σε καρκινώματα νεφρού. Ταυτόχρονα σε μια σειρά νεφροκυτταρικών καρκινωμάτων συνήθους και ειδικών ιστολογικών τύπων έγινε προσδιορισμός της B κατενίνης με ειδική ανοσοϊστοχημική χρώση.

Υλικό-Μέθοδοι: Χρησιμοποιήσαμε το kit του άμεσου φθορίζοντος insituυβριδισμού για τον ποσοτικό προσδιορισμό της ενίσχυσης του γονιδίου της ογκοπρωτεΐνης HER2 (υποδοχέα τυροσινικής κινάσης). Ταυτόχρονα, έγινε προσδιορισμός της B-κατενίνης με ανοσοϊστοχημική μέθοδο με το FlexMonoclonalMouseanti-Human-BetaCatenin Κλώνος Bcatenin1.

Αποτελέσματα: Στα νεφροκυτταρικά καρκινώματα διαφορετικών τύπων στα οποία εφαρμόσθηκε η τεχνική του Άμεσου Φθορίζοντος Υβριδισμού-Fluorescence in SituHybridization -FISH στο Χρωμόσωμα 7 και έγινε ποσοτικός προσδιορισμός του γονιδίου HER2 δεν υπήρχε αύξηση του γονιδιώματος του HER2 και ο λόγος των κόκκινων σημάτων δηλαδή ο λόγος της περιοχής του γονιδίου HER2/c-erb2 προς τα πράσινα σήματα δηλαδή του κεντρομεριδίου του χρωμοσώματος 7 σε όλα τα πλακίδια ήταν 1, δηλαδή φυσιολογικό γονιδίωμα χωρίς αύξηση του γονιδίου του HER2/NEU ή/ και υπερέκφραση της πρωτεΐνης HER2 σε όλα τα πλακίδια που ελέγχθηκαν με φθορίζοντα In Situ Υβριδισμό-Τεχνική FISH. Ταυτόχρονα, με την ανοσοϊστοχημική χρώση ειδική για τη B κατενίνη όπου διαπιστώθηκε ότι όλα τα δείγματα που εφαρμόσθηκε η ανοσοϊστοχημική χρώση της B Κατενίνης ήταν θετικά με ποικίλη έκφραση της B κατενίνης σε κυτταροπλασματικό και μεμβρανικό πρότυπο.

Συμπεράσματα: Η αξιολόγηση των χρωσμένων τεμαχιδίων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι σε όλες τις μορφές νεφρικού καρκίνου τα επίπεδα της B κατενίνης ήταν αυξημένα συγκρινόμενα με τον γύρω του όγκου, φυσιολογικό ιστό. Ένας από τους μοριακούς μηχανισμούς ο οποίος περιγράφηκε ως εμπλεκόμενος διακατέχοντας σημαντικό ρόλο στην καρκινογένεση του νεφρικού καρκίνου είναι η απορρύθμιση της WNT σηματοδοτικής οδού όπως αυτό αντικατοπτρίζεται από την ανώμαλη έκφραση B κατενίνης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέκυψαν η έρευνά μας υπαινίσσεται εμπλοκή της B κατενίνης στη νεφρική καρκινογένεση του νεφρικού καρκίνου.

ΠΑ049

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΠΟ ΜΗ ΙΟΝΤΙΖΟΥΣΑ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ ΣΤΟ ΥΠΕΘΑ

Σταματούκος Δημήτριος, Τμήμα Ιατρικής Φυσικής, 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθήνας

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της εργασίας αυτής, ήταν ο έλεγχος και η ακτινοπροστασία του άμεσα ή έμμεσα εμπλεκόμενου προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων (ε.δ.), από τη μη-ιοντίζουσα ακτινοβολία ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, συστημάτων ηλεκτρονικών παρεμβολών, συστημάτων έλεγχου-radars κ.λ.π. όλα τα παραπάνω συστήματα είτε ανήκουν και χρησιμοποιούνται από τις ένοπλες δυνάμεις (ΓΕΣ, ΓΕΝ, ΓΕΑ), είτε πρόκειται για συστήματα επικοινωνιών άλλων παροχών π.χ. κινητής τηλεφωνίας τα οποία είναι εγκατεστημένα πλησίον μονάδων των ε.δ.

Υλικό-Μέθοδοι: Για τον έλεγχο όλων αυτών των συστημάτων, χρησιμοποιήθηκε πεδιόμετρο EMR-300 με τα κατάλληλα κάθε φορά probes ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου και ακολουθηθήκαν κάθε φορά τα σχετικά πρωτόκολλα της ΕΕΑΕ. Συγκεντρώθηκαν τιμές πεδίων από όλους τους παραπάνω τύπους συστημάτων και σε διάφορους τόπους και θέσεις εργασίας.

Αποτελέσματα: Όλα τα αποτελέσματα κατηγοριοποιήθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν ώστε να εκδοθούν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας για το προσωπικό των ε.δ. (οριοθέτηση απαγορευμένων ζωνών πρόσβασης, ορθή χρήση του εξοπλισμού, αποστάσεις ασφαλείας κ.λ.π.).

Συμπεράσματα: Συμπερασματικά, διαπιστώθηκαν σε πολλές περιπτώσεις ιδιαίτερα υψηλές τιμές Η/Μ ακτινοβολίας σε έναν «ιδιαιτέρο» χώρο, όπως αυτός των ε.δ., όπου η ασφάλεια της υγείας του προσωπικού όμως, θα πρέπει να διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση.

ΠΑ050

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΔΕΞΙΟΥ ΣΚΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑ QT ΣΕ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΔΟΚΙΜΟΥΣ
ΕΦΕΔΡΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΔΡΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Παρζιάλη Αναστασία, Γιαννόγλου Δημήτριος

Καρδιολογική Κλινική, 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι υποψήφιοι δόκιμοι έφεδροι αξιωματικοί και καταδρομείς/πεζοναύτες του ελληνικού στρατού διακρίνονται για τα αθλητικά τους προσόντα και την καλή φυσική τους κατάσταση. Σκοπός της εργασίας είναι να μελετηθεί η σχέση του αποκλεισμού δεξιού σκέλους στο ΗΚΓ, μίας κατά κανόνα αθώας διαταραχής της αγωγιμότητας, με την επιμήκυνση του QT διαστήματος, σε υγιείς νέους.

Υλικό-Μέθοδοι: Μελετήθηκαν 196 νεοσύλλεκτοι σε χρονικό διάστημα 4 ετών (2020-2023). Χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια όπου αναφέρεται η ηλικία, το ατομικό και οικογενειακό ιστορικό και η ενασχόληση των στρατιωτών με τον αθλητισμό. Ακολούθησε συνέντευξη, ηλεκτροκαρδιογράφημα και μέτρηση αρτηριακής πίεσης. Η επεξεργασία των στοιχείων έγινε από ειδικό καρδιολόγο, με τη δυνατότητα περαιτέρω μικροβιολογικών και καρδιολογικών εξετάσεων (υπέρηχος καρδιάς, δοκιμασία κόπωσης και 24ωρη ΗΚΓ καταγραφή ρυθμού), αν αυτό κρίνόταν απαραίτητο. Ακολούθησε καταγραφή των εξής στοιχείων: ημερομηνία εξέτασης, ηλικία, ενασχόληση με αθλητισμό και άθλημα ενασχόλησης, σφύξεις, ανίχνευση ή όχι πλήρους ή ατελούς αποκλεισμού δεξιού σκέλους και διάρκεια QTc. Για τον υπολογισμό του διορθωμένου διαστήματος QT χρησιμοποιήθηκε η εξίσωση Bazet.

Αποτελέσματα: Ο υπό μελέτη πληθυσμός είχε ηλικία από 18 έως 31 ετών. Από τους 196 συμμετέχοντες, συνολικά 34 άτομα του δείγματος (17,35%) είχαν ατελή αποκλεισμό δεξιού σκέλους, ενώ κανένα δεν βρέθηκε με πλήρη αποκλεισμό δεξιού ή αριστερού σκέλους. Από τον πληθυσμό αυτό 151 συμμετέχοντες αθλούνταν συστηματικά, ενώ 45 όχι. Από τα 34 άτομα με ατελή αποκλεισμό δεξιού σκέλους, οι 31 ήταν αθλητές, ενώ οι 3 δήλωσαν πως δεν γυμνάζονταν. Τα έτη ενασχόλησης με τον αθλητισμό ήταν από 1 έως 22 (μ.ο. 12,4), ενώ το πιο σύννηθες άθλημα ενασχόλησης ήταν το ποδόσφαιρο (63 άτομα). Το διάστημα Qt βρέθηκε εντός φυσιολογικών ορίων σε ολόκληρο το δείγμα.

Συμπεράσματα: Ο ατελής αποκλεισμός δεξιού σκέλους είναι μία αθώα ηλεκτροκαρδιογραφική παραλλαγή, που δεν προκαλεί κλινικά συμπτώματα, αλλά ούτε και επιμήκυνση του QT διαστήματος, που θα μπορούσε να προκαλέσει ενδεχόμενες αρρυθμίες, σε υγιή άτομα χωρίς καρδιακές παθήσεις. Η συχνότητα του RBBB αυξάνεται με την ηλικία και ιδίως στον ανδρικό πληθυσμό. Ο ατελής RBBB έχει διαφορετικό ορισμό από τον πλήρη και συναντάται συχνά ιδίως σε υγιή άτομα, ενώ δε συσχετίζεται με αύξηση της ηλικίας. Η πρόγνωση των ασθενών με RBBB συνδέεται άμεσα με τον τύπο και τη σοβαρότητα κάποιας πιθανής συνυπάρχουσας καρδιοπάθειας και με την παρουσία άλλων διαταραχών του ερεθισματοαγωγού συστήματος. Η περαιτέρω διερεύνηση ασυμπτωματικών ατόμων κρίνεται άσκοπη και πρέπει να αποφεύγεται.

ΠΑ051

ΑΝΘΡΩΠΟΜΕΤΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΕΙΣ +Gz: 20-ΕΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ

Κωνσταντινίδης Ιωάννης^{1,2}, Τσόκκου Σοφία², Σαβούρδος Πέτρος³

¹ 124 Πτέρυγα Βασικής Εκπαίδευσης, Τρίπολη, Ελλάδα

² Ερευνητική Ομάδα "Histologists", ΔΙΠΜΣ "Υγεία και Περιβαλλοντικοί Παράγοντες", Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

³ Κέντρο Αεροπορικής Ιατρικής, Αθήνα, Ελλάδα

Εισαγωγή-Σκοπός: Νέα γενιά μαχητικών αεροσκαφών υψηλών επιδόσεων με ευρύ φάσμα ταχύτητας και μεγάλες δυνατότητες ελιγμών, που μπορούν να προκαλέσουν σημαντικές μεταβολές στην ανθρώπινη φυσιολογία και να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην απόδοση του πιλότου, είναι πλέον διαθέσιμα. Ως εκ τούτου, οι υψηλές απαιτήσεις για ανοχή των πιλότων στις επιταχύνσεις +G_z είναι υψίστης σημασίας για την ασφάλεια των πτήσεων και την αποφυγή απώλειας συνείδησης που σχετίζεται με τα +G_z. Σκοπός της εργασίας είναι η συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση στοχεύει στον εντοπισμό της συσχέτισης των ανθρωπομετρικών και καρδιοαναπνευστικών παραγόντων με την αυξημένη ανοχή στις επιταχύνσεις +G_z στους πιλότους μαχητικών αεροσκαφών της Πολεμικής Αεροπορίας.

Υλικό-Μέθοδοι: Διαμορφώθηκε μοντέλο PICOTs για να κατασκευάσει και να περιγράψει τα ακριβή ερωτήματα της μελέτης, σχεδιάστηκε διάγραμμα ροής PRISMA και διεξήχθη αξιολόγηση ποιότητας χρησιμοποιώντας την κλίμακα Newcastle Ottawa και το εργαλείο αξιολόγησης ποιότητας Cochrane. Για τη μετα-ανάλυση, χρησιμοποιήθηκε το IBM SPSS Statistics 28th Edition και σχεδιάστηκαν τα διαγράμματα forest plot.

Αποτελέσματα: Συνολικά είκοσι τρία άρθρα ανακτήθηκαν από τις κύριες βάσεις δεδομένων και δημιουργήθηκε πίνακας για να συνοψίσει τις πληροφορίες.

Συμπεράσματα: Νέοι δείκτες, όπως η μεταβλητότητα του καρδιακού ρυθμού (Heart Rate Variability, HRV) και ο δείκτης καρδιακής δύναμης (Cardiac Force Index, CFI), έχουν προταθεί για την επιλογή πιλότων της Πολεμικής Αεροπορίας με αυξημένη ανοχή στα +G_z. Η αυξημένη μέση αρτηριακή πίεση και η συστηματική αγγειακή αντίσταση, η αυξημένη μεταβλητότητα του καρδιακού ρυθμού, η μειωμένη ευενδότητα των τοιχωμάτων των προτριχοειδών αγγείων των ποδιών και το αγγειοσυσπαστικό αντανακλαστικό έχουν συσχετιστεί θετικά με αυξημένη ανοχή στα +G_z, ενώ η πολύ αυξημένη καρδιακή παροχή και ο όγκος παλμού, ο αυξημένος καρδιακός ρυθμός σε ηρεμία και η μειωμένη αύξηση του καρδιακού ρυθμού σχετίζονται με μειωμένη ανοχή στα +G_z. Από τη μετα-ανάλυση προκύπτει ότι η αυξημένη ανοχή στα +G_z συσχετίζεται θετικά με αυξημένο ύψος (p=0,24), μειωμένο βάρος (p<0,01), αυξημένο BMI (p<0,01), αυξημένη μυϊκή μάζα (p=0,15), αυξημένο δείκτη FEV1/FVC (p<0,0001).

ΠΑ052

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΑΖΙΚΗΣ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑΣ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΙΣΧΑΙΜΗΣ ΠΕΡΙΔΕΣΗΣ ΑΚΡΩΝ: ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ

Τσούσκας Ιωάννης¹, Τζίκος Γεώργιος², Κωνσταντινίδης Ιωάννης^{3,4}, Αναστασιάκης Χρυσόστομος⁵

¹ 300 Κινητή Υγειονομική Μονάδα Ειδικών Αποστολών

² 212 Κινητό Χειρουργικό Νοσοκομείο Εκστρατείας

³ 124 Πτέρυγα Βασικής Εκπαίδευσης

⁴ Ερευνητική Ομάδα "Histologists", ΔιΠΜΣ "Υγεία και Περιβαλλοντικοί Παράγοντες", Τμήμα Ιατρικής,

Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

⁵ 442 Προκεχωρημένη Αποθήκη Υγειονομικού Υλικού

Σκοπός: Η σύγκριση της αποτελεσματικότητας διαφορετικών μεθόδων εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση μαζικής αιμορραγίας άκρων με εφαρμογή ισχαιμής περιίδεσης (tourniquet), συγκριτικά με την απουσία σχετικής εκπαίδευσης.

Υλικό και Μέθοδος: Πρόκειται για τυχαιοποιημένη κλινική μελέτη, που υλοποιήθηκε κατόπιν εγκρίσεως στη Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (ΣΣΑΣ). Συμμετείχαν 141 Μαθητές, προς αξιολόγηση της ορθής εφαρμογής tourniquet, αφού είχαν προηγηθεί διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο ελέγχου αιμορραγίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες Τακτικής Περίθαλψης Απωλειών Υγείας Μάχης (TCCC). Οι συμμετέχοντες κατανεμήθηκαν τυχαία σε 5 σκέλη, αναλόγως εκπαιδευτικής μεθόδου: Πλήρης εκπαίδευση TCCC Combat Life Saver (CLS) με πιστοποιημένους εκπαιδευτές, ωριαία πρακτική εξάσκηση ελέγχου αιμορραγίας με πιστοποιημένους εκπαιδευτές, ωριαία επίδειξη ελέγχου αιμορραγίας, απλοποιημένη εκπαίδευση TCCC All Service Members (ASM) και ομάδα ελέγχου (καμία εκπαίδευση). Η εξέταση των συμμετεχόντων πραγματοποιήθηκε 6-18 μήνες μετά την εκάστοτε εκπαίδευση, προς συνεκτίμηση της διατήρησης της δεξιότητας.

Αποτελέσματα: Από 141 Μαθητές, 48 (34,04%) ήταν μη υγειονομικοί, 66 (46,81%) ήταν γυναίκες και η μέση (SD) ηλικία ήταν 19,27 (1,12) έτη. Αναφορικά με την ορθότητα εφαρμογής tourniquet, η εκπαίδευση CLS βρέθηκε σημαντικά ανώτερη της ομάδας ελέγχου, η εκπαίδευση ASM υπερτερούσε της ομάδας ελέγχου, αλλά υστερούσε ως προς την εκπαίδευση CLS. Δεν υπήρξε στατιστικώς σημαντική διαφορά μεταξύ εκπαιδευτικών καρτών, ωριαίας πρακτικής, ωριαίας επίδειξης και ομάδας ελέγχου. Ως προς την ειδικότητα και το φύλο δεν βρέθηκαν στατιστικώς σημαντικές διαφορές.

Συμπεράσματα: Η βιωματική εκπαίδευση αντιμετώπισης αιμορραγίας από έμπειρους πιστοποιημένους εκπαιδευτές TCCC, αναδεικνύεται ως η αποτελεσματικότερη μέθοδος εκπαίδευσης των Μαθητών ΣΣΑΣ. Οι Μαθητές δύνανται να αποκτήσουν κάποιο επίπεδο ικανότητας εφαρμογής tourniquet με απλοποιημένη εκπαίδευση ASM και πρακτική εξάσκηση, αλλά η απόδοσή τους είναι ανεπαρκής όταν τους παρέχεται μόνο επίδειξη ή εκπαιδευτικές κάρτες. Καθώς η αντιμετώπιση της εξωτερικής αιμορραγίας αποτελεί κρίσιμη βασική στρατιωτική δεξιότητα, η ανάγκη υλοποίησης ενός τυποποιημένου Σχολείου TCCC στη ΣΣΑΣ κρίνεται επιβεβλημένη.

ΠΑ053

ΖΩΝΕΣ ΟΣΦΥΪΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ VS ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ: Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΩΝ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ
ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ

Στυλιανίδης Γεώργιος¹, Στυλιανίδης Μάριος²

¹ Διεύθυνση Υγειονομικού, Εθνική Φρουρά, Λευκωσία, Κύπρος

² Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Αθήνα

Εισαγωγή: Η οσφυαλγία, αποτελεί ένα συχνό πρόβλημα, πολυπαραγοντικής αιτιολογίας, ανάμεσα στους χειριστές στρατιωτικών ελικοπτέρων, με δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια των πτήσεων. Στο πλαίσιο προγραμμάτων διαχείρισης του εν λόγω προβλήματος, αρκετές Ένοπλες Δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Εθνικής Φρουράς, παρέχουν στη συγκεκριμένη εργασιακή ομάδα, εργονομικά σχεδιασμένες ζώνες οσφυϊκής στήριξης. Η παρούσα εργασία, περιγράφει και αξιολογεί την εμπειρία χρήσης του εν λόγω Μέσου Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ), από τους Κύπριους χειριστές στρατιωτικών ελικοπτέρων.

Υλικό-Μέθοδοι: Επίδοση ενός ημιδομημένου ερωτηματολογίου, στο σύνολο των εν ενεργεία χειριστών στρατιωτικών ελικοπτέρων της Εθνικής Φρουράς, μέσα από το οποίο διερευνήθηκαν παράμετροι όπως η συχνότητα της οσφυαλγίας και η εκ μέρους τους αποδοχή - αξιολόγηση της χρήσης εξατομικευμένης εφαρμογής, ζωνών οσφυϊκής στήριξης. Η συμμετοχή ήταν εθελοντική και ανώνυμη.

Αποτελέσματα: Το ποσοστό απόκρισης ήταν 84%, με το 69% να αναφέρει οσφυαλγία προ της χρήσεως υποστηρίγματος οσφύος. Διαπιστώθηκε αποδοχή συμμόρφωσης με τη χρήση του συγκεκριμένου ΜΑΠ σε ποσοστό 75%, ενώ η χρήση του αξιολογήθηκε θετικά ως προς τη μείωση του επιπολασμού της οσφυαλγίας και τη βελτίωση της άνεσης από το 65% και το 50%, αντίστοιχα. Το 95%, δεν θεωρεί την εφαρμογή του συγκεκριμένου ΜΑΠ χρονοβόρα, ενώ ανάλογο ποσοστό εκτιμά ότι δεν επηρεάζει αρνητικά το χειρισμό του πτητικού μέσου.

Συμπεράσματα: Η οσφυαλγία αποτελεί ένα συχνό σύμπτωμα των χειριστών ελικοπτέρων της Κυπριακής Εθνικής Φρουράς, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους θεωρούν μια κατάλληλα εφαρμοσμένη ζώνη οσφυϊκής στήριξης κατά τη πτήση, ως μια αποδεκτή και αποτελεσματική παρέμβαση, στο πλαίσιο μιας ολιστικής στρατηγικής πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης της οσφυαλγίας.

ΠΑ054

ΔΟΝΗΣΕΙΣ & ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ

Στυλιανίδης Γεώργιος¹, Στυλιανίδης Μάριος²

¹ Διεύθυνση Υγειονομικού, Εθνική Φρουρά, Λευκωσία, Κύπρος

² Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Αθήνα

Εισαγωγή: Οι δονήσεις ολοκλήρου του σώματος (Whole Body Vibration - WBV), στις οποίες εκτίθενται οι χειριστές στρατιωτικών ελικοπτέρων κατά τη διάρκεια των πτήσεων, αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα που συνεργεί στην πρόκληση οσφυαλγίας. Η παρούσα εργασία αποσκοπούσε στον χαρακτηρισμό ως προς τη συχνότητα και ένταση, των δονήσεων στις οποίες εκτίθενται οι χειριστές ελικοπτέρων της Εθνικής Φρουράς και την αξιολόγηση της δυνατότητάς προκλήσης οσφυαλγίας.

Υλικό-Μέθοδοι: Με τη χρήση ειδικού επιταχυνσιόμετρου, μετρήθηκαν κατά τη πτήση, το φάσμα συχνοτήτων και η ένταση των τριαξονικών επιταχύνσεων στις κατειλημμένες επιφάνειες των καθισμάτων κυβερνήτη και συγκυβερνήτη στους διάφορους τύπους ελικοπτέρων της Εθνικής Φρουράς. Οι επιπτώσεις της έκθεσης στις υπόψη δονήσεις, αξιολογήθηκαν, σύμφωνα με τις τρέχουσες διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες (ISO 2631-1:1997).

Αποτελέσματα: Το προφίλ των συχνοτήτων των δονήσεων ήταν διαφορετικό για τον κάθε τύπο ελικοπτέρου, αλλά η προερχόμενη από το κύριο στροφείο, σημαντικότερη συνεισφορά, ήταν στο φάσμα 4-6 Hz. Η έκθεση των χειριστών σε δονήσεις ήταν σε όλες τις περιπτώσεις πέραν του ουδού αντίληψης, με συνέπεια οι χειριστές να αισθάνονται άβολα στην περίπτωση των SA-342 και Bell-206 και ιδιαίτερα άβολα στο Mi-35. Η έκθεση A(8) ήταν σε όλες τις περιπτώσεις κάτω από το επίπεδο προειδοποίησης για βλάβη στην υγεία, αλλά στην περίπτωση του Mi-35, το Vibration Dose Value (VDV), υπερέβαινε το όριο ανησυχίας.

Συμπεράσματα: Οι χειριστές ελικοπτέρων εκτίθενται σε δονήσεις κατά τη διάρκεια των πτήσεων. Ο βαθμός έκθεσής τους, εξαρτάται μεταξύ άλλων, από τον τύπο του ελικοπτέρου. Παρόλο που σε απόλυτες τιμές, τα εν λόγω επίπεδα δεν είναι ιδιαίτερα ψηλά, το γεγονός ότι οι συχνότητες τους συμπίπτουν με τις αρμονικές της φυσικής συχνότητας δόνησης των δομικών στοιχείων της σπονδυλικής στήλης (4-5 Hz), προκαλεί αυξημένη επιβάρυνση, λόγω του φαινομένου της «αντήχησης» (RESONANCE). Επίσης, οι δονήσεις, πρέπει να συνεκτιμηθούν με άλλους συνυπάρχοντες προδιαθεσικούς παράγοντες πρόκλησης οσφυαλγίας, όπως η παρατεταμένη καθιστική θέση σε αμήχανες στάσεις.

ΠΑ055

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΛΑΒΩΝ ΣΕ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΧΡΗΣΙΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ

Τσούσκας Ιωάννης¹, Παναγιωτόπουλος Ανδρέας^{2,3}, Ασλανίδης Ηλίας⁴, Σολάκης Ευάγγελος⁴, Μουχασίρης Χρήστος⁴, Χουλιάρας Ελευθέριος⁴

¹ 300 Κινητή Υγειονομική Μονάδα Ειδικών Αποστολών

² Life Line Aviation

³ Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

⁴ 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρουσίαση ενδιαφέροντος περιστατικού Χειρουργικής Ελέγχου Βλαβών (ΧΕΒ) σε τραυματία πολέμου, κατά την επιχείρηση απεγκλωβισμού πολιτών από το Σουδάν το 2023, καθώς και των επιχειρησιακών του διδαγμάτων.

Υλικό-Μέθοδος: Άνδρας 54 ετών ελληνικής καταγωγής επλήγη από θραύσματα ρουκέτας και υπέστη πολλαπλές κακώσεις κοιλίας και άκρων. Λόγω τρώσης εντέρου έχρηζε επείγουσας λαπαροτομίας προς αποτροπή κοπρανώδους περιτονίτιδας. Εξαιτίας της εμπόλεμης κατάστασης στο Σουδάν, ο ασθενής διεκομίσθη στο Τζιμπουτί, για χειρουργική αντιμετώπιση από Προωθημένη Χειρουργική Ομάδα Γάλλων αλεξιπτωτιστών.

Αποτελέσματα: Η γαλλική χειρουργική ομάδα Ρόλου 2Forward, εφαρμόζοντας πρωτόκολλα ΧΕΒ, προέβη σε ερευνητική λαπαροτομία, όπου διαπιστώθηκε τρώση λεπτού εντέρου, με διαφυγή εντερικού περιεχομένου. Οι κακώσεις αντιμετωπίστηκαν με τμηματικές εκτομές των τραυματισμένων εντερικών ελίκων με αυτόματο κοπτορράπτη, χωρίς αναστομώσεις ή εκστομώσεις των κολοβωμάτων του εντέρου. Έγινε προσωρινή σύγκλειση κοιλίας με συσκευή κενού και διενεργήθηκε εξωτερική οστεοσύνθεση, για αντιμετώπιση κατάγματος κάτω άκρου. Βάσει των αρχών της ΧΕΒ, ο ασθενής έχρηζε νοσηλείας σε ΜΕΘ επί 24-48 ώρες και νέας επέμβασης αφού σταθεροποιηθεί, για αποκατάσταση της συνέχειας του εντέρου. Λόγω αδυναμίας περεταίρω νοσηλείας στη Γαλλική δομή, η Ελλάδα έπρεπε να φροντίσει για διακομιδή σε ανώτερη βαθμίδα περίθαλψης. Η Ελληνική αποστολή διέθετε ικανότητα υγειονομικής περίθαλψης Ρόλου 1 και αδυνατούσε να εκτελέσει στρατηγική αεροδιακομιδή διασωληνωμένου ασθενούς. Έτσι, έγινε αεροδιακομιδή του ασθενούς με ιδιωτική εταιρεία, προς τη ΜΕΘ του 401 ΓΣΝΑ για εξειδικευμένη αναζωογόνηση. Κατόπιν σταθεροποίησής του, ο ασθενής υπεβλήθη σε επεμβάσεις επανελέγχου και σταδιακής οριστικής αντιμετώπισης των κακώσεων κοιλίας και άκρων.

Συμπεράσματα: Η διενέργεια σωστικής ΧΕΒ, σε απομακρυσμένες τοποθεσίες, υπό αντίξοες συνθήκες αποτελεί κρίσιμο παράγοντα μείωσης της θνητότητας σε πολεμικές και ανθρωπιστικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, οι Ελληνικές ΕΔ δεν διαθέτουν τέτοια ικανότητα, ελλείψει εξοπλισμού και εκπαίδευσης για χειρουργική συνδρομή εκτός νοσοκομειακού περιβάλλοντος. Έτσι, σε πιθανό σοβαρό τραυματισμό σε παρόμοιες αποστολές, η πιθανότητα επιβίωσης του ελληνικού προσωπικού, θα εξαρτάται από τις δυνατότητες συνδρομής των συμμάχων. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ευέλικτων ομάδων ΧΕΒ, προς υποστήριξη εκτάκτων επιχειρήσεων.

ΠΑ056

ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ, ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ AIR CASEVAC: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Τσούσκας Ιωάννης^{1,2,3}, Αναστασιάκης Χρυσόστομος^{3,4}, Μήλιου Αθανάσιος³, Παντελίδου Βαρβάρα², Κεστεκίδου Μαρία², Ιωαννίδης Κωνσταντίνος², Μηλιάς Κωνσταντίνος²

¹ 300 Κινητή Υγειονομική Μονάδα Ειδικών Αποστολών

² Α' Χειρ/κή Κλινική 424 ΓΣΝΕ

³ Κέντρο Εκπαιδεύσεως Ανορθοδόξου Πολέμου

⁴ 442 Προκεχωρημένη Αποθήκη Υγειονομικού Υλικού

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρουσίαση των συνεκπαιδεύσεων στο αντικείμενο της αερομεταφοράς τραυματία (AIR CASEVAC), που πραγματοποιήθηκαν με τη συνεργασία των Κέντρου Εκπαιδεύσεως Ανορθοδόξου Πολέμου (ΚΕΑΠ) και 424 ΓΣΝΕ, με συνδρομή πτητικών μέσων του 1^{ου} Τάγματος Ελικοπτέρων Αεροπορίας Στρατού (ΤΕΑΣ).

Υλικό-Μέθοδος: Στο πλαίσιο του Σχολείου Α' Βοηθειών στο Πεδίο Μάχης (ΤCCC) του ΚΕΑΠ, οι εκπαιδευόμενοι εξασκούνται στη διαδικασία κλήσης διακομιδής φόρτωσης τραυματία σε ελικόπτερο και συνοδείας του σε περίπτωση ανάγκης. Προκειμένου να υλοποιηθεί ολόκληρη η αλυσίδα διακομιδής από το Σημείο Τραυματισμού έως το πλησιέστερο Στρατιωτικό Νοσοκομείο, αποφασίσθηκε ως συνέχεια του Σχολείου ΤCCC, η μεταφορά των προσομοιούμενων τραυματιών έως το 424 ΓΣΝΕ, συνοδεία προσωπικού Ειδικών Δυνάμεων. Στο 424 ΓΣΝΕ ενεργοποιήθηκε το ελικοδρόμιο και τα αναγκαία τμήματα υποδοχής και αντιμετώπισης τραυματιών.

Αποτελέσματα: Στο διάστημα 2022- 2024, εκτελέστηκαν τρεις ασκήσεις αερομεταφοράς τραυματιών, από τη Ρεντίνα στη Θεσσαλονίκη. Στην πρώτη, διεκομίσθη βαρέως πάσχων τραυματίας συνοδεία ιατρού και Νοσοκόμου Μάχης, με παροχή σωστικής περίθαλψης εν πτήσει (MEDEVAC). Στη δεύτερη πραγματοποιήθηκε αερομεταφορά δύο τραυματιών, ενώ άλλοι δύο τραυματίες μεταφέρθηκαν ταυτόχρονα με φοραιοφόρο όχημα HMMWV. Τόσο στην εναέρια, όσο και στη χερσαία μεταφορά, τους τραυματίες συνόδευαν εκπαιδευόμενοι του Σχολείου ΤCCC. Στην τρίτη διεκομίσθηκαν τρεις τραυματίες συνοδεία Νοσοκόμου Μάχης. Κάθε φορά, δοκιμάστηκαν διαδικασίες και πρωτόκολλα παράδοσης-παραλαβής ασθενών, εκτίμησης, σταθεροποίησης και περαιτέρω αντιμετώπισης, αναλόγως των κακώσεων.

Συμπεράσματα: Η αεροδιακομιδή τραυματιών με σοβαρές κακώσεις έχει αποδειχθεί ότι συμβάλει σημαντικά στη μείωση της θνητότητας και την καλύτερη έκβαση των τραυματιών πολέμου. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις MEDEVAC και CASEVAC είναι σύνθετες και απαιτούν υψηλό επίπεδο ειδικής εκπαίδευσης και συντονισμού πολυπληθούς και ετερόκλητου προσωπικού. Επίσης, απαραίτητη είναι η ύπαρξη εξειδικευμένου εξοπλισμού υποστήριξης της ζωής. Για τους λόγους αυτούς, είναι αναγκαία η συστηματική εκτέλεση ανάλογων ασκήσεων, ώστε να εντοπιστούν σημεία χρζόντων βελτίωσης και να επιτευχθεί τυποποίηση και συγχρονισμός των σχετικών τακτικών, τεχνικών και πρωτοκόλλων.

ΠΑ057

ΜΕΛΕΤΗ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΣΕ ΑΝΔΡΕΣ ΠΙΛΟΤΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΤΗΣΗΣ

Κούμπουλας Αλέξανδρος¹, Κουσουύλης Παναγιώτης², Αλεβετσοβίτης Γεώργιος³, Λιακόπουλος Βασίλειος⁴

¹ Σμηναγός, Ειδικευόμενος Γενικής Χειρουργικής, 251 ΓΝΑ

² Σμχος ε.α., ΩΡΛ

³ Ασμχος Ιπτάμενος Ιατρός, Καρδιολόγος, 120 ΠΕΑ, Καλαμάτα

⁴ Καθηγητής ΑΠΘ, Διευθυντής Β΄ Νεφρολογικής Κλινικής ΑΧΕΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η αφυδάτωση αναφέρεται σε κατάσταση έλλειψης νερού στο ανθρώπινο σώμα. Η απώλεια 1-2% της σωματικής μάζας με τη μορφή υγρών μπορεί να επηρεάσει την γνωστική ικανότητα και την απόδοση στις εργασίες. Οι αεροπόροι εκτίθενται σε θερμικό, ψυχικό και φυσικό στρες κατά την εκτέλεση σύνθετων πτήσεων. Οποιαδήποτε ενδεχόμενη υποβάθμιση των δεξιοτήτων τους μπορεί να οδηγήσει σε ατυχήματα. Αυτή η μελέτη εξετάζει την επίδραση της πτήσης και των παραμέτρων της στην κατάσταση ενυδάτωσης των υγιών ανδρικών πιλότων της 120 Πτέρυγας Εκπαίδευσης Αέρος της Πολεμικής Αεροπορίας στην Καλαμάτα.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις του βάρους των πιλότων, του ειδικού βάρους των ούρων και του αιματοκρίτη πριν και μετά την πτήση. Συλλέχθηκαν δεδομένα για την έκθεση σε θερμότητα, τη διάρκεια της πτήσης και τον τύπο της αποστολής. Ταυτόχρονα, εξετάστηκε ο ρόλος του πιλότου ως εκπαιδευτής ή μαθητευόμενος και η προ-πτήσης κατάσταση ενυδάτωσής του.

Αποτελέσματα: Μελετήθηκαν 48 πιλότοι σε συνολικά 49 πτήσεις. Σε 16, παρατηρήθηκε απώλεια υγρών άνω του 1%. Η Μέση απώλεια βάρους κατά τη διάρκεια της πτήσης ήταν 1kg, που ισοδυναμεί με απώλεια υγρών, και ήταν σημαντική ($P < 0.001$). Βρέθηκε επίσης σημαντική θετική συσχέτιση της απώλειας υγρών με την υψηλότερη περιβαλλοντική θερμότητα και την παρατεταμένη διάρκεια πτήσης ($P: 0.02$). Η ειδική βαρύτητα των ούρων ($P < 0.001$) και ο αιματοκρίτης ($P: 0.001$) αυξήθηκαν σημαντικά λόγω της απώλειας υγρών που σχετίζεται με την πτήση, κατά 0.005 g/ml και 5% αντίστοιχα. Δεν βρέθηκε σημαντική διαφορά στην απώλεια υγρών μεταξύ εκπαιδευτών και μαθητευομένων, ούτε μεταξύ άλλων συγκρίσεων ομάδων πιλότων.

Συμπεράσματα: Η μελέτη επιβεβαιώνει ότι η πτήση μπορεί να προκαλέσει αφυδάτωση μέσω μετρήσεων που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρησιακό πεδίο στρατιωτικής αεροπορίας. Το ειδικό βάρος των ούρων και ο αιματοκρίτης μπορούν ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση των επιπέδων ενυδάτωσης. Απαιτείται περαιτέρω έρευνα από πραγματικές πτητικές επιχειρήσεις για την εξερεύνηση των παραμέτρων της απώλειας υγρών κατά την πτήση και πιθανόν την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πρωτοκόλλου ενυδάτωσης κατά τις επιχειρήσεις.

ΠΑ058

ΑΠΕΣΥΡΘΗ

ΠΑ059

Η ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΤΕΝΟΝΤΟΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΜΑΚΡΟΥ ΚΑΜΠΤΗΡΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΑΚΤΥΛΟΥ ΩΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΟΞΕΙΑΣ ΡΗΞΗΣ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΙΟΥ ΤΕΝΟΝΤΑ

Κότσαπας Μιχαήλ¹, Παπαγεωργίου Τηλέμαχος², Κωνσταντινίδης Χρήστος³, Παπαγεωργίου Στέφανος², Γούτσου Νεραντζούλα¹, Παπανικολάου Πασχάλης¹, Ναούμ Συμεών⁴, Ελευθερόπουλος Αλέξανδρος¹

¹ Ορθοπαιδική κλινική, ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

² Ορθοπαιδική κλινική, ΠΓΝΙ, Ιωάννινα, Ελλάδα

³ Ορθοπαιδική κλινική, ΓΝΙ «Γ. Χατζηκώστα», Ιωάννινα, Ελλάδα

⁴ Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

Εισαγωγή-Σκοπός: Η οξεία ρήξη του Αχιλλείου τένοντα αποτελεί μια κάκωση Έχουν αναφερθεί διάφορες μέθοδοι αντιμετώπισης, όπως η συντηρητική, η ανοικτή συρραφή ή η συρραφή με τεχνικές ελάχιστης επεμβατικότητας. Η ενδοσκοπική τενοντομεταφορά του μεγάλου δακτύλου αποτελεί μια εναλλακτική λύση στη φαρέτρα του χειρουργού. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσουμε τη χειρουργική τεχνική και τα αποτελέσματα των ασθενών με οξεία ρήξη του Αχιλλείου τένοντα, οι οποίοι αντιμετωπίστηκαν με τη συγκεκριμένη μέθοδο.

Υλικό-Μέθοδοι: Μεταξύ 2014-2021, 22 ασθενείς με οξεία ρήξη του Αχιλλείου τένοντα αντιμετωπίστηκαν με ενδοσκοπική τενοντομεταφορά του μακρού καμπτήρα του μεγάλου δακτύλου. Οι ασθενείς τοποθετήθηκαν σε πρηνή θέση, διενεργήθηκε ενδοσκόπηση του οπισθίου ποδός και ελήφθη το αυτομόσχευμα του μακρού καμπτήρα του μεγάλου δακτύλου εγγύτερα του κόμβου του Henry. Το μόσχευμα καθελώθηκε με κοχλία τενόδεσης στην πτέρνα, μέσα σε οστική σήραγγα που δημιουργήθηκε με ανάστροφο γλυφανισμό. Σε όλους τους ασθενείς συνεστήθη πρωτόκολλο πρώιμης φόρτισης και πρώιμης έναρξης κινητοποίησης. Οι ασθενείς παρακολουθήθηκαν για τουλάχιστον 2 χρόνια μετεγχειρητικά.

Αποτελέσματα: Η ικανοποίηση των ασθενών εκτιμήθηκε με το Achilles Tendon Total Rupture Score (ATRS) και αποτέλεσε το πρωτεύον μέτρο αξιολόγησης. Το μέσο σκορ υπολογίστηκε σε 86,8±17,4. Επιπλοκές παρατηρήθηκαν και καταγράφηκαν σε 3 ασθενείς. Ως δευτερεύοντες παράγοντες αξιολόγησης, υπολογίστηκαν το εύρος κίνησης, καθώς και η περιφέρεια γαστροκνημίας και ποδοκνημικής, τα οποία συγκρίθηκαν με τα υγιή σκέλη.

Συμπεράσματα: Η ενδοσκοπική τενοντομεταφορά του μακρού καμπτήρα του μεγάλου δακτύλου αποτελεί μια αξιόπιστη εναλλακτική θεραπευτική προσέγγιση σε ασθενείς με οξεία ρήξη Αχιλλείου τένοντα.

ΠΑ060

ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ. ΠΡΩΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Κωνσταντινίδης Κωνσταντίνος¹, Σουλτάνης Κωνσταντίνος-Μάριος¹, Καραντζάς Αλέξανδρος¹, Κούμπουλας Αλέξανδρος², Τσιωνάς Ιωάννης², Νταργαράς Νικόλαος³, Ράντης Αθανάσιος³, Κλόκα Μαρία³, Μποβιάτσος Κωνσταντίνος³, Μητσέλος Λάμπρος, Σιαφάκας Κωνσταντίνος¹

¹ Θωρακοχειρουργική Κλινική 251 ΓΝΑ

² Α' Χειρουργική Κλινική 251 ΓΝΑ

³ Αναισθησιολογικό Τμήμα 251 ΓΝΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρουσίαση της τεχνικής και των αποτελεσμάτων των πρώτων Ρομποτικών Θωρακοχειρουργικών επεμβάσεων με το σύστημα Da Vinci Xi στο 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας. Αποτελούν τις πρώτες επεμβάσεις θώρακα με Ρομποτική τεχνική σε μη-ιδιωτικό νοσοκομείο στη χώρα μας.

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για αναδρομική μελέτη 33 ασθενών (19 άνδρες, 14 γυναίκες οι οποίοι υποβλήθηκαν σε επεμβάσεις στο θώρακα σε χρονικό διάστημα ενός έτους. Η μέση ηλικία των ασθενών ήταν τα 65 έτη. Διενεργήθηκαν 23 ανατομικές εκτομές πνεύμονα (14 λοβεκτομές, 6 τμηματεκτομές, 2 πνευμονεκτομές και 1 σφηνοειδής εκτομή), 2 οισοφαγεκτομές, 5 εξαιρέσεις όγκων μεσοθωρακίου/θυμεκτομές, 1 αφαίρεση θυμικής κύστης, 1 πτύχωση διαφράγματος λόγω πάρεσης και 1 λεμφαδενικός καθαρισμός. Οι εκτομές πνεύμονα ήταν για μη μικροκυτταρικό καρκίνωμα πνεύμονα ενώ δυο από αυτές διεκπεραιώθηκαν μετά από εισαγωγική χημειο-ανοσοθεραπεία. Οι οισοφαγεκτομές ήταν επίσης για αδενοκαρκίνωμα οισοφάγου μετά από εισαγωγική χημειοθεραπεία.

Αποτελέσματα: Δεν υπήρξε καμία μετατροπή σε ανοιχτή επέμβαση. Ο μέσος χρόνος νοσηλείας μετά από εκτομές πνεύμονα ήταν στις 4 μέρες (2-10), ενώ η μέση διάρκεια παραμονής του σωλήνα παροχέτευσης ήταν στις 3 μέρες (2-10). Ένας ασθενής παρουσίασε παρατεταμένη διαφυγή αέρα. Η θνητότητα 30 και 90 ημερών ήταν μηδενική.

Συμπεράσματα: Η διετέλεση πολύπλοκων Θωρακοχειρουργικών επεμβάσεων με το Ρομποτικό Χειρουργικό Σύστημα Da Vinci Xi είναι ασφαλής και ευεργετική για τους ασθενείς. Η μείωση των μετεγχειρητικών επιπλοκών, η πληρότητα του λεμφαδενικού καθαρισμού, η αμελητέα απώλεια αίματος και η γρήγορη επάνοδος του ασθενούς στην καθημερινότητα είναι μερικά μόνο από τα πλεονεκτήματα της ελάχιστα επεμβατικής αυτής τεχνικής. Η άρτια εκπαίδευση του χειρουργού σε συνδυασμό με την εκπαίδευση του νοσηλευτικού προσωπικού που λαμβάνει μέρος σε ρομποτικές επεμβάσεις, η ομαδική δουλειά και το κοινό όραμα είναι τα βασικά συστατικά για την παροχή των υψηλών αυτών υπηρεσιών υγείας στους ασθενείς μας.

ΠΑ061

Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΑΣ ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΗ SUPERPATH ΣΤΗΝ ΑΡΘΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΙΣΧΙΟΥ

Παπαγιαβής Αναστάσιος, Μπάμπουρας Χρυσόστομος, Μπέκος Αχιλλέας, Μάνεσης Σπύρος, Παπασωτηρίου Αντώνιος, Ζάγκας Ιωάννης

Ορθοπαιδική Κλινική ΝΙΜΤΣ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η εφαρμογή ελάχιστα επεμβατικών τεχνικών στην ολική αρthroπλαστική Ισχίου έχει οδηγήσει στην ταχύτερη μετεγχειρητική αποκατάσταση Παπασωτηρίου Αντώνιος των ασθενών και τη μείωση του χρόνου νοσηλείας. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να παρουσιάσει τα αποτελέσματα εφαρμογής της τεχνικής SuperPATH κατά τη διενέργεια αρthroπλαστικής ισχίου.

Υλικό-Μέθοδοι: Μελετήθηκαν προοπτικά όλοι οι ασθενείς που υποβλήθηκαν σε αρthroπλαστική Ισχίου με την τεχνική SuperPATH στην κλινική μας (Αύγουστος 2022 - Ιούλιος 2024). Μελετήθηκε η μετεγχειρητική πορεία των ασθενών, ο συνολικός χρόνος παραμονής στο Νοσοκομείο και η εμφάνιση επιπλοκών.

Αποτελέσματα: Μελετήθηκαν 64 ασθενείς (36 γυναίκες - 28 άνδρες), μέσης ηλικίας 69.2 ετών, που υποβλήθηκαν σε ολική αρthroπλαστική ισχίου. Όλοι οι ασθενείς εξήρθαν από το νοσοκομείο την πρώτη με δεύτερη μετεγχειρητική ημέρα (μέση μετεγχειρητική νοσηλεία: 1,8 ημέρες), βαδίζοντας με μερική φόρτιση. Στο μέσο follow-up 1,5 μήνα, 1 ασθενείς υπέστησαν επιφανειακή λοίμωξη του τραύματος και αντιμετωπίστηκε συντηρητικά. Όλοι οι ασθενείς βάδισαν με πλήρη φόρτιση χωρίς βοήθημα. Δεν σημειώθηκαν επιπλοκές εξαρθήματος ή μείζονα θρομβοεμβολικά γεγονότα.

Συμπεράσματα: Η τεχνική SuperPATH μπορεί να εφαρμοστεί, με ιδιαίτερα ικανοποιητικά και ενθαρρυντικά αποτελέσματα, μειώνοντας το χρόνο νοσηλείας και προσφέροντας ταχύτερη αποκατάσταση στους ασθενείς που υποβάλλονται σε αρthroπλαστική ισχίου.

ΠΑ062

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΟΛΙΚΗΣ ΑΡΘΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΓΟΝΑΤΟΣ ΜΕ ΜΕΘΟΔΟ PATIENT SPECIFIC INSTRUMENTATION (PSI) ΕΝΑΝΤΙ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ. ΠΡΩΙΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μεχάνι Παναγιώτης¹, Ποθητάκης Γεώργιος¹, Ηλιόπουλος Ευθύμιος², Δρόσος Γεώργιος²

¹ Ορθοπαιδική Κλινική 417 ΝΙΜΤΣ, Αθήνα

² Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική Κλινική, Αλεξανδρούπολη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η ολική αρthroπλαστική γόνατος είναι η μέθοδος εκλογής στην αντιμετώπιση της οστεοαρθρίτιδας του γόνατος. Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση των πρώιμων αποτελεσμάτων της συγκριτικής μελέτης ασθενών που υπεβλήθησαν σε ολική αρthroπλαστική γόνατος με τη μέθοδο PSI (patient specific instrumentation) έναντι της συμβατικής μεθόδου.

Υλικό-Μέθοδοι: Από τον Ιούνιο 2022 μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί σε ολική αρthroπλαστική γόνατος PSI πάνω από 60 ασθενείς. Οι ασθενείς υποβάλλονται σε συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο που περιλαμβάνει οκτώ (8) διαφορετικά τεστ αξιολόγησης τόσο κλινικά όσο και ακτινολογικά. Ο έλεγχος γίνεται προεγχειρητικά και μετεγχειρητικά στις 2 εβδομάδες, τις 6 εβδομάδες, τους 3 μήνες, τους 6 μήνες και το έτος. Τα αποτελέσματα καταγράφονται και αξιολογούνται. Η ομάδα σύγκρισης περιλαμβάνει πάνω από 60 ασθενείς που υποβάλλονται στα ίδια ερωτηματολόγια.

Αποτελέσματα: Από τον Ιούνιο 2022 μέχρι τον Σεπτέμβριο 2024 έχουν υποβληθεί σε ολική αρthroπλαστική γόνατος PSI 62 ασθενείς από την ίδια χειρουργική ομάδα. Από αυτούς οι 21 είναι άνδρες και οι 41 γυναίκες. Ο μέσος όρος ηλικίας των ασθενών είναι τα 72 έτη. Η ομάδα σύγκρισης περιλαμβάνει επίσης 62 ασθενείς, 20 άνδρες και 42 γυναίκες με μέσο όρο ηλικίας τα 73 έτη. Οι ασθενείς με PSI παρουσίασαν λιγότερο χρόνο νοσηλείας με μέσο χειρουργικό χρόνο τα 75 λεπτά και μέσο χρόνο ισχαίμου τα 80 λεπτά. Μετάγγιση αίματος χρειάστηκαν μόλις 2 ασθενείς. Δεν παρουσιάστηκαν μείζονες επιπλοκές. Οι ασθενείς παρακολουθούνται μέχρι το έτος.

Συμπεράσματα: Η μέθοδος ολικής αρthroπλαστικής γόνατος PSI αποτελεί αξιόπιστη επιλογή με χαμηλό χειρουργικό χρόνο, λιγότερο μετεγχειρητικό πόνο και μικρότερη απώλεια αίματος. Η ακριβής εφαρμογή των εμφυτευμάτων προσφέρει εξαιρετική κινητικότητα, γρηγορότερη αποκατάσταση και ταχύτερη επιστροφή σε επαγγελματικές και καθημερινές του υποχρεώσεις. Απομένει περαιτέρω αύξηση του αριθμού του δείγματος για τη στατιστική ενίσχυση των πρώιμων αποτελεσμάτων.

ΠΑ063

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΙΡΣΟΚΗΛΗΣ (ΑΡ)

Λάμπρου Σταύρος, Μαυρίκος Σταμάτιος, Γαλανάκης Ιωάννης, Χατζηπλής Ευάγγελος, Δεληγιάννης Δημήτριος, Ντόντα Ντιέλα

Ουρολογική Κλινική ΝΝΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός αυτής της μελέτης ήταν να αποδειχθεί η βελτίωση του σπέρματος σε ασθενείς με κιρσοκήλη που υποβλήθηκαν σε απολίνωση των έσω σπερματικών φλεβών με ανοιχτή υποβουβωνική τομή.

Υλικό-Μέθοδοι: Η μελέτη περιελάμβανε 50 ασθενείς με κιρσοκήλη και παθολογικό σπερμοδιάγραμμα που υποβλήθηκαν σε απολίνωση των έσω σπερματικών φλεβών με ανοιχτή υποβουβωνική τομή στο Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών την περίοδο 01/01/2021-31/12/2023. Όλοι οι ασθενείς υποβλήθηκαν σε ένα νέο σπερμοδιάγραμμα 3 μήνες μετά τη χειρουργική επέμβαση.

Αποτελέσματα: Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, 30 ασθενείς (60%) από τους 50 που υποβλήθηκαν σε χειρουργική επέμβαση παρουσίασαν βελτίωση του σπέρματος 3 μήνες μετά τη χειρουργική επέμβαση και οι μισοί από αυτούς 15 (30%), πέτυχαν θεραπεία της υπογονιμότητάς τους με επίτευξη εγκυμοσύνης. Τα ποσοστά αυτά είναι συγκρίσιμα με αυτά που αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία.

Συμπεράσματα: Η κιρσοκήλη θεωρείται ως αιτία ανδρικής υπογονιμότητας, η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί είτε με ανοιχτή τομή, λαπαροσκοπικά, είτε μέσω επεμβατικής ακτινολογίας, αναλόγως της εμπειρίας του ιατρού. Η θεραπεία της κιρσοκήλης πρέπει να εξετάζεται από τους ουρολόγους σε ασθενείς με παθολογικό σπερμοδιάγραμμα, σε περιπτώσεις όπου αποκλείονται άλλες αιτίες υπογονιμότητας, καθώς φαίνεται να βελτιώνει το σπερμοδιάγραμμα σε πολλές περιπτώσεις και μπορεί επίσης να οδηγήσει σε επίτευξη εγκυμοσύνης.

ΠΑ064

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Παπαλάμπρου Παναγιώτης¹, Λιάτσος Αλέξανδρος¹, Τριανταφυλλίδης Αγαθάγγελος², Κλιτσινίκος Δημήτριος², Τούλιος Πέτρος²

¹ Ιατρικό Τμήμα, Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων

² Νευροχειρουργική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η διερεύνηση καινοτόμων μεθόδων εκπαίδευσης στην ειδικότητα της νευροχειρουργικής καθώς και πιθανών εφαρμογών αυτών στο πλαίσιο της πρακτικής εκπαίδευσης νέων νευροχειρουργών

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση της τρέχουσας βιβλιογραφίας στις διαδικτυακές βάσεις δεδομένων PubMed, Scopus και Google Scholar. Η αναζήτηση βασίστηκε στις λέξεις-κλειδιά *neurosurgery, education, innovations, Virtual Reality (VR), Artificial Intelligence (AI)*, ενώ ο χρονικός ορίζοντας των μελετών περιορίστηκε σε 6 έτη (2019-2024). Έτσι, από τις άνω των 40 συναφών μελετών, που απέδωσε η αρχική αναζήτηση, επελέγησαν τελικά 25 ως βιβλιογραφική βάση της παρούσας εργασίας. Κατόπιν, διενεργήθηκε συγκέντρωση- ανάλυση των πληροφοριών σε 3 άξονες: (α) κύρια ερευνητικά ερωτήματα, (β) βασικά συμπεράσματα και (γ) προτεινόμενες καινοτομίες.

Αποτελέσματα: Διαπιστώνεται ότι ολοένα και περισσότερα σύγχρονα στοιχεία εντάσσονται στην εκπαιδευτική διαδικασία των νευροχειρουργών. Αυτά αφορούν κυρίως σε τεχνολογικές καινοτομίες, όπως προσομοιωτές, προγράμματα εικονικής (VR) και επαυξημένης (AR) πραγματικότητας, προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης (AI) (Chat-GPT, Surgical Data Science, Machine-learning Algorithms), και δευτερευόντως στη χρήση ήδη διαδεδομένων εργαλείων, όπως το YouTube και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Η πιλοτική εφαρμογή των παραπάνω σε πολυάριθμα εκπαιδευτικά προγράμματα ειδικευομένων στη νευροχειρουργική επέδειξε θετικά αποτελέσματα, με μείζονα τα: (α) διεύρυνση των γνώσεων, (β) καλλιέργεια των δεξιοτήτων και (γ) βέλτιστη εφαρμογή αυτών σε ρεαλιστικές συνθήκες από τους εκπαιδευόμενους. Επιπροσθέτως, πρωτοβουλίες ένταξης των εκπαιδευομένων στον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποδείχθηκαν εξαιρετικά ωφέλιμες για την υψηλότερη δυνατή απόδοση αυτής.

Συμπεράσματα: Η ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, η οποία πλέον εγκαινιάζει τον κόσμο του Metaverse, δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει την ιατρική και δη την χειρουργική εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της νευροχειρουργικής. Παρότι τα πρώτα δείγματα χαρακτηρίζονται ως ενθαρρυντικά, περαιτέρω έρευνα και πιλοτική εφαρμογή τους απαιτείται, πριν ενταχθούν μαζικά στα υφιστάμενα εκπαιδευτικά προγράμματα, στα οποία εντούτοις η αгаστή συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενου επισφραγίζει και στην περίπτωση αυτή την επιτυχία της εκπαίδευσης.

ΠΑ065

ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΤΟ 251 ΓΝΑ: Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΜΑΣ

Βλέτσος Γεώργιος, MD, FMAS, Επιμελητής Α' Χειρουργικής Κλινικής 251 ΓΝΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Θα παρουσιάσουμε την εμπειρία της κλινικής μας στις πρώτες επεμβάσεις Γενικής Χειρουργικής με την ρομποτική πλατφόρμα.

Υλικό-Μέθοδοι: Στις βιντεοπροβολές των ρομποτικών επεμβάσεων θα παρουσιάσουμε τις δυνατότητες της ρομποτικής χειρουργικής και το υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών που αυτή προσφέρει.

Αποτελέσματα: Τους τελευταίους μήνες στην κλινική μας έλαβαν χώρα συνολικά 16 ρομποτικές επεμβάσεις Γενικής Χειρουργικής (14 ρομποτικές αποκαταστάσεις βουβωνοκήλης, 1 ρομποτική δεξιά κολεκτομή και 1 ρομποτική αποκατάσταση κοιλιοκήλης).

Συμπεράσματα: Η ρομποτική χειρουργική και η εφαρμογή της στη Γενική Χειρουργική ανοίγει καινούριους ορίζοντες για τους ασθενείς μας αναβαθμίζοντας το επίπεδο ποιότητας παροχής υπηρεσιών προς αυτούς.

AA001

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Β-ΛΑΚΤΑΜΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ACINETOBACTER, ESCHERICHIA COLI ΚΑΙ KLEBSIELLA PNEUMONIAE ΑΠΟ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΡΕΑΤΟΣ ΟΡΝΙΘΙΩΝ

Τσίτσος Ανέστης¹, Δαμιανός Αλέξανδρος¹, Κισκίνης Κωνσταντίνος², Τσιούρης Βασίλειος², Μπουτέλ Μαρία³, Τυροδήμος Ηλίας⁴, Σούλτος Νικόλαος¹, Παπά Άννα⁵, Οικονόμου Ευάγγελος¹

¹ Εργαστήριο Υγιεινής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης - Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

² Μονάδα Παθολογίας Πτηνών, Κλινική Παραγωγικών Ζώων, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

³ Δ' Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη

⁴ Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

⁵ Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα ανθεκτικά στις β-λακτάμες στελέχη *Escherichia coli*, *Klebsiella pneumoniae* και *Acinetobacter* spp. απομονώνονται συχνά από ενδονοσοκομειακούς ασθενείς. Ωστόσο, τα δεδομένα σχετικά με τη συχνότητα απομόνωσής τους από ανθρώπους της κοινότητας είναι ελλιπή, ενώ παρόμοια στελέχη απομονώνονται συχνά από τρόφιμα ζωικής προέλευσης, όπως το κρέας ορνιθίων. Στην παρούσα μελέτη διερευνήθηκε ο επιπολασμός και οι παράγοντες που συμβάλλουν στην απομόνωση ανθεκτικών στις β-λακτάμες στελεχών *E. coli*, *K. pneumoniae* και *Acinetobacter* spp. από εργαζόμενους στην αλυσίδα παραγωγής κρέατος ορνιθίων.

Υλικό-Μέθοδοι: Συλλέχθηκαν 160 δείγματα δέρματος και στοματοφάρυγγα με βαμβakoφόρους στυλεούς από εκτροφείς κρεοπαραγωγών ορνιθίων, εκδοροσφαγείς και εργαζόμενους σε μαγειρεία νοσοκομείων, εποχιακά για ένα έτος. Τα δείγματα εξετάστηκαν για την παρουσία *E. coli*, *K. pneumoniae* και *Acinetobacter* spp. μέσω εκλεκτικής απομόνωσης με β-λακτάμες. Τα στελέχη ταυτοποιήθηκαν μέσω MALDI-TOF MS και εξετάστηκαν για την ευαισθησία στα αντιβιοτικά και την παρουσία γονιδίων β-λακταμασών. Επίσης συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια από τους εκτροφείς και εργαζόμενους σε μαγειρεία νοσοκομείων για τη συμπεριφορά κατανάλωσης αντιβιοτικών από τους ίδιους και τα κρεοπαραγωγά ορνίθια.

Αποτελέσματα: Ο επιπολασμός των ανθεκτικών στελεχών *E. coli* και *Acinetobacter* spp. στο δέρμα των ανθρώπων ήταν 1,8% και 5,3% αντίστοιχα, ενώ δεν απομονώθηκαν ανθεκτικά στελέχη από το στοματοφάρυγγα. Τα περισσότερα στελέχη ήταν πολυανθεκτικά, ενώ δεν ανιχνεύτηκαν γονίδια επίκτητων β-λακταμασών. Ωστόσο, τα στελέχη *E. coli* επιβεβαιώθηκαν φαινοτυπικά ότι παρήγαγαν εκτεταμένου φάσματος β-λακταμάσες. Από τα ερωτηματολόγια επισημάνθηκαν εσφαλμένες πρακτικές κατανάλωσης αντιβιοτικών, καθώς και μεγαλύτερη πιθανότητα απομόνωσης ανθεκτικών στελεχών από άρρενες εργαζόμενους.

Συμπεράσματα: Οι εργαζόμενοι κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής κρέατος ορνιθίων αποτελούν δυνητικούς φορείς ανθεκτικών στα αντιβιοτικά μικροοργανισμών. Απαιτείται περαιτέρω εκπαίδευση του πληθυσμού για την ορθή χρήση αντιβιοτικών και την εφαρμογή κανόνων υγιεινής, προκειμένου να περιοριστεί η φορεία και η μετάδοση της μικροβιακής αντοχής μεταξύ ανθρώπων και τροφίμων.

AA002

**ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Β-ΛΑΚΤΑΜΕΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
ACINETOBACTER ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΑΓΕΙΡΕΙΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ**

Τσίτσος Ανέστης¹, Δαμιανός Αλέξανδρος¹, Μπουτέλ Μαρία², Τυροδήμος Ηλίας³, Σούλτος Νικόλαος¹, Παπά Άννα⁴, Οικονόμου Ευάγγελος¹

¹ Εργαστήριο Υγιεινής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης - Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Κτηνιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

² Δ' Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο», Θεσσαλονίκη

³ Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

⁴ Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα στελέχη *Acinetobacter* spp. που παράγουν εκτεταμένου φάσματος β-λακταμάσες (ESBL) και καρβαπενεμάσες αποτελούν σημαντικά νοσοκομειακά παθογόνα που εμφανίζουν πολλαπλή αντοχή σε αντιβιοτικά. Η παρουσία τους σε τρόφιμα υποδηλώνει ότι οι κουζίνες των νοσοκομείων μπορεί να λειτουργούν ως δεξαμενές διασποράς ανθεκτικών στελεχών στους ασθενείς. Η παρούσα μελέτη διερευνά τον επιπολασμό και τα χαρακτηριστικά των ανθεκτικών στις β-λακτάμες στελεχών *Acinetobacter* spp. στο περιβάλλον μαγειρείων δύο ελληνικών νοσοκομείων.

Υλικό-Μέθοδοι: Συνολικά συλλέχθηκαν 200 περιβαλλοντικά δείγματα και 40 δείγματα κοτόπουλου από τα μαγειρεία δύο νοσοκομείων της Κεντρικής Μακεδονίας και Ηπείρου, εποχικά για ένα έτος. Τα στελέχη απομονώθηκαν μέσω εκλεκτικής απομόνωσης με β-λακτάμες και ταυτοποιήθηκαν μέσω MALDI-TOF MS. Ακολούθως εξετάστηκε η ευαισθησία των στελεχών στα αντιβιοτικά, η παρουσία γονιδίων β-λακταμασών και αναλύθηκαν τα πρωτεϊνικά προφίλ για να καθοριστούν οι συγγένειες μεταξύ των απομονωθέντων στελεχών και οι σχέσεις τους με 16 κλινικά στελέχη *A. baumannii* από ασθενείς των νοσοκομείων.

Αποτελέσματα: Ο συνολικός επιπολασμός των στελεχών *Acinetobacter* spp. στο περιβάλλον των μαγειρείων ήταν 15%, ενώ δεν απομονώθηκαν στελέχη από τα δείγματα κοτόπουλου. Συνολικά απομονώθηκαν 36 στελέχη, εκ των οποίων τα 24 χαρακτηρίστηκαν ως *A. baumannii*. Επτά στελέχη εμφάνισαν ανθεκτικότητα στη μεροπενέμη. Τα περισσότερα ευαίσθητα στη μεροπενέμη στελέχη ήταν πολυανθεκτικά, ενώ μόνο το 6,5% των στελεχών έφερε ESBL γονίδια. Ωστόσο, όλα τα ανθεκτικά στη μεροπενέμη στελέχη ήταν εκτεταμένως ανθεκτικά στα αντιβιοτικά και έφεραν πολυάριθμα γονίδια ESBL και καρβαπενεμασών. Η ανάλυση των πρωτεϊνικών προφίλ έδειξε συγγένεια μεταξύ των περιβαλλοντικών και των κλινικών στελεχών, τόσο εντός των ίδιων, όσο και μεταξύ των δύο νοσοκομείων.

Συμπεράσματα: Τα μαγειρεία των νοσοκομείων αποτελούν σημαντικές εστίες διασποράς ανθεκτικών στελεχών στο ενδονοσοκομειακό περιβάλλον. Η εκλεκτική απομόνωση στελεχών με αντιβιοτικά παρέχει ακριβέστερη εκτίμηση του πραγματικού επιπολασμού των ανθεκτικών βακτηρίων στα διάφορα ενδιαίτηματα.

AA003

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΦΩΤΟΚΑΤΑΛΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (TiO₂) ΣΕ ΠΟΣΙΜΟ ΚΑΙ ΜΗ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ

Μιχαηλίδης Ευστράτιος¹, Τζουανόπουλος Ανδρέας¹, Κυριακίδης Γεώργιος², Ζωγραφόπουλος Γρηγόριος³, Τικταπανίδης Αλέξανδρος⁴

¹ Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Δ/ση Εργαστηρίων, Θεσσαλονίκη

² PCN Materials, Κρήτη

³ 1^ο Σύνταγμα Πεζικού, Φλώρινα

⁴ Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών, Ιωάννινα

Εισαγωγή-Σκοπός: Το διοξείδιο του τιτανίου (TiO₂) είναι ένα ευρέως διαδεδομένο φωτοκαταλυτικό υλικό με την ικανότητα να διασπά οργανικές ενώσεις και παθογόνους μικροοργανισμούς όταν εκτίθεται σε υπεριώδη ακτινοβολία. Ο σκοπός αυτής της μελέτης είναι να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα ενός καινοτόμου νανο-TiO₂ που δρα και με φυσικό και τεχνητό φως ως μέσο εξυγίανσης ύδατος.

Υλικό-Μέθοδοι: Επιλέχθηκαν φιάλες από Borosilicate glass δέκα του 0,5L και δέκα του 1L. Αποστειρώθηκαν και στις μισές (πέντε 0,5L και πέντε 1L) εφαρμόστηκε το νανο-TiO₂ στο εσωτερικό τους. Δειγματοληψία ύδατος πραγματοποιήθηκε σε δύο γνωστά σημεία με νερό προς ανθρώπινη κατανάλωση ένα κατάλληλο και ένα ακατάλληλο. Σε κάθε σημείο συλλέχθηκαν τέσσερα δείγματα, δυο (1 του 0,5L και 1 του 1L) κανονικές φιάλες και δυο (1 του 0,5L και 1 του 1L) με νανο-TiO₂.

Αποτελέσματα: Η φωτοκαταλυτική δράση του νανο-TiO₂ μπορεί να οδηγήσει σε δραστική μείωση των μικροοργανισμών, επιτυγχάνοντας την εξυγίανση του νερού σε ικανοποιητικό βαθμό.

Συμπεράσματα: Η χρήση του TiO₂ ως μέσο εξυγίανσης του νερού προσφέρει μια βιώσιμη λύση για την απομάκρυνση επιβλαβών παραγόντων από το νερό. Η τεχνολογία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί σε διάφορες κλίμακες, από δεξαμενές σε εγκαταστάσεις με ακατάλληλο νερό μέχρι βιομηχανικές μονάδες επεξεργασίας νερού, συμβάλλοντας σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού. Προτείνεται η χρήση διαφανών φιαλών με νανο-TiO₂ για χρήση από το προσωπικό εν εκστρατεία για υδροληψία από άγνωστες πηγές.

AA004

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΟΓΕΝΩΝ ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΣΕ ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΑ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΕΤΩΝ

Λυσίτσας Μάριος, Χατζηπαναγιωτίδου Ειρήνη, Ευαγγελοπούλου Γραμμάτων, Τριανταφύλλου Ελευθέριος

Κέντρο Εκπαίδευσης και Νοσηλείας Κτηνιατρικού, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα τροφιμογενή νοσήματα αποτελούν μείζον ζήτημα δημόσιας υγείας, με σημαντικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις σε διεθνές επίπεδο. Ταυτόχρονα, η εμφάνιση ανθεκτικότητας στα αντιβιοτικά εγείρει ανησυχίες στους επαγγελματίες υγείας σχετικά με την αποτελεσματική αντιμετώπιση των τροφιμογενών παθογόνων βακτηριών. Σκοπός της παρούσας ανασκόπησης είναι η επιλογή, συγκέντρωση και ανάλυση δεδομένων σχετικά με την ανθεκτικότητα των κύριων βακτηριακών παθογόνων, κατά τα τελευταία χρόνια, παγκοσμίως.

Υλικό-Μέθοδοι: Οι κατευθυντήριες οδηγίες PRISMA εφαρμόστηκαν για έλεγχο άρθρων σχετικών με ανθεκτικότητα τροφιμογενών παθογόνων σε αντιβιοτικά, που δημοσιεύτηκαν από το 2010 έως σήμερα. Χρησιμοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων Pubmed και Google Scholar. Τα δεδομένα που ανακτήθηκαν και αναλύθηκαν, αφορούσαν τα χαρακτηριστικά των παθογόνων, το είδος και την προέλευση των δειγμάτων, την εργαστηριακή διερεύνηση της ανθεκτικότητας, τα ποσοστά ανθεκτικότητας ανά αντιβιοτικό και τη συχνότητα εμφάνισης πολυανθεκτικών φαινοτύπων.

Αποτελέσματα: Συνολικά, ελέγχθηκαν 6.781 άρθρα, εκ των οποίων 387 συμπεριλήφθηκαν στη σύνθεση. Στην πλειοψηφία τους (65.4%) διερευνήθηκαν δείγματα τροφίμων, ενώ σημαντικός αριθμός ερευνών περιείχε κλινικά δείγματα και δείγματα παραγωγικών ζώων. Η *Salmonella enterica* ήταν το συχνότερο παθογόνο (42.4% των μελετών, συνολικά >60.000 στελέχη) με ανησυχητικά συγκεντρωτικά ποσοστά ανθεκτικότητας σε ampicillin (48.2), co-trimoxazole (35.4), streptomycin (45.9) και tetracycline (61.5). Υψηλά ποσοστά πολυανθεκτικών στελεχών, εντοπίστηκαν συνολικά για *Shigella* spp., *Campylobacter* spp., *E. coli*, *Staphylococcus aureus* και *S. enterica* (54.3, 52.8, 41.2, 25.1 και 22.5 αντίστοιχα). Σε αρκετές περιπτώσεις, ταυτοποιήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις ανθεκτικότητες, ανάλογα με τη γεωγραφική προέλευση και το είδος των δειγμάτων.

Συμπεράσματα: Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται σημαντική διασπορά πολυανθεκτικών στελεχών τροφιμογενών παθογόνων. Οι ανθεκτικότητες αφορούν αντιβιοτικά ευρείας χρήσης στην κτηνιατρική πράξη, αλλά και αντιβιοτικά πρώτης γραμμής για τη θεραπεία λοιμώξεων του ανθρώπου. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει την επιρροή της επιλεκτικής πίεσης των χορηγούμενων αντιμικροβιακών σε όλο το μήκος της πορείας των τροφίμων, καθώς και την ανάγκη λήψης μέτρων υπό το πρίσμα της Ενιαίας Υγείας για την αποτελεσματική διαχείριση του φαινομένου.

AA005

ΕΠΙΚΟΝΙΑΣΗ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Μακρή Ευαγγελία¹, Αρσένος Γεώργιος²

¹ 4ετης Φοιτήτρια Κτηνιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων

² Τμήμα Κτηνιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Εισαγωγή-Σκοπός: Η διαδικασία της επικονίασης είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας του οικοσυστήματος, αφού αποτελεί το πρώτο στάδιο αναπαραγωγής των φυτών. Στην Ευρώπη οι επικονιαστές είναι έντομα όπως οι μέλισσες, οι μύγες, οι συρφίδες, οι πεταλούδες, οι νυχτοπεταλούδες, οι σκνίπες, τα κουνούπια και οι σκώροι. Από τα είδη φυτών που καλλιεργούνται σε παγκόσμιο επίπεδο, σχεδόν το 80% απαιτεί επικονίαση από έντομα, ενώ επίσης έχει υπολογιστεί ότι η ετήσια παγκόσμια παραγωγή τροφίμων αξίας μεταξύ 235 και 577 δισεκατομμυρίων δολλαρίων (ΗΠΑ), βασίζεται στη συνεισφορά τους. Από το 1961 το ποσοστό των ανθέων εξαρτώμενων από επικονιαστές αυξήθηκε κατά 300%, όμως οι πληθυσμοί των επικονιαστών δε σημείωσαν ανάλογη αύξηση. Η παρούσα βιβλιογραφική μελέτη παρουσιάζει τη σημασία των επικονιαστών για την ανθρώπινη τροφική αλυσίδα και το οικοσύστημα, τα αίτια της μείωσης τους και τις παρεμβάσεις που απαιτούνται για τη διατήρηση του πληθυσμού τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Έγινε αναζήτηση σε διαδικτυακές βάσεις δεδομένων για άρθρα και επιστημονικά περιοδικά με κριτήρια συμπερίληψης την Αγγλική γλώσσα και τη δημοσίευση τους μεταξύ 2010 και 2024.

Αποτελέσματα: Μείωση του αριθμού των επικονιαστών προκαλούν τα νεονικοτενοϊδή φυτοφάρμακα, η κλιματική αλλαγή, η περιβαλλοντική μόλυνση και η απώλεια του φυσικού βιοτόπου.

Συμπεράσματα: Η προσφορά των επικονιαστών στην οικονομία και στο οικοσύστημα καθιστά επιτακτική την περαιτέρω έρευνα με γνώμονα την πρόληψη της μείωσης του πληθυσμού τους και συνεπώς στη λήψη των αναγκαίων μέτρων με δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της πολιτείας και των γεωργών.

AA006

ΜΗ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΟΥ ΑΙΣΘΗΤΗΡΑ ΕΓΓΥΣ ΥΠΕΡΥΘΡΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ξενιτοπούλου Δήμητρα^{1,2}, Τσακίριδης Νικόλαος¹, Γεωργάκης Γεώργιος³, Κατσιαφλάκας Δημήτριος³, Μουρτζίνος Ιωάννης², Μιχαηλίδης Ευστράτιος³

¹ Spectra Lab Group, Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης, Φασματοσκοπίας και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΓΣΠ), Τμήμα Γεωπονίας, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

² Τομέας Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, Τμήμα Γεωπονίας, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

³ Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Διεύθυνση Εργαστηρίων, Τμήμα Χημικό, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η εγγύηση της ασφάλειας και ποιότητας των μη αλκοολούχων ποτών καθίσταται κρίσιμη για την υγεία των καταναλωτών καθώς και την προτίμησή τους. Το βενζοϊκό νάτριο και το σορβικό κάλιο, συνήθη συντηρητικά σε αυτά, δύνανται να παρουσιάζουν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία. Η παρακολούθηση της ποιότητας και της σύστασης τέτοιων προϊόντων περιλαμβάνει καταστρεπτικές αναλύσεις υψηλού κόστους, χρόνου και εξειδίκευσης. Για να διασφαλιστεί ότι η συγκέντρωσή των προσθέτων δεν υπερβαίνει τα νομικά όρια, θα πρέπει να αναπτυχθούν μη καταστρεπτικές τεχνικές που αναλύουν γρήγορα μεγάλο αριθμό δειγμάτων. Η παρούσα μελέτη διερευνά την ικανότητα ενός φορητού φασματοσκοπικού αισθητήρα εγγύς υπέρυθρου (NIR) να προβλέπει βασικές παραμέτρους ποιότητας μη αλκοολούχων ποτών: ολικά διαλυτά στερεά (Brix), οξύτητα (pH), πυκνότητα και περιεκτικότητα σε πρόσθετα συστατικά όπως, βενζοϊκό νάτριο και σορβικό κάλιο.

Υλικό-Μέθοδοι: Τα φάσματα των δειγμάτων ελήφθησαν με φορητό φασματόμετρο NIR. Η υγρή χρωματογραφία υψηλής απόδοσης (HPLC) χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος αναφοράς για την ποσοτικοποίηση των προσθέτων, ενώ οι παράμετροι ποιότητας προσδιορίστηκαν με τυπικές εργαστηριακές τεχνικές. Εκπαιδεύτηκαν αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης για την εκτίμηση των παραμέτρων ποιότητας (μοντέλα παλινδρόμησης) και της σύστασης των δειγμάτων (μοντέλα ταξινόμησης) με σκοπό τον έλεγχο των επιπέδων αυτών σύμφωνα με τα τρέχοντα νομοθετικά όρια. Εξετάστηκαν διάφορες προ-επεξεργασίες φάσματος (π.χ. πρώτη παράγωγος) και διαφορετικοί αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης.

Αποτελέσματα: Τα μοντέλα παλινδρόμησης έδειξαν υψηλή ακρίβεια στις παραμέτρους ποιότητας, όπως $R^2 > 0.85$ για τους βαθμούς Brix, χρησιμοποιώντας την πρώτη φασματική παράγωγο και τον αλγόριθμο XGBoost, ενώ τα μοντέλα ταξινόμησης παρουσίασαν ικανοποιητική ακρίβεια ταξινόμησης. Τα αποτελέσματα συγκρίθηκαν με παραδοσιακές μεθόδους, αποδεικνύοντας την αξιοπιστία της προτεινόμενης μεθοδολογίας.

Συμπεράσματα: Η ενσωμάτωση φορητών NIR αισθητήρων με μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης αναδεικνύει μια ολιστική μη καταστρεπτική λύση για τον επιτόπιο έλεγχο της ασφάλειας και της ποιότητας των μη αλκοολούχων ποτών, διασφαλίζοντας τη συμφωνία μεταξύ της σύστασης και της νομοθεσίας, και την σταθερότητα στην ποιότητα, υπογραμμίζοντας την συσχέτισή τους με την υγεία των καταναλωτών.

AA007

ΔΥΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΔΗΓΜΑΤΟΣ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΚΥΛΟΥΣ

ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΔΟΥΣ

ΦΙΔΙΟΥ

ΣΕ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ

Γιαμουσάκη Κυριακή, Βέργαδος Ευθύμιος

Διεύθυνση Αναπαραγωγής και Εκτροφής Στρατιωτικά Εργαζομένων Σκύλων, Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Θέρμη Θεσσαλονίκης

Εισαγωγή-Σκοπός: Στην παρούσα μελέτη εξετάζονται δύο κλινικά περιστατικά δήγματος δηλητηριώδους φιδιού σε στρατιωτικά εργαζόμενους σκύλους φυλής Belgian Malinois, που αντιμετωπίστηκαν στο Γ' ΚΝΟ. Σκοπός είναι η ανάδειξη των διαφορετικών κλινικών εκδηλώσεων και η σημασία της έγκαιρης θεραπευτικής παρέμβασης.

Υλικό-Μέθοδοι: Τα περιστατικά περιλάμβαναν δύο σκύλους που προσήλθαν στην κλινική μετά από δήγμα φιδιού. Στην πρώτη περίπτωση, ο σκύλος παρουσίασε σοβαρές συστηματικές εκδηλώσεις και υποβλήθηκε σε ενδοφλέβια θεραπεία. Στη δεύτερη περίπτωση, ο σκύλος παρουσίασε μόνο τοπικά συμπτώματα και έλαβε αναλγητικά και τοπική περιποίηση.

Αποτελέσματα: Στην πρώτη περίπτωση, η κατάσταση του σκύλου επιδεινώθηκε, οδηγώντας σε σύνδρομο DIC και SIRS και νεφρική ανεπάρκεια, με αποτέλεσμα την διενέργεια ευθανασίας. Αντίθετα, ο δεύτερος σκύλος ανάρρωσε πλήρως χωρίς συστηματικές επιπλοκές.

Συμπεράσματα: Αυτά τα περιστατικά θέτουν ερωτήματα σχετικά τις διαφορετικές κλινικές εκδηλώσεις και την βαρύτητα των συμπτωμάτων μετά από δήγμα δηλητηριώδους φιδιού, καθώς και την έγκαιρη διάγνωση. Απαιτείται περαιτέρω έρευνα για την καλύτερη κατανόηση του μηχανισμού τοξίκωσης από δήγμα φιδιού και για τη βελτίωση των θεραπευτικών πρωτοκόλλων για τους Στρατιωτικά Εργαζομένους Σκύλους.

AA008

Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ *LEUCONOSTOC MESAENTEROIDES* ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΑΣ ΤΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΡΡΟΪΚΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΤΩΝ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΩΝ ΜΟΣΧΩΝ

Στόικου Αικατερίνη¹, Παπαγεωργίου Κωνσταντίνος², Γιάντσης Ιωάννης³, Εφραιμίδης Κωνσταντίνος², Παλαμίδας Χρήστος⁴, Σπυρίδων Κρήτας², Πετρίδου Ευανθία²

¹ Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Θέρμη

² Εργαστήριο Μικροβιολογίας και Λοιμωδών Νοσημάτων, Κτηνιατρικής Σχολής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

³ Τμήμα Γεωπονίας, Σχολή Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

⁴ Κτηνίατρος, Ελεύθερος επαγγελματίας

Εισαγωγή-Σκοπός: Η μαστίτιδα στις γαλακτοπαραγωγές αγελάδες και το διαρροϊκό σύνδρομο των νεογνώντων μόσχων αποτελούν δύο σοβαρά προβλήματα της ελληνικής αγελαδοτροφίας, τα οποία προκαλούν σημαντικές οικονομικές απώλειες στον Κλάδο. Η χρήση αντιβιοτικών για την αντιμετώπισή τους εγείρει ανησυχίες ως προς την ανάπτυξη αντιμικροβιακής αντοχής και την παρουσία καταλοίπων στο γάλα. Τα προβιοτικά, όπως το *Leuconostoc mesenteroides*, έχουν αναδειχθεί σε μια πολλά υποσχόμενη εναλλακτική λύση, χάρη στις αντιμικροβιακές και ανοσορυθμιστικές τους ιδιότητες. Στόχος της συγκεκριμένης μελέτης ήταν η διερεύνηση της χρήσης του *Leuconostoc mesenteroides* για την πρόληψη της μαστίτιδας και του διαρροϊκού συνδρόμου.

Υλικό-Μέθοδοι: Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε φάρμα της Νέας Απολλωνίας Θεσσαλονίκης, με 20 αγελάδες και 20 μόσχους. Τα ζώα χωρίστηκαν σε ομάδες ελέγχου και ομάδες δοκιμής. Τα ζώα των ομάδων δοκιμής λάμβαναν το *Leuconostoc mesenteroides* μέσω της τροφής για 6 μήνες. Τα ζώα παρακολουθούνταν για την εμφάνιση περιστατικών διάρροιας, μαστίτιδας και τη χρήση αντιβιοτικών, ενώ κάθε δύο εβδομάδες πραγματοποιούνταν προσδιορισμός του βακτηριακού φορτίου σε δείγματα κοπράνων και γάλακτος.

Αποτελέσματα: Στους μόσχους που έλαβαν το προβιοτικό, παρατηρήθηκε μικρή αύξηση του σωματικού βάρους, μείωση στη χρήση αντιβιοτικών και στα περιστατικά διάρροιας, καθώς και της *Escherichia coli* στα δείγματα κοπράνων. Στην περίπτωση των αγελάδων, δεν παρατηρήθηκε σημαντική διαφορά στην ημερήσια γαλακτοπαραγωγή, στην εκδήλωση μαστίτιδας και στον αριθμό των παθογόνων στα δείγματα γάλακτος μεταξύ των ομάδων ελέγχου και δοκιμής.

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματα της χορήγησης του *Leuconostoc mesenteroides* στους μόσχους είναι ενθαρρυντικά, αν και απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση για να αξιολογηθεί η κλινική και οικονομική τους σημασία. Στις αγελάδες, η χορήγηση του προβιοτικού δεν φαίνεται να έχει επίδραση στην πρόληψη της μαστίτιδας.

AA009

ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΠΟΣΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Αραμπατζή Ευδοξία, Τάσος Κωνσταντίνος

Παθολογική Κλινική 401 ΓΣΝΑ, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσει τα εμπόδια και τις διευκολύνσεις που επηρεάζουν την αντιμετώπιση των προβλημάτων κατάποσης σε άτομα προχωρημένης ηλικίας. Η έρευνα εστιάζει στην κατανόηση των παραγόντων που μπορούν είτε να επιδεινώσουν είτε να βελτιώσουν - διευκολύνουν τη διαδικασία της κατάποσης, με απώτερο στόχο την καλύτερη παροχή φροντίδας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτών των ατόμων.

Υλικό-Μέθοδοι: Η μεθοδολογία περιλαμβάνει μια συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, με αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων PubMed, Microsoft Academic και Science Direct. Χρησιμοποιήθηκαν οι λέξεις-κλειδιά: ("Elderly" OR "Older People") AND ("Swallowing difficulties" OR "Swallowing issues" OR "Swallowing Disorders"), με τη βοήθεια της λογικής Boolean (AND/OR/NOT). Η αναζήτηση περιορίστηκε σε επιστημονικά άρθρα δημοσιευμένα την περίοδο 2014-2024 στην αγγλική γλώσσα και περιλαμβάνει αποκλειστικά ερευνητικές μελέτες. Κριτήριο αποκλεισμού αποτέλεσαν δημοσιεύσεις ερευνητικών μελετών σε περιοδικά με χαμηλό Impact Factor (IF <1).

Αποτελέσματα: Η ανασκόπηση ανέδειξε ότι στα κύρια εμπόδια περιλαμβάνονται η έλλειψη εξειδικευμένων θεραπευτικών παρεμβάσεων και η περιορισμένη γνώση των ασθενών και των φροντιστών για τα προβλήματα κατάποσης. Αντίθετα, η επαρκής εκπαίδευση και υποστήριξη από επαγγελματίες υγείας, καθώς και η ανάπτυξη εξατομικευμένων προσεγγίσεων, αναδείχθηκαν ως σημαντικοί παράγοντες διευκόλυνσης.

Συμπεράσματα: Η μελέτη αποδεικνύει πως ο αντίκτυπος της δυσφαγίας στη σωματική και ψυχική υγεία των ασθενών είναι σημαντικός. Ως εκ τούτου, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων κατάποσης σε άτομα προχωρημένης ηλικίας απαιτείται συνδυασμός εκπαίδευσης, εξατομικευμένων προσεγγίσεων και υποστήριξης από το σύστημα υγείας. Τόσο η κατανόηση των αιτιών, όσο και η έγκαιρη παρέμβαση μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά την ποιότητα ζωής αυτών των ατόμων.

AA010

ΝΕΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥΣ

Σιλάγκι Μαργαρίτα, Δημάδης Αργύρης, Γρηγοριάδης Ανδρέας

Οδοντιατρείο Φρουράς Θεσσαλονίκης, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η περιεμφυτευματική νόσος, είναι μια μορφή λοίμωξης που έχει ως αποτέλεσμα, τη φλεγμονώδη αντίδρασή, στην περιοχή στήριξης των περιεμφυτευματικών ιστών. Ταξινομείται σε δυο κατηγορίες: την περιεμφυτευματική βλεννογονίτιδα και την περιεμφυτευματίτιδα. Ο στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι η μελέτη των νέων οδηγιών κλινικής πρακτικής για την πρόληψή και θεραπεία περιεμφυτευτικών ασθενειών.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση της βιβλιογραφίας στις μηχανές αναζήτησης: PubMed με τις λέξεις κλειδιά: "peri-implant health", "peri-implant mucositis", "peri-implantitis", "disease management".

Αποτελέσματα: Σύμφωνα με τα νέα διαγνωστικά κριτήρια των περιεμφυτευματικών νόσων, για τα υγιή εμφυτεύματα, ακολουθούμε την προγραμματισμένη υποστηρικτική φροντίδα του εμφυτεύματος (SPIC)) με την περιοδική απομάκρυνση των τρυγικών εναποθέσεων (υπερουλικά και υποουλικά). Ωστόσο μιλώντας για την θεραπεία της περιεμφυτευματικής βλεννογονίτιδας η έμφαση δίδεται στον έλεγχο των βιοϋμένων, με επανελέγχους κάθε 2-3 μήνες. Εάν δεν επιτευχθεί ο επιθυμητός έλεγχος διαχείρισης της πλάκας, η θεραπεία επαναλαμβάνεται. Τέλος, όσον αφορά τη θεραπεία της περιεμφυτευματίτιδας, το πρωταρχικό μέλημα είναι η σωστή διάγνωση της, προκειμένου να αντιμετωπιστεί εάν είναι αναστρέψιμη. Το πρώτο στάδιο της θεραπείας είναι η μη χειρουργική αντιμετώπιση, δηλαδή η υποουλική περιεμφυτευματική απόξεση. Εάν το βήμα αυτό είναι επιτυχές, το σχέδιο θεραπείας περνά στην επόμενη φάση της δευτερογενούς πρόληψης. Ωστόσο, εάν η αξιολόγηση του εμφυτεύματος δεν δείξει βελτίωση, προχωράμε στην χειρουργική αντιμετώπιση (περιεμφυτευματική απόξεση με πρόσβαση κρημνού). Με την επιτυχή έκβαση της θεραπείας προχωράμε στην δευτερογενή πρόληψη (SPIC), ενώ εάν δεν πληρούνται τα κριτήρια, επαναλαμβάνουμε την θεραπεία.

Συμπεράσματα: Οι επιδημιολογικές μελέτες αποτελούν χρήσιμο εργαλείο στην κλινική πράξη για την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση, τη θεραπεία και τον προσδιορισμό της πρόγνωσης.

AA011

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΥΧΕΝΙΚΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΡΙΖΑΣ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΙΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Δημάδης Αργύρης, Σιλάγκι Μαργαρίτα, Γρηγοριάδης Ανδρέας

Οδοντιατρείο Φρουράς Θεσσαλονίκης, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η απορρόφηση ρίζας σε μόνιμα δόντια αποτελεί μια παθολογική κατάσταση, η οποία χαρακτηρίζεται από την καταστροφή των σκληρών οδοντικών ιστών της οστεΐνης και της οδοντίνης. Όταν η διαδικασία αυτή εντοπίζεται στο αυχενικό τμήμα του δοντιού, καλείται εξωτερική αυχενική απορρόφηση ρίζας. Κύριος στόχος αυτής της ανακοίνωσης, είναι να παρουσιαστεί η κλινική διαχείριση ενός περιστατικού με εξωτερική αυχενική απορρόφηση, όπως αυτό αντιμετωπίστηκε στο Οδοντιατρείο Φρουράς Θεσσαλονίκης. Επιπλέον, αναφέρονται βασικά στοιχεία σχετικά με την αιτιοπαθογένεια, την κλινική εικόνα και την αντιμετώπιση τέτοιου είδους περιστατικών.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση της βιβλιογραφίας στις μηχανές αναζήτησης: PubMed και Google Scholar με τις λέξεις κλειδιά “root resorption”, “external cervical resorption”.

Αποτελέσματα: Η εξωτερική αυχενική απορρόφηση ρίζας συνδέεται με ποικίλους προδιαθεσιακούς παράγοντες χωρίς όμως να αποσαφηνίζονται πλήρως τα ακριβή της αίτια. Η πρώιμη διάγνωση δοντιών με εξωτερική αυχενική απορρόφηση ρίζας, είναι μεγάλης σημασίας τόσο για την πρόληψη όσο και για την έγκαιρη αντιμετώπιση αυτών, προσδίδοντας ευνοϊκότερη πρόγνωση στην επιβίωση τους. Ο τρόπος αντιμετώπισης ποικίλει και εξαρτάται από: τα συμπτώματα, την έκταση που διαθέτει η βλάβη και από την ικανότητα για αποκατάσταση αυτής. Στις μέρες μας, ένα σπουδαίο βοήθημα τόσο στο στάδιο της διάγνωσης όσο και της αντιμετώπισης, αποτελεί η χρήση της υπολογιστικής τομογραφίας κωνικής δέσμης (CBCT).

Συμπεράσματα: Δεδομένου ότι οι περιπτώσεις τέτοιων δοντιών, μπορεί να παραμείνουν ασυμπτωματικές για μεγάλο χρονικό διάστημα, λαμβάνοντας από μικρές έως καταστρεπτικές εκτάσεις, ο κλινικός πρέπει να είναι σε θέση να τις αναγνωρίσει όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα και να επιλέξει το κατάλληλο σχέδιο θεραπείας.

AA012

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΕΝΤΟΠΙΣΜΕΝΟΥ ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΚΩΝ ΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΖΩΝΗ

Μεϊδάνης Ιωάννης, Ιατρόπουλος Αβραάμ

Οδοντιατρικό κέντρο Πολεμικού Ναυτικού, Περιοδοντολογικό Τμήμα

Εισαγωγή-Σκοπός: Εντοπισμένα ελλείμματα της φατνιακής ακρολοφίας και των μαλακών ιστών προκύπτουν από διάφορες αιτίες με κυριότερες την περιοδοντίτιδα, το τραύμα, τα κατάγματα των δοντιών, τις τραυματικές εξαγωγές, διατρήσεις κατά την ενδοδοντική θεραπεία και μεγάλες ορθοδοντικές μετακινήσεις. Η προπρωσθητική χειρουργική διευθέτησή τους είναι συχνά πολύπλοκη τόσο στον σχεδιασμό όσο και εκτέλεση.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρουσίαση της τεχνικής ελάχιστης παρέμβασης που πραγματοποιήθηκε με στόχο την προετοιμασία των περιοδοντικών ιστών για τοποθέτηση εμφυτεύματος στην αισθητική ζώνη. Άνδρας 46 ετών, μη καπνιστής, με ελεύθερο ιατρικό ιστορικό παραπέμφθηκε στο Περιοδοντολογικό τμήμα του Πολεμικού Ναυτικού για εξαγωγή του #22 και αποκατάσταση με τοποθέτηση εμφυτεύματος.

Αποτελέσματα: Η κλινική και ακτινογραφική εικόνα του #22 κατέδειξαν επίμηκες κάταγμα του δοντιού και σοβαρό κατά Allen έλλειμμα σκληρών και μαλακών ιστών τάξης Seibert III. Κλινικά συνυπήρχαν πυόρροια και κινητικότητα τάξης II αλλά απουσία πόνου στην επίκρουση λόγω προηγούμενης ενδοδοντικής θεραπείας. Πραγματοποιήθηκε ατραυματική εξαγωγή του #22 με ταυτόχρονη διατήρηση της εναπομένουσας φατνιακής ακρολοφίας. Το οστικό αλλομόσχευμα που χρησιμοποιήθηκε καλύφθηκε με ελεύθερο ουλικό μόσχευμα από την υπερώα, τμήμα του οποίου αποεπιθηλιοποιήθηκε και αναρτήθηκε υπερπερισσικά παρειακά προκειμένου να αυξήσει το πάχος των ιστών. Σε 12 εβδομάδες, μετά από καινούρια αξονική απεικόνιση, πραγματοποιήθηκε τοποθέτηση ενός εμφυτεύματος στην θέση #22 και ταυτόχρονη λήψη και τοποθέτηση μοσχεύματος συνδετικού ιστού από την υπερώα ώστε να ικανοποιηθούν οι αισθητικές απαιτήσεις της περιοχής. Αναφέρθηκε πόνος στην περιοχή λήψης κατά την πρώτη μετεγχειρητική περίοδο. Στους επανελέγχους δεν ανιχνεύτηκαν άλλες μετεγχειρητικές επιπλοκές.

Συμπεράσματα: Η διατήρηση των διαστάσεων της φατνιακής ακρολοφίας με οστικό μόσχευμα και συνδυασμό ελεύθερου ουλικού και μοσχεύματος συνδετικού ιστού αποτελεί προβλέψιμη τεχνική ελάχιστης παρέμβασης και μπορεί να χρησιμοποιηθεί αντί εναλλακτικών εκτεταμένων τεχνικών καθοδηγούμενης οστικής ανάπτυξης.

AA013

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΝΘΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟΥ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑΤΟΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Μεϊδάνης Ιωάννης¹, Αποστολίδης Νικόλαος², Νικολοπούλου-Σταμάτη Πολυξένη³, Σεννής Παναγιώτης⁴

¹ Περιοδοντολογικό τμήμα, Οδοντιατρικό κέντρο Πολεμικού Ναυτικού

² Μεταπτυχιακή κλινική Παθολογίας Στόματος, Οδοντιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

³ Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

⁴ Κλινική Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο καρκίνος κεφαλής και τραχήλου (HNC) αποτελεί μια ετερογενή ομάδα νεοπλασμάτων που αναπτύσσονται στη στοματική κοιλότητα, στον φάρυγγα, στον λάρυγγα, στην ρινική κοιλότητα και στους παραρρινίους κόλπους. Σε ποσοστό 90% αποτελούν ακανθοκυτταρικά καρκινώματα (HNSCC)-προερχόμενα από μεταπλασία κυττάρων του πλακώδους επιθηλίου της ανώτερης αεροπεπτιδικής οδού-και εμφανίζουν συχνά επιθετική βιολογική συμπεριφορά. Εκτός της καλά μελετημένης συσχέτισής του HNSCC με το κάπνισμα, το αλκοόλ και τον HPV, οι διάφοροι περιβαλλοντικοί ρύποι μελετώνται σήμερα ως αναδυόμενοι παράγοντες κινδύνου. Σκοπός της εργασίας είναι η συγκεντρωτική παρουσίαση και ταξινόμηση σε κλίμακα σχετικού κινδύνου των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφίας αναφορικά με την επίδραση των περιβαλλοντικών παραγόντων στην εμφάνιση και εξέλιξη του HNSCC.

Υλικό-Μέθοδοι: Η βιβλιογραφική ανασκόπηση πραγματοποιήθηκε στις πλατφόρμες Pubmed και Google Scholar, στην αγγλική γλώσσα και χωρίς χρονικό περιορισμό. Οι λέξεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν είναι: «environmental pollutants, oral cancer, head and neck squamous cell carcinoma, pharyngeal cancer, laryngeal cancer, tobacco, alcohol, oral microbiome, radiation, nutrition, occupational exposure, dental materials, reactive oxygen species, epigenetics».

Αποτελέσματα: Το ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα του στόματος συσχετίζεται ισχυρά με το κάπνισμα, το αλκοόλ, τους EBV, HPV, HCV, HIV, Gram(-) βακτήρια, την περιοδοντίτιδα, μεταμοσχευμένους ασθενείς, αιωρούμενα σωματίδια και την έκθεση σε Νικέλιο, Κάδμιο, Χρώμιο, σκόνη τσιμέντου, οικοδομικά υλικά, σκόνη κοπής ξύλου και μετάλλου, σκόνη δέρματος, βιομηχανικά χημικά (PAHs) και βαφές, την δισφαινόλη Α και οδοντιατρικά υλικά. Τα καρκινώματα του φάρυγγα συσχετίζονται ισχυρά με τους ίδιους παράγοντες και ασθενέστερα με σκόνη τσιμέντου, ίνες υφαντών, βαφές και βιοχημικά χημικά. Όμοια, τα λάρυγγα καρκινώματα φαίνεται να σχετίζονται ασθενέστερα με τα Gram(-) βακτήρια και καθόλου με το Νικέλιο και Κάδμιο. Η φορμαλδεΐδη συσχετίζεται συχνότερα με καρκίνωμα φάρυγγα, ρινός και παραρρινίων κόλπων. Ασθενής συσχέτιση με όλους τους τύπους HNSCC έχει η ακτινοβολία. Στους κυριότερους παθογενετικούς μηχανισμούς συγκαταλέγονται το οξειδωτικό στρες και οι επιγενετικές τροποποιήσεις.

Συμπεράσματα: Περισσότερες σχετικές έρευνες θα τεκμηριώσουν περαιτέρω την σχέση περιβάλλοντος και καρκινογένεσης και θα προτείνουν νέα παθογενετικά μονοπάτια.

AA014

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΟΥΛΙΤΙΔΑΣ ΣΕ ΔΙΑΒΗΤΙΚΟΥΣ ΜΥΕΣ

Σφηνιαδάκης Ιωάννης¹, Παπαντωνάκη Αναστασία-Ιωάννα², Σφηνιαδάκης Κωνσταντίνος³, Μουστάκα Ειρήνη², Αλμπάνη Χαρά², Αναστασοπούλου Ιωάννα², Βίτσος Ανδρέας², Ράλλης Μιχαήλ²

¹ Πλοίαρχος (ΥΙ), Διευθυντής ΝΝΠ

² Τομέας Φαρμακευτικής Τεχνολογίας, Τμήμα Φαρμακευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, ΕΚΠΑ

³ Αγροτικός Ιατρός, Κ.Υ. Αρεόπολης

Εισαγωγή-Σκοπός: Η περιοδοντική νόσος είναι μια φλεγμονώδης νόσος που οδηγεί στην καταστροφή των περιοδοντικών ιστών και την απώλεια φατνιακού οστού. Κύριος αιτιολογικός παράγοντας είναι η δυσβίωση του μικροβιώματος της στοματικής κοιλότητας, σε συνδυασμό με την ανοσολογική απόκριση του ξενιστή. Ο Σακχαρώδης Διαβήτης (ΣΔ) αποτελεί σημαντικό παράγοντα κινδύνου για την εμφάνιση της περιοδοντικής νόσου. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού μοντέλου πρόκλησης ουλίτιδας σε φυσιολογικούς και διαβητικούς μύες τύπου SKH-hr2, μιμούμενο την παθογένεση της νόσου στον άνθρωπο και η ανάπτυξη νέων πειραματικών μοντέλων τα οποία να προσομοιώνουν τη νόσο στον άνθρωπο, προκειμένου να γίνει εφικτή η μελέτη της παθογένεσής της και η δοκιμή νέων θεραπευτικών μεθόδων.

Υλικό-Μέθοδοι: Ο ΣΔ προκλήθηκε μέσω ενδοπεριτοναϊκής έγχυσης στρεπτοζοτοκίνης (STZ) και η επαγωγή της ουλίτιδας επετεύχθη με τη μέθοδο της περίδεσης. Πραγματοποιήθηκε ιστοπαθολογική αξιολόγηση δειγμάτων ουλικού ιστού, κλινικές αξιολογήσεις, φωτογραφική απεικόνιση, μέτρηση του pH και της άδηλης απώλειας ύδατος (TEWL) του περιοδοντίου, καθώς και μετρήσεις του σωματικού βάρους και της γλυκόζης αίματος.

Αποτελέσματα: Φλεγμονή, ερύθημα, οίδημα, αιμορραγία, αλλά και τερηδόνα παρατηρήθηκαν, ενώ ιστολογικά αναγνωρίστηκε παρουσία άφθονων ουδετερόφιλων πολυμορφοπύρηνων και λεμφοκυττάρων διάχυτα κατανεμημένων στους περιοδοντικούς ιστούς των φυσιολογικών και διαβητικών μυών που έλαβαν περίδεση καθώς και διάταση και υπεραιμία των αγγείων με συνοδό οίδημα.

Συμπεράσματα: Συμπερασματικά, αναπτύχθηκε ένα εύκολο και αποτελεσματικό μοντέλο πειραματικής πρόκλησης ουλίτιδας, τόσο σε φυσιολογικούς, όσο και σε διαβητικούς μύες.

AA015

ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΣΘΕΝΗΣ. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΕ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Μεϊδάνης Ιωάννης¹, Μονιός Μιχαήλ², Πετρόπουλος Αναστάσιος³

¹ Περιοδοντολογικό τμήμα, Οδοντιατρικό Κέντρο Πολεμικού Ναυτικού

² Καρδιολογική ΜΕΘ, 401 ΓΣΝΑ

³ Αιμοδυναμικό τμήμα, 251 ΓΝΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι νόσοι του περιοδοντίου αποτελούν ομάδα φλεγμονωδών νοσημάτων μικροβιακής αιτιολογίας που επηρεάζουν τους στηρικτικούς ιστούς των δοντιών. Σε εγκατεστημένη περιοδοντική νόσο παρατηρείται απορρόφηση του φατνιακού οστού που καταλήγει σε απώλειες δοντιών, αισθητική και λειτουργική επιβάρυνση του ασθενούς. Η επίδραση των περιοδοντικών νόσων στην παθογένεση των καρδιολογικών νοσημάτων ασκείται άμεσα μέσω βακτηριαίμιας και έμμεσα μέσω παραγωγής υψηλών επιπέδων προφλεγμονωδών παραγόντων. Σκοπός της παρούσας είναι η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφίας σχετικά με την επίπτωση και αιτιολογική συσχέτιση των περιοδοντικών νόσων με οξείες και χρόνιες καρδιολογικές νόσους και η πρόταση εφαρμογής πρωτοκόλλου στοματικής υγιεινής για νοσηλευόμενους σε καρδιολογικές μονάδες.

Υλικό-Μέθοδοι: Ο έλεγχος της βιβλιογραφίας πραγματοποιήθηκε στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες Pubmed και Google Scholar στην αγγλική γλώσσα χωρίς χρονολογικό περιορισμό. Χρησιμοποιήθηκαν οι λέξεις/φράσεις κλειδιά: « periodontal diseases, cardiovascular diseases, CAD, heart failure, atrial fibrillation, stroke, oral hygiene, cardiac icu ».

Αποτελέσματα: Ασθενείς με στεφανιαία νόσο και οξεία στεφανιαία σύνδρομα εμφανίζουν σε μεγαλύτερο ποσοστό μη ικανοποιητική στοματική υγιεινή. Η απώλεια δοντιών σχετίζεται με την στεφανιαία νόσο ενώ η σοβαρή περιοδοντίτιδα αυξάνει τον σχετικό κίνδυνο εμφάνισης οξέων στεφανιαίων συνδρόμων 2.5 φορές. Θετική συσχέτιση προκύπτει μεταξύ περιοδοντικών νόσων και συμφορητικής καρδιακής ανεπάρκειας με μειωμένο κλάσμα εξώθησης (<50%). Επιπλέον, υψηλότερος κίνδυνος εμφάνισης κολπικής μαρμαρυγής και ισχαιμικού εγκεφαλικού προκύπτει σε ασθενείς με κακή στοματική υγιεινή και προκεχωρημένη περιοδοντίτιδα.

Συμπεράσματα: Η θεραπεία της περιοδοντικής νόσου βελτιώνει τα επίπεδα βιοχημικών παραμέτρων που σχετίζονται με αυξημένο καρδιαγγειακό κίνδυνο όπως η CRP, LDL, TNF-α και IL-6 και ο αριθμός λευκοκυττάρων. Η εφαρμογή πρωτοκόλλου στοματικής υγιεινής σε διασωληνωμένους σε μονάδες εντατικής θεραπείας με συνδυασμό βουρτσίσματος και χημικής αντισηψίας ανά βάρδια μειώνει την επίπτωση της πνευμονίας από τον αναπνευστήρα και μειώνει τον χρόνο παραμονής στις ΜΕΘ. Θεωρούμε ότι η εφαρμογή αντίστοιχου πρωτοκόλλου σε καρδιολογικές μονάδες μπορεί να βελτιώσει το συνολικό χρόνο και κόστος νοσηλείας αλλά δεν μπορεί να εγγυηθεί την αποφυγή μελλοντικών οξέων καρδιοεμβολικών επεισοδίων.

ΑΑ016

ΑΠΕΣΥΡΘΗ

AA017

ΕΝΟΠΛΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΠΟΛΕΜΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Σταματοπούλου Αθανασία^{1,7}, Σταματοπούλου Ελένη^{2,1,7}, Τσιλίας Δημήτριος³, Ποζατζίδη Μαρίνα⁴, Τουλιά Γεωργία⁵, Αντωνάκου Αριάδνη⁶, Χανιώτης Φραγκίσκος⁷, Χανιώτης Δημήτριος⁷

¹ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής & Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης, Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων

² Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας νυν Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία Γ.Ν.Α. ΚΑΤ & Ιατρείο Οστεοπόρωσης

³ Κλινική Παιδιατρική & Νοσηλευτική Έρευνα ΕΚΠΑ, Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού», Διατομεακό Τμήμα Παιδιατρικές Κλινικές: Παθολογική, Γναθοχειρουργική, Ωτορινολαρυγγολογική, Οφθαλμολογική

⁴ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού»

⁵ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ), Τμήμα Νοσηλευτικής

⁶ Οφθαλμολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων»

⁷ Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι ένοπλες συγκρούσεις επηρεάζουν περισσότερα από 1 στα 10 παιδιά παγκοσμίως όπου επιδρούν σημαντικά στην σωματική και ψυχική τους υγεία και ανάπτυξη. Σκοπός της παρούσας είναι η διερεύνηση των επιπτώσεων των ενόπλων συγκρούσεων στην υγεία των παιδιών με στόχο την πρόληψη, διαχείριση και ευημερία των παιδιών.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική αναζήτηση στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Google Scholar και PubMed με λέξεις κλειδιά: battle, trauma, children and war. Η Μέθοδος που ακολουθήθηκε είναι δευτερογενής καθώς αντλεί στοιχεία από έρευνες και μελέτες ειδικών.

Αποτελέσματα: Σύμφωνα με μελέτες ως ευάλωτη ομάδα τα παιδιά που εκτίθενται σε ένοπλες συγκρούσεις, μάχες, πολέμους αλλά και οι επόμενες γενιές όπου γεννήθηκαν μετά το τέλος των συγκρούσεων υποφέρουν από διαταραχές σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους αποτελώντας σημαντικό αρνητικό κοινωνικό καθοριστικό παράγοντα για την υγεία τους. Διατρέχουν κίνδυνο τραυματισμού, έχουν ελλιπή πρόσβαση σε πόσιμο νερό, είναι επιρρεπή σε λοιμώδεις και μολυσματικές ασθένειες, υποσιτίζονται, δέχονται βασανιστήρια, είναι μάρτυρες συμμετοχής σε μάχη, κακοποιούνται, παραμελούνται ενώ αναφέρεται και η αύξηση των βιασμών που διαπράττονται από πολίτες. Γενικότερα επηρεάζεται αρνητικά η σωματική και ψυχική υγεία των παιδιών, καθώς και των φροντιστών, το μορφωτικό επίπεδο και η ευημερία τους. Οι οικονομικές και πολιτικές κυρώσεις βαθαίνουν τη φτώχεια με αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία καθώς και την διατροφή των παιδιών. Σύμφωνα με μελέτες υποδηλώνουν και καταγράφουν την συνεχιζόμενη εμφάνιση των έξι σοβαρών παραβιάσεων των δικαιωμάτων των παιδιών, που περιλαμβάνουν τη δολοφονία τους, τον ακρωτηριασμό τους, την χρήση τους ως στρατιώτες, την ερωτική βία και απαγωγή τους, αλλά και την άρνηση πρόσβασης της ανθρωπιστικής βοήθειας γι αυτά.

Συμπεράσματα: Ο ρόλος των ανθρωπιστικών οργανώσεων με τεκμηριωμένες παρεμβάσεις για την θεραπεία και τον μετριασμό των επιβλαβών συνεπειών στην υγεία παιδιών και οικογενειών και την ειρηνευτική επίλυση των συγκρούσεων από τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη και τον ΟΗΕ, κρίνεται αναγκαίος καθώς πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στα δικαιώματα των παιδιών με ανταπόκριση στις ανάγκες τους.

AA018

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αθανασιάδου Φωτεινή, Σταθόπουλος Ευάγγελος, Κρύος Ιωάννης, Μανωλικάκης Ιωάννης, Καλέντζος Χρήστος, Μορφόγλου Αγαμέμνων

Διακλαδικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ενόπλων Δυνάμεων (ΔΚΨΥΕΔ)

Εισαγωγή-Σκοπός: Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, η ενδοοικογενειακή βία ορίζεται ως ένα μοτίβο συμπεριφοράς σε οποιαδήποτε σχέση, το οποίο χρησιμοποιείται για την απόκτηση ή τη διατήρηση ισχύος έναντι κάποιου συντρόφου. Η βία μπορεί να είναι σωματική, σεξουαλική, συναισθηματική, οικονομική ή ακόμη ψυχολογικές πράξεις και απειλές. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει παιδιά ή άλλους συγγενείς. Τα περιστατικά σπανίως είναι μεμονωμένα, συχνά αυξάνουν σε συχνότητα και ενδέχεται να καταλήξουν σε σοβαρό σωματικό τραυματισμό ή και θάνατο. Σημαντικό προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί το έργο του ΔΚΨΥΕΔ και ειδικότερα της 24ωρης Γραμμής Ψυχολογικής Υποστήριξης Ενόπλων Δυνάμεων στην οποία ψυχολόγοι - εκπαιδευμένοι στρατεύσιμοι (υπό την επίβλεψη στελεχών), και κοινωνιολόγοι παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όσους χρειάζονται βοήθεια (μεταξύ αυτών και θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας). Σκοπός της παρούσας ανασκόπησης είναι να παρουσιάσει μια γενική εικόνα για την ενδοοικογενειακή βία στο στρατιωτικό πλαίσιο αναδεικνύοντας παράλληλα την συντελεσθείσα πρόοδο στις ΕΔ.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρούσα βιβλιογραφική ανασκόπηση, αντλεί στοιχεία από επιστημονικά άρθρα σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία με έμφαση στο στρατιωτικό πληθυσμό και πλαισιώνεται από εμπειρικά στοιχεία στα πλαίσια ψυχολογικής υποστήριξης για την ενδοοικογενειακή βία στο ΔΚΨΥΕΔ.

Αποτελέσματα: Την περίοδο της COVID-19 και έπειτα παρατηρήθηκε αύξηση στα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας γενικότερα αλλά μείωση στην αναφορά τους σε αρμόδιες υπηρεσίες. Τα στοιχεία είναι ασαφή για το αν το στρατιωτικό πλαίσιο διαδραματίζει ρόλο στην αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας, ωστόσο η έρευνα αναδεικνύει παράγοντες που αποθαρρύνουν τα θύματα να αναζητήσουν βοήθεια από στρατιωτικές υπηρεσίες. Τα στοιχεία ψυχολογικής υποστήριξης στις ΕΔ επιβεβαιώνουν την κατεύθυνση της βιβλιογραφίας.

Συμπεράσματα: Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί προσπάθειες για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας με την λειτουργία του panic button της ΕΛΑΣ, τη σύσταση εξειδικευμένων γραφείων για την ενδοοικογενειακή βία και στο χώρο των ΕΔ, όπως και με την δυνατότητα ψυχολογικής υποστήριξης από την 24ωρη Γραμμή Ψυχολογικής Υποστήριξης του ΔΚΨΥΕΔ, ωστόσο είναι σημαντικό η πρόοδος αυτή να συνεχιστεί.

AA019

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ 10-11 ΕΤΩΝ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (ΠΛΗΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ) ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ

Δαμιανός Γεώργιος^{1,2}, Θωμαΐδου Λωρέττα, Δαμιανός Δημοσθένης

¹ Β' Παιδιατρική Κλινική Παναγιώτη & Αγλαΐα Κυριακού ΕΚΠΑ

² Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών ΠΝ, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) ανήκουν στις νευροαναπτυξιακές διαταραχές που χαρακτηρίζονται από ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και διάδραση σε λεκτικό και μη λεκτικό επίπεδο, καθώς και επαναλαμβανόμενες στερεότυπες κινήσεις ή και συμπεριφορές/ενδιαφέροντα. Η συχνότητα τους είναι αυξανόμενη κατά την τελευταία 20ετία και σύμφωνα με τις τελευταίες μελέτες κυμαίνεται από 1/67 έως 1/100-110 άτομα. Οι άνδρες προσβάλλονται συχνότερα από τις γυναίκες, σε αναλογία 4 άνδρες /1 γυναίκα. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η σύγκριση της συχνότητας των Διαταραχών Αυτιστικού φάσματος στα παιδιά σε παιδιά ηλικίας 10 & 11 ετών στις περιφέρειες της Ηπειρωτικής Ελλάδος «πλην του νομού Αττικής» και στην Νησιωτική Ελλάδα καθώς επίσης και η ηλικία των παιδιών που έγινε η διάγνωση.

Υλικό-Μέθοδος: Αναζητήθηκαν και μελετήθηκαν όλες οι περιπτώσεις μαθητών με ΔΑΦ που ήταν καταγεγραμμένες τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης- ΚΕΣΥ, σήμερα ΚΕ.ΔΑ.ΣΥ (κέντρα διεπιστημονικής αξιολόγησης και συμβουλευτικής υποστήριξης) στην Ηπειρωτική Ελλάδα και στην Νησιωτική Ελλάδα «πλην του νομού Αττικής» παιδιών που γεννήθηκαν την χρονιά 2008-09 και είχαν την ηλικία 11 και 10 ετών το 2019. Μελετήθηκαν και καταγράφηκαν όλες οι αποφάσεις που περιλάμβαναν την διάγνωση ΔΑΦ ή Αυτισμός με έγγραφη γνωμάτευση από ιατρό κατάλληλης ειδικότητας ή από αρμόδια δημόσια ιατρική υπηρεσία. Καταγράφηκε επίσης και η ηλικία του παιδιού που έγινε η διάγνωση.

Αποτελέσματα: Μελετήθηκαν συνολικά 125.693 αποφάσεις ΚΕ.ΔΑ.ΣΥ περιφερειών Ελλάδος παιδιών που γεννήθηκαν την χρονιά 2008-2009. Από αυτές οι 29.563 αφορούσαν την νησιωτική Ελλάδα και 96.130 αφορούσαν την Ηπειρωτική Ελλάδα πλην του νομού Αττικής. Αναλύθηκαν οι ηλικίες των παιδιών που έγινε η διάγνωση καθώς επίσης και η συχνότητα των παιδιών ανά φύλο στην Ηπειρωτική και Νησιωτική Ελλάδα. ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ: 29.563 Α:15.100 ΔΑΦ:311 Κ:14.463 ΔΑΦ: 60. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ: 96.130 Α:49.448 ΔΑΦ:774 Κ:46.682 ΔΑΦ:126.

Συμπεράσματα: Για πρώτη φορά μελετήθηκε και συγκρίθηκε ο επιπολασμός των ΔΑΦ και η ηλικία διάγνωσης μεταξύ Ηπειρωτικής Ελλάδος και Νησιωτικής πλην του νομού Αττικής σε παιδιά που γεννήθηκαν την χρονιά 2008-2009. Η γεωγραφική μελέτη της κατανομής των παιδιών με ΔΑΦ ανά περιφέρεια μας επιτρέπει να σχεδιάσουμε και να αναπτύξουμε υπηρεσίες υγείας σε περιφερικό επίπεδο ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των παιδιών με ΔΑΦ.

AA020

Η ΕΠΙΓΕΝΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΧΛΩΡΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΝΤΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΜΕΙΖΟΝΑ ΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ

Θεοδοσοπούλου Ελένη¹, Καρούσου-Τσελέντη Χαραλαμπία², Στεργιάννη Χριστίνα³, Ευθυμίου Μαρία⁴

¹ Καθηγήτρια Χειρουργικής Νοσηλευτικής και Συμπληρωματικών Θεραπειών ΕΚΠΑ

² Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης

³ Ανθυπολοχαγός (ΥΝ), Εκπαιδευόμενη ΣΕΥ

⁴ Ψυχολόγος, Συγγραφέας

Εισαγωγή-Σκοπός: Θα περιγραφεί η επιγενετική δράση που ασκούν τα μεταβολικά προϊόντα των βακτηρίων της μικροχλωρίδας του εντέρου, στην παραγωγή της σεροτονίνης, σε ασθενείς με μείζονα καταθλιπτική διαταραχή. Επίσης, θα παρουσιαστούν τα θεραπευτικά αποτελέσματα από την εφαρμογή τεχνικών αποκατάστασης της μικροχλωρίδας του εντέρου στα συμπτώματα της καταθλιπτικής διαταραχής σε κλινικά και προκλινικά μοντέλα.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρούσα εργασία, αποτελεί μια βιβλιογραφική ανασκόπηση στις βάσεις δεδομένων PubMed, Cochrane, ClinicalTrials μεταξύ 1/06//2023 και 1/7/2024 σχετικά με την επιγενετική δράση των βακτηρίων της μικροχλωρίδας του εντέρου σε περιπτώσεις ασθενών με διαγνωσμένη μείζονα καταθλιπτική διαταραχή.

Αποτελέσματα: Η μικροχλωρίδα του εντέρου, μπορεί να επιφέρει επιγενετικές αλλαγές στην έκφραση των γονιδίων της σεροτονίνης μέσα από την παραγωγή μεταβολικών προϊόντων, όπως τα λιπαρά οξέα βραχείας αλύσου και οι βιταμίνες B6, B9 και B12. Στους ασθενείς με μείζονα καταθλιπτική διαταραχή εντοπίζεται δυσβίωση σε συγκεκριμένα είδη βακτηρίων που σχετίζονται με την παραγωγή της σεροτονίνης, αλλά και σε βακτήρια που σχετίζονται με την γονιδιακή ρύθμιση στο μεταβολικό μονοπάτι της τρυπτοφάνης. Έχειδειχθεί ότι η αποκατάσταση της μικροχλωρίδας του εντέρου, με τη χορήγηση προβιοτικών αλλά και μέσω της μεταμόσχευσης κοπράνων (FMT), συμβάλλουν σημαντικά στην παραγωγή της σεροτονίνης, ενώ μειώνουν την εμφάνιση των σωματικών συμπτωμάτων.

Συμπεράσματα: Η αλληλεπίδραση του ανθρώπινου μικροβιώματος με τα κύτταρα του οργανισμού, είναι απαραίτητη για την επιτέλεση των φυσιολογικών διεργασιών στο ενδοκρινικό, το ανοσοποιητικό, το νευρικό σύστημα και τον μεταβολισμό. Οι διαταραχές στην μικροχλωρίδα του εντέρου, σχετίζονται με την εξέλιξη, την έκβαση και πιθανόν, με την εκδήλωση ψυχιατρικών διαταραχών, ιδιαίτερα στην μείζονα καταθλιπτική διαταραχή. Οι επιγενετικές ρυθμίσεις στο μονοπάτι παραγωγής της τρυπτοφάνης καθορίζονται σε σημαντικό βαθμό από τα βακτήρια της μικροχλωρίδας του εντέρου, που παράγουν πάνω από το 80% της συνολικής σεροτονίνης του οργανισμού. Διαπιστώθηκε, ότι η αποκατάσταση της μικροχλωρίδας του εντέρου, οδήγησε σε σχετική αφθονία βακτηριακών κοινοτήτων, που παράγουν σεροτονίνη και συμμετέχουν στην θετική ρύθμιση του μονοπατιού του μεταβολισμού της τρυπτοφάνης.

AA021

ΟΙ ΑΡΙΣΤΕΡΟΧΕΙΡΕΣ ΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Βλάχου Ελευθερία, Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της εργασίας είναι η ανάδειξη ερευνητικών δεδομένων που συσχετίζουν τους αριστερόχειρες επαγγελματίες υγείας με την αντιμετώπιση καθημερινών δυσκολιών στο χώρο εργασίας τους, σε σύγκριση με τους δεξιόχειρες συναδέλφους, ιατρούς ή νοσηλευτές, οι οποίοι βρίσκονται σε ένα εργασιακό περιβάλλον εξαρχής προσαρμοσμένο στους ίδιους.

Υλικό-Μέθοδοι: Διενεργήθηκε ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας της «PubMed» από το 2020 μέχρι σήμερα, με δεδομένα που αντλήθηκαν από έρευνες του εξωτερικού βασισμένες στις εμπειρίες των συμμετεχόντων, μέσα από την οποία αναδεικνύεται το πρόβλημα της μη συμπερίληψης της συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας ως επαγγελματίες υγείας με ίσα δικαιώματα και ευκαιρίες να εξελιχθούν με ίσους όρους μέσω της παροχής κατάλληλου εξοπλισμού και της ενθάρρυνσης να διαφοροποιούνται από τις τυποποιημένες ιατρονοσηλευτικές διαδικασίες.

Αποτελέσματα: Τα δεδομένα έδειξαν ότι οι αριστερόχειρες επαγγελματίες είναι υποχρεωμένοι να προσαρμόζονται στα μέτρα των δεξιόχειρων συναδέλφων που αποτελούν ανέκαθεν την πλειοψηφία θεμελιώνοντας με αυτό τον τρόπο την δεξιοχειρία σε όλες τις χειροπρακτικές διαδικασίες. Έτσι, οι πρώτοι συχνά νιώθουν το αίσθημα του αποκλεισμού απέχοντας ακόμα κι ολοκληρωτικά από τον τομέα της υγείας, καθώς αντιμετωπίζουν τις επιπλέον δυσκολίες των επαγγελματιών αυτών από τα πρώτα χρόνια της φοίτησής. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ότι οι επαγγελματίες απέδωσαν καλύτερα στην εργασία τους όταν τους δόθηκε η δυνατότητα να εφαρμόσουν πρακτικές με τρόπο πιο πρακτικό για εκείνους και με τη βοήθεια ειδικών εργαλείων για αριστερόχειρες.

Συμπεράσματα: Σύμφωνα λοιπόν με όσα αναδείχθηκαν από τις συγκεκριμένες έρευνες αλλά και την καθημερινότητα των επαγγελματιών υγείας, είναι επιτακτική η ανάγκη της ισότιμης ένταξης των αριστερόχειρων στον τομέα της υγείας. Η πολιτική αυτή θα αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα προς την υιοθέτηση μιας καινοτόμο έννοιας, αυτή της αμφιδεξιότητας, τονίζοντας τη σημασία της συμπεριληπτικότητας. Επομένως, οι αριστερόχειρες δε θα λειτουργούν ως καταπιεσμένοι επαγγελματίες, αλλά θα αισθάνονται ελεύθεροι να αναπτύξουν συνδυαστικά τις δεξιότητες τους χρησιμοποιώντας και τα δύο χέρια ισάξια, ένα χαρακτηριστικό που τους καθιστά ξεχωριστά επιδέξιους και πολύτιμους στο εργασιακό περιβάλλον.

AA022

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΣΕ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χαλβατσιώτη Γεωργία, Καψωμενάκης Πέτρος, Σουλτάνης Μιλτιάδης, Βλαχοπούλου Μαρία, Μάρκου Αναστάσιος, Κούκη Μαρία, Μποσινάκη Ιωάννα, Μεγαλοκονόμου Στυλιανή, Ρούσσου Βασιλική, Παπαδοπούλου Νίνα, Παπαπαύλου Μαργαρίτα, Παπαϊωάννου Ελένη, Σαρρή Ελένη, Μπαβέλα Μαρία-Αναστασία, Βήχου Παναγιώτα, Παππά Φλώρα, Μαχαίρα Χρυσάνθη, Αλεξέλης Βλάσιος, Πουλάς Αντώνιος, Παραστατίδης Θεοδόσης, Ιωάννου Ανδρέας, Δαμιανός Γεώργιος, Χωματά Φιλίσια, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Πάνω από το 15% του παιδικού πληθυσμού παγκοσμίως σύμφωνα με επιδημιολογικές μελέτες παρουσιάζει κάποια αναπτυξιακή δυσκολία. Σκοπός της εργασίας είναι η αξιολόγηση, η διάγνωση και η καταγραφή των αναπτυξιακών διαταραχών σε ένα ενιαίο ασφαλιστικό φορέα.

Υλικό-Μέθοδος: Το υλικό της μελέτης αποτελούν 2316 παιδιά ηλικίας 2-18 ετών τα οποία αξιολογήθηκαν στο ΚΕΦΠ από 01.10.2023 - 01.04.2024.

Αποτελέσματα: Αξιολογήθηκαν 2316 παιδιά ηλικίας 2-18 ετών εκ των οποίων τα 1939 παρουσίαζαν κάποιου είδους νευροαναπτυξιακή διαταραχή). Αναλυτικότερα διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές 161 παιδιά (F84.0 :119 & F84.1: 42), ΔΕΠΥ: 272 παιδιά (F90.0:233, F90.1:39), διαταραχές λόγου ομιλίας 716 παιδιά(F80.0: 215, F80.1: 235, F80.2: 157, F98.5: 9) διαταραχές κινητικού συντονισμού F82: 357 παιδιά, διαταραχές συναισθήματος -συμπεριφοράς 538 παιδιά (F98.8: 252, F91: 120, F91.0:2, F91.3: 2, F91.8: 1, F92:3, F93.0: 7, F93.1: 2, F93.2: 6, F93.3: 2, F93.8: 19, F93.9: 1, F94: 1, F94.0: 6, F94.1: 2, F94.8: 4, F94.9: 1, F95: 1, F95.0: 4, F95.1: 4, F98: 1, F98.0: 1, F98.2: 2, F98.4: 4, F98.5: 40, F98.6: 8), Νοητική καθυστέρηση παιδιά (F.), Νευρολογικές διαταραχές G11.1: 1, G12: 3, G12.0: 1, G40: 1, G40.814: 1, G60.0: 2, G80.0: 12, G80.1: 2, G80.4: 2, H90.3: 2, P07.1: 1 P94.1: 4, P94.2: 11, P96: 1, Q00-Q07: 2 Q02: 1, Q37.4: 1, Q74.3: 1, Q85: 1, Q87.11: 1, Q90.0: 2. Στο ΚΕΦΠ δέχονται θεραπευτική παρέμβαση το 20% των παιδιών.

Συμπεράσματα: Αν και συχνότητα εμφάνισης νευροαναπτυξιακών διαταραχών διαφοροποιείται σε σχέση με τα προηγούμενα χρονιά, τα ποσοστά μας στο γενικό πληθυσμό μας δεν διαφέρουν από τη διεθνή βιβλιογραφία. Στο ΚΕΦΠ τα παιδιά αξιολογούνται, διαγιγνώσκονται για την αναπτυξιακή τους διαταραχή και καθορίζεται το είδος της θεραπευτικής παρέμβασης.

AA023

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΡΩΙΜΗΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ
ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΣΤΟ ΚΕΦΠ: ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΟΚΤΩ ΕΤΩΝ 2016-2024

Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χαλβατσιώτη Γεωργία, Χωματά Φιλίσια, Δαμιανός Γεώργιος, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η πρώιμη αναγνώριση των παιδιών τα οποία κινδυνεύουν να εκδηλώσουν νευροαναπτυξιακές διαταραχές μπορεί να διευκολύνει την έγκαιρη εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων θεραπευτικής παρέμβασης προκειμένου να ανατραπεί η διαδικασία της παθογένεσης ή τουλάχιστον να περιοριστούν δραστικά οι αρνητικές συνέπειες της επιγένεσης. Σκοπός της εργασίας είναι η ανίχνευση, διάγνωση και θεραπευτική παρέμβαση σε παιδιά ηλικίας 20 μηνών έως 4 ετών.

Υλικό-Μέθοδοι: Αποτέλεσαν 2185 παιδιά (αγόρια 59%, κορίτσια 41%) ηλικίας 20 μηνών έως 4 ετών και ήταν τέκνα στελεχών των ενόπλων δυνάμεων τα οποία αξιολογήθηκαν στο ΚΕΦΠ από 01/01/2016 έως 01/04/2024. Έγιναν ειδικές δοκιμασίες και τεστ (Δοκιμασία «Παίς», Εκφραστικό Λεξιλόγιο, Δοκιμασία Γραμματικής & Πληροφοριακής Επάρκειας, Ερωτηματολόγια ΕΓΑ, ΛΕΠΣ, ΦΑΝ-B) και αισθητηριακές παρατήρησης *ayres*). Στα πλαίσια της αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε Παιδονευρολογική, Αναπτυξιολογική, Παιδοψυχιατρική, Ωτορινολαρυγγολογική, Οφθαλμολογική και Καρδιολογική εκτίμηση.

Αποτελέσματα: Από το σύνολο των παιδιών, το 52% (1137 παιδιά) παρουσίαζαν κάποια Νευροαναπτυξιακή διαταραχή. Ειδικότερα, Διαταραχές λόγου/ομιλίας 39%, Πραγματολογική Διαταραχή της Επικοινωνίας 6%, Διαταραχή Συμπεριφοράς 17%, ΔΑΦ 9%, Διαταραχή Κινητικού Συντονισμού 29%. Μόνο το 17% γνώριζε τη διαταραχή και είχε ενταχθεί σε πρόγραμμα αποκατάστασης, ενώ το 11% παρουσίαζε αισθητηριακές δυσκολίες τις οποίες δεν γνώριζε.

Συμπεράσματα: Η σημαντικότητα και ο πολυδιάστατος ρόλος της πρώιμης ανίχνευσης νευροαναπτυξιακών διαταραχών έχουν ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση της ηλικίας διάγνωσης από τη σχολική - νηπιακή στη βρεφική - πρώτη νηπιακή ηλικία έχει οδηγήσει τους ειδικούς στην εφαρμογή προγραμμάτων πρώιμης παρέμβασης με στόχο την τροποποίηση της αναπτυξιακής πορείας των παιδιών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές και τη βελτίωση της έκβασης της διαταραχής παιδική, εφηβική και ενήλικη ζωή.

AA024

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΣΕ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χωματά Φιλίσια, Καψωμενάκης Πέτρος, Δαμιανός Γεώργιος, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Στη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία, υπάρχουν λίγες μελέτες που μετρούν τον επιπολασμό των νευροαναπτυξιακών διαταραχών σύμφωνα με τα κριτήρια DSM-5 (2013) σε άτομα κάτω των 18 ετών. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η σύγκριση του επιπολασμού των νευροαναπτυξιακών διαταραχών σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, με τον επιπολασμό εντός ενιαίου φορέα αξιολόγησης.

Υλικό-Μέθοδος: Το υλικό της μελέτης αποτελούν 2316 παιδιά ηλικίας 2-18 ετών τα οποία αξιολογήθηκαν στο ΚΕΦΠ από 01.01.2023 - 01.04.2024 από το σύνολο των 10597 παιδιών που αποτελούν τον παιδικό πληθυσμό εν ενέργεια στελεχών του πολεμικού ναυτικού.

Αποτελέσματα: Από τα 2316 παιδιά ηλικίας 2-18 ετών τα 1939 παρουσίαζαν κάποιου είδους νευροαναπτυξιακή διαταραχή, και αντιστοιχούν στο 18% του παιδικού πληθυσμού υπό μελέτη (10597 παιδιά => 5097 κορίτσια και 5500 αγόρια). Αναλυτικότερα διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές 1,5%, ΔΕΠΥ: 272 Παιδιά 2,6 Διαταραχές Λόγου/Ομιλίας/Επικοινωνίας 4,7%, Δυσλεξία 1,9% Διαταραχές Κινητικού Συντονισμού 3,4% Νοητική Καθυστέρηση 0,15%.

Συμπεράσματα: Τα ποσοστά δε διαφέρουν από αυτά που αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία. Ως εκ τούτου υπάρχει ανάγκη για μια δευτερεύουσα παρέμβαση στους τομείς της δημόσιας υγείας και της εκπαίδευσης για την ελαχιστοποίηση των κοινωνικό-συναισθηματικών συνεπειών, την πρόληψη της ακαδημαϊκής αποτυχίας και τη μείωση του οικονομικού κόστους για την κοινωνία. Και προτείνετε μια πολυπαραγοντική εξέταση των επιδημιολογικών, κλινικών και μοριακών ευρημάτων των νευροαναπτυξιακών διαταραχών, μιας και η πρώιμη εκτίμηση και διάγνωση είναι απαραίτητες για τη βελτίωση της πρόγνωσης αλλά και της άμβλυνσης των επιπτώσεων τόσο στο οικογενειακό πλαίσιο αλλά και τον ασφαλιστικό φορέα.

AA025

ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΩΝ ΕΔ ΜΕ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χαλβατσιώτη Γεωργία, Καψωμενάκης Πέτρος, Σουλτάνης Μιλτιάδης, Βλαχοπούλου Μαρία, Μάρκου Αναστάσιος, Κούκη Μαρία, Μποσινάκη Ιωάννα, Παππά Φλώρα, Μαχαίρα Χρυσάνθη, Μεγαλοκονόμου Στυλιανή, Ρούσσου Βασιλική, Παπαδοπούλου Νίνα, Παπαπαύλου Μαργαρίτα, Παπαϊωάννου Ελένη, Σαρρή Ελένη, Μπαβέλα Μαρία-Αναστασία, Βήχου Παναγιώτα, Αλεξέλης Βλάσιος, Πουλάς Αντώνιος, Παραστατίδης Θεοδόσης, Ιωάννου Ανδρέας, Δαμιανός Γεώργιος, Χωματά Φιλίσια, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Το πλεονέκτημα της θεραπευτικής παρέμβασης στο πλαίσιο λειτουργίας ΚΕΦΠ, είναι πως τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν όλα τα θεραπευτικά τους προγράμματα κάτω σε ένα δημόσιο φορέα. Τα παιδιά εντάσσονται ανάλογα με την ηλικία, το γνωστικό τους δυναμικό και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση των θεραπευτικών προγραμμάτων παρέμβασης ειδικής αγωγής που παρέχονται στο πλαίσιο λειτουργίας του ΚΕΦΠ και στοχεύουν να βοηθούν τα παιδιά στην ανάπτυξη και καλλιέργεια των ικανοτήτων τους, την απαλοιφή ή την άμβλυνση των όποιων δυσκολιών, αλλά και την υποστήριξη των οικογενειών.

Υλικό-Μέθοδος: Κατά την περίοδο 01/01/2023 έως και 01/04/2024, αξιολογήθηκαν 2316 παιδιά ηλικίας 2-18 ετών εκ των οποίων τα 385 εντάχθηκαν σε θεραπευτικά προγράμματα στο ΚΕΦΠ.

Αποτελέσματα: Πραγματοποιούνται στο ΚΕΦΠ τα εξής θεραπευτικά προγράμματα: Ατομικά προγράμματα: εργοθεραπείας 46 παιδιά, λογοθεραπείας 173 παιδιά, ψυχολογικής υποστήριξης 44 παιδιά & συμβουλευτής γονέων 51 οικογένειες. Ομαδικά προγράμματα: stem 27 παιδιά, διαθεματικό πρόγραμμα λογοθεραπείας/εργοθεραπείας stem 135, ομαδικό πρόγραμμα λογοθεραπείας 27 παιδιά, PLT Εκπαίδευση γονέων 8 παιδιά, πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης 23 παιδιά, σχολές γονέων 34 παιδιά.

Συμπεράσματα: Το πλεονέκτημα της θεραπευτικής παρέμβασης στο πλαίσιο λειτουργίας ΚΕΦΠ, είναι πως τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν όλα τα θεραπευτικά τους προγράμματα κάτω σε ένα δημόσιο φορέα. Τα παιδιά εντάσσονται ανάλογα με την ηλικία, το γνωστικό τους δυναμικό και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

AA026

ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΩΝ ΕΔ ΜΕ ΔΑΦ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΙΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2023-24

Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χαλβατσιώτη Γεωργία, Καψωμενάκης Πέτρος, Σουλτάνης Μιλτιάδης, Βλαχοπούλου Μαρία, Μάρκου Αναστάσιος, Κούκη Μαρία, Μποσινάκη Ιωάννα, Μεγαλοκονόμου Στυλιανή, Ρούσσου Βασιλική, Παπαδοπούλου Νίνα, Παπαπαύλου Μαργαρίτα, Παπαϊωάννου Ελένη, Σαρρή Ελένη, Μπαβέλα Μαρία-Αναστασία, Βήχου Παναγιώτα, Αλεξέλης Βλάσιος, Πουλάς Αντώνιος, Παραστατίδης Θεοδόσης, Ιωάννου Ανδρέας, Παππά Φλώρα, Μαχαίρα Χρυσάνθη, Δαμιανός Γεώργιος, Χωματά Φιλίσια, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι διαταραχές του αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ) για τη δημόσια υγεία αποτελούν ανησυχία, με τον επιπολασμό να αυξάνεται παγκοσμίως. Ο επιπολασμός της ΔΑΦ εκτιμάται ότι κυμαίνεται από 1-3% σε παιδιά και εφήβους και αφορά περίπου σε 7,6 ανά 1.000 άτομα σε παγκόσμιο επίπεδο, σύμφωνα με επιδημιολογικές μελέτες. Σκοπός της εργασίας είναι η αξιολόγηση, η διάγνωση και η καταγραφή των παιδιών διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή σε ένα ενιαίο ασφαλιστικό φορέα.

Υλικό-Μέθοδος: 161 παιδιά αποτελούν το υλικό της μελέτης αποτελούν, τα οποία αξιολογήθηκαν και έτυχαν θεραπευτικής παρέμβασης στο ΚΕΦΠ από τον 01/01/2023 έως 01/04/2024.

Αποτελέσματα: 2316 παιδιά ηλικίας 2-18 ετών αξιολογήθηκαν εκ των οποίων: παιδιά με ΔΑΦ 161. Αναλυτικότερα F84.0 119 και F84.1 42 παιδιά. Από αυτά 33 ήταν κορίτσια και τα 128 αγόρια. Η συνύπαρξη της ΔΑΦ με μία ή περισσότερες άλλες νευροαναπτυξιακές διαταραχές ανέρχεται σε ποσοστό 78%, με τα γλωσσικά ελλείμματα εντοπίζονται στο μεγαλύτερο μέρος πληθυσμού καθώς και η συννοσηρότητα με ΔΕΠΥ σε μεγάλο ποσοστό. Στο ΚΕΦΠ δέχονται θεραπευτική παρέμβαση το 20% των παιδιών.

Συμπεράσματα: Στο ΚΕΦΠ τα παιδιά αξιολογούνται, διαγιγνώσκονται για την αναπτυξιακή τους διαταραχή και καθορίζεται το είδος της Θεραπευτικής παρέμβασης. Παρ' όλο που η ροή παρακολούθησης των παιδιών είναι συνεχής και αδιάλειπτη η συλλογή περισσότερων δεδομένων σχετικά με την πρώιμη ανίχνευση, την ανίχνευση παραγόντων κινδύνου της ΔΑΦ και την κατανομή των κοινωνικοδημογραφικών χαρακτηριστικών είναι αναγκαία.

AA027

ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΩΝ ΕΔ ΜΕ ΔΕΠΥ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΙΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2023-24

Ιωάννου Ανδρέας, Κορασίδη Ανδριανή, Παππά Φλώρα, Μαχαίρα Χρυσάνθη, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χαλβατσιώτη Γεωργία, Καψωμενάκης Πέτρος, Σουλτάνης Μιλτιάδης, Βλαχοπούλου Μαρία, Μάρκου Αναστάσιος, Κούκη Μαρία, Μποσινάκη Ιωάννα, Μεγαλοκονόμου Στυλιανή, Ρούσσου Βασιλική, Παπαδοπούλου Νίνα, Παπαπαύλου Μαργαρίτα, Παπαϊωάννου Ελένη, Σαρρή Ελένη, Μπαβέλα Μαρία-Αναστασία, Βήχου Παναγιώτα, Αλεξέλης Βλάσιος, Πουλάς Αντώνιος, Παραστατίδης Θεοδόσης, Δαμιανός Γεώργιος, Χωματά Φιλίσια, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σύμφωνα με Επιδημιολογικές μελέτες πάνω από το 5% του παιδικού πληθυσμού παγκοσμίως παρουσιάζει ΔΕΠΥ. Σκοπός της εργασίας είναι η αξιολόγηση, η διάγνωση και η καταγραφή των παιδιών ΔΕΠΥ σε ένα ενιαίο ασφαλιστικό φορέα.

Υλικό-Μέθοδος: Το υλικό της μελέτης αποτελούν 272 τα οποία αξιολογήθηκαν και έτυχαν θεραπευτικής παρέμβασης στο ΚΕΦΠ από τον 01/01/2023 έως 01/04/2024.

Αποτελέσματα: Αξιολογήθηκαν 1360 παιδιά ηλικίας 5-18 ετών εκ των οποίων: 272 παιδιά με ΔΕΠΥ. Αναλυτικότερα F90.0 233 παιδιά και F90.1 39 παιδιά. Από αυτά 70 ήταν κορίτσια και τα 202 αγόρια. Η συνύπαρξη της ΔΕΠΥ με μία ή περισσότερες νευροαναπτυξιακές διαταραχές ανέρχεται σε ποσοστό 60%, παρουσιάζουν αναπτυξιακές καθυστερήσεις σε διάφορους τομείς (λόγου/ομιλίας & οπτικοκινητικού συντονισμού 45%, γραφής και αναγνωστικής ικανότητας 20% διαταραχές συναισθήματος 10%, τικ 1%). Στο ΚΕΦΠ δέχονται θεραπευτική παρέμβαση το 11% των παιδιών.

Συμπεράσματα: Στο ΚΕΦΠ τα παιδιά αξιολογούνται, διαγιγνώσκονται για την αναπτυξιακή τους διαταραχή και καθορίζεται το είδος της θεραπευτικής παρέμβασης. Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα θα πρέπει να συνεκτιμώνται όλες οι παράμετροι συμπεριφοράς του παιδιού, οι ιδιαιτερότητες του περιβάλλοντος του και οι συνυπάρχουσες καταστάσεις που μπορεί να προκαλούνται από τη ΔΕΠΥ ή να σχετίζονται με αυτήν και ο τελικός στόχος θα πρέπει να είναι ο σχεδιασμός του καταλληλότερου προγράμματος παρέμβασης.

AA028

ΠΡΟΔΡΟΜΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ (ΔΑΦ, ΔΕΠΥ) ΗΛΙΚΙΑΣ 2-8 ΕΤΩΝ ΣΤΟ ΚΕΦΠ ΤΟΥ ΝΝΑ

Τσιόγκα Ευθαλία, Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Ρούσσου Βασιλική, Παππά Φλώρα, Παραστατίδης Θεοδόσης, Αλεξέλης Βλάσιος, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Διεθνή βιβλιογραφικά δεδομένα υποστηρίζουν την διασύνδεση των συμπτωμάτων των παιδιών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές με τις διατροφικές τους συνήθειες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διερεύνηση της εν λόγω σχέσης στην προνηπιακή νηπιακή και σχολική ηλικία. Σκοπός της εργασίας είναι η ανίχνευση των διατροφικών συνηθειών σε παιδιά με νευροαναπτυξιακές διαταραχές (ΔΑΦ και ΔΕΠΥ) που παρακολουθούνται από το Κ.Ε.Φ.Π.

Υλικό-Μέθοδοι: Το δείγμα της πρόδρομης μελέτης αποτελούνταν από 26 παιδιά με νευροαναπτυξιακές διαταραχές ηλικίας από 2 έως 8 ετών που παρακολουθούνται από το ΚΕΦΠ και έχουν διαγνωστεί σύμφωνα με τα κριτήρια DSM-V. Εστάλη ηλεκτρονικά ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της σίτισης καθώς και ερωτηματολόγιο αξιολόγησης της διατροφικής συμπεριφοράς (CEBQ - Phenx Toolkit) σε γονείς παιδιών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές ηλικίας 2-8 ετών που παρακολουθούνται από το Κ.Ε.Φ.Π. Οι απαντήσεις αναλύθηκαν και ερμηνεύθηκαν σε ποσοστά %.

Αποτελέσματα: Από τις απαντήσεις που λάβαμε διαπιστώθηκε ότι το 46,2% των γονέων δήλωσαν ανησυχία σχετικά με τη σίτιση του παιδιού τους. Παρατηρήθηκε υψηλή επιλεκτικότητα των παιδιών σε τροφές, καθώς το 76,9% δήλωσε ότι το παιδί/νήπιο δεν δοκιμάζει εύκολα νέα τρόφιμα και το 69,2% ότι αποκλείει συγκεκριμένες ομάδες τροφίμων (κυρίως φρούτα και λαχανικά). Παρόλο που τα περισσότερα παιδιά φάνηκε να έχουν αναπτύξει δεξιότητες χρήσης εργαλείων σίτισης, το 53,8% αυτών δήλωσε ότι το παιδί τους χρησιμοποιεί ακόμη τα χέρια του και το 53,9% ότι το βοηθάει κάποιος ενήλικας ώστε να ολοκληρώσει το γεύμα του. Το 61,6% των παιδιών ξεπερνά τα 15' για να ολοκληρώσει το γεύμα του και το 34,6% αυτών ξεπερνά τα 30'. Ακόμη, το 46,2% τρώει με την παρέμβαση κάποιου μέσου (παιχνίδι, ηλεκτρονική συσκευή, κλπ).

Συμπεράσματα: Στο μικρό δείγμα της πρόδρομης ανακοίνωσης τα παιδιά με νευροαναπτυξιακές διαταραχές εμφάνισαν υψηλή επιλεκτικότητα στη σίτιση τους, όχι πλήρη αυτονομία και καθυστέρηση κατά την ολοκλήρωση του γεύματος τους (>30'). Για την εξαγωγή περισσότερο ασφαλών συμπερασμάτων απαιτείται η συνέχιση της μελέτης με την συλλογή μεγαλύτερου δείγματος παιδιών.

AA029

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΔΡΟΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ (STEM) ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΕ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Ρούσσου Βασιλική, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Κορασίδη Ανδριανή, Καψωμενάκης Πέτρος, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι η παρουσίαση των πρόδρομων αποτελεσμάτων εφαρμογής ενός προγράμματος ρομποτικής (STEM) με παράλληλη λογοθεραπευτική/εργοθεραπευτική στοχοθεσία σε μία ομάδα παιδιών σχολικής ηλικίας με νευροαναπτυξιακές διαταραχές στο Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών (Κ.Ε.Φ.Π.) του Ναυτικού Νοσοκομείου Πειραιά.

Υλικό-Μέθοδοι: Η ομάδα που συμμετείχε στο πρόγραμμα αποτελούνταν από 6 μαθητές ηλικίας 8-10 ετών που φοιτούσαν στη Β'-Δ' δημοτικού και έχουν διαγνωστεί με κάποια νευροαναπτυξιακή διαταραχή. Κριτήρια συμμετοχής στο πρόγραμμα αποτέλεσαν το παρόμοιο γνωστικό επίπεδο και οι κοινές δυσκολίες των μαθητών στον λόγο και σε επίπεδο κινητικότητας. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024 με συχνότητα μία φορά την εβδομάδα, ενώ η κάθε συνεδρία διαρκούσε 1½ ώρα. Για την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποιήθηκε το KFC kit της STEM Education. Το εν λόγω υλικό χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία δομημένων, ημι-δομημένων και ελεύθερων κατασκευών από τους συμμετέχοντες.

Αποτελέσματα: Τα πρόδρομα αποτελέσματα του προγράμματος ήταν ενθαρρυντικά. Συγκεκριμένα, οι μαθητές σημείωσαν βελτίωση σε επίπεδο πραγματολογικών και οπτικοχωρικών δεξιοτήτων, καλλιέργησαν τον περιγραφικό τους λόγο και το εκφραστικό τους λεξιλόγιο. Παράλληλα, βελτίωσαν την ικανότητα επίλυσης προβλήματος και ενίσχυσαν τη φαντασία τους μέσα από την κατασκευή των ρομπότ. Επιπλέον, ανέπτυξαν σχέσεις συνεργασίας και την ικανότητα λήψης πρωτοβουλιών και κοινών αποφάσεων.

Συμπεράσματα: Σύμφωνα με τα πρώιμα αποτελέσματα του προγράμματος, τα παιδιά σχολικής ηλικίας με νευροαναπτυξιακές διαταραχές ωφελήθηκαν από τη συμμετοχή τους στο εν λόγω θεραπευτικό πρόγραμμα. Τα ποιοτικά δεδομένα που συλλέχθηκαν κυρίως αναφορικά με τα γλωσσικά οφέλη της θεραπευτικής ρομποτικής συνάδουν με τα διεθνή δεδομένα. Ωστόσο, το γεγονός ότι τα διεθνή ερευνητικά στοιχεία από την εφαρμογή προγραμμάτων ρομποτικής με λογοθεραπευτική/εργοθεραπευτική στοχοθεσία είναι περιορισμένα, κρίνεται σημαντική η περεταίρω εφαρμογή και μελέτη των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

AA030

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ ΤΗΣ Α' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΕΥΡΟΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Κορασίδη Ανδριανή, Βλαχαντώνη Ευθυμία, Χαλβατσιώτη Γεωργία, Καψωμενάκης Πέτρος, Βλαχοπούλου Μαρία, Μεγαλοκονόμου Στυλιανή, Ρούσσου Βασιλική, Παπαδοπούλου Νίνα, Παπαπαύλου Μαργαρίτα, Δαμιανός Γεώργιος, Χωματά Φιλίσια, Δρίβα Άννα, Μαρούδα Κυριακή, Μαυρομάτης Θωμάς, Μπόρα Χριστίνα, Δαμιανός Δημοσθένης

Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών, Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρούσα εργασία πραγματεύεται την εφαρμογή ενός συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος με την ενσωμάτωση της ρομποτικής στην διδακτέα ύλη της Α' δημοτικού και εξετάζει τις επιπτώσεις του. Συγκεκριμένα αναφέρεται στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση διδακτικής παρέμβασης σε παιδιά με νευροαναπτυξιακές διαταραχές. Σκοπός της εργασίας είναι ο εντοπισμός της επίδραση της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής παρέμβασης στην απόδοση των παιδιών και στα κίνητρα συμμετοχής.

Υλικό-Μέθοδος: Αποτέλεσαν 19 παιδιά (αγόρια 69%, κορίτσια 31%) τα οποία φοίτησαν στην Α' δημοτικού τον 9^ο 2023 και ήταν τεκνά στελεχών των ενόπλων δυνάμεων. Τα παιδιά που ενταχθήκαν είχαν λάβει γνωμάτευση για κάποιου είδους νευροαναπτυξιακή διαταραχή (F84.1, F90, F83, F80.2, F82). Επιπλέον όλα τα παιδιά υποβλήθηκαν σε λογοπεδική, εργοθεραπευτική και ψυχολογική εκτίμηση πριν την ένταξη τους στο πρόγραμμα. Αναλυτικότερα τα παιδιά εμφάνιζαν δυσκολίες στο λόγο/ομιλία (κακή λεκτική μνήμη, δυσκολίες στην κατανόηση και στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου, αρθρωτικές/φωνολογικές δυσκολίες), δυσκολίες στην επικοινωνία, αδύναμες δεξιότητες σκέψης και συλλογισμού, δυσκολίες στη λαβή γραφικού εργαλείου και γραφής, δυσκολίες συμπεριφοράς. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες 4-6 μελών και η συχνότητα διεξαγωγής του προγράμματος είναι μια φορά την εβδομαδιαία με διάρκεια 2 διδακτικές ώρες.

Αποτελέσματα: Το πρόγραμμα βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί τον 6^ο του 2024 όποτε και θα πραγματοποιηθεί και η επαναξιολόγηση των παιδιών. Από τα πρώτα ποιοτικά αποτελέσματα που συγκεντρώθηκαν μέσω ενδιάμεσων αξιολογήσεων, συνεντεύξεων με τους γονείς και μη συμμετοχικής παρατήρησης είναι πολύ ενθαρρυντικά.

Συμπεράσματα: Φαίνεται ότι υπήρξε θετική επίδραση, τόσο στην απόδοση όσο και στα κίνητρα των παιδιών. Η εκπαιδευτική ρομποτική φαίνεται να προσφέρει νέες ευκαιρίες και δυνατότητες στην εναλλακτική εκπαίδευση παιδιών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές.

AA031

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΖΩΝΤΕΣ ΜΑΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Τσίλιας Δημήτριος¹, Σταματοπούλου Ελένη^{2,3,7}, Σταματοπούλου Αθανασία³, Ποζατζίδη Μαρίνα⁴, Θεοδωράκης Ιωάννης⁵, Αντωνάκου Αριάδνη⁶, Χανιώτης Δημήτριος⁷

¹Κλινική Παιδιατρική & Νοσηλευτική-Έρευνα ΕΚΠΑ, Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού», Διατομεακό Τμήμα Παιδιατρικές Κλινικές: Παθολογική, Γναθοχειρουργική, Ωτορινολαρυγγολογική, Οφθαλμολογική, Αθήνα

²Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας νυν Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολής Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία Γ.Ν.Α. ΚΑΤ & Ιατρείο Οστεοπόρωσης, Αθήνα

³Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α) & Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ), Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, Αθήνα

⁴Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού»

⁵Μονάδα Υπερηχοτομογραφίας και Triplex αγγείων, Ακτινολογικό Τμήμα Γ.Ν.Α. ΚΑΤ, Αθήνα

⁶Οφθαλμολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων», Αθήνα

⁷Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ), Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι μαζικές καταστροφές που προκαλούνται από φυσικές καταστροφές, εμπρησμούς, πολέμους επηρεάζουν εκατομμύρια άτομα κάθε χρόνο. Σκοπός είναι η διερεύνηση των παραγόντων του επιπολασμού των ψυχικών διαταραχών στους επιζώντες μαζικών καταστροφών με στόχο την πρόληψη και διαχείριση.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική αναζήτηση στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Google Scholar και PubMed με λέξεις κλειδιά: natural mass disasters post traumatic stress, victims, people. Η μέθοδος που ακολουθήθηκε είναι δευτερογενής καθώς αντλεί στοιχεία από έρευνες και μελέτες ειδικών.

Αποτελέσματα: Μελέτες αναφέρουν την αύξηση του επιπολασμού των ψυχικών διαταραχών με ιδιαίτερα υψηλό επιπολασμό του μετατραυματικού στρες (PTSD) στους επιζώντες μαζικών καταστροφών. Οι επιζώντες διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο για οξεία ή χρόνια προβλήματα ψυχικής υγείας, όπως διαταραχή μετα-τραυματικού στρες καθώς και χρόνιου. Επιπλέον επιβαρυντικοί παράγοντες του κινδύνου ψυχικής υγείας των ατόμων μετά την έκθεση σε καταστροφή περιλαμβάνουν προηγούμενα προβλήματα ψυχικής υγείας, προηγούμενο ιστορικό τραυμάτων και συμπτωμάτων PTSD κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Τα υψηλά επίπεδα έκθεσης σε καταστροφές, (φόβος θανάτου, έκθεση σε σοβαρό τραυματισμό ή θάνατο), το οικογενειακό περιβάλλον, ο διαχωρισμός από την οικογένεια, η παρατεταμένη μετακίνηση ή έλλειψη κοινωνικής συνοχής και υποστήριξης αποτελούν επιπλέον επιβαρυντικούς παράγοντες. Τα παιδιά σχολικής ηλικίας, οι γυναίκες, τα άτομα με υπάρχουσες ψυχιατρικές ασθένειες, όσοι έχουν υποστεί σημαντικές απώλειες ή απειλή για τη ζωή και άτομα με αναπηρία διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο για PTSD. Παράγοντες όπως το χαμηλό εισόδημα, η εθνική μειονότητα, η ζωή σε ένα καταφύγιο ή προσωρινή στέγη, ο θάνατος στην οικογένεια, η μέση ηλικία, οι δευτερογενείς παράγοντες άγχους, η προσβασιμότητα σε συστήματα υποστήριξης, οι κάτοικοι περιφερειακών και απομακρυσμένων περιοχών καθώς και εκείνοι που διαμένουν σε κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούντες περιοχές με αδύναμους ψυχοκοινωνικούς πόρους σχετίζονται με περαιτέρω επιβάρυνση.

Συμπεράσματα: Απαιτούνται προγράμματα πρόληψης και αποκατάστασης της ψυχικής υγείας, και ενίσχυση του περιβάλλοντος για την ανάκαμψη και την κοινωνικοοικονομική υποστήριξη οι οποίες είναι απαραίτητες στις κοινότητες που έχουν πληγεί από μαζικές καταστροφές.

AA032

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΥΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΗΠΙΑ ΝΟΗΤΙΚΗ ΕΞΑΣΘΕΝΗΣΗ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Μπατζικώστα Αρετή^{1,2}, Μωραΐτου Δέσποινα^{1,2}, Στειρόπουλος Πασχάλης³, Τσολάκη Μάγδα^{2,4}

¹ Εργαστήριο Ψυχολογίας, Τομέας Νόησης, Εγκεφάλου και Συμπεριφοράς, Σχολή Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Θεσσαλονίκη

² Εργαστήριο Νευροεκφυλιστικών Νοσημάτων, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας (CIRI-ΑΠΘ), Balcan Center, Θεσσαλονίκη

³ Τμήμα Αναπνευστικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη

⁴ Ελληνική Ένωση Νόσου Αλτσχάιμερ και Συναφών Διαταραχών, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρατήρηση των μεταβολών του ύπνου των ηλικιωμένων μπορεί να βοηθήσει στην κατανόηση των μεταβατικών σταδίων από την υγιή γήρανση ως την παθολογική νοητική έκπτωση.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρούσα μελέτη έχει βασιστεί σε ένα σύνθετο διαχρονικό σχέδιο έρευνας με κύριο σκοπό : να διερευνηθεί ο επιπολασμός των διαταραχών του ύπνου σε ασθενείς με νεοδιαγνωσθείσα ΗΝΔ (0- 3 χρόνια από την πρώτη διάγνωση) και να εξεταστεί εάν διασυνδέονται οι διαταραχές ύπνου με τον νοητικό έλεγχο και την κοινωνική νόηση των ασθενών με ΗΝΔ. Η εξέταση των συμμετεχόντων έχει πραγματοποιηθεί σε τρεις χρονικές φάσεις με απόσταση περίπου δώδεκα μηνών η μία από την άλλη. Σε κάθε φάση έχουν χορηγηθεί όλα τα επιλεγμένα έργα και, επίσης, έχει χορηγηθεί η κινησιογραφία (Actigraphy). Το δείγμα της μελέτης αποτελείται από τρεις διαφορετικές ομάδες ηλικιωμένων, υγιείς-αμνησιακού τύπου ΗΝΔ (amnesic Mild Cognitive Impairment), μη αμνησιακού τύπου Ήπια Νοητική Διαταραχή (non-amnesic MCI).

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα είναι υπό επεξεργασία και κομμάτι αυτών θα παρουσιαστεί στο συνέδριο.

Συμπεράσματα: Η σχέση μεταξύ του ύπνου, ειδικών γνωστικών λειτουργιών και Θεωρίας του Νου στην ΗΝΔ είναι σημαντική με την επαρκή διάρκεια του ύπνου να έχει αντίκτυπο στις υπό μελέτη γνωστικές και νοητικές λειτουργίες.

AA033

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Γατή Σταματούλα¹, Σταμούλη Μαριλένα¹, Σφηνιαδάκης Ιωάννης², Μιχοπούλου Αθηνά², Βυτινιώτης Σωτήριος¹, Κωνσταντάκης Εμμανουήλ¹

¹ Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

² Ναυτικό Νοσοκομείο Πειραιά, Πειραιάς

Εισαγωγή-Σκοπός: Η μελέτη δυνατότητας διεργασίας περιλαμβάνει μια σειρά από στατιστικούς ελέγχους, ώστε να διασφαλιστεί ότι ένα αναλυτικό σύστημα λειτουργεί σύμφωνα με συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές. Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση της μελέτης δυνατότητας διεργασίας για τις δοκιμές ηπατικής βιοχημείας.

Υλικό-Μέθοδοι: Για τη διενέργεια της μελέτης αξιολογήθηκαν τα αποτελέσματα του εσωτερικού ελέγχου ποιότητας για τις δοκιμές AST/SGOT, ALT/SGPT, GGT και ALP. Οι μετρήσεις έγιναν στον αυτόματο βιοχημικό αναλυτή Architect C8000 Abbott με υλικό ελέγχου ClinChem Control Level 2, της Medicion Hellas SA. Η στατιστική ανάλυση έγινε με το πρόγραμμα MINITAB 19. Οι προδιαγραφές του υλικού ελέγχου ήταν: α) για την AST/SGOT TV=141.0, LSL=113.0 USL=169.0, β) για την ALT/SGPT TV=134.0, LSL=107.0, USL=161.0, γ) για τη GGT TV=186.0, LSL=149.0, USL=223.0 και δ) για την ALP TV=323.0, LSL=258.0, USL=388.0, όπου TV είναι η τιμή στόχος, LSL είναι το κάτω όριο προδιαγραφών και USL το άνω όριο προδιαγραφών.

Αποτελέσματα: Οι τιμές του δείκτη δυνατότητας διεργασίας εκτιμήθηκαν σε Cpk=2.18 για την ALP, Cpk=4.77 για την GGT, Cpk=3.43 για τη AST/SGOT και Cpk=2.81 για την ALT/SGPT.

Συμπεράσματα: Η δυνατότητα διεργασίας αξιολογείται σύμφωνα με το δείκτη Cpk. Η τιμή του δείκτη για παλιά και υπό στατιστικό έλεγχο διεργασία πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1.33, ενώ για νέα διεργασία πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1.67. Στην παρούσα εργασία ο δείκτης έχει τιμή 2.18, 4.77, 3.43 και 2.81 αντίστοιχα για τις υπό μελέτη δοκιμές. Επιπρόσθετα, παρατηρούμε ότι σε όλες τις περιπτώσεις PPM < LSL, PPM > USL και PPM Total (όπου PPM = parts per million) είναι ίσο με το μηδέν, γεγονός που σημαίνει ότι οι δεν υπάρχουν αποτελέσματα τα οποία να είναι εκτός των ορίων προδιαγραφών του κατασκευαστή.

AA034

ΣΠΑΝΙΟΙ ΤΥΠΟΙ ΦΘΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ

Ξιφαράς Μιχαήλ-Αριστοτέλης¹, Σταμούλη Μαριλένα¹, Κανναβού Ευφροσύνη¹, Σφηνιαδάκη Ευδοκία², Νικολέρη Χρυσάνθη¹, Βυτινιώτης Σωτήριος¹

¹ Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

² Γ.Ν. «Ελενα Βενιζέλου», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Είναι η παρουσίαση σπανίων τύπων φθορισμού που καταγράφηκαν κατά τον έλεγχο ασθενών για αντιπυρηνικά αντισώματα (ANA).

Υλικό-Μέθοδοι: Εξετάστηκαν συνολικά 10013 δείγματα ασθενών (άνδρες και γυναίκες), ηλικίας 18 ως 70 ετών, κατά το χρονικό διάστημα 2018-2023. Σε όλα τα δείγματα έγινε προσδιορισμός των ANA με έμμεσο ανοσοφθορισμό, με υπόστρωμα κύτταρα HEp-2 (ανθρώπινα κύτταρα καρκινώματος του λάρυγγα).

Αποτελέσματα: Από τα 10031 δείγματα που εξετάστηκαν, τα 56 (0,56%) παρουσίασαν σπάνιο τύπο φθορισμού ως εξής: φθορισμός πυρηνικού αντιγόνου πολλαπλασιαζόμενων κυττάρων (PCNA) 14 δείγματα (0,14%), φθορισμός κεντρομεριδιακής πρωτεΐνης (CENP-F/ p330d) 18 δείγματα (0,18 %), φθορισμός πυρηνικής μεμβράνης 12 δείγματα (0,12%), φθορισμός των πόλων της μιτωτικής ατράκτου (NuMA) 6 δείγματα (0,06%), φθορισμός μιτωτικής ατράκτου (MSA) 2 δείγματα (0,02%), φθορισμός μεσοσώματος 2 δείγματα (0,02%), φθορισμός πολλαπλής πυρηνικής κουκίδας/αντισώματα έναντι διαφορετικών πρωτεϊνών: Sp -100, PBC-95 (MND) 2 δείγματα (0,02%).

Συμπεράσματα: Τα ANA είναι μια ετερογενής ομάδα αυτοαντισωμάτων με δραστικότητα έναντι πυρηνικών αντιγόνων, αλλά και αντιγόνων που βρίσκονται στο κυτταρόπλασμα. Ορισμένα από αυτά είναι πολύ σπάνια και δίνουν χαρακτηριστικούς τύπους φθορισμού, οι οποίοι ωστόσο δεν έχουν όλοι γνωστή συσχέτιση με κλινικές οντότητες. Σπάνιοι τύποι με γνωστή κλινική συσχέτιση είναι ο φθορισμός PCNA (Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος - ΣΕΛ), CENP-F (καρκίνος, χρόνια νοσήματα του ήπατος νόσος Crohn), NuMA (Σύνδρομο Sjögren και ΣΕΛ), πυρηνικής μεμβράνης (αυτοάνοσα νοσήματα του ήπατος), MSA (δερματομυοσίτιδα, νεοπλασίες, αυτοάνοση θυρεοειδίτιδα) και MND (ΣΕΛ, ρευματοειδής αρθρίτιδα, αυτοάνοση θυρεοειδίτιδα, αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο και Σύνδρομο Sjögren). Τα αποτελέσματα θα πρέπει να ερμηνεύονται λαμβάνοντας υπόψη τον τύπο του φθορισμού και τον τίτλο των αντισωμάτων. Στην παρούσα εργασία τα ποσοστά που καταγράφηκαν είναι πολύ χαμηλά για όλους τους τύπους φθορισμού.

AA035

ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ SOS ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ COVID-19

Γώγουλα Βασιλική¹, Στεργιάννη Χριστίνα¹, Κιτσοπούλου Θεοδώρα¹, Αθανασιάδου Φωτεινή²

¹ Σχολή Εφαρμογής Υγειονομικού, «401 ΓΣΝΑ», Αθήνα

² Διακλαδικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ενόπλων Δυνάμεων, «414 ΣΝΕΝ», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σε αυτή την εργασία διερευνάται η επίδραση που άσκησε η πανδημία του COVID-19 στην συχνότητα με την οποία το κοινό χρησιμοποιεί τις τηλεφωνικές γραμμές SOS. Η αυξημένη ή μειωμένη χρήση τέτοιου είδους γραμμών που χρησιμοποιούνται σε καταστάσεις είτε κοινωνικών είτε ατομικών κρίσεων, φαναιρώνει και γενικότερα το ψυχοκοινωνικό γίνεσθαι της χώρας τα τελευταία έτη. Ως επακόλουθω, διερευνάται η αντίστοιχη μεταβολή στην εμφάνιση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων, όπως π.χ. τα περιστατικά ενδοσχολικής βίας, πριν και μετά την επέλαση της παγκόσμιας κρίσης του COVID-19. Σκοπός είναι να εξεταστεί μέσα από την σχετική βιβλιογραφία η επίδραση της πανδημίας στη χρήση των τηλεφωνικών γραμμών SOS.

Υλικό-Μέθοδοι: Τα δεδομένα αντλήθηκαν από τις ιστοσελίδες των σχετικών τηλεφωνικών γραμμών και από πληροφορίες που συλλέχθηκαν κατόπιν επικοινωνίας (τηλεφωνικής ή χρήση email) με τους διαχειριστές των γραμμών. Συγκεκριμένα έγινε ανασκόπηση πληροφοριών από: α) 1056 για στήριξη παιδιών και εφήβων, β) 15900 για τη βία κατά των γυναικών, γ) Γραμμή ψυχολογικής υποστήριξης Ενόπλων δυνάμεων. Τα δεδομένα χωρίστηκαν σε δύο χρονικές περιόδους, πριν και μετά την έναρξη της πανδημίας και κατόπιν έγινε σύγκριση μεταξύ τους.

Αποτελέσματα: Παρατηρήθηκε αύξηση της χρήσης της γραμμής για την κακοποίηση των παιδιών, μια σταθερότητα στον αριθμό των κλήσεων της γραμμής για την βία κατά των γυναικών, καθώς και αύξηση του αριθμού των κλήσεων που δέχτηκε η γραμμή υποστήριξης του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων. Ταυτόχρονα, ιδρύθηκε η νέα τηλεφωνική γραμμή 10306 για την αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικής φύσης που προκλήθηκαν λόγω της πανδημίας.

Συμπεράσματα: Μέσα από τις μεταβολές στη χρήση των τηλεφωνικών γραμμών SOS, διαπιστώνεται η τεράστια επιρροή της πανδημίας στην ελληνική κοινωνία, με αυξήσεις στα περιστατικά βίας των ευπαθών ομάδων (γυναικών, παιδιών και εφήβων).

AA036

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Μυλωνά Παρασκευή¹, Γιαννίτσα Μαρία², Καρβουνιάρη Αλεξάνδρα³

¹ Σμχος (ΥΝ), MSc, PhD(c), Προϊσταμένη Εκπαίδευσης, Κέντρο Εκπαίδευσης Υγειονομικού Πολεμικής Αεροπορίας, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

² Σμχος (ΥΝ), Προϊσταμένη Τυποποίησης-Αξιολόγησης, Κέντρο Εκπαίδευσης Υγειονομικού Πολεμικής Αεροπορίας, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

³ Ταξχος (ΥΝ), MSc, PhD(c), Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

Εισαγωγή-Σκοπός: Το Κέντρο Εκπαίδευσης Υγειονομικού Πολεμικής Αεροπορίας (ΚΕΥΠΑ) εδρεύει στο 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας από το 1984 και είναι υπεύθυνο για την εκπαίδευση στελεχών και οπλιτών του υγειονομικού κλάδου της Πολεμικής Αεροπορίας (ΠΑ) στην παροχή υψηλού επιπέδου υγειονομικής φροντίδας. Ακολουθώντας, θα παρουσιαστούν το έργο και η αποστολή του ΚΕΥΠΑ και θα παρατεθούν στατιστικά στοιχεία που αφορούν τα σεμινάρια Βασικής και Προχωρημένης Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης.

Υλικό-Μέθοδοι: Αναζητήθηκαν πληροφορίες από το αρχείο του ΚΕΥΠΑ.

Αποτελέσματα: Το ΚΕΥΠΑ αποτελεί κέντρο εκπαίδευσης πιστοποιημένων και διεθνώς αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων Προνοσοκομειακής και Νοσοκομειακής Αντιμετώπισης Τραύματος, (PHTLS και ATLS), ενώ φέτος για πρώτη φορά θα υλοποιηθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα AMLS, ένα από τα εγκυρότερα πιστοποιημένα προγράμματα παγκοσμίως εκπαίδευσης υγειονομικών στην επείγουσα ιατρική. Παράλληλα, υλοποιούνται τα Σχολεία Εφαρμογής Μονίμων Αξιωματικών, Εκπαίδευσης Επαγγελματιών Οπλιτών και Στρατευσίμων Υγειονομικού της ΠΑ και Α΄ Βοηθειών, με στόχο την προσαρμογή των εκπαιδευομένων στο στρατιωτικό περιβάλλον και την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων για την αποστολή τους. Από το 1986, διεξάγονται σεμινάρια Βασικής και Προχωρημένης Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης, από υψηλά καταρτισμένους εκπαιδευτές, ακολουθώντας τις επίσημες κατευθυντήριες οδηγίες. Από τον Δεκέμβριο του 2022, παρέχεται πιστοποιημένη εκπαίδευση στη Βασική Υποστήριξη Ζωής με χρήση Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδωτή από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης, ERC, αρχικά με τη συμβολή της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας και από τον Ιανουάριο του 2024, μέσω της Ελληνικής Εταιρείας Επείγουσας Προνοσοκομειακής Φροντίδας, αντανακλώντας την αναγνώριση του υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης που προσφέρει το κέντρο. Ενδεικτικά, την τελευταία δεκαετία έχουν εκπαιδευτεί 701 Στελέχη και 1337 Οπλίτες στη Βασική Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση και 420 Στελέχη στην Προχωρημένη, ενώ την τελευταία διετία, 222 στελέχη έχουν πιστοποιηθεί στη Βασική Υποστήριξη Ζωής από το ERC.

Συμπεράσματα: Το ΚΕΥΠΑ αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης του υγειονομικού προσωπικού της ΠΑ. Με υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικά προγράμματα, ενισχύει την ικανότητα στελεχών και οπλιτών, ώστε να ανταποκρίνονται με υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα στις εξειδικευμένες ανάγκες του κλάδου.

AA037

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΜΟΡΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΡΙΒΟΣΩΜΑΤΩΝ - mRNA ΕΜΒΟΛΙΩΝ

Τσιάμπας Ευάγγελος^{1,2,3}, Χρυσοβέργης Αριστείδης⁴, Παπανικολάου Βασίλειος⁴, Μαστρονικολής Νικόλαος⁵, Ράγκος Βασίλειος³, Μπατιστάτου Άννα⁶, Πέσχος Δημήτριος⁷, Καβαντζάς Νικόλαος², Λάζαρης Ανδρέας², Κυροδήμος Ευθύμιος⁴

¹ Τμήμα Κυτταρολογίας, 417 NIMΤΣ, Αθήνα

² Α' Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα

³ Ερευνητικό Εργαστήριο, Τμήμα Γναθοχειρουργικής, Ιατρική Σχολή Ιωαννίνων, Ιωάννινα

⁴ Πανεπιστημιακή ΩΡΛ Κλινική, "Ιπποκράτειο Νοσοκομείο", Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα

⁵ Πανεπιστημιακή ΩΡΛ Κλινική, Ιατρική Σχολή Πατρών, Αθήνα

⁶ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Ιατρική Σχολή Ιωαννίνων, Πρυτανεία, Ιωάννινα

⁷ Εργαστήριο Φυσιολογίας, Ιατρική Σχολή Ιωαννίνων, Πρυτανεία, Ιωάννινα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η επιθετική βιολογική συμπεριφορά της λοίμωξης COVID-19 από τον ιό SARS-CoV-2 σε παγκόσμιο υγειονομικό επίπεδο αποτέλεσε εφελκυστήρα για επιτακτικά αναγκαία ανάπτυξη νέων εμβολίων. Στη βάση αυτή εκτός των συμβατικών μορφών αναδύθηκαν νέες τεχνολογίες όπως τα νουκλεοσιδικά τροποποιημένα mRNA εγκλεισμένα σε λιποπρωτεϊνικά νανοσφαιρίδια εμβόλια. Σκοπό της ανασκοπικής μελέτης με ανάπτυξη μοριακής υπόθεσης αποτέλεσε η διερεύνηση/αποκρυπτογράφηση μηχανισμών που πυροδοτεί η αλληλεπίδραση των κυτταρικών οργανιδίων στόχων - ριβοσωμάτων - με το εισαγόμενο στο κυτταρόπλασμα τεχνικά παρασκευασμένο αγγελιοφόρο ιικό RNA.

Υλικό-Μέθοδοι: Η συγκριτική μελέτη αφορούσε στην επεξεργασία δεδομένων μοριακής ανάλυσης 70 δημοσιεύσεων στο PubMed και στη συνθετική θεώρηση μηχανισμών από την είσοδο του σκευάσματος στο ενδοκυττάριο περιβάλλον, την απογύμνωση του από το λιποπρωτεϊνικό περίβλημα, τη διόδό του στη ριβοσωματική συσκευή, τις επεξεργασίες στο τραχύ ενδοπλασματικό δίκτυο και την έκδοση/μεταφορά του τελικού πρωτεϊνικού προϊόντος στο εξωκυττάριο περιβάλλον.

Αποτελέσματα: Η μοριακή διαδικασία που επιτελείται στο ενδοκυττάριο περιβάλλον ακολουθεί τους κανόνες της μεταγραφικής/μετα-μεταγραφικής/μεταφραστικής αλληλουχίας ώστε να παραχθεί το τελικό αντίσωμα που θα ενεργοποιήσει το ανοσολογικό σύστημα κατά της λοίμωξης μέσω ευαισθητοποίησης των Τ λεμφοκυττάρων. Ο χρόνος παραμονής των ελεύθερων ιικών αγγελιοφόρων RNAs, η διασύνδεσή τους με εξω-ριβονουκλεάσες, η διαρκής ενεργότητα/δραστηριότητα της ριβοσωματικής συσκευής ώστε να παράξει ικανό αριθμό αντιγράφων ουδετεροποιημένων αντισωμάτων S και ο μεταβολισμός/διάσπαση των νανοκελυφών του εμβολίου αποτελούν κρίσιμες παραμέτρους για την ομοιοστασία του ενδοκυττάρου περιβάλλοντος.

Συμπεράσματα: Η μεθοδολογία γενετικής μηχανικής που αναπτύσσονται για πρώτη φορά σε μαζική κλίμακα τα mRNA εμβόλια αποτελεί ελπιδοφόρο παράμετρο στην πρόληψη όσο και εσχάτως στην εξατομικευμένη/στοχευμένη θεραπευτική προσέγγιση του καρκίνου. Παράλληλα όμως πρέπει να συνεξετάζονται οι πτυχές της αλληλεπίδρασης με το ενδοκυττάριο περιβάλλον και ειδικά με τη ριβοσωματική συσκευή καθώς μοριακοί μηχανισμοί όπως το μάτισμα στη συμβατική και εναλλακτική του μορφή (mRNA conventional/alternative splicing) και άλλοι όπως βιογένεση, εξειδίκευση και δυσλειτουργία των ριβοσωμάτων -που συνδέεται με γενετικά νοσήματα - δύνανται να οδηγήσουν σε μικρότερη ή παραλλαγμένη πρωτεϊνοσύνθεση τα εισερχόμενα mRNAs.

AA038

ΥΓΙΕΙΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΟΡΚΙΕΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Κατσαβός Ιωάννης, Αξιωματικός (Ε) Π.Ν, Συγγραφέας, Ιστορικός

Εισαγωγή-Σκοπός: Η Ιερή Πόλη του Μεσολογγίου έχει περάσει στην παγκόσμια ιστορία ως ένα σύμβολο του διαρκούς αγώνα για την ελευθερία. Το ηρωικό αυτό έπος των ελευθέρων πολιορκημένων, στην παρούσα εργασία, προσεγγίζεται από την πλευρά της υγιεινής. Είναι γνωστό ότι προς το τέλος της 3ης πολιορκίας οι συνθήκες υγιεινής είχαν καταστεί τραγικές.

Υλικό-Μέθοδοι: Για την ανάλυση της εργασίας χρησιμοποιήθηκαν αρχειακές πηγές και απομνημονεύματα που αφορούσαν την περίοδο των πολιορκιών του Μεσολογγίου. Επίσης, αξιοποιήθηκε συνθετικά η συνολική βιβλιογραφία για το θέμα.

Αποτελέσματα: Σε πείσμα όμως της λογικής, δεν καταρρακώθηκε το φρόνημα των αγωνιστών της φρουράς του Μεσολογγίου και η δίψα τους για ελευθερία. Δυστυχώς όμως δυσχεραίνεται ο από θαλάσσης ανεφοδιασμός, με συνέπεια ο υποσιτισμός και οι αρρώστιες να εξασθενίσουν τους άνδρες της φρουράς και να προκαλέσουν ακόμα και τον θάνατο σε πολλούς. Με την είσοδο του 1826, οι πολιορκούμενοι ήταν ήδη εξαντλημένοι από την πείνα και τις άλλες στερήσεις, ενώ κατά τον τελευταίο μήνα πριν την Έξοδο, η κατάσταση είχε γίνει κυριολεκτικά αποκαρδιωτική. Προσπάθειες ανεφοδιασμού από τον Ανδρέα Μιαούλη, στις αρχές Απριλίου, αποτυγχάνουν και ως μόνη λύση απέμεινε η ΕΞΟΔΟΣ, η οποία αποφασίζεται να γίνει πράξη τη νύχτα της 10ης προς 11ης Απριλίου του 1826.

Συμπεράσματα: Η θυσία του Μεσολογγίου, που επί δώδεκα ολόκληρους μήνες αντιστάθηκε ηρωικά, προώθησε το ελληνικό ζήτημα όσο καμιά άλλη ελληνική νίκη. Οι φλόγες του Μεσολογγίου ξεσήκωσαν τους πολιτισμένους λαούς σε μια αληθινή σταυροφορία για την απελευθέρωση του ελληνικού έθνους. Οι ξένες δυνάμεις άρχισαν να κοιτούν σοβαρά την υπόθεση της Ελληνικής Επανάστασης, αλλά και η καθυστέρηση των Τούρκων στο Μεσολόγγι έδωσε τη δυνατότητα στις ελληνικές δυνάμεις στην υπόλοιπη Ελλάδα να ανασυνταχθούν. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι η θυσία των υπερασπιστών του Μεσολογγίου εξασφάλισε την ελευθερία της Ελλάδος.

AA039

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΦΩΤΟΚΑΤΑΛΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (TiO₂) ΣΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΝΔΥΣΗΣ

Μιχαηλίδης Ευστράτιος¹, Τζουανόπουλος Ανδρέας¹, Κυριακίδης Γεώργιος², Ζωγραφόπουλος Γρηγόριος³, Τικταπανίδης Αλέξανδρος⁴

¹ Γ' Κτηνιατρικό Νοσοκομείο, Δ/ση Εργαστηρίων, Θεσσαλονίκη

² PCN Materials, Κρήτη

³ 1^ο Σύνταγμα Πεζικού, Φλώρινα

⁴ Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών, Ιωάννινα

Εισαγωγή-Σκοπός: Το διοξείδιο του τιτανίου (TiO₂) είναι ένα υλικό με ισχυρές φωτοκαταλυτικές ιδιότητες, που χρησιμοποιείται ευρέως σε εφαρμογές καθαρισμού λόγω της ικανότητάς του να διασπά οργανικούς ρύπους όταν εκτίθεται σε φυσική και τεχνητή ακτινοβολία. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας του TiO₂ ως καθαριστικό μέσο για φορεμένα προϊόντα ένδυσης, συγκεκριμένα στην απομάκρυνση μικροοργανισμών και οσμών που δημιουργούνται από τον ιδρώτα και άλλες καθημερινές δραστηριότητες.

Υλικό-Μέθοδοι: Η δοκιμή για την αξιολόγηση της δράσης του διαλύματος διοξειδίου του τιτανίου (TiO₂) έγινε σε ένα κοντομάνικο T-shirt το οποίο έχει φορεθεί για τρεις ημέρες κατά τη διάρκεια οκτάωρης εργασίας, χωρίς τη χρήση αποσμητικού. Το διάλυμα της TiO₂ εφαρμόστηκε εσωτερικά του ενός μανικιού μέχρι την ομοιόμορφη διαβροχή του υφάσματος και αφέθηκε για δύο ημέρες. Στη συνέχεια, έγινε λήψη δειγμάτων με αποστειρωμένους στυλεούς (swab test) από α) την οπίσθια εσωτερική επιφάνεια του μανικιού όπου εφαρμόστηκε το διάλυμα, β) την ίδια επιφάνεια στο άλλο μανίκι, όπου δεν εφαρμόστηκε το διάλυμα, γ) την ίδια επιφάνεια του μανικιού σε ένα καινούριο πανομοιότυπο T-shirt. Τα δείγματα υποβλήθηκαν σε καλλιέργεια μικροβίων. Αυτή η διαδικασία επέτρεψε τη σύγκριση των μικροβιακών φορτίων μεταξύ των διαφορετικών δειγμάτων, για να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του TiO₂ στην απομάκρυνση των μικροοργανισμών.

Αποτελέσματα: Η χημική και η μικροβιολογική ανάλυση απέδειξε ότι η χρήση του TiO₂, επιτάχυνε τη διάσπαση των παθογόνων μικροοργανισμών και οδήγησε στην ελάττωση τους. Επιπλέον οι οσμές μειώθηκαν δραστικά.

Συμπεράσματα: Η χρήση του TiO₂ ως καθαριστικό μέσο μπορεί να αποτελέσει μια καινοτόμο και αποτελεσματική λύση για την ενίσχυση της καθαριότητας και της φρεσκάδας των ρούχων, χωρίς την ανάγκη για επιθετικά χημικά απορρυπαντικά. Διερευνάται η προοπτική εφαρμογής σε είδη ένδυσης-ιματισμού των Ε.Δ. που χρησιμοποιούνται καθημερινά, για προαγωγή της υγιεινής.

AA040

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ,
ΜΟΡΙΑΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΝΤΟΥ

Βαλασοπούλου Ιωάννα, *Ειδικός Παθολόγος, Ελεύθερος Επαγγελματίας*

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός είναι η αναζήτηση στο διαδίκτυο σε Ελληνική και Διεθνή Βιβλιογραφία και στον WHO η αναζήτηση επιστημονικών άρθρων που να αφορούν την Τεχνητή Νοημοσύνη και τις κλινικές αποφάσεις και τη φροντίδα των ασθενών, τη μοριακή ιστολογική ιατρική απεικόνιση και την παροχή ιατρικής φροντίδας παντού.

Υλικό-Μέθοδοι: Ανασκόπηση σε Διεθνή και Ελληνικά Επιστημονικά άρθρα και στο WHO θέματα που να αφορούν την Τεχνητή Νοημοσύνη και τις κλινικές αποφάσεις και τη φροντίδα των ασθενών, τη μοριακή ιστολογική ιατρική απεικόνιση και τον τρόπο που αυτή την φέρνει στο επόμενο επίπεδο τεχνολογίας σε μεγάλα ερευνητικά κέντρα με σκοπό τη παροχή ιατρικής φροντίδας παντού.

Αποτελέσματα: Η βοήθεια της κατανοητής Τεχνητής Νοημοσύνης στη λήψη κλινικών ιατρικών αποφάσεων στην υγεία και η δυνατότητα παροχής ιατρικής φροντίδας παντού είναι θέμα αιχμής. Τα μοντέρνα εργαστήρια πειραματίζονται στην βιοϊατρική και παράγουν μεγάλες ποσότητες δομημένης ετερόγενους πληροφορίας, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να παράγει μοντέλα νοσημάτων και να βοηθήσει στη λήψη κριτικών αποφάσεων. Εξαιτίας της λεπτής φύσης αυτών των ζητημάτων όπως και τα σενάρια στην πραγματική ζωή, τα μοντέλα των νοσημάτων και τα τεχνικά μοντέλα πρέπει να είναι ερμηνεύσιμα και κατανοητά και εξειδικευμένοι προγραμματιστές στην ιατρική τεχνολογία να είναι δυνατόν να ελέγχουν και να διερευνούν και να κατανοούν τον τρόπο των λήψεων αυτών των κλινικών αποφάσεων. Είναι απαραίτητο να υπάρχει μεθοδολογία για την κατευθυνόμενη από τα δεδομένα-αποδείξεις ιατρική τεχνητή νοημοσύνη στα ηλεκτρονικά αλληλεπιδρόντα συστήματα υποστήριξης αποφάσεων στην υγεία. Τα συστήματα αυτά πρέπει να είναι εμπιστεύσιμα να διεκδικούνται και να διαχειρίζονται τα μηχανήματα αυτά εξειδικευμένα άτομα στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Αυτή τη στιγμή διάφοροι ερευνητές εργάζονται στις τεχνικές αναλύσεις και στους αλγόριθμους για βελτιωμένη παρακολούθηση των ασθενών και στη διάγνωση για να βοηθήσουν στην βελτιωμένη ιατρική φροντίδα.

Συμπεράσματα: Οι αλγόριθμοι της Τεχνητής Νοημοσύνης AI παρουσιάζουν υψηλή ακρίβεια στην ανάλυση ιατρικών εικόνων για την ιατρική διάγνωση και δίνει τη δυνατότητα για εξατομικευμένα θεραπευτικά σχέδια στηριγμένα στην ανάλυση των δεδομένων από ασθένειες. Οι προγνωστικές αναλύσεις-predictive analytics αναγνωρίζουν τους ασθενείς υψηλού κινδύνου για πρώιμη παρέμβαση, ενώ άλλα εργαλεία της τεχνητής νοημοσύνης-Artificial Intelligence κατευθύνουν τη ροή της εργασίας, βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα γενικά και την εμπειρία του ασθενούς ειδικά. Επιπρόσθετα η τεχνητής νοημοσύνης κατευθυνόμενες αυτοματοποιημένες ρομποτικές τεχνικές βελτιώνουν την απόδοση ιατρικής φροντίδας ειδικά στην ιατρική αποκατάσταση και στην χειρουργική. Παρ' όλα αυτά οι προκλήσεις όπως η ποιότητα δεδομένων, η ερμηνεία, τα συστηματικά λάθη και τα πλαίσια ρύθμισης πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν για την υπεύθυνη εφαρμογή της Τεχνητής Νοημοσύνης-AI.

AA041

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΑ ΕΜΒΡΥΪΚΑ ΒΛΑΣΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ: ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ - ΗΘΙΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Σφηνιαδάκης Ιωάννης¹, Σφηνιαδάκη Ευδοκία², Τσιάρα Ιωάννα³, Σφηνιαδάκη Δέσποινα⁴, Βασιλείου-Δερβίσογλου Δήμητρα⁵, Σφηνιαδάκης Πρόδρομος⁶, Σφηνιαδάκης Κωνσταντίνος⁷

¹ Πλοίαρχος (ΥΙ), Διευθυντής ΝΝΠ

² Ειδικευόμενη Μαιευτικής-Γυναικολογίας Γ.Ν.Μ. ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

³ Ειδικευόμενη Παθολογίας Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

⁴ Φαρμακοποιός

⁵ Ιδιώτης Μικροβιολόγος

⁶ Φοιτητής Ιατρικής Πανεπιστημίου Σόφιας

⁷ Πτυχιούχος Ιατρικής ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η έρευνα στα εμβρυικά βλαστικά κύτταρα (ESCs) αποτελεί ένα από τα πιο υποσχόμενα πεδία της βιολογίας και της ιατρικής, κυρίως λόγω της δυνατότητάς τους να διαφοροποιούνται σε διάφορους κυτταρικούς τύπους και να αναπαράγονται επ' αόριστον. Σκοπός αυτής της ανασκόπησης είναι να εξεταστούν τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η έρευνα στα εμβρυικά βλαστικά κύτταρα και οι ηθικοί προβληματισμοί που προκύπτουν από τη χρήση τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Η ανασκόπηση βασίζεται σε μελέτες και αναφορές από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των βλαστοκυττάρων, οι τύποι τους, οι πηγές προέλευσής τους και η χρήση τους στην ιατρική έρευνα και θεραπεία. Παρουσιάζονται οι κύριοι ηθικοί και θρησκευτικοί προβληματισμοί που σχετίζονται με τη χρήση τους.

Αποτελέσματα: Τα ESCs έχουν επιδείξει σημαντικές δυνατότητες στην κατανόηση των μηχανισμών εμβρυϊκής ανάπτυξης, τη φαρμακολογική έρευνα, τη μοντελοποίηση ασθενειών και την αναγεννητική ιατρική. Η χρήση τους βοηθά στην κατανόηση των μοριακών μηχανισμών ανάπτυξης, την πρόληψη αναπτυξιακών διαταραχών, την έρευνα στη θεραπεία γενετικών και εκφυλιστικών ασθενειών, στην κυτταρική θεραπεία και την αναπαραγωγική ιατρική. Εγείρει όμως σημαντικά ηθικά ζητήματα. Η κύρια ηθική ανησυχία αφορά τη χρήση εμβρύων για τη λήψη βλαστοκυττάρων, θέτοντας το ζήτημα της αξιοπρέπειας του εμβρύου και του σεβασμού στη ζωή. Η Ορθόδοξη και η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, απορρίπτουν τη χρήση ESCs λόγω της ηθικής υπόστασης του εμβρύου από τη στιγμή της σύλληψης. Ο Ιουδαϊσμός και το Ισλάμ την επιτρέπουν μέχρι κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή με το πέρας της οποίας το έμβρυο αποκτά ηθική υπόσταση. Άλλες ανησυχίες περιλαμβάνουν τον κίνδυνο εμπορευματοποίησης των εμβρύων και των βλαστοκυττάρων, τη διασφάλιση του απορρήτου των δεδομένων και τη δίκαιη πρόσβαση στις θεραπείες που αναπτύσσονται μέσω της έρευνας στα ESCs.

Συμπεράσματα: Η έρευνα στα εμβρυικά βλαστικά κύτταρα προσφέρει πολλά υποσχόμενες λύσεις στην κατανόηση της ανθρώπινης ανάπτυξης και στη θεραπεία διαφόρων νοσημάτων. Οι ηθικοί προβληματισμοί που σχετίζονται με τη χρήση τους απαιτούν την προσεκτική προσέγγιση των επιστημόνων, με στόχο τη διασφάλιση της αξίας της ανθρώπινης ζωής. Προς το παρόν, τα ενήλικα βλαστικά κύτταρα φαίνεται να προσφέρουν μια πιο ηθικά αποδεκτή και ασφαλή λύση.

AA042

ΙΑΤΡΙΚΑ ΛΑΘΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΩΣ ΖΗΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σφηνιαδάκης Κωνσταντίνος¹, Σφηνιαδάκη Ευδοκία², Τσιάρα Ιωάννα³, Σφηνιαδάκη Δέσποινα⁴, Βασιλείου-Δερβίσογλου Δήμητρα⁵, Σφηνιαδάκης Ιωάννης⁶, Σφηνιαδάκης Πρόδρομος⁷

¹ Αγροτικός Ιατρός, Κ.Υ. Αρεόπολης

² Ειδικευόμενη Μαιευτικής-Γυναικολογίας Γ.Ν.Μ. ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

³ Ειδικευόμενη Παθολογίας Γ.Ν.Α. ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ

⁴ Φαρμακοποιός

⁵ Ιδιώτης Μικροβιολόγος

⁶ Πλοίαρχος (ΥΙ), Διευθυντής ΝΝΠ

⁷ Φοιτητής Ιατρικής Σχολής

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός είναι η μελέτη της σχέσης των ιατρικών λαθών με την ιατρική ευθύνη, η επίπτωσή τους στη ασφάλεια των ασθενών και οι προσπάθειες για περιορισμό και πρόληψη.

Υλικό-Μέθοδοι: Εξετάζονται, τα αίτια και οι ταξινομήσεις των ιατρικών λαθών, οι νομικές, ηθικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις τους, οι τρόποι προσέγγισης αυτών, και οι σύγχρονες απόψεις/τάσεις αντιμετώπισης αυτού του φαινομένου. Υλικό της μελέτης αποτέλεσε η ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία.

Αποτελέσματα: Τα ιατρικά λάθη προκαλούνται από το συνδυασμό ανθρώπινου και συστημικού παράγοντα. Πρόληπτικές στρατηγικές είναι πιο πιθανό ότι θα έχουν αποτέλεσμα εάν βασίζονται σε μια συστημική προσέγγιση, κατά την οποία θεραπεύονται οι οργανωτικές ελλείψεις, παρά μια προσωπική προς τους παρόχους υπηρεσιών υγείας προσέγγιση με βάση την ενθάρρυνση τους να μην κάνουν λάθη. Η ανάπτυξη κουλτούρας ασφάλειας είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική πρόληψη. Η διεθνής κοινότητα υπολείπεται αρκετά σε ολοκληρωμένη και περιεκτική πολιτική, γεγονός που προκαλεί αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια των ασθενών.

Συμπεράσματα: Η επένδυση σε νέες τεχνολογίες, η τυποποίηση και απλούστευση των διαδικασιών, η σωστή επαφή του ιατρού με τον ασθενή, η δημιουργία νοοτροπίας ασφάλειας στην υγειονομική περίθαλψη και κυρίως η εδραίωση της πεποίθησης ότι τα λάθη πρέπει να εκλαμβάνονται ως ευκαιρία βελτίωσης, συνιστούν ενθαρρυντικές πρωτοβουλίες οι οποίες θα μπορέσουν να αποδώσουν μόνον εάν συμπεριληφθούν σε μια ολοκληρωμένη πολιτική αντιμετώπισης του ιατρικού λάθους που θα εκφεύγει της καθαρά τιμωρητικής τακτικής και θα εστιάζει στη συστημική κυρίως βελτίωση, που φαίνεται ότι είναι και η κύρια αιτία των ιατρικών λαθών.

AA043

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Οικονόμου Γεωργία¹, Μητσιάνη Φωτεινή^{2,3}, Λιάτση Γεωργία³

¹ Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

² ΥΔΑΥΜ ΝΝΑ

³ Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι υγειονομικές μονάδες, στα πλαίσια λειτουργίας τους, παράγουν απόβλητα και δη επικίνδυνα. Οι επικίνδυνες ιδιότητες των αποβλήτων τους εκτός από μολυσματικού χαρακτήρα είναι και/ή τοξικού, με αποτέλεσμα η διαχείρισή των να υπόκειται σε ρυθμιστικό πλαίσιο. Η παραγόμενη ποσότητα των επικίνδυνων αποβλήτων εξαρτάται άμεσα από το μέγεθος της υγειονομικής μονάδας, τις υπηρεσίες που παρέχει αλλά και από την ορθή διαλογή των αποβλήτων εκ μέρους του προσωπικού.

Υλικό- Μέθοδοι: Η παραγωγή των επικίνδυνων αποβλήτων από τα διαφορετικά τμήματα του Ναυτικού Νοσοκομείου θα καταγράφεται καθημερινά με τη βοήθεια μιας καινοτόμου εφαρμογής που βασίζεται στη χρήση κωδικοποιημένων ετικετών (barcodes), οι οποίες περιέχουν όλη την απαραίτητη πληροφορία για τη στατιστική ανάλυση, την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη λήψη αποφάσεων.

Αποτελέσματα: Η χρήση της εφαρμογής ικανοποιεί τη νομοθετική απαίτηση για ιχνηλασιμότητα της καθημερινά παραγόμενης ποσότητας των επικινδύνων αποβλήτων από τα διαφορετικά τμήματα του νοσοκομείου. Αποτυπώνει τις ποσότητες των αποβλήτων που βρίσκονται σε προσωρινή αποθήκευση καθώς και εκείνες που παραδόθηκαν προς επεξεργασία είτε με τη μέθοδο της αποστείρωσης είτε με τη μέθοδο της αποτέφρωσης. Ελέγχει το απόθεμα των περιεκτών στα τμήματα. Διευκολύνει τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων και την παρακολούθηση δεικτών της ενδονοσοκομειακής διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων. Εντοπίζει άμεσα τις παρεκκλίσεις από τις διαδικασίες και καθοδηγεί την άμεση παρέμβαση με διορθωτικές ενέργειες. Ελέγχει το κόστος μέσω της τεκμηρίωσης της διαλογής των αποβλήτων και συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων.

Συμπεράσματα: Η ψηφιοποίηση της διαχείρισης των επικινδύνων αποβλήτων είναι παρακαταθήκη για ένα νοσοκομείο γιατί ελέγχει τη συμμόρφωσή του με τη νομοθεσία, παράγει αρχεία δεδομένων εύκολα επεξεργάσιμα και εξοικονομεί πόρους (χρόνο, χρήμα και εργατοώρες). Συμβάλλει στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας μέσω του ελέγχου των λοιμώξεων και της ασφάλειας του προσωπικού. Τέλος, καθίσταται μία αποδοτική και βιώσιμη διαδικασία της λειτουργίας του νοσοκομείου.

AA044

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΜΕΤΡΟΥΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΗΣ LDL-ΧΟΛΗΣΤΕΡΟΛΗΣ

Θεοδωράκος Ιωάννης¹, Σταμούλη Μαριλένα¹, Μπιτζιλέκης Σωκράτης², Νικολακοπούλου Αγγελική³, Μιχοπούλου Αθηνά¹, Κανναβού Ευφροσύνη¹

¹ Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

² Τμήμα Υποστήριξης Πελατών, Medicon Hellas SA, Αθήνα

³ Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Ναυτικό Νοσοκομείο Κρήτης, Χανιά

Εισαγωγή-Σκοπός: Πολυάριθμες επιδημιολογικές μελέτες έχουν αναδείξει τη σημασία της LDL-χοληστερόλης (LDL-CHOL), ως ανεξάρτητου προγνωστικού παράγοντα για τον κίνδυνο καρδιαγγειακής νόσου. Σκοπός της εργασίας μας είναι η σύγκριση της μετρούμενης τιμής της LDL-CHOL στον ορό, με τις τιμές που προέκυψαν από την εφαρμογή διαφόρων εξισώσεων υπολογισμού.

Υλικό-Μέθοδοι: Για την εκπόνηση της μελέτης μετρήθηκαν 300 δείγματα ορού υγιών, μη νοσηλευομένων ατόμων (150 άνδρες και 150 γυναίκες). Σε όλα τα δείγματα μετρήθηκαν η ολική χοληστερόλη, η HDL-CHOL, τα τριγλυκερίδια και η LDL-CHOL, στον αναλυτή Abbott Architect C8000, με αντιδραστήρια της Medicon Hellas SA. Σε όλα τα δείγματα οι τιμές των τριγλυκεριδίων ήταν μικρότερες από 400 mg/dl. Εφαρμόστηκαν οι εξισώσεις Friedewald, Sampson, Martin, Cordova, Ahmadi, Hatta και Anandaraja. Η στατιστική επεξεργασία έγινε με το πρόγραμμα MINITAB 19 και η p-value ορίστηκε σε 0.005.

Αποτελέσματα: Οι εξισώσεις Friedewald, Sampson και Martin παρουσιάζουν την μεγαλύτερη συσχέτιση με την μετρούμενη τιμή της LDL-CHOL, με συντελεστή συσχέτισης 0.980, 0.968 και 0.972 αντίστοιχα. Ακολουθούν οι εξισώσεις Cordova και Anandaraja, με συντελεστές 0.948 και 0.956 αντίστοιχα. Οι εξισώσεις Hatta και Ahmadi δεν παρουσιάζουν καλή συσχέτιση (συντελεστής 0.721 και 0.708 αντίστοιχα).

Συμπεράσματα: Οι εξισώσεις Friedewald, Sampson, Martin, Cordova και Anandaraja, είναι εναλλάξιμες με τη μετρούμενη τιμή της LDL-CHOL, τουλάχιστον μέχρι τις τιμές τριγλυκεριδίων μικρότερες από 400 mg/dl και για τον πληθυσμό μελέτης. Η εξίσωση Friedewald είναι η ευρύτερα εφαρμοζόμενη παγκοσμίως, ωστόσο δεν θεωρείται κατάλληλη για δείγματα ασθενών με υπερτριγλυκεριδαιμία, πολύ χαμηλές τιμές τριγλυκεριδίων, υπερλιπιδαιμία τύπου III, νεφρική ή ηπατική νόσο και σακχαρώδη διαβήτη. Η εξίσωση Cordova θεωρείται κατάλληλη τόσο για νοσηλευόμενους ασθενείς, όσο και για ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη. Μια ενδιαφέρουσα μελλοντική προσέγγιση θα ήταν η διενέργεια παρόμοιας σύγκρισης σε ασθενείς με διαφορετικά νοσήματα, καθώς και σε άλλους πληθυσμούς με διαφορετικό γενετικό υπόβαθρο, συνθήκες διαβίωσης και διατροφικές συνήθειες.

AA045

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ B12 ΚΑΙ ΦΥΛΛΙΚΟΥ ΟΞΕΟΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥ NNA

Ξιφαράς Μιχαήλ-Αριστοτέλης, Μιχοπούλου Αθηνά, Σταμούλη Μαριλένα, Ρέππα Δροσερή, Κατσικονούρη Βασιλική, Καπέλλη Δήμητρα

Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η έλλειψη της βιταμίνης B12 και τού φυλλικού οξέος συνδέονται με την εμφάνιση κόπωσης, καταβολής, απώλεια όρεξης, προβλήματα στην όραση, κατάθλιψη, αδυναμία των μυών, αναιμία, καθώς και επιδείνωση των νευρολογικών και γνωστικών λειτουργιών. Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνηθεί ο επιπολασμός της ανεπάρκειας φυλλικού οξέος και βιταμίνης B12 στους ασθενείς του NNA

Υλικό-Μέθοδοι: Μετρήθηκε η συγκέντρωση της B12 και του φυλλικού οξέος σε 11885 και 9793 ασθενείς αντίστοιχα, άνδρες και γυναίκες, ηλικίας άνω των 20 ετών. Η μέτρηση των επιπέδων B12 και φυλλικού οξέος έγινε στον αναλυτή COBAS 801 ROCHE με τη μέθοδο της ηλεκτροχημειοφωτάυγειας. Ως ανεπάρκεια βιταμίνης B12 θεωρήθηκαν οι συγκεντρώσεις μικρότερες από 200 pg/mL και φυλλικού οξέος οι συγκεντρώσεις μικρότερες από 3 ng/mL.

Αποτελέσματα: Συνολικά 797 ασθενείς (467 άνδρες και 300 γυναίκες) είχαν ανεπάρκεια B12 (6,45%) και 246 ασθενείς (161 άνδρες και 85 γυναίκες) ανεπάρκεια φυλλικού οξέος (2,51%). Ο επιπολασμός της συνδυασμένης ανεπάρκειας και των δύο παραμέτρων παρατηρήθηκε σε 32 (0,27%) ασθενείς (22 άνδρες και 10 γυναίκες).

Συμπεράσματα: Ο επιπολασμός της ανεπάρκειας βιταμίνης B12 και φυλλικού οξέος που παρατηρείται στον υπό μελέτη πληθυσμό ισούται με 6,45 % και 2,51% αντίστοιχα, ενώ ο επιπολασμός της συνδυασμένης ανεπάρκειας με 0,27%. Ο επιπολασμός στον παγκόσμιο πληθυσμό είναι άγνωστος και παρουσιάζει σαφή γεωγραφική διαφοροποίηση. Μεγαλύτερα ποσοστά ανεπάρκειας παρατηρούνται στα άτομα ηλικίας άνω των 60 ετών, γεγονός που μπορεί να συνδέεται με την ευρεία χρήση φαρμάκων γαστροπροστασίας, με αποτέλεσμα την μειωμένη απορρόφηση της. Οι δυο προσδιορισμοί πρέπει να εκτελούνται παράλληλα, διότι η χορήγηση φυλλικού οξέος σε άτομα με ανεπάρκεια βιταμίνης B12 μπορεί να διορθώσει την αναιμία, αλλά να επιδεινώσει τη νευρολογική δυσλειτουργία.

AA046

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΜΥΕΛΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ. Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΝΟΣ ΔΟΤΗ ΚΑΙ Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Ζαχαρόπουλος Γεώργιος, 120 Πτέρυγα Εκπαιδεύσεως Αέρος, Διεθνές Εκπαιδευτικό Κέντρο Πτήσεων, Υγειονομική Υπηρεσία, Αεροδρόμιο Καλαμάτας

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση της εμπειρίας του συγγραφέα ως συμβατός δότης μυελού των οστών από την στιγμή της εγγραφής του ως εθελοντής έως και την ημέρα της διαδικασίας λήψης του μοσχεύματος αλλά και την ημέρα άρσης του απορρήτου της επικοινωνίας και της γνωριμίας του με τον λήπτη δυο χρόνια μετά.

Υλικό-Μέθοδοι: Περιγράφεται η διαδικασία εγγραφής των υποψήφιων εθελοντών δοτών μυελού των οστών καθώς και τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις έγκρισης ή απόρριψης τους. Αναφέρονται στατιστικά στοιχεία των μεταμοσχεύσεων μυελού των οστών στην Ελλάδα και οι δυνατότητες που παρέχει η διαδικασία στην θεραπεία κακοήθων αιματολογικών παθήσεων. Επιπροσθέτως αναλύεται η διαδικασία συλλογής του μοσχεύματος του μυελού των οστών, η προετοιμασία του δότη αλλά και του λήπτη προκειμένου να καταστεί επιτυχής. Μέσα από την εμπειρία του συγγραφέα-δότη αναφέρονται οι μέθοδοι λήψης του μοσχεύματος και οι δυνατότητες επιλογής τους από τον ίδιο τον δότη ενώ παρουσιάζονται βιωματικά οι ελάχιστες και ανεπαίσθητες παρενέργειες της όλης διαδικασίας.

Αποτελέσματα: Αναφέρεται η βελτίωση και τελικά θεραπεία του λήπτη πέντε χρόνια μετά την διαδικασία της μεταμόσχευσης και η επιστροφή του στην κοινωνική και επαγγελματική του ζωή ενώ περιγράφεται η χωρίς επιπλοκές και παρενέργειες συνέχεια της κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής και του δότη.

Συμπεράσματα: Τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων ως ένα κοινωνικό σύνολο με καλλιεργημένη την συνείδηση της κοινωνικής προσφοράς, την υπό παρακολούθηση υγειονομική του κατάσταση αλλά και την μικρή μέση ηλικία του αποτελεί μια αξιόπιστη «δεξαμενή» εθελοντών δοτών μυελού των οστών. Η διεύρυνση της ενημέρωσης του προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων από στελέχη του υγειονομικού ή από δότες θα αυξήσει τις δυνατότητες πιο σύντομης ανεύρεσης συμβατών δοτών στον ελλαδικό χώρο και την έγκαιρη θεραπεία ασθενών με απειλητικά κακόηθη αιματολογικά νοσήματα τα οποία πολλές φορές αφορούν παιδιά.

AA047

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΩΝ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Στεργίου Χρήστος, Μιχοπούλου Αθηνά, Σταμούλη Μαριλένα, Σπυριδωνίδου Σοφία, Χόνδρου Αδαμαντία,
Γατή Σταματούλα

Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση του επιπολασμού των δεικτών ηπατίτιδας Β κατά την περίοδο πριν από την πανδημία (2018-2019), κατά τη διάρκεια της πανδημίας (2020-2021) και μετά την πανδημία COVID-19 (2022 και 2023).

Υλικό-Μέθοδοι: Στη μελέτη περιλαμβάνονται όλα τα δείγματα ασθενών στα οποία έγινε έλεγχος για δείκτες ηπατίτιδας Β κατά το χρονικό διάστημα 2018 ως 2023. Οι δείκτες μετρήθηκαν με τη μέθοδο της ηλεκτροχημειοφωταύγειας στον αναλυτή Roche Cobas 801.

Αποτελέσματα: Ο επιπολασμός των θετικών δειγμάτων κατά τις τρεις χρονικές περιόδους εκτιμήθηκε: Δείκτης HBSAG 0.87%; 1.07%; 1.06%, Δείκτης ANTI-HBS 95.48%; 94.55%; 95.12%, Δείκτης ANTI-HBC 17.47%; 16.12%; 13.51%, Δείκτης HBEAG: 0.14%; 0.31%; 0.01%, Δείκτης ANTI-HBE 11.48%; 11.31%; 10.67%.

Συμπεράσματα: Κατά τη διάρκεια της πανδημίας ελέγχθηκαν κατά 15% λιγότερα δείγματα σε σχέση με το χρονικό διάστημα πριν από αυτή, γεγονός που πιθανά να οφείλεται στο lockdown. Κατά το χρονικό διάστημα μετά την πανδημία ελέγχθηκαν κατά 5% περισσότερα δείγματα, σε σχέση με το χρονικό διάστημα πριν από αυτή. Παρατηρούμε ότι το ποσοστό ατόμων με θετικό Anti-HBS είναι σταθερά υψηλό και στις τρεις χρονικές περιόδους, γεγονός που υποδεικνύει ότι η εμβολιαστική κάλυψη για την ηπατίτιδα Β δεν επηρεάστηκε από την πανδημία και τα περιοριστικά μέτρα. Από τα δείγματα που ήταν θετικά για HBSAG ποσοστό 68% ήταν άνδρες και 32% γυναίκες. Παρατηρείται ότι ο επιπολασμός της ηπατίτιδας Β ήταν εντός των ορίων του ECDC και κατά τις τρεις χρονικές περιόδους.

AA048

ΝΕΟΠΛΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΑΡΥΓΓΑ ΕΠΙΠΛΑΚΕΙΣΑ ΜΕ ΣΟΒΑΡΟ ΑΓΓΕΙΟΟΙΔΗΜΑ: ΜΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Κωνσταντίνου Γεώργιος, Ρίζος Αθανάσιος, Παπαδοπούλου Αικατερίνη

Τμήμα Αλλεργιολογίας & Κλινικής Ανοσολογίας, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Το αγγειοοίδημα (ΑΟ) είναι μια κλινική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από τοπικό οίδημα των βαθύτερων στρωμάτων του δέρματος ή των βλεννογόνων και μπορεί να διακριθεί τόσο σε κληρονομικό όσο και σε επίκτητο τύπο. Παράλληλα, ταξινομείται σε ισταμινεργικό και μη ισταμινεργικό ΑΟ, με τον ισταμινεργικό τύπο να σχετίζεται συνήθως με την οξεία ή τη χρόνια κνίδωση. Το επίκτητο μη ισταμινεργικό ΑΟ παρουσιάζει σημαντικές διαγνωστικές προκλήσεις, καθώς δεν είναι πάντα άμεσα αναγνωρίσιμο ως μεσολαβούμενο από την βραδυκινίνη και μπορεί να απαιτεί εξειδικευμένη θεραπευτική προσέγγιση για την ακριβή του διάγνωση και διαχείριση.

Υλικό-Μέθοδοι: Άνδρας 56 ετών προσήλθε για Αλλεργιολογική εκτίμηση έπειτα από τρία επεισόδια σοβαρού υπεργλωττιδικού αγγειοοιδήματος λάρυγγα (Φεβρουάριος 2021, Απρίλιος 2022, Νοέμβριος 2023), τα οποία δεν ανταποκρίθηκαν σε επείγουσα θεραπεία με επινεφρίνη, κορτικοστεροειδή και αντιισταμινικά. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου επεισοδίου, η σοβαρότητα της κατάστασης οδήγησε σε επείγουσα τραχειοστομία λόγω απειλητικής για τη ζωή δύσπνοιας και αναπνευστικής ανεπάρκειας. Η απουσία σαφούς εκλυτικού παράγοντα και η αντίσταση στις θεραπείες ενίσχυσαν την υπόνοια μη ισταμινεργικής μορφής αγγειοοιδήματος.

Αποτελέσματα: Οι εργαστηριακές εξετάσεις αποκάλυψαν φυσιολογική λειτουργία του αναστολέα C1 (C1-INH), καθώς και φυσιολογικά επίπεδα C1q και C4, αποκλείοντας έτσι την πιθανότητα κληρονομικής ή επίκτητης ανεπάρκειας του C1-INH. Η επείγουσα, εν θερμώ, λαρυγγοσκόπηση έδειξε υπεργλωττιδικό οίδημα, παράλυση της δεξιάς φωνητικής χορδής σε διάμεση θέση και μειωμένη κινητικότητα της αριστερής φωνητικής χορδής, επισημαίνοντας τη σοβαρότητα της κατάστασης. Οι απεικονιστικές εξετάσεις με MRI και CT ανέδειξαν ανωμαλίες στο δεξιό ημιμόριο του λάρυγγα και στον επιγλωττιδικό χώρο. Το ιατρικό ιστορικό του ασθενούς περιέπλεξε τη διαφορική διάγνωση. Είχε ιστορικό παράλυσης της δεξιάς φωνητικής χορδής αγνώστου αιτιολογίας, που διαγνώστηκε πριν από 7 χρόνια. Το Δεκέμβριο του 2021, διαγνώστηκε με διαφραγματοκήλη και γαστροοισοφαγική παλινδρομική νόσο για την οποία λάμβανε αναστολείς αντλίας πρωτονίων. Τον Φεβρουάριο του 2022, διαγνώστηκε με αλλεργική παραρρινοκολπίτιδα και ξεκίνησε υποδόρια ανοσοθεραπεία. Τον Μάρτιο του 2022, υπέστη μηριαία φλεβοθρόμβωση και διαγνώστηκε με ομόζυγο μετάλλαξη στο γονίδιο του παράγοντα V Leiden. Ο ασθενής δεν είχε ιστορικό καπνίσματος, και η κλινική του εξέταση δεν έδειξε λεμφαδενοπάθεια ή άλλα ευρήματα. Λόγω της διαγνωστικής αβεβαιότητας, πραγματοποιήθηκε βιοψία λάρυγγα, η οποία αποκάλυψε την παρουσία καρκινώματος από πλακώδη κύτταρα με βασικοκυτταροειδείς χαρακτήρες.

Συμπεράσματα: Το απρόσμενο εύρημα της λαρυγγικής νεοπλασίας υπογραμμίζει την ανάγκη κατά την αξιολόγηση του λαρυγγικού ΑΟ να λαμβάνεται υπόψη στη διαφορική διάγνωση και το ενδεχόμενο νεοπλασίας, ενώ το λοιπό ιστορικό τονίζει τη σημασία μιας πολυδιάστατης διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης στη διαχείριση αυτών των ασθενών.

AA049

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΥΣΛΙΠΙΔΑΙΜΙΑΣ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (APPLICATION) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΕ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Μεϊμέτη Ευαγγελία¹, Νικολάου Μαρία², Αναγνώστου Δημήτρης², Ντόρντας Αλέκος³, Στουγιάννος Παύλος⁴, Καρόζης Κωνσταντίνος⁵

¹ Τμήμα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης & Διεθνών Συνεργασιών, 3^η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη

² Πολυδύναμο, Διεπιστημονικό Ιατρείο 65+ για ασθενείς Τρίτης Ηλικίας, ΓΝΑ «Σισμανόγλειο-Αμαλία Φλέμιγκ», Νοσοκομειακή Μονάδα Αμαλία Φλέμιγκ, Αθήνα

³ Μηχανικός Λογισμικού, Αθήνα

⁴ Καρδιολογική Κλινική, ΓΝΑ «Η ΕΛΠΙΣ», Αθήνα

⁵ Τμήμα Λοιμώξεων, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η αντιμετώπιση της δυσλιπιδαιμίας είναι κρίσιμη για τη μείωση καρδιαγγειακού κινδύνου. Σκοπός: η ανάπτυξη μιας εφαρμογής που να ενσωματώνει παραμέτρους εκτίμησης καρδιαγγειακού κινδύνου για πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη καρδιαγγειακών συμβαμάτων, με βάση καθιερωμένους αλγόριθμους πρόγνωσης.

Υλικό-Μέθοδοι: Η εφαρμογή αναπτύχθηκε ως web application, διατίθεται online μέσω της διεύθυνσης <https://ldl-goal.netlify.app/>, μπορεί να εγκατασταθεί σε υπολογιστές, tablet, κινητά. Ο πηγαίος κώδικας βρίσκεται σε δημόσιο αποθετήριο (repository) με άδεια χρήσης ανοιχτού κώδικα (MIT License). Η εφαρμογή είναι διαθέσιμη σε 5 γλώσσες. Για την πιλοτική δοκιμή της εφαρμογής, συλλέξαμε ανώνυμα δεδομένα 20 ασθενών από το Πολυδύναμο, Διεπιστημονικό Ιατρείο 65+ για ασθενείς Τρίτης Ηλικίας, Γ.Ν.Α Σισμανόγλειο-Αμαλία Φλέμιγκ (ΝΜ Αμαλία Φλέμιγκ). Το 55,6% είναι γυναίκες και το 44,4% άνδρες. Ο μέσος όρος ηλικίας κυμαίνεται από 65-92 έτη. Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στηρίχθηκαν στην εκτίμηση του καρδιαγγειακού κινδύνου για πρωτογενή πρόληψη σε ηλικιωμένους ασθενείς (SCORE 2-OP), σε διαβητικούς (SCORE 2 DIABETES) και στην εκτίμηση παραμέτρων σε ασθενείς με γνωστό ιστορικό καρδιαγγειακού νοσήματος (δευτερογενής πρόληψη), με βάση τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες οδηγίες.

Αποτελέσματα: Η εφαρμογή υπολογίζει ταχύτατα και αξιόπιστα τον 10ετή καρδιαγγειακό κίνδυνο σε ασθενείς με ή χωρίς εγκατεστημένη καρδιαγγειακή νόσο, συνδυάζοντας όλα τα σκορ εκτίμησης κινδύνου που προτείνονται ανάλογα με το προφίλ των ασθενών. Το 33% έχει 10-20% κίνδυνο καρδιαγγειακού επεισοδίου στην επόμενη 10ετία, το 22.2% έχει 20-30% και το 44.4% έχει 30-40%. Στην εκτίμηση κινδύνου παρατηρούμε ότι το 25% έχει υψηλό κίνδυνο και το 75% πολύ υψηλό κίνδυνο.

Συμπεράσματα: Η ανάπτυξη της εφαρμογής αποδεικνύει ότι η χρήση ψηφιακών εργαλείων μπορεί να βελτιώσει την αξιολόγηση και διαχείριση του κινδύνου για ασθενείς με δυσλιπιδαιμία. Η εύκολη πρόσβαση και η ταχύτητα παροχής πληροφοριών μπορούν να ενισχύσουν την προληπτική ιατρική και να συμβάλουν στη μείωση των καρδιαγγειακών συμβαμάτων.

ΑΑ050

ΑΠΕΣΥΡΘΗ

AA051

ΣΠΑΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ: ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΚΕΦΠ) ΤΟΥ ΠΝ

Δαμιανός Γεώργιος^{1,2}, Κορασίδη Ανδριανή¹, Χαλβατσιώτη Γεωργία¹, Βλαχαντώνη Ευθυμία¹, Μεγαλοκονόμου Στυλιανή¹, Αλεξέλης Βλάσιος¹, Παππά Φλώρα¹, Μαχαίρα Χρυσάνθη¹, Παπαχρήστου Μαρία¹, Δαμιανός Δημοσθένης¹

¹ Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιών Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

² Νοσοκομείο Παίδων «Παναγιώτη & Αγλαΐα Κυριακού» Β΄ Παιδιατρική Κλινική, ΕΚΠΑ, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σπάνια η Ορφανά νοσήματα είναι εκείνα που έχουν πολύ χαμηλή συχνότητα εμφάνισης έχουν υψηλή ετερογένεια και σε ένα ποσοστό >80% είναι γενετικής αιτιολογίας και >50% εμφανίζονται από την παιδική ηλικία. Είναι συνήθως εξελισσόμενα απειλούν την ζωή και μπορεί να επιφέρουν χρόνια αναπηρία. Σκοπός της εργασίας είναι η θεραπευτική προσέγγιση και η μεθόδευση της αντιμετώπισης παιδιών με ορφανά νοσήματα. Μελετήθηκαν σχεδιάσθηκαν οι παρεμβάσεις που απαιτήθηκαν από ιατρικής πλευράς αλλά κυρίως από θεραπευτικής εκπαιδευτικής παρέμβασης για την ανάπτυξη όλων των δεξιοτήτων στο πλαίσιο της πάθησης των στο ΚΕΦΠ και των παροχών ενός ενιαίου ταμείου, καθώς επίσης και τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν όχι μόνο τα ίδια παιδιά, αλλά και όλο το οικογενειακό περιβάλλον.

Υλικό-Μέθοδοι: Αποτέλεσαν παιδιά στελεχών οικογενειών των Ενόπλων Δυνάμεων, με σύνδρομο Cantu, σύνδρομο Apert, σύνδρομο Pierre Robin, σύνδρομο Jansen de Vries, Νόσος Pompe, και οικογένειας με παιδιά με Νωτιαία Μυϊκή Ατροφία.

Αποτελέσματα: Η μελέτη της πορείας κάθε μιας ξεχωριστά σπάνιας πάθησης από την ημέρα της διάγνωσης έως σήμερα ανέδειξε τα προβλήματα αλλά και τις διευκολύνσεις τόσο σε ιατρικό επίπεδο όσο και σε εκπαιδευτικό και θεραπευτικό επίπεδο στο πλαίσιο ενός ασφαλιστικού φορέα και μέσω προγραμμάτων του ΚΕΦΠ.

Συμπεράσματα: Οι σπάνιες παθήσεις είναι ανάμεσα μας. Οι οικογένειες έχουν ανάγκη οργανωμένων αξιόπιστων κέντρων στο πλαίσιο των παροχών του ασφαλιστικού τους φορέα και κυρίως οι ανάπτυξη τέτοιων κέντρων στην περιφέρεια.

AA052

ΥΔΡΩΠΑΣ ΧΟΛΗΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΕΩΣ: ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΔΕΡΜΙΚΗΣ ΔΙΗΠΑΤΙΚΗΣ ΧΟΛΟΚΥΣΤΟΣΤΟΜΙΑΣ ΥΠΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ

Καρασακαλίδου Μαρία, Γκλάρα Παναγιώτα, Περδικάκης Ευάγγελος

Τμήμα Επεμβατικής Ακτινολογίας, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο ύδρωπας της χοληδόχου κύστεως αποτελεί συνήθως επιπλοκή της οξείας χολοκυστίτιδας και με θεραπεία εκλογής τη λαπαροσκοπική χολοκυστεκτομή. Σε επιπλεγμένες περιπτώσεις όμως, η διαδερμική χολοκυστοστομία αποτελεί την ενδεδειγμένη θεραπευτική επιλογή. Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η αναδρομική μελέτη της διαδερμικής, διηπατικής, ακτινολογικά καθοδηγούμενης χολοκυστοστομίας ως προς την τεχνική και τα αποτελέσματά της.

Υλικό-Μέθοδοι: Σε χρονικό διάστημα 11 ετών (2013 έως 2024), 59 ασθενείς (29 άνδρες και 30 γυναίκες / μέση ηλικία 74 έτη) προσήλθαν με κλινικοεργαστηριακή εικόνα οξείας χολοκυστίτιδας και απεικονιστικά ευρήματα ύδρωπα. Παροχετευτικός καθετήρας τύπου rigtail τοποθετήθηκε υπό ακτινολογική καθοδήγηση σε όλους τους ασθενείς. Μελετήθηκαν τα δημογραφικά και εργαστηριακά στοιχεία του πληθυσμού μελέτης, η τεχνική επιτυχία μεθόδου, η παρουσία επιπλοκών καθώς και η κλινική πορεία του ασθενούς.

Αποτελέσματα: Στο 60% των ασθενών ως προδιαθεσικός παράγοντας οξείας χολοκυστίτιδας ήταν η χολολιθίαση. Σε 48 ασθενείς (81.3%) παρουσιάστηκαν συνοδές επιπλοκές οξείας χολοκυστίτιδας με 27 ασθενείς (45.7%) να παρουσιάζονται με κλινικοεργαστηριακή εικόνα σήψης ή αποστήματος. Η τεχνική επιτυχία εισαγωγής του παροχετευτικού καθετήρα ήταν 100% (59/59). Σε 45 ασθενείς (76.2%) η εισαγωγή του καθετήρα έγινε με τεχνική Seldinger ενώ σε 14 ασθενείς (23.8%) με τροποποιημένη τεχνική Seldinger και τη χρήση ομοαξονικού συστήματος μικροεισαγωγέα.. Η διάμετρος του καθετήρα που τοποθετήθηκε ήταν από 8 έως 12Fr. Κλινικοεργαστηριακή ανταπόκριση παρατηρήθηκε στο σύνολο των ασθενών (59/59) αλλά 7 από τους ασθενείς (11.8%) κατέληξαν σε διάστημα 30 ημερών λόγω συννοσηροτήτων.

Συμπεράσματα: Η διαδερμική, διηπατική, ακτινολογικά κατευθυνόμενη χολοκυστοστομία αποτελεί μία ασφαλή τεχνική για την θεραπευτική αντιμετώπιση του ύδρωπα της χοληδόχου κύστεως.

AA053

ΔΙΑΒΗΤΙΚΟ ΕΛΚΟΣ: ΚΛΙΝΙΚΟΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΣΑΝ ΣΕ ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καρασακαλίδου Μαρία, Γκλάρα Παναγιώτα, Περδικάκης Ευάγγελος

Τμήμα Επεμβατικής Ακτινολογίας, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Το διαβητικό έλκος αποτελεί συχνή επιπλοκή του σακχαρώδους διαβήτη. Ο σκοπός της παρούσης μελέτης είναι η ανάλυση των κλινικό-εργαστηριακών παραγόντων σε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη που παρουσιάστηκαν με κλινική εικόνα διαβητικού έλκους σε τμήμα επεμβατικής ακτινολογίας για αγγειογραφικό έλεγχο.

Υλικό-Μέθοδοι: Η παρούσα αναδρομική μελέτη αφορούσε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη που προσήλθαν για ψηφιακή αγγειογραφία κάτω άκρων ως αποτέλεσμα διαβητικού έλκους για το χρονικό διάστημα 2010-2024. Μελετήθηκαν δημογραφικοί και κλινικοεργαστηριακοί παράγοντες σε συσχέτιση με τα αποτελέσματα της ψηφιακής αγγειογραφίας (DSA) κάτω άκρων. Τα δεδομένα αναλύθηκαν σύμφωνα με το στατιστικό πακέτο SPSS (Statistics V26) και τη χρήση του λογισμικού Microsoft Office Excel 2016.

Αποτελέσματα: Μελετήθηκαν 80 ασθενείς (85% άνδρες-15% γυναίκες) με κλινική εικόνα διαβητικού έλκους. Η μέση ηλικία των ασθενών ήταν 74 έτη (22 έως 88 έτη). Ψηφιακός αγγειογραφικός έλεγχος πραγματοποιήθηκε σε όλους τους ασθενείς και ανέδειξε στο 56% των περιπτώσεων πάσχον το αριστερό σκέλος, στο 42% το δεξί σκέλος, ενώ στο 2% των περιπτώσεων υπήρχε αγγειακή παθολογία και στα δύο κάτω άκρα. Σε 14 ασθενείς έγινε αγγειοπλαστική ενώ χειρουργικός ακρωτηριασμός πραγματοποιήθηκε σε 110 περιπτώσεις. Η τελική διάγνωση ανέδειξε σε ποσοστό 53% οστεομυελίτιδα, σε ποσοστό 46% λοίμωξη μαλακών μορίων με γάγγραινα και σε ποσοστό 1% διαπύηση-επιμόλυνση χειρουργικού τραύματος.

Συμπεράσματα: Το διαβητικό έλκος αποτελεί μία από τις σοβαρότερες επιπλοκές του σακχαρώδη διαβήτη, η οποία δύναται να προσβάλλει ένα σημαντικό μέρος των διαβητικών ασθενών τύπου 2 και να οδηγήσει σε σημαντικό αριθμό χειρουργικών ακρωτηριασμών.

AA054

ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΚΑΝΝΑΒΙΝΟΕΙΔΩΝ CB-1 και CB-2 ΣΕ ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΝΕΦΡΟΥ

Δεληγιάννης Δημήτριος¹, Κυρούδη Βασιλική¹, Γαλανάκης Ιωάννης¹, Λάμπρου Σταύρος¹, Αναστασίου Ιωάννης², Μήτσος Παναγιώτης⁴, Θεοχάρης Σταμάτιος³, Μαυρίκος Σταμάτιος¹, Μητρόπουλος Διονύσιος²

¹ Ουρολογική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Αθήνα

² Α' Πανεπιστημιακή Ουρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Λαϊκό Νοσοκομείο, Αθήνα

³ Εργαστήριο Παθολογοανατομίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, Αθήνα

⁴ Ουρολογική Κλινική, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα τελευταία χρόνια γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη συζήτηση για την επίδραση των κανναβινοειδών σε διάφορες μορφές κακοήθειας. Αν και αποδεδειγμένα μέσω εργαστηριακών μελετών τα κανναβινοειδή παίζουν ρόλο σε κακοήθειες όπως είναι ο καρκίνος του μαστού, ο καρκίνος του προστάτη και αδενοκαρκίνωμα του παγκρέατος, δεν υπάρχουν επαρκή ερευνητικά δεδομένα σχετικά με το νεφροκυτταρικό καρκίνωμα. Σκοπός ήταν η αξιολόγηση της έκφρασης των υποδοχέων κανναβινοειδών CB1 (CB1R) και CB2 (CB2R) (θετικότητα, ένταση, % έκφρασης, θέση κατανομής, ανοσοϊστοχημική βαθμολογία) σε καρκινώματα νεφρού και η συσχέτισή τους με διάφορα κλινικο-παθολογικά χαρακτηριστικά.

Υλικό-Μέθοδοι: Συγκεντρώθηκαν αναδρομικά δεδομένα και δείγματα από 87 ασθενείς που διαγνώστηκαν με νεφροκυτταρικό καρκίνωμα (RCC) μετά από μερική ή ριζική νεφρεκτομή και η έκφραση CB1R και CB2R αξιολογήθηκε ανοσοϊστοχημικά σε ιστούς ενσωματωμένους σε παραφίνη. Τα αποτελέσματα αναλύθηκαν στατιστικά μονο- και πολυπαραγοντικά με κλινικο-παθολογικές παραμέτρους.

Αποτελέσματα: Ο CB1R δεν εκφράστηκε καθόλου, ενώ ο CB2R εκφράστηκε σε n=78 (89,7%) ασθενείς με RCC. Στη μονοπαραγοντική ανάλυση, δεν βρέθηκε στατιστική σημαντικότητα σε καμία από τις παραμέτρους που αναλύθηκαν. Ωστόσο, στην πολυπαραγοντική ανάλυση, διαπιστώσαμε ότι οι ασθενείς με θηλώδη ιστολογικό τύπο ($p < 0,0005$) συσχετίστηκαν με χαμηλότερη πιθανότητα έκφρασης του CB2R στο μεμβράνη σε σύγκριση με εκείνους με διαυγοκυτταρικό τύπο και συσχετίστηκαν επίσης με υψηλότερη πιθανότητα μέτριας ή ισχυρής έκφρασης της ανοσοϊστοχημικής βαθμολογίας (Immunohistochemical score) του CB2R σε σύγκριση με εκείνους με διαυγοκυτταρικό ($p = 0,03$). Οι ασθενείς με Στάδιο T2 ($p = 0,010$) είχαν πιο ενισχυμένη έκφραση (ένταση CB2R Βαθμού 3) σε σύγκριση με εκείνους με Στάδιο T1. Άνδρες (συντελεστής βήτα $\pm$ SE: $13,70 \pm 7,04$, $p = 0,056$) και ασθενείς με χρωμόφοβο ιστολογικό τύπο (συντελεστής βήτα $\pm$ SE: $23,45 \pm 9,86$; $p = 0,020$) συσχετίστηκαν με υψηλότερο ποσοστό CB2R.

Συμπεράσματα: Τα δεδομένα μας δείχνουν ότι μετά από καλά σχεδιασμένες μελέτες, ειδικά το CB2R θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως προγνωστικός δείκτης ή ακόμα και ως πιθανός θεραπευτικός στόχος στο RCC.

AA055

ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕ ΕΝΔΟΦΛΕΒΙΑ ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΑΙΝΟΤΥΠΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΠΟΙΚΙΛΗ ΑΝΟΣΟΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ

Σαρρηγεωργίου Ιωάννης¹, Τσιντή Γερασμίνη^{1,2}, Καλαλά Φανή², Γερμενής Αναστάσιος², Σπελέτας Ματθαίος², Λυμπέρη Πηγή¹

¹ Εργαστήριο Ανοσολογίας, Τμήμα Ανοσολογίας, Ελληνικό Ινστιτούτο Pasteur, Αθήνα

² Τμήμα Ανοσολογίας και Ιστοσυμβατότητας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα φυσικά αντισώματα (NAb) ασκούν ανοσορρύθμιση, συμβάλλοντας στην ομοίωση, ελέγχοντας τη φλεγμονώδη διαδικασία και αποτρέποντας την αυτοανοσία. Η κοινή ποικίλη ανοσοανεπάρκεια (CVID) είναι μια ετερογενής ομάδα διαταραχών που χαρακτηρίζεται από μειωμένη ανοσιακή λειτουργία, η οποία θέτει στο επίκεντρο τον ρόλο των NAb. Στόχος μας ήταν να διερευνήσουμε εάν τα επίπεδα των NAb θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως δείκτες στο CVID για την παρακολούθηση της εξέλιξης της νόσου και την πρόβλεψη αποτελεσμάτων.

Υλικό-Μέθοδοι: Στην παρούσα μελέτη αναλύθηκαν 56 ασθενείς με CVID [31 νεοδιαγνωσθέντες, 25 υπό θεραπεία υποκατάστασης ανοσοσφαιρίνης (IgRT)] και 33 υγιείς μάρτυρες, ως προς την ολική συγκέντρωση της IgM του ορού και ως προς τα επίπεδα των IgM και IgG NAb έναντι πέντε αντιγόνων-στόχων (G-ακτίνη, nDNA, καρβονική ανυδράση, θραύσματα F(ab')₂ ανθρώπινης IgG και το απτένιο TriNitroΦαινόλη/TriNitroPhenyl). Επίσης, σε 10 ασθενείς πραγματοποιήθηκε ανάλυση διαδοχικών δειγμάτων ορού πριν και μετά την IgRT.

Αποτελέσματα: Οι ασθενείς που έλαβαν θεραπεία είχαν χαμηλότερα επίπεδα IgM NAb από τους ασθενείς που δεν έλαβαν θεραπεία και από τους υγιείς μάρτυρες, για όλα τα αντιγόνα της μελέτης. Τα επίπεδα των IgM NAb πριν από τη θεραπεία σχετίζονταν αρνητικά με την ολική συγκέντρωση της IgM του ορού, και αυτά αποκαταστάθηκαν μερικώς μετά τη θεραπεία, με μείωση σε εννέα από τους 10 ασθενείς. Μετά τη θεραπεία, οι ασθενείς με λοιμώξεις ή βρογχεκτασίες είχαν χαμηλότερα επίπεδα IgM NAb, ενώ εκείνοι με εντεροπάθεια ή αυτοάνοσα νοσήματα εμφάνισαν υψηλότερα επίπεδα. Αναφορικά με τα επίπεδα των IgG NAb, η θεραπεία υποκατάστασης τα επανάφερε σε αυτά των υγιών μαρτύρων.

Συμπεράσματα: Τα επίπεδα των NAb επηρεάζουν το φάσμα του κλινικού φαινοτύπου της CVID. Επιπλέον, η σημαντική μείωση στα επίπεδα των IgM NAb μετά από την IgRT, υποδηλώνει πιθανή συσχέτιση με την πορεία της νόσου και τις επιπλοκές, συνεπώς σκευάσματα εμπλουτισμένα με IgM ίσως να αποτελούσαν μια αποτελεσματική θεραπευτική προσέγγιση για ορισμένους ασθενείς. Περαιτέρω έρευνα είναι αναγκαία για την κατανόηση του λειτουργικού ρόλου των NAb στην CVID και την πολυπλοκότητά της σε σχέση με τους κλινικούς φαινότυπους.

AA056

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΙΔΟΙΟΚΟΛΠΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Σφηνιαδάκη Ευδοκία¹, Σφηνιαδάκης Κωνσταντίνος², Σφηνιαδάκη Δέσποινα³, Βασιλείου-Δερβίσογλου Δήμητρα⁴, Σφηνιαδάκης Ιωάννης⁵, Σφηνιαδάκης Πρόδρομος⁶

¹ Μαιευτική-Γυναικολογία, Νοσοκομείο ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

² Αγροτικός Ιατρός, Κ.Υ. ΑΡΕΟΠΟΛΗΣ

³ Φαρμακοποιός, Ιδιωτικό Φαρμακείο

⁴ Βιοπαθολόγος, Ιδιωτικό Ιατρείο

⁵ Πλοίαρχος (ΥΙ), Διευθυντής ΝΝΠ

⁶ Φοιτητής, Ιατρική Σχολή

Εισαγωγή-Σκοπός: Ο ΣΔ επηρεάζει σημαντικά την υγεία των γυναικών, αυξάνοντας τον κίνδυνο εμφάνισης τόσο λοιμωδών όσο και μη λοιμωδών αιδοιοκολπικών παθήσεων. Σκοπός της εργασίας είναι η ανάδειξη της σύνδεσης της κακής ρύθμισης του ΣΔ με αυξημένη επίπτωση αιδοιοκολπικών λοιμώξεων.

Υλικό-Μέθοδοι: Ελέγχθηκαν τα αποτελέσματα εξέτασης κολπικών εκκρινμάτων κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους από Βιοπαθολογικό Εργαστήριο της περιοχής του Πειραιά. Πραγματοποιήθηκε μικροσκοπική εξέταση και στη συνέχεια διενεργήθηκαν τεστ αμινών, καλλιέργεια για αερόβια, αναερόβια και μυκόπλασμα - ουρεόπλασμα καθώς και τεστ μονοκλωνικών αντισωμάτων για ανίχνευση χλαμυδίων.

Αποτελέσματα: Ανευρέθησαν 120 θετικά αποτελέσματα από τα οποία τα 72 αφορούσαν σε διαβητικές ασθενείς (με πρωινό σάκχαρο μεγαλύτερο του 140) και τα 48 σε μη διαβητικές ασθενείς. Αναλυτικά από τις διαβητικές ασθενείς ήταν θετικές 49 σε *Candida albicans*, 2 σε τριχομονάδες, 16 σε *Gardnerella vaginalis*, 1 σε χλαμύδια και 4 σε μυκόπλασμα *hominis*. Από τις μη διαβητικές ασθενείς βρέθηκαν θετικές 20 σε *Candida albicans*, 5 σε τριχομονάδες, 6 σε *Gardnerella vaginalis*, 6 σε χλαμύδια και 11 σε μυκόπλασμα *hominis*.

Συμπεράσματα: Η κακή ρύθμιση της γλυκόζης στο αίμα συνδέεται με συχνές και επαναλαμβανόμενες αιδοιοκολπικές λοιμώξεις καθώς τα αυξημένα επίπεδα σακχάρου μεταβάλλουν το pH του κόλπου και ευνοούν την ανάπτυξη μυκήτων και βακτηρίων.

AA057

ΑΣΘΕΝΗΣ ΜΕ ΕΜΠΥΡΕΤΟ, ΘΡΟΜΒΩΣΕΙΣ, ΛΕΥΚΟΠΕΝΙΑ, ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ, ΟΖΩΔΕΣ ΕΡΥΘΗΜΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΧΟΝΔΡΙΤΙΔΑ (ΣΥΝΔΡΟΜΟ VEXAS)

Κοττάς Κωνσταντίνος, Φαλτάκα Αμαλία, Κατσιφής Γκίκας

Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών, Ρευματολογική Κλινική

Εισαγωγή-Σκοπός: Το σύνδρομο VEXAS (Vacuoles, E1 enzyme, X-linked, Autoinflammatory, Somatic) είναι ένα μονογονιδιακό αυτοφλεγμονώδες νόσημα οφειλόμενο στην προσφάτως ανακαλυφθείσα επίκτητη σωματική μετάλλαξη στο γονίδιο UBA1 του χρωμοσώματος Χ, που φυσιολογικά κωδικοποιεί την πρωτεΐνη E1 που επάγει την ουβικουτινίωση, στα πρόδρομα μυελοειδή κύτταρα. Εκδηλώνεται με φλεγμονώδη και αιματολογικά συμπτώματα. Οι επιλογές θεραπείας περιλαμβάνουν υψηλές δόσεις κορτικοστεροειδών, αζακυτιδίνη, κυκλοφωσφαμίδη και στοχευμένα φάρμακα όπως αναστολείς των TNF-α, IL-6 και JAK. Παρουσιάζουμε την περίπτωση ενός ασθενούς με σύνδρομο VEXAS με πολυσύστηματικές εκδηλώσεις και απειλητική για τη ζωή κυψελιδίτιδα, μετά από λοίμωξη του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος.

Υλικό-Μέθοδοι: Άνδρας 71 ετών με ιστορικό συνδρόμου VEXAS από 10ετίας (εμπύρετο, εξάνθημα, πνευμονικά διηθήματα, πολυχονδρίτιδα, πολλαπλές φλεβοθρομβώσεις, αρθρίτιδα, λευκοπενία, μυελοδυσπλασία) προσήλθε με εμπύρετο (39°C), σύγχυση, βήχα, αναιμία (Htc=29,1%), υψηλή CRP=321,50 mg/L και πύκνωση δεξιού κάτω λοβού στην αξονική τομογραφία (CT) θώρακος. Χορηγήθηκαν ευρέος φάσματος αντιβιοτικά, οδηγώντας σε απυρεξία. Στις επόμενες ημέρες, ο ασθενής εμφάνισε νέο εμπύρετο (38,4°C) με νέες οζώδεις πνευμονικές διηθήσεις στον δεξιό λοβό. Παρά την τροποποίηση των χορηγούμενων αντιβιοτικών, ο ασθενής παρουσίασε αιμόπτυση με επιδείνωση της αναιμίας (Htc=20%) και νέα πνευμονικά διηθήματα.

Αποτελέσματα: Για την αιμορραγική κυψελιδίτιδα, χορηγήθηκαν δύο ενδοφλέβιες ώσεις 125mg κυκλοφωσφαμίδης (με διαφορά 5 ημερών), μαζί με IV μεθυλπρεδνιζολόνη. Η αιμόπτυση σταμάτησε, ο πυρετός υφέθηκε, η CRP μειώθηκε (=15 mg/L), η αξονική τομογραφία θώρακος έδειξε βελτίωση και ο ασθενής εξήλθε μετά από 38 ημέρες νοσηλείας. Κατά την παρακολούθηση, λόγω έξαρσης με αρθρίτιδα, ιριδοκυκλίτιδα και αγγειίτιδα στα κάτω άκρα, χορηγήθηκε τοσιλιζουμάμπη, οδηγώντας σε κλινική βελτίωση.

Συμπεράσματα: Το σύνδρομο VEXAS περιγράφηκε το 2020 κι αφορά κυρίως σε ενήλικες άνδρες. Εκδηλώνεται με πολυσύστηματικά φλεγμονώδη συμπτώματα, φλεβοθρομβώσεις και κυτταροπενία, ενώ οι ασθενείς έχουν αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης ανεπάρκειας μυελού κι αιματολογικής κακοήθειας. Συχνά υπάρχει αλληλοεπικάλυψη συμπτωμάτων με ρευματικά (υποτροπιάζουσα πολυχονδρίτιδα, γιγαντοκυτταρική αρτηρίτιδα), δερματολογικά (σύνδρομο Sweet's) κι αιματολογικά νοσήματα (πολλαπλούν μυέλωμα, μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα).

AA058

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΦΛΕΓΜΟΝΩΔΕΙΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΕΣ.
ΔΙΑΦΑΙΝΟΜΕΝΗ ΡΟΠΗ ΣΤΗΝ TREAT-TO-TARGET ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Βουνοτρυπίδης Περικλής, Δεβετζή Ειρήνη, Μυλωνά Δέσποινα, Σακελλαρίου Γρηγόριος

Ρευματολογικό Τμήμα, 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης

Εισαγωγή-Σκοπός: Η χρήση συνθετικών τροποποιητικών φαρμάκων και η κλιμάκωση, όποτε είναι αναγκαίο, με βιολογικούς παράγοντες, αποτελεί βασική κατευθυντήρια οδηγία από τις Ρευματολογικές εταιρείες, στην αντιμετώπιση αυτοάνοσων φλεγμονωδών αρθροπαθειών (ΦΑ) και ρευματικών νοσημάτων (PN). Η κατάληξη της συνταγογράφησης μετά από κάποιο διάστημα δεν αποτυπώνεται ευδιάκριτα. Σκοπός της μελέτης είναι η καταγραφή και ανάδειξη δεδομένων θεραπευτικής αντιμετώπισης σε ασθενείς με φλεγμονώδεις αυτοάνοσες αρθρίτιδες τριτοβάθμιου νοσοκομείου, στο σύγχρονο περιβάλλον της αφθονίας θεραπευτικών μέσων.

Υλικό-Μέθοδοι: Αναδρομική μελέτη παρατήρησης ασθενών με ΦΑ για το διάστημα Αυγούστου και Σεπτεμβρίου 2024. Καταγράφηκε ο αριθμός, η διάρκεια και το είδος της ΦΑ, δημογραφικά δεδομένα ασθενών, η χρήση συνθετικών και βιολογικών τροποποιητικών φαρμάκων και οι αλλαγές σε βιολογικό φάρμακο. Χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική για την απόδοση των δεδομένων.

Αποτελέσματα: Στο δίμηνο Αυγ/Σεπ 2024 διαπιστώθηκαν 74 ασθενείς με ρευματικό νόσημα/ΦΑ (Άνδρες n=51, μέση ηλικία 48 ετών, SD:10, και γυναίκες n=23, μέση ηλικία: 51 ετών, SD:10). Η αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα (n=29), ακολουθούμενη από την ψωριασική αρθρίτιδα (n=27) και τη ρευματοειδή αρθρίτιδα (n=13) ήταν τα συχνότερα PN, επιβεβαιώνοντας την κυριαρχία των οροαρνητικών σπονδυλαρθροπαθειών στο στρατιωτικό περιβάλλον. Η πλειονότητα των ασθενών (67.6%) βρισκόταν σε βιολογική μονοθεραπεία ενώ εικοσιτέσσερις ασθενείς (32.4%) ελάμβαναν ταυτόχρονα και συνθετικό τροποποιητικό φάρμακο. Οι αντιTNF παράγοντες αποτελούν την κύρια συνταγογραφική τάση, κατά σειρά συχνότητας Infliximab, Adalimumab, Golimumab, Etanercept, Certolizumab), ακολουθούμενες από την αναστολή της IL-17, JAKi, αναστολή IL-23, και λοιπές κατηγορίες (apremilast, anakinra, IL12/23i). Σε 2^ο, 3^ο και 4^ο βιολογικό παράγοντα ήταν 28 (37%), 10 (13.5%) και 6 (8.1%) ασθενείς αντίστοιχα.

Συμπεράσματα: Η επίτευξη μονοθεραπείας με βιολογικούς παράγοντες αποτελεί σύγχρονη συνταγογραφική τάση, με βάση και τις νέες σχέσεις κόστους/οφέλους για τα ελληνικά δεδομένα.

AA059

ΥΠΑΡΧΕΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΘΕΣΗ ΣΤΑΣΕΩΣ; ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΚΡΟΥ ΠΟΔΟΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΣΑΣ

Βουνοτρυπίδης Περικλής, Κατσιγιάννη Ιωάννα, Βουνοτρυπίδης Γεώργιος, Σακελλαρίου Γρηγόριος

Ρευματολογικό Τμήμα, 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης

Εισαγωγή-Σκοπός: Η αδυναμία έγκαιρης κλινικής αναγνώρισης διαταραχών στην πέδηση και τη στάση, μπορεί να οδηγήσουν, υπό προϋποθέσεις, σε ιατρικά προβλήματα. Γι' αυτό, η επιλογή μαθητών στις παραγωγικές σχολές γίνεται με κριτήριο την απουσία σημαντικών ανατομικών διαταραχών του άκρου ποδός. Σκοπός της μελέτης είναι η αποτύπωση ανατομικών παραλλαγών στη στάση και τη βάδιση σε νεοσύλλεκτους μαθητές της ΣΣΑΣ.

Υλιό-Μέθοδοι: Συμμετείχαν μετά από συγκατάθεση, 110 νεοεισαχθέντες μαθητές (Α/Γ: 65/54) της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων. Η μορφολογία του πέλματος αξιολογήθηκε κλινικά με το δείκτη θέσεως (Foot Posture Index), ενώ με πελματογράφο πραγματοποιήθηκε στατική και κινητική ανάλυση βάδισης. Εκτιμήθηκαν διαταραχές στην ποδική καμάρα (κοιλοποδία, πλατυποδία) και οι μεταβολές στον άξονα φόρτισης (πρηνισμός, υπτιασμός). Χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική για την εκτίμηση αποτελεσμάτων. Η μελέτη διεξήχθη μετά από έγκριση της ΔΥΓ/ΓΕΣ και σύμφωνα με τις αρχές της διακήρυξης του Ελσίνκι.

Αποτελέσματα: Συμφωνία κλινικών και πελματογραφικών ευρημάτων υπήρξε σε ποσοστό 59.1% (φυσιολογικό πέλμα: 48.2% και 68.8% αντίστοιχα). Υψηλή ποδική καμάρα στο 23.6% και 17.2%, ενώ πλατυποδία στο 23.6% και 9.7% της κλινικής και πελματογραφικής εκτίμησης, αντίστοιχα. Δεν υπήρξε στατιστική διαφορά μεταξύ κλινικής και πελματογραφικής αξιολόγησης της υψηλής ποδικής καμάρας (chi-square test $p=0.815$), αλλά μόνο της πλατυποδίας ($p=0.04$, OR:0.47, 95% CI:0.165-0.730). Το 37% των εξετασθέντων εμφάνιζαν πρηνισμό των ποδών. Στο 60.8% [Α:41(60.2%), Γ:27 (39.3%)] διαπιστώθηκε βραχυμεταταρσία του 1^{ου} δακτύλου.

Συμπεράσματα: Σε φαινομενικά υγιή πληθυσμό, υπάρχουν ανατομικές παραλλαγές του ποδός που, υπό συνθήκες πίεσης και καταπόνησης, είναι δυνατό να οδηγήσουν σε συμπτωματολογία από τα κάτω άκρα. Ο πελματογράφος μπορεί να βοηθήσει στην έγκαιρη διάγνωση και στη λύση μέσω εξατομικευμένων ορθωτικών πελμάτων.

AA060

Η ΧΡΗΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΕ ΚΑΚΟΗΘΕΙΣ

Βουνοτρυπίδης Περικλής, Δεβετζή Ειρήνη, Μυλωνά Δέσποινα, Σακελλαρίου Γρηγόριος

Ρευματολογικό Τμήμα, 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι διεθνείς συστάσεις μέχρι πρότινος, απέτρεπαν τη χρήση βιολογικών παραγόντων σε άτομα με ρευματικά νοσήματα (PN) υποκείμενη κακοήθεια μέχρι να περάσουν κάποια έτη από την αντιμετώπιση της κακοήθειας. Αυτό εδράζονταν σε υποθέσεις με βάση μηχανισμούς δράσης φαρμάκων. Πολλές αντικαρκινικές θεραπείες σήμερα αποτελούν αιτία πυροδότησης ή έξαρσης ρευματικής νόσου. Η μελάτη αποτελεί μια πρώτη καταγραφή δεδομένων θεραπευτικής αντιμετώπισης PN σε ασθενείς με κακοήθειες.

Υλικό-Μέθοδοι: Αναδρομική μελέτη παρατήρησης ασθενών με κακοήθεια και PN. Καταγράφηκαν δημογραφικά δεδομένα, το είδος της νεοπλασίας, ο τύπος του PN, η χρονική συσχέτιση μεταξύ των και θεραπευτικές πρακτικές.

Αποτελέσματα: Διαπιστώθηκαν 27 ασθενείς (Α/Γ: 8/19) με κακοήθεια και PN με μέση ηλικία Α:76 (SD:8.39), Γ:64 (SD:11.72). Η συχνότερες εντοπίσεις νεοπλασίας στις γυναίκες ήταν ο μαστός, κακοήθειες αίματος και διάφορες άλλες θέσεις, ενώ στους άνδρες ο προστάτης, η πεπτική οδός και σπανιότερα άλλες εντοπίσεις. Η ρευματοειδής αρθρίτιδα (52%), ακολουθούμενη από την ψωριασική αρθρίτιδα (26%) ήταν τα συχνότερα PN. Ακολουθούσαν ασθενείς με δερματομυοσίτιδα/πολυμυοσίτιδα (8%), και ισόποσα (4%) ασθενείς με ρευματική πολυμυαλγία, σκληρόδερμα, αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα και Takayasu αρτηρίτιδα. Στο ήμισυ των περιπτώσεων προηγείται η εκδήλωση της κακοήθειας, στο 37% έπεται, ενώ στο 11% είναι ταυτόχρονη η έναρξη. Σε 12 ασθενείς (44.4%) υπήρξε η ανάγκη χορήγησης βιολογικού παράγοντα, από όλες τις φαρμακευτικές ομάδες. Σε μία περίπτωση υπήρξε αναγκαιότητα ταυτόχρονης χορήγησης δύο βιολογικών παραγόντων (ριτουξιμάμπης και αντι TNF θεραπείας) με πολύ καλά αποτελέσματα,

Συμπεράσματα: Η χρήση βιολογικών παραγόντων μπορεί να απαιτηθεί σε ασθενείς με κακοήθεια και PN. Οι κίνδυνοι είναι θεωρητικοί αλλά το θεραπευτικό αποτέλεσμα εμφανές.

AA061

MOREL-LAVALLEE LESION AP ΜΗΡΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΥΨΟΣ. ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κότσαπας Μιχαήλ¹, Γούτσιου Νεραντζούλα¹, Παπανικολάου Πασχάλης¹, Ναούμ Συμεών², Κουτσερίμπας Χρήστος³, Νίκας Σπυρίδων⁴, Πασταμέντζας Βασίλειος⁵, Ελευθερόπουλος Αλέξανδρος¹

¹ Ορθοπαιδική Κλινική, ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

² Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

³ Orthopaedic Surgery and Sports Medicine Department, Croix Rousse University Hospital of Lyon, France

⁴ Ακτινολογικό Τμήμα, ΓΝΘ Παπαγεωργίου, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

⁵ Ορθοπαιδική Κλινική, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα, Ελλάδα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η βλάβη Morel-Lavallee αποτελεί ένα τύπο κάκωσης που συχνά υποδιαγιγνώσκεται, συνήθως λόγω της ανάγκης αντιμετώπισης βαρύτερων συνοδών κακώσεων. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει κλινική περίπτωση ασθενούς πάσχουσας από βλάβη τύπου Morel-Lavallee, καθώς και να ενημερώσει τους επαγγελματίες υγείας που απασχολούνται σε στρατιωτικές μονάδες με απώτερο σκοπό την αύξηση της συχνότητας αναφοράς της.

Υλικό-Μέθοδοι: Γυναίκα 52 ετών προσέρχεται στο ιατρείο 10 ημέρες μετατραυματικά, κατόπιν αναφερόμενης πτώσης από 2 μέτρα ύψος σε κορμό δέντρου. Το κύριο ενόχλημα που αναφέρει είναι η διόγκωση του ΑΡ μηρού 10 ημέρες μετατραυματικά με συνοδό εκχύμωση και ευαισθησία κατά την ψηλάφηση. Η κλινική εξέταση του μηρού, λόγω της ψηλαφητής υποδόριας συλλογής, έθεσε την υποψία για κάκωση Morel-Lavallee. Η βλάβη παρακεντήθηκε και αφαιρέθηκαν 60ml οροαιματηρού υγρού μέσω υπερηχογραφικής καθοδήγησης, ενώ αμέσως μετά εφαρμόστηκε πιεστική επίδεση.

Αποτελέσματα: Η ασθενής επανελέγχθηκε σε 6 εβδομάδες, ανέφερε βελτίωση λειτουργικότητας και πλήρη επάνοδο στις δραστηριότητές της, ψηλαφητικά διαπιστώθηκε η ύπαρξη σκληρίας στην προσβληθείσα περιοχή, ενώ ο υπερηχογραφικά παρατηρήθηκε διαμερισματοποίηση της βλάβης. Λόγω της βελτιούμενης κλινικής πορείας, η ασθενής δεν επιθυμούσε να υποβληθεί σε περαιτέρω απεικονιστικό έλεγχο.

Συμπεράσματα: Η βλάβη Morel-Lavallee συνοδεύει συχνότερα βαριές κακώσεις πυέλου και μηρού, ενώ προϋπόθεση είναι η εφαρμογή δυνάμεων διάτμησης στα μαλακά μόρια που διαχωρίζουν την εν τω βάθει περιτονία από τους υπερκείμενους ιστούς. Η πραγματική της συχνότητα είναι άγνωστη, λόγω ελλιπούς αναφοράς. Μικρές βλάβες δύνανται να αντιμετωπιστούν με αναρρόφηση και πιεστική επίδεση, ή έγχυση σκληρυντικών ουσιών. Μεγαλύτερες βλάβες απαιτούν ανοικτή ή ενδοσκοπική παροχέτευση. Η πάθηση σχετίζεται με επιπλοκές, όπως νέκρωση δέρματος, λοίμωξη ή υποτροπή, ενώ η πρόγνυσή της εξαρτάται από το μέγεθος της βλάβης, τη χρονιότητά της, την ύπαρξη επιπλοκών και τη θεραπευτική μέθοδο.

AA062

ΑΝΩΔΥΝΗ ΜΑΖΑ ΥΠΟΔΟΡΙΟΥ ΩΣ ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΤΟΠΙΣΜΕΝΗΣ ΜΟΡΦΗΣ
ΛΑΧΝΟΟΖΩΔΟΥΣ ΥΜΕΝΙΤΙΔΑΣ ΓΟΝΑΤΟΣ

Κότσαπας Μιχαήλ¹, Γούτσιου Νεραντζούλα¹, Παπανικολάου Πασχάλης¹, Ναούμ Συμεών², Κουτσερίμπας Χρήστος³, Νίκας Σπυρίδων⁴, Πασταμέντζας Βασίλειος⁵, Ελευθερόπουλος Αλέξανδρος¹

¹ Ορθοπαιδική κλινική ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

² Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

³ Orthopaedic Surgery and Sports Medicine Department, Croix Rousse University Hospital of Lyon, France

⁴ Ακτινολογικό Τμήμα, ΓΝΘ Παπαγεωργίου, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

⁵ Ορθοπαιδική κλινική 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα, Ελλάδα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η λαχνοοζώδης υμενίτιδα αποτελεί μια ιδιοπαθή διαταραχή του αρθρικού υμένα, αγνώστου αιτιολογίας, ενώ προσβάλλει συχνότερα την άρθρωση του γόνατος. Εκδηλώνεται συνήθως με υποτροπιάζοντα επεισόδια ατραυματικού αιμάρθρου, άλγους και δυσκαμψίας γόνατος. Η πάθηση χαρακτηρίζεται από υψηλή πιθανότητα υποτροπής και καταστροφής της άρθρωσης. Η παρούσα εργασία σκοπεύει να αναφέρει περιστατικό λαχνοοζώδους υμενίτιδας γόνατος, καθώς και να ευαισθητοποιήσει τους απασχολούμενους σε στρατιωτικές δομές επαγγελματίες υγείας για την πάθηση αυτή η οποία ενδέχεται λόγω της ύπουλης έναρξης να διαλάθει της έγκαιρης διάγνωσης.

Υλικό-Μέθοδοι: Άρρεν ασθενής 32 ετών, παραπέμφθηκε από τη χειρουργική στην ορθοπαιδική κλινική, διότι κατά τη διάρκεια αφαίρεσης ανώδυνου υποδορίου μορφώματος από την πρόσθια-έξω επιφάνεια του αριστερού γόνατος, παρατηρήθηκε ενδαρθρική επέκτασή του. Το μόρφωμα αφαιρέθηκε και εστάλη για παθολογοανατομική εξέταση, επιβεβαιώνοντας τη διάγνωση της λαχνοοζώδους υμενίτιδας. Ο ασθενής υπεβλήθη σε πλήρη απεικονιστικό έλεγχο και διαπιστώθηκε υπερτροφία του υμένα με εξωαρθρική επέκταση. Ο ασθενής αντιμετωπίστηκε με αφαίρεση της μάζας αρθροσκοπικά.

Αποτελέσματα: Οι βιοψίες από την ενδαρθρική μάζα επιβεβαίωσαν εκ νέου τη διάγνωση. Δεν παρατηρήθηκαν επιπλοκές. Το Lysholm Score του ασθενούς είναι 99 στα 3 χρόνια μετεγχειρητικά ενώ δεν παρατηρήθηκε υποτροπή. Η μετεγχειρητική δυσκαμψία αντιμετωπίστηκε επιτυχώς με 40 συνεδρίες φυσικοθεραπείας.

Συμπεράσματα: Η λαχνοοζώδης υμενίτιδα ενδέχεται να μην εκδηλωθεί με τα τυπικά συμπτώματα. Οι ασθενείς με εμμένον ατραυματικό ύδραρθρο γόνατος και ύπουλη έναρξη γοναλγίας ή δυσκαμψίας, χρήζουν ενδελεχούς κλινικού και απεικονιστικού ελέγχου. Λόγω της ενδεχόμενης καταστροφικής εξέλιξης της νόσου, οι επαγγελματίες υγείας οφείλουν να είναι σε εγρήγορση, όταν παρατηρούν περιστατικά με εμμένοντα συμπτώματα και να τα παραπέμπουν εγκαίρως για περαιτέρω διερεύνηση.

AA063

ΑΓΓΕΙΟΙΝΩΜΑ ΟΣΧΕΟΥ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΠΑΝΙΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Νομικός Αλέξανδρος¹, Φιλντίσης Ανδρέας², Γκάτσος Κωνσταντίνος², Χρανιώτη Σταυρούλα¹

¹ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας

² Ουρολογική Κλινική Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας

Εισαγωγή-Σκοπός: Το αγγειοίνωμα αποτελεί σπάνιο, καλοήγη, μεσεγχυματογενή νεοπλασματικό όγκο που εξορμάται από την επιδιδυμίδα, τον σπερματικό τόνο ή τα περιβλήματά τους. Σκοπός της παρούσας εργασίας η παρουσίαση ενδιαφέρουσας περίπτωσης αγγειοίνωματος σε άνδρα ασθενή 55 ετών καθώς και η σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση.

Υλικό-Μέθοδοι: Στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής του νοσοκομείου μας απεστάλη εκ των προτέρων διανοιγμένο χειρουργικό παρασκεύασμα εκτομής όγκου οσχέου περιβαλλόμενο από συνδετικολιπώδη ιστό συνολικών διαστάσεων 7X6,5X4,5εκ. Κατά τις διατομές αναγνωρίστηκε λευκόφαιος περίγραπτος νεοπλασματικός όγκος μ.δ 6εκ. Κατά την ιστολογική εξέταση παρατηρείται εικόνα περιγράφτου νεοπλασματικού όγκου με εστιακή αγγειοβρίθεια και αναγνώριση αρκετών συμπεφορημένων και διατεταμένων αγγειακών κλάδων, ορισμένων δε εξ' αυτών υαλοειδοποιημένων ή θρομβωμένων. Εντός του υποκυτταρικού και εστιακά κολλαγονοποιημένου υποστρώματος αναγνωρίζονται ατρακτοειδή ή ωσειδή κύτταρα, χωρίς αξιόλογη ατυπία ή ουσιώδη μιτωτική δραστηριότητα. Τέλος, αναγνωρίζονται χοληστερινικά κοκκιώματα και περιοχές ασβεστώσεων. Ο ανοσοϊστοχημικός έλεγχος για τα νεοπλασματικά κύτταρα έδειξε: Βιμεντίνη: Διάχυτη θετικότητα, έντονη εστιακά, SMA: Εστιακή θετικότητα, S-100 (-), AE1/AE3 (-), Desmin (-), ER (-), PR(-), CD34(-).

Αποτελέσματα: Με βάση τα ανωτέρω μορφολογικά και ανοσοφαινοτυπικά ευρήματα εικόνα συμβατή με αγγειοίνωμα οσχέου η εξαίρεση του οποίου φαίνεται πλήρης.

Συμπεράσματα: Το αγγειοίνωμα στην περιοχή του οσχέου εμφανίζεται συνήθως μεταξύ 5^{ης}-8^{ης} δεκαετίας, παρουσιάζει δε ποικιλομορφία ιστοπαθολογικών και απεικονιστικών χαρακτηριστικών. Η διαφορική διάγνωση του νεοπλάσματος περιλαμβάνει καλοήγη και κακοήγη νεοπλάσματα όπως το επιθετικό αγγειομύξωμα, το αγγειομυοϊνοβλάστωμα, τον μονήρη ινώδη όγκο, το λίπωμα από ατρακτόμορφα κύτταρα, το καλά διαφοροποιημένο λιποσάρκωμα, καθώς και το μυξοειδές λιποσάρκωμα, απαιτείται δε ανοσοϊστοχημικός έλεγχος για την επιβεβαίωσή του, γεγονός απαραίτητο για την κατάλληλη θεραπεία.

AA064

ΑΙΜΑΓΓΕΙΩΜΑ MASSON'S ΕΞΟΡΜΩΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΗ ΑΡΤΗΡΙΑ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΠΑΝΙΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Νομικός Αλέξανδρος¹, Σκουτέρης Δημήτριος², Ζούρης Γεώργιος², Τσακόπουλος Σταύρος², Χρανιώτη Σταυρούλα¹

¹ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας

² Ε' Ορθοπαιδική Κλινική Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας

Εισαγωγή-Σκοπός: Η μέση αρτηρία υπάρχει στην πρώιμη εμβρυϊκή ανάπτυξη, αλλά υποστρέφεται από τον 2ο εμβρυϊκό μήνα. Αυτή η υποστροφή μπορεί να συμβεί πολύ αργότερα, αφήνοντας κλάδους της μέσης αρτηρίας στους ενήλικες. Συνήθως, η μέση αρτηρία διατρέχει το αντιβράχιο παράλληλα με το μέσο νεύρο. Το αιμαγγείωμα Masson's είναι σπάνιος αγγειακός όγκος που περιγράφηκε πρώτα από τον Pierre Masson, γι' αυτό και ονομάζεται και όγκος ή αιμαγγείωμα του Masson. Δεν έχει ηλικιακή προτίμηση και εμφανίζεται τόσο σε άνδρες όσο και σε γυναίκες ως μικρός επιφανειακός όγκος που αυξάνεται αργά. Ιστολογικά, χαρακτηρίζεται από θηλώδη ενδοθηλιακή υπερπλασία και σχηματισμό θρόμβου στο κέντρο. Σκοπός της παρούσας εργασίας η παρουσίαση ενδιαφέρουσας περίπτωσης αιμαγγειώματος Masson's σε άνδρα ασθενή 50 ετών καθώς και η σύντομη ανασκόπηση της τρέχουσας βιβλιογραφίας.

Υλικό-Μέθοδος: Στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής του νοσοκομείου μας απεστάλησαν τρία ακανονίστου σχήματος λευκόφαια ιστοτεμάχια συνολικής μ.δ 1εκ. Κατά την ιστολογική εξέταση του αποσταλέντος υλικού, αναγνωρίστηκαν αναστομούμενοι αγγειακοί χώροι, παρουσία πολυάριθμων ενδοαυλικών θηλωδών προβολών, οι οποίες καλύπτονταν από ενδοθηλιακά κύτταρα χωρίς ουσιώδη ατυπία ή αξιόλογη μιτωτική δραστηριότητα. Κατά θέσεις παρατηρήθηκε σχηματισμός θρόμβου.

Αποτελέσματα: Με βάση τα ανωτέρω μορφολογικά ευρήματα εικόνα συμβατή με αιμαγγείωμα Masson's.

Συμπεράσματα: Οι παραλλαγές του αρτηριακού συστήματος στα άνω άκρα είναι πολύ συχνές, μπορεί δε να οφείλονται σε παραμονή αγγείων που κανονικά εξαλείφονται κατά την διάρκεια της διαδικασίας της ανάπτυξης. Λόγω της επιφανειακής πορείας των παραλλαγών των αρτηριών του πήχη είναι εύκολο οι αρτηρίες αυτές να υποστούν σοβαρό τραυματισμό, ενώ ενίοτε παρατηρούνται και θρομβώσεις. Η παθογένεση του αιμαγγειώματος Masson's δεν είναι απόλυτα εξακριβωμένη αν και φαίνεται να σχετίζεται με αγγειακό τραυματισμό και θρόμβωση. Υπάρχει η θεωρία της μετανάστευσης μακροφάγων στην βλάβη τα οποία εκκρίνουν τον παράγοντα bFGF, ο οποίος προκαλεί τον πολλαπλασιασμό των ενδοθηλιακών κυττάρων. Η περίπτωση αιμαγγειώματος Masson's που εξορμάται από την μέση αρτηρία είναι ιδιαίτερα σπάνια, παρουσιάζει δε πολύ μεγάλο επιστημονικό ενδιαφέρον.

AA065

ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΓΜΑΤΩΝ-ΕΞΑΡΘΗΜΑΤΩΝ ΩΜΩΝ ΑΜΦΟΤΕΡΟΠΛΕΥΡΑ ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑΣ

Πασταμέντζας Βασίλειος¹, Κουρέτα Τερψιθέα¹, Ναούμ Συμεών², Παντεκίδης Ιωάννης³, Κότσαπας Μιχαήλ⁴, Γούτσου Νεραντζούλα⁴, Παπανικολάου Πασχάλης⁴, Κουτσερίμπας Χρήστος⁵

¹ Τμήμα Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

² Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

³ Department of Trauma and Orthopaedics, University College London Hospitals NHS Foundation Trust, 235 Euston Road, NW1 2BU, London, United Kingdom

⁴ Ορθοπαιδική Κλινική ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

⁵ Εργαστήριο Χειρουργικής Ανατομίας - «Ανατομείο», Ιατρική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η παρουσίαση αμφοτερόπλευρων προσθίων εξάρθρωμάτων ώμου με συνοδά κατάγματα ογκωμάτων μετά από ηλεκτροπληξία είναι εξαιρετικά σπάνια και κλινικά ενδιαφέρουσα. Αυτό το περιστατικό περιγράφει την περίπτωση ενός 35χρονου άνδρα που υπέστη ηλεκτροπληξία και εμφάνισε αμφοτερόπλευρο πρόσθιο εξάρθρωμα ώμου με συνοδά κατάγματα.

Υλικό-Μέθοδοι: Άρρεν ασθενής 35ετών προσήλθε στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών του 251 Γ.Ν.Α. μετά από ηλεκτροπληξία, παρουσιάζοντας μυϊκή αδυναμία και πόνο στους ώμους και για τα δύο άκρα. Κατά την κλινική εξέταση διαπιστώθηκε επώδυνος περιορισμός της ενεργητικής κίνησης των ώμων, με τις νευροαγγειακές εξετάσεις να είναι φυσιολογικές. Οι ακτινογραφίες και η αξονική τομογραφία επιβεβαίωσαν το αμφοτερόπλευρο πρόσθιο εξάρθρωμα και τα συνοδά κατάγματα των βραχιόνιων ογκωμάτων. Εφαρμόστηκε κλειστή ανάταξη με γενική αναισθησία υπό ακτινοσκόπηση.

Αποτελέσματα: Εφαρμόστηκε κλειστή ανάταξη με γενική αναισθησία και χρήση του χειρισμού Kocher, η οποία ήταν επιτυχής και για τις δύο πλευρές. Μετά την ανάταξη, οι ώμοι ακινητοποιήθηκαν με αναρτήσεις βραχίονα για τρεις εβδομάδες, ακολουθούμενες από σταδιακή κινητοποίηση. Το πρόγραμμα φυσιοθεραπείας αποκατάστασης για μυϊκή ενδυνάμωση συνεχίστηκε για 12 εβδομάδες, με την πλήρη πώρωση των καταγμάτων να επιτυγχάνεται σε τρεις μήνες.

Συμπεράσματα: Το περιστατικό αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της διατήρησης υψηλού δείκτη υποψίας για μυοσκελετικές κακώσεις, όπως τα εξάρθρωμα ώμου, μετά από ηλεκτροπληξία, ακόμα και στην απουσία εμφανών τραυματισμών. Η λεπτομερής κλινική εξέταση και η ορθή ακτινολογική αξιολόγηση, σε συνδυασμό με την κατάλληλη θεραπευτική αντιμετώπιση, είναι απαραίτητες για την αποφυγή καθυστερημένων διαγνώσεων και σοβαρών επιπλοκών στις αρθρώσεις των ώμων.

AA066

ΜΥΚΗΤΙΑΣΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΗ ΣΕ ΑΡΘΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΓΟΝΑΤΟΣ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ναούμ Συμεών¹, Πασταμέντζας Βασίλειος², Παντεκίδης Ιωάννης³, Κότσαπας Μιχαήλ⁴, Γούτσιου Νεραντζούλα⁴, Παπανικολάου Πασχάλης⁴, Κουτσερίμπας Χρήστος⁵

¹ Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

² Ορθοπαιδική κλινική 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα, Ελλάδα

³ Department of Trauma and Orthopaedics, University College London Hospitals NHS Foundation Trust, 235 Euston Road, NW1 2BU, London, United Kingdom

⁴ Ορθοπαιδική κλινική ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

⁵ Εργαστήριο Χειρουργικής Ανατομίας - «Ανατομείο», Ιατρική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι μυκητιασικές Περιπροθετικές Λοιμώξεις Άρθρωσης (ΠΛΑ) είναι σπάνιες αλλά σοβαρές επιπλοκές στις αναθεωρημένες αρthroπλαστικές γόνατος, με αυξημένη συχνότητα κυρίως σε ανοσοκατασταλμένους ασθενείς. Η εργασία παρουσιάζει μια σπάνια περίπτωση περιπροθετικής λοίμωξης από *Candida parapsilosis* και εξετάζει όλες τις δημοσιευμένες περιπτώσεις μυκητιασικών λοιμώξεων σε αναθεωρητική ολική αρthroπλαστική γόνατος και αναλύει τις ιατρικές και χειρουργικές θεραπευτικές επιλογές, αξιολογώντας την αποτελεσματικότητά τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Γυναίκα ασθενής, ετών 72, με ιστορικό ολικής αρthroπλαστικής γόνατος και πολλαπλών επεμβάσεων αναθεώρησης παρουσίασε πόνο στο γόνατο, ύδραρθρο και αδυναμία φόρτισης του άκρου. Οι καλλιέργειες αποκάλυψαν λοίμωξη από *Candida parapsilosis*. Η παρούσα μελέτη περιλαμβάνει την ανασκόπηση περιπτώσεων μυκητιασικής ΠΛΑ σε αναθεωρημένες αρthroπλαστικές γόνατος από το 2000 έως το 2022, αναλύοντας συνολικά 46 περιπτώσεις ασθενών. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν αφορούν την ηλικία, το φύλο, την παρουσία ανοσοκαταστολής, το είδος του υπεύθυνου μύκητα και το είδος της χειρουργικής παρέμβασης.

Αποτελέσματα: Οι καλλιέργειες έδειξαν ότι ο μύκητας *Candida parapsilosis* ήταν το πιο συχνά απομονωμένο είδος. Η φλουκοναζόλη ήταν το κύριο αντιμυκητιασικό φάρμακο που χρησιμοποιήθηκε στο 78,3% των περιπτώσεων. Η πιο κοινή χειρουργική προσέγγιση ήταν η αναθεώρηση αρthroπλαστικής δύο σταδίων (54,3%), με χρονικό διάστημα έξι μηνών μεταξύ των δύο σταδίων. Η θεραπεία ήταν επιτυχής στο 82,6% των περιπτώσεων.

Συμπεράσματα: Οι μυκητιασικές λοιμώξεις στις αναθεωρημένες αρthroπλαστικές γόνατος είναι δύσκολες περιπτώσεις στη διαχείριση και απαιτούν συνδυασμένη προσέγγιση αντιμυκητιασικής θεραπείας και χειρουργικής επέμβασης. Παρά την έλλειψη συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών, η αναθεώρηση δύο σταδίων φαίνεται να είναι η προτιμώμενη μέθοδος, ενώ απαιτείται περαιτέρω έρευνα για τη βελτιστοποίηση των θεραπευτικών στρατηγικών.

AA067

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΣΗΠΤΙΚΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑΣ ΑΠΟ ΑΣΠΕΡΓΙΛΛΟ

Ναούμ Συμεών¹, Πασταμέντζας Βασίλειος², Παντεκίδης Ιωάννης³, Κότσαπας Μιχαήλ⁴, Παπανικολάου Πασχάλης⁴, Γούτσιου Νεραντζούλα⁴, Κουτσερίμπας Χρήστος⁵

¹ Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

² Ορθοπαιδική κλινική 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα, Ελλάδα

³ Department of Trauma and Orthopaedics, University College London Hospitals NHS Foundation Trust, 235 Euston Road, NW1 2BU, London, United Kingdom

⁴ Ορθοπαιδική κλινική ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

⁵ Εργαστήριο Χειρουργικής Ανατομίας - «Ανατομείο», Ιατρική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Εισαγωγή-Σκοπός: Η σηπτική αρθρίτιδα που προκαλείται από είδη του γένους *Aspergillus* είναι μια σπάνια, αλλά σοβαρή νόσος που συχνά παρατηρείται σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η ανασκόπηση της διαθέσιμης βιβλιογραφίας σχετικά με τις μυκητιασικές αρθρίτιδες που προκαλούνται από το συγκεκριμένο γένος μυκήτων, προκειμένου να διευκρινιστούν οι επιδημιολογικές πτυχές της νόσου, οι ιατρικές και χειρουργικές μέθοδοι διαχείρισής της, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών των θεραπειών.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε εκτενής ανασκόπηση των βάσεων δεδομένων PubMed και MEDLINE για την αναγνώριση όλων των δημοσιευμένων αναφορών σχετικά με περιπτώσεις σηπτικής αρθρίτιδας από *Aspergillus* σε αρθρώσεις μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2021. Αναζητήθηκαν όροι όπως "*Aspergillus arthritis*", "*fungus arthritis*", "*Aspergillus septic arthritis*" και άλλοι σχετικοί όροι. Οι αναφορές από κάθε δημοσίευση εξετάστηκαν περαιτέρω για επιβεβαίωση επιπρόσθετων περιπτώσεων.

Αποτελέσματα: Συνολικά, εξετάστηκαν 30 στελέχη *Aspergillus spp.* από 29 ασθενείς, με μέση ηλικία τα 45,8 έτη. Η πλέον συχνά προσβεβλημένη άρθρωση ήταν το γόνατο (45,7%), ενώ το κυρίαρχο σύμπτωμα ήταν το άλγος στην άρθρωση (62%). Η πλειονότητα των ασθενών ήταν ανοσοκατεσταλμένοι (72,4%). Ο πιο συχνός υπεύθυνος μύκητας ήταν ο *Aspergillus fumigatus* (63,3%), ακολουθούμενος από τον *A. flavus* (16,6%) και τον *A. terreus* (10%). Η θεραπεία με αντιμυκητιασικά φάρμακα είχε ως κύριο παράγοντα επιλογής την αμφοτερικίνη Β (48,3%), ενώ ο μέσος χρόνος θεραπείας ήταν 5,6 μήνες. Σε 22 από τις 29 περιπτώσεις (75,9%) πραγματοποιήθηκε και χειρουργική παρέμβαση και η θεραπεία ήταν αποτελεσματική σε 20 περιπτώσεις (69%).

Συμπεράσματα: Η σηπτική αρθρίτιδα που προκαλείται από *Aspergillus spp.* αποτελεί μια σοβαρή κλινική οντότητα που απαιτεί έγκαιρη διάγνωση και πολύπλευρη αντιμετώπιση. Η παρατεταμένη αντιμυκητιασική θεραπεία σε συνδυασμό με τη χειρουργική παρέμβαση φαίνεται να είναι η προτιμώμενη διαχείριση της λοίμωξης, ενώ η ταυτοποίηση του υπεύθυνου μύκητα έχει ύψιστη σημασία. Είναι σημαντικό να υπάρχει υψηλός δείκτης υποψίας για τους μυκητιασικούς παθογόνους παράγοντες σε περιπτώσεις αρνητικών για βακτήρια καλλιέργειών, ειδικά σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς.

AA068

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΤΕΣΤ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΕ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 3ΕΤΙΑΣ

Παπακωνσταντίνου Αικατερίνη¹, Γκιργκινούδης Αθανάσιος¹, Λέτσικα Αικατερίνη³, Κελεμτζή Αναστασία³, Σωτήρχος Αθανάσιος¹, Παναγάκης Γεώργιος¹, Πόπορη Ελένη¹, Πετρογιάννης Νικόλαος¹, Καραϊσκού Ακριβή², Πετρογιάννης Σάββας², Τραχανάς Δημήτριος¹

¹ Γυναικολογική Κλινική Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών

² Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Λευκωσίας, Κύπρος

³ Κυτταρολογικό Εργαστήριο Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Στην χώρα μας το Τεστ Παπανικολάου αποτελεί την βασική μέθοδο screening για καρκίνο τραχήλου μήτρας και ανίχνευση προκαρκινικών αλλοιώσεων που προκαλούνται από τον ιό HPV. Πρόσφατα έχει εισαχθεί στο screening και το HPV DNA test, που ωστόσο δεν εφαρμόζεται ακόμη ευρέως σε όλες τις δημόσιες δομές. Σκοπός της εργασίας είναι η εκτίμηση του επιπολασμού των παθολογικών Τεστ Παπανικολάου των γυναικών που προσήλθαν στο εξωτερικό γυναικολογικό ιατρείο του Ναυτικού Νοσοκομείου Αθηνών την τελευταία 3ετία, ως ένας κλειστός και τακτικά ελεγχόμενος πληθυσμός και η σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό.

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για μία αναδρομική μελέτη 2.902 γυναικών (μ.ο. ηλικίας 46,02 έτη) από τον Ιανουάριο του 2021 έως τον Δεκέμβριο του 2023, που εξετάστηκαν στα εξωτερικό Γυναικολογικό ιατρείο με Τεστ Παπανικολάου. Έγινε συσχέτιση με δημογραφικά και γυναικολογικά δεδομένα.

Αποτελέσματα: Το συνολικό ποσοστό παθολογικών Pap Test (ASCUS, LGSIL, HGSIL) ήταν 9% (μ.ο. ηλικίας 37,32 έτη) το 2021, 7,8% (μ.ο. ηλικίας 41,44 έτη) το 2022 και 5,1% (μ.ο. ηλικίας 37,04 έτη) το 2023, ενώ συνολικά αφορούσε το 7,2% (μ.ο. ηλικίας 38,87 έτη) των γυναικών. Διενεργήθηκε βιοψία στις υψηλού βαθμού αλλοιώσεις. Συγκεκριμένα στα 13 HGSIL αποτελέσματα που αναδείχθηκαν μέσω Pap Test, επιβεβαιώθηκαν τα 4, δηλαδή το 30,8% (μ.ο. 49,25 έτη), ενώ σε καμία από τις νεότερες ασθενείς με HGSIL δεν επιβεβαιώθηκε μετά την διενέργεια βιοψίας.

Συμπεράσματα: Η μελέτη μας έδειξε ότι το ποσοστό των παθολογικών Pap Test ήταν 7,2%, ποσοστό μικρότερο σε σχέση με τα ποσοστά που δίνονται στην διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία. Το παραπάνω γεγονός υποδηλώνει ότι η υιοθέτηση ασφαλέστερων συνηθειών σεξουαλικής συμπεριφοράς και ο τακτικός έλεγχος στο πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων περιοδικού υγειονομικού ελέγχου που προσφέρονται σε όλα τα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων, μαζί με τον catch-up εμβολιασμό έναντι του HPV στις στρατιωτικές σχολές, παρέχουν τη δυνατότητα αποτελεσματικότερης πρόληψης, καλύτερης διαχείρισης της HPV λοίμωξης και έγκαιρης ανίχνευσης των σοβαρών αλλοιώσεων του τραχήλου. Παράλληλα, όπως φαίνεται και από την διεθνή βιβλιογραφία επιβεβαιώθηκε και από την δική μας μελέτη ότι οι HGSIL (ποσοστό 0,1-0,84%) απαντώνται συχνότερα σε γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας.

AA069

ΑΡΘΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΤΡΙΠΛΗ ΑΡΘΡΟΔΕΣΗ ΑΚΡΟΥ ΠΟΔΟΣ ΩΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ MUELLER-WEISS. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Κότσαπας Μιχαήλ¹, Παπαδάκης Μενέλαος¹, Γούτσιου Νεραντζούλα¹, Παπανικολάου Πασχάλης¹, Ναούμ Συμεών², Κουτσερίμπας Χρήστος³, Πασταμέντζας Βασίλειος⁴, Ελευθερόπουλος Αλέξανδρος¹

¹ Ορθοπαιδική κλινική, ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

² Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

³ Orthopaedic Surgery and Sports Medicine Department, Croix Rousse University Hospital of Lyon, France

⁴ Ορθοπαιδική κλινική, 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα, Ελλάδα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η νόσος Mueller-Weiss δύναται σε βάθος χρόνου να αποτελέσει ένα αίτιο αρθρίτιδας και δυσλειτουργίας του μέσου και του οπισθίου ποδός, λόγω άσηπτης νέκρωσης και κατακερματισμού του σκαφοειδούς οστού. Σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιάσουμε περιστατικό ασθενούς που αντιμετωπίστηκε με αρθροσκοπική τριπλή αρθρόδεση.

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για γυναίκα ασθενή 55 ετών, της οποίας το κύριο αναφερόμενο ενόχλημα είναι το προοδευτικά επιδεινούμενο άλγος εντοπιζόμενο στο μέσο πόδα. Η ασθενής υπεβλήθη σε αρθροσκοπική τριπλή αρθρόδεση (αρθρόδεση υπαστραγαλικής, αστραγαλο-σκαφο-σφηνοειδούς και πτερνοκυβοειδούς άρθρωσης) με την εξής τεχνική: Η ασθενής τοποθετήθηκε σε ύπτια θέση και πραγματοποιήθηκε αρθροσκόπηση οπισθίου ποδός με δυο αρθροσκοπικές πύλες εκατέρωθεν του Αχιλλείου τένοντα. Μετά από παρασκευή των μαλακών μορίων, πραγματοποιήθηκε εκτομή του χόνδρου της υπαστραγαλικής. Στη συνέχεια, μέσω δύο πλαγίων αρθροσκοπικών πυλών επί του ταρσιαίου κόλπου, πραγματοποιήθηκε εκτομή του χόνδρου της πρόσθιας και μέσης αρθρικής επιφάνειας της υπαστραγαλικής, της αστραγαλοσκαφοειδούς και της πτερνοκυβοειδούς άρθρωσης. Υπό ακτινοσκοπική καθοδήγηση, πραγματοποιήθηκε αρθρόδεση των ανωτέρω αρθρώσεων με τρεις αυλοφόρους κοχλίες. Μετά τη σύγκλειση των χειρουργικών τραυμάτων τοποθετήθηκε κυκλοτερής γύψος, ο οποίος στις 6 εβδομάδες μετεγχειρητικά αντικαταστάθηκε από μπότα ποδοκνημικής.

Αποτελέσματα: Παρατηρήθηκε μία ελάσσονα επιπλοκή, ένα περιορισμένο αιμάτωμα επί των πλαγίων αρθροσκοπικών πυλών, το οποίο παροχετεύτηκε επιτυχώς. Το AOFAS Score της ασθενούς αυξήθηκε από 52 σε 87 στους 6 μήνες μετεγχειρητικά.

Συμπεράσματα: Η νόσος των Mueller-Weiss ενδέχεται να προκαλέσει αρθρίτιδα του μέσου ποδός με συνοδό έκπτωση στη λειτουργικότητα και άλγος των αρθρώσεων της περιοχής. Η αρθροσκοπική τριπλή αρθρόδεση αποτελεί μια ασφαλή, αλλά απαιτητική παρέμβαση για ασθενείς με αρθρίτιδα του μέσου ποδός.

AA070

ΟΣΤΕΟΤΟΜΙΑ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΜΕΤΑΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΝΗΜΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ (PATIENT SPECIFIC INSTRUMENTATION - PSI)

Παπαδάκης Μενέλαος¹, Κότσαπας Μιχαήλ¹, Γούτσιου Νεραντζούλα¹, Παπανικολάου Πασχάλης¹, Ναούμ Συμεών², Κουτσερίμπας Χρήστος³, Πασταμέντζας Βασίλειος⁴, Ελευθερόπουλος Αλέξανδρος¹

¹ Ορθοπαιδική κλινική ΓΝ Νάουσας, Νάουσα, Ελλάδα

² Royal Berkshire Foundation Trust Hospital, Reading, Berkshire, United Kingdom

³ Orthopaedic Surgery and Sports Medicine Department, Croix Rousse University Hospital of Lyon, France

⁴ Ορθοπαιδική κλινική 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα, Ελλάδα

Εισαγωγή-Σκοπός: Η πώρωση των καταγμάτων κνήμης σε πλημμελή θέση δύναται να αποτελέσει σοβαρό αίτιο δυσλειτουργίας του κάτω άκρου και έκπτωσης στην ποιότητα ζωής του ασθενούς. Τα εξατομικευμένα χειρουργικά εργαλεία (Patient Specific Instrumentation) χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο σε διάφορους τομείς της Ορθοπαιδικής. Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση περιστατικού διορθωτικής οστεοτομίας με τη χρήση PSIs σε ασθενή με παραμόρφωση δεξιάς κνήμης, λόγω παλαιού κατάγματος πωρωθέντος σε πλημμελή θέση.

Υλικό-Μέθοδοι: Πρόκειται για άρρενα ασθενή 50 ετών με ιστορικό κατάγματος τύπου Pilon δεξιάς κνήμης, ο οποίος αντιμετωπίστηκε πρωτογενώς με ανοικτή ανάταξη και εσωτερική οστεοσύνθεση του κατάγματος περόνης και εφαρμογή συστήματος Ilizarov. Ο ασθενής ανέφερε εμμένον άλγος στην περιοχή του έξω σφυρού στους 6 μήνες μετεγχειρητικά και υπεβλήθη σε οστεοτομία περόνης. Δύο χρόνια αργότερα, συνέχισε να αιτιάζεται επιδείνωση της συμπτωματολογίας με συνοδό παραμόρφωση του κάτω άκρου και δυσχέρεια βάδισης. Ο κλινικός και απεικονιστικός έλεγχος ανέδειξε παραμόρφωση της κνήμης σε ραιβότητα, λόγω πώρωσης του κατάγματος σε πλημμελή θέση και συνεστήθη εκ νέου χειρουργική αντιμετώπιση με τη χρήση εξατομικευμένων χειρουργικών εξαρτημάτων (PSIs). Με τη συμβολή αξονικής τομογραφίας και αξονομέτρησης, για την πλήρη ανάδειξη της παραμόρφωσης του άκρου, σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε οστεοτομία διόρθωσης μέσω πρόσθιας-μέσης προσπέλασης της κνήμης. Η οστεοσύνθεση πραγματοποιήθηκε με πλάκες και βίδες, ενώ το οστικό διάστημα που προέκυψε πληρώθηκε με αλλομόσχευμα. Μετεγχειρητικά, στον ασθενή τοποθετήθηκε νάρθηκας ποδοκνημικής για διάστημα 6 εβδομάδων, μετά από τις οποίες άρχισε η σταδιακή φόρτιση του άκρου.

Αποτελέσματα: Δεν παρατηρήθηκαν επιπλοκές. Απεικονιστική πώρωση παρατηρήθηκε στους 3 μήνες μετεγχειρητικά. Ο ασθενής ανέφερε ανώδυνη βάδιση στους 6 μήνες μετεγχειρητικά.

Συμπεράσματα: Η χρήση των Εξατομικευμένων Χειρουργικών Εξαρτημάτων στην Ορθοπαιδική, παρουσιάζει σημαντικές προοπτικές στην αντιμετώπιση πολύπλοκων παραμορφώσεων και παθήσεων.

AA071

ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΟΤΥΛΗΣ: ΚΛΙΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΣΤΕΟΣΥΝΘΕΣΗ

Παπαγεωργίου Φώτιος, Στεφάνου Νικόλαος, Καλίφης Γεώργιος, Κοσκινιώτης Αλέξανδρος, Μυλωνάς Θεόδωρος, Ζήγρας Φίλιππος, Κουτάλος Αντώνιος, Βαρυτιμίδης Σωκράτης, Μαλίζος Κωνσταντίνος, Καραχάλιος Θεόφιλος

Ορθοπαιδική Κλινική Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν.Λάρισας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα κατάγματα της κοτύλης παρατηρούνται κυρίως σε νεαρά άτομα συνέπεια κακώσεων υψηλής ενέργειας. Η χειρουργική αποκατάσταση της αρθρικής επιφάνειας της κοτύλης και η σταθερή οστεοσύνθεση, περιορίζουν την πιθανότητα εμφάνισης μετατραυματικής αρθρίτιδας, κύριας συνέπειας αυτών των κακώσεων.

Υλικό-Μέθοδοι: Αναζητήθηκαν αναδρομικά ασθενείς που αντιμετωπίστηκαν χειρουργικά λόγω κατάγματος κοτύλης μεταξύ 2000 και 2018. Καταγράφηκαν τα δημογραφικά στοιχεία, η ταξινόμηση κατά Judet-Letournel, η διάρκεια νοσηλείας, το είδος αναισθησίας, η χειρουργική προσπέλαση και η διάρκεια επέμβασης. Απαιτήθηκε ελάχιστο μετεγχειρητικό follow-up 2 ετών και πραγματοποιήθηκε κλινική αξιολόγηση με το Harris Hip Score καθώς και ακτινολογική εκτίμηση του βαθμού οστεοαρθρίτιδας με την ταξινόμηση Tonnis.

Αποτελέσματα: Μεταξύ 2000 και 2018, 41 ασθενείς, 32 άνδρες μέσης ηλικίας 41.4 (18-72) έτη και 9 γυναίκες μέσης ηλικίας 52.6 (22-74) έτη, χειρουργήθηκαν λόγω κατάγματος κοτύλης. Τα κατάγματα ταξινομήθηκαν ακτινολογικά ως εξής: 9 κατάγματα οπίσθιας κολώνας, 15 οπίσθιου τοιχώματος, 4 πρόσθιας κολώνας, 4 εγκάρσια, 3 κατάγματα και των δύο κολωνών, 2 τύπου T και 4 εγκάρσια και οπισθίου τοιχώματος. Ο μέσος χρόνος μέχρι το χειρουργείο ήταν 3 ημέρες (1-9) και η μέση διάρκεια νοσηλείας μετεγχειρητικά ήταν 11,2 ημέρες (4-20). Σε όλες τις περιπτώσεις διενεργήθηκε γενική αναισθησία και σε 2 ασθενείς και ραχιαία, ενώ οι προσπελάσεις ήταν: 23 Kocher-Langenbeck, 7 λαγονοβουβωνικές, 4 λαγονομηριαίες, 7 Kocher-Langenbeck και λαγονοβουβωνική. Η μέση διάρκεια χειρουργείου για Kocher-Langenbeck ήταν 120' και 140' για λαγονοβουβωνική προσπέλαση. Σε ελάχιστο follow-up 2 ετών, 85% των ασθενών είχαν Harris hip score 90-100 και 15% 80-89, με 90% των τελευταίων να είναι ηλικίας >60 ετών. Μετά από 2 χρόνια παρατηρήθηκε αλλαγή στο Tonnis score μόνο στο 10% (87% της υποομάδας με ηλικία >60 ετών).

Συμπεράσματα: Τα κατάγματα κοτύλης αποτελούν ενδοαρθρικά κατάγματα με κίνδυνο μετατραυματικής αρθρίτιδας, ειδικά σε ηλικίες >60 ετών. Σε έμπειρα χέρια, τα αποτελέσματα είναι εξαιρετικά σε παρακολούθηση 2 ετών μετεγχειρητικά, ανεξάρτητα από το αρχικό καταγματικό πρότυπο.

AA072

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΓΓΕΙΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΟΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ ΠΕΡΟΝΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΟΣΤΙΚΩΝ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΣΤΕΟΝΕΚΡΩΣΗ ΤΗΣ ΜΗΡΙΑΙΑΣ ΚΕΦΑΛΗΣ

Αμπράζης Βασίλειος, Στεφάνου Νικόλαος, Παπαγεωργίου Φώτιος, Καλίφης Γεώργιος, Μυλωνάς Θεόδωρος, Κοσκινιώτης Αλέξανδρος, Αδακτυλίδου Ελευθερία, Μαλίζος Κωνσταντίνος, Νταϊλιάνα Ζώη, Βαρυτιμίδης Σωκράτης

Ορθοπαιδική Κλινική Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα οστικά ελλείμματα που προκύπτουν από τραύμα, όγκους, λοιμώξεις ή συγγενείς ανωμαλίες αποτελούν πρόκληση χειρουργικής διαχείρισης. Για τις περιπτώσεις αυτές, αλλά και την αντιμετώπιση της οστεονέκρωσης της μηριαίας κεφαλής, η χρήση ελεύθερων αγγειούμενων αυτομοσχευμάτων περόνης αποτελεί αξιόπιστη λύση.

Υλικό-Μέθοδοι: Παρουσιάζονται οι εφαρμογές του ελεύθερου αγγειούμενου μοσχεύματος περόνης, μεταξύ 1999 και 2019. Η μέθοδος έλαβε χώρα σε 41 περιπτώσεις (6 γνάθους, 3 βραχιόνια, 9 αντιβράχια, 4 μηριαία (σε 1 μαζί με αλλομόσχευμα), 19 κνήμες (σε 6 μαζί με αλλομόσχευμα). Η μέση ηλικιακή κατανομή ανά υποομάδα ήταν: 19,9 έτη για περιπτώσεις οστεομυελίτιδας, 38,5 έτη για οστικά ελλείμματα μετά από κακώσεις, 28,1 έτη για ελλείμματα μετά από εκτομή όγκων, 3,5 έτη για συγγενείς ψευδαρθρώσεις. Χρησιμοποιήθηκε τεχνική double barrel σε 5 ασθενείς και composite flaps σε 27. Όσον αφορά την οστεονέκρωση μηριαίας κεφαλής, η αναζήτηση κατέδειξε 120 ασθενείς (78% άνδρες μέσης ηλικίας 30,2 ετών, 22% γυναίκες μέσης ηλικίας 33,8 έτη) και εύρος μετεγχειρητικής παρακολούθησης 5-22 έτη.

Αποτελέσματα: Από τις 41 περιπτώσεις, σε 2 απαιτήθηκε επανεπέμβαση και χρήση πλέον ICBG, σε 2 καταγράφηκε νέκρωση του Buoy flap και τοποθετήθηκε δερματικό μόσχευμα σε δεύτερο χρόνο, σε 3 υπήρξε επιπολής λοίμωξη, ενώ σε 3 ασθενείς παρατηρήθηκαν κατάγματα εκ κόπωσης τα οποία επαναχειρουργήθηκαν, ενώ ένας ασθενής οδηγήθηκε σε ακρωτηριασμό μετά την έκτη επέμβαση. Στις μηριαίες κεφαλές παρατηρήθηκαν εξαιρετικά ακτινολογικά και λειτουργικά αποτελέσματα σε 86% των ασθενών με νόσο Steinberg τύπου II, 65% σε ασθενείς σταδίου III, 50% σε ασθενείς σταδίου IV και 40% για V.

Συμπεράσματα: Η χρήση του ελεύθερου αγγειούμενου μοσχεύματος περόνης αποτελεί απαιτητική χειρουργική διαδικασία, που θυσιάζει ένα κύριο αγγείο, αλλά αποτελεί αξιόπιστη λύση για την ανακατασκευή σύνθετων ελλειμμάτων οστικών και μαλακών μορίων. Συνιστά ιδανική αυτοτελή επιλογή για το άνω άκρο, ενώ συχνά απαιτεί δομική ενίσχυση αλλομοσχεύματος στο κάτω άκρο.

AA073

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΚΑΡΠΙΩΝ: ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ, ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΟΣΤΕΟΣΥΝΘΕΣΗΣ

Παπαγεωργίου Φώτιος, Στεφάνου Νικόλαος, Μυλωνάς Θεόδωρος, Κοσκινιώτης Αλέξανδρος, Σουρμενίδη Αικατερίνη, Καλίφης Γεώργιος, Νταϊλιάνα Ζωή, Βαρυτιμίδης Σωκράτης

Ορθοπαιδική Κλινική Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα κατάγματα μετακαρπίων παρατηρούνται κυρίως σε εφήβους και νεαρούς ενήλικες. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μπορούν να αντιμετωπιστούν συντηρητικά με ικανοποιητικά λειτουργικά αποτελέσματα. Ο σκοπός αυτής της μελέτης είναι να αναλύσει την επιδημιολογία των χειρουργικών καταγμάτων των μετακαρπίων.

Υλικό-Μέθοδοι: Αναζητήθηκαν αναδρομικά αρχεία ασθενών με κατάγματα μετακαρπίου που υποβλήθηκαν σε χειρουργική επέμβαση μεταξύ 2005 και 2020 στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας. Οι ενδείξεις για χειρουργική επέμβαση ήταν η αποτυχία ανατομικής ανάταξης, τα ανοιχτά ή πολλαπλά κατάγματα, τα κατάγματα με οστική ή ιστική απώλεια, η στροφική παραμόρφωση και η υπερβολική γωνίωση / απώλεια μήκους.

Αποτελέσματα: 237 κατάγματα μετακαρπίων χειρουργήθηκαν σε 186 ασθενείς, 143 άνδρες / 43 γυναίκες (76,9 / 23,1%), με μέση ηλικία 38,7 ετών. 34 (18,3%) περιπτώσεις αφορούσαν ανοιχτά κατάγματα, 41 (22%) περιπτώσεις πολλαπλά κατάγματα μετακαρπίου και 18 (9,7%) ασθενείς ήταν πολυτραυματίες. Η διαστρωμάτωση των καταγμάτων ανά μετακάρπιο είχε ως εξής: 1ο: 26, 2ο: 21, 3ο: 26, 4ο: 29 και 5ο: 135. Το τραυματισμένο άκρο ήταν κυρίαρχο σε 146/186 περιπτώσεις και συνοδά τραύματα παρατηρήθηκαν σε 46/186 ασθενείς με τα πιο συνηθισμένα από αυτά να είναι το εξάρθρημα καρπομετακάρπιας άρθρωσης (62%), ακολουθούμενο από τις διατομές τενόντων (32%). 103 (43,5%) μετακάρπια υποβλήθηκαν σε ORIF, σε 95 (40%) έγινε οστεοσύνθεση με βελόνα Kirschner και 39 (16,5%) σταθεροποιήθηκαν με εξωτερική οστεοσύνθεση.

Συμπεράσματα: Τα περισσότερα κατάγματα μετακαρπίων παρουσιάζουν καλά αποτελέσματα με μη χειρουργική θεραπεία. Ο χειρουργός πρέπει να είναι εξοικειωμένος με την ποικιλία των διαθέσιμων επιλογών χειρουργικής θεραπείας, έχοντας κατά νου ότι η κύρια ένδειξη για χειρουργική θεραπεία, εκτός από τα ανοιχτά κατάγματα, είναι η στροφική παραμόρφωση.

AA074

ΕΞΑΡΘΡΗΜΑ ΑΚΡΩΜΙΟΚΛΕΙΔΙΚΗΣ ΑΡΘΡΩΣΗΣ ΣΕ ΝΕΟ ΑΘΛΗΤΗ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΠΙΟ ΙΣΧΥΡΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑΧΥΤΕΡΗ ΕΠΑΝΟΔΟ ΣΤΗΝ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Κοσκινιώτης Αλέξανδρος, Μυλωνάς Θεόδωρος, Κωνσταντίνου Ευστάθιος, Στεφάνου Νικόλαος, Παπαγεωργίου Φώτιος, Ζήγρας Φίλιππος, Αμπράζης Βασίλειος, Κομνός Γεώργιος, Βαρυτιμίδης Σωκράτης

Ορθοπαιδική Κλινική Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας, Λάρισα

Εισαγωγή-Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση της χειρουργικής τεχνικής για την αντιμετώπιση εξάρθρωματος της ακρωμιοκλειδικής άρθρωσης σε νέο αθλητή υψηλών απαιτήσεων.

Υλικό-Μέθοδοι: Έπειτα από ενημέρωση και συγκατάθεση του ασθενούς, αναζητήθηκαν τα στοιχεία στον ιατρικό του φάκελο, καθώς επίσης έγινε καταγραφή της μετεγχειρητικής του αποκατάστασης. Τα λειτουργικά αποτελέσματα του ασθενούς εκτιμήθηκαν βάσει των Simple Shoulder test, QuickDash, και VAS score, ενώ πραγματοποιήθηκε ακτινολογικός έλεγχος για την εκτίμηση πιθανής απώλειας της ανάταξης.

Αποτελέσματα: Ασθενής 21 ετών, άρρεν και αθλητής πυγμαχίας, διεκομίσθη στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών μετά από αναφερόμενο τροχαίο-πτώση από δίκυκλο. Από τον κλινικό και απεικονιστικό έλεγχο, τέθηκε η διάγνωση εξάρθρωματος ακρωμιοκλειδικής άρθρωσης τύπου III κατά Rockwood. Θεραπευτικά αποφασίστηκε η ανακατασκευή της ακρωμιοκλειδικής και των κορακοκλειδικών συνδέσμων με αυτομόσχευμα ισχνού με την τεχνική που περιγράφηκε από τη Saccomanno καθώς και η ενίσχυση αυτών με τη χρήση TightRope. Κατά το τελευταίο follow-up στους 18 μήνες, ο ασθενής επέδειξε εξαιρετικά μετεγχειρητικά αποτελέσματα με Simple Shoulder test 100, QuickDash 2,3 και VAS score 0 και πλήρες εύρος κίνησης, ενώ από τον ακτινολογικό έλεγχο δε διαπιστώθηκε απώλεια της ανάταξης. Ο ασθενής δεν ανέφερε μετεγχειρητικές επιπλοκές ενώ επέστρεψε στις προπονήσεις στο προτραυματικό επίπεδο σε 3 μήνες.

Συμπεράσματα: Η χειρουργική αντιμετώπιση ενός νέου ασθενούς με τραυματικό εξάρθρωμα της ακρωμιοκλειδικής άρθρωσης με τη χρήση αυτομοσχεύματος ημιτενοντώδους και TightRope υπήρξε επιτυχής. Ο συνδυασμός των δύο αυτών τεχνικών αποδείχθηκε εξαιρετικός για χρήση σε ασθενείς με υψηλές λειτουργικές απαιτήσεις.

AA075

ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΒΑΘΜΟΝΟΜΗΣΗΣ AMADEUS ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΔΙΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΟΣΤΙΚΟΥ ΜΥΕΛΟΥ ΣΤΙΣ ΟΣΤΕΟΧΟΝΔΡΙΝΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΤΟΥ ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΥ;

Τσικόπουλος Κωνσταντίνος¹, Στεφάνου Νικόλαος², Παπαγεωργίου Φώτιος²

¹ Orthopaedic Department, Nuffield Orthopaedic Centre, Oxford, United Kingdom

² Ορθοπαιδική Κλινική Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας, Λάρισα, Ελλάδα

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι οστεοχόνδρινες βλάβες του αστραγάλου (OCD) αποτελούν μια συχνή πρόκληση στην Ορθοπαιδική και η θεραπεία εκλογής σε διαστάσεις <150mm² είναι η αρθροσκοπική διέγερση του οστικού μυελού (BMS). Υποθέσαμε ότι το σύστημα βαθμονόμησης AMADEUS θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην προεγχειρητική εκτίμηση των βλαβών αυτών και πιθανώς να προβλέψει τα μετεγχειρητικά αποτελέσματα.

Υλικό-Μέθοδοι: Μελετήθηκαν αναδρομικά 15 ενήλικες ασθενείς με οστεοχόνδρινες βλάβες αστραγάλου διαστάσεων, που αντιμετωπίστηκαν αρθροσκοπικά με μικροκατάγματα. Χρησιμοποιήθηκε το σύστημα βαθμονόμησης AMADEUS και εκτιμήθηκε η διαφορά μεταξύ 5 ανεξάρτητων παρατηρητών με χρήση kappa statistics και ακολούθησε ταξινόμηση κατά Fleiss. Τα αποτελέσματα μετατράπηκαν σε κλίμακα βαθμονόμησης AMADEUS μεταξύ I και IV (I=καλύτερος βαθμός, IV=χειρότερος βαθμός). Τα προ- και μετεγχειρητικά αποτελέσματα βάσει του ερωτηματολογίου Manchester-Oxford συγκρίθηκαν με παραμετρικά στατιστικά τεστ χρησιμοποιώντας το λογισμικό SPSS 27.

Αποτελέσματα: Για τις βλάβες σταδίου III lesions, παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των προ- και μετεγχειρητικών αποτελεσμάτων ($p < 0.01$). Δεν υπήρχαν ανάλογα αποτελέσματα για βλάβες σταδίου II ($p = 0.084$). Η συνολική ποσοστιαία συναίνεση μεταξύ των εκτιμητών ανευρέθη 56.67%, με την τιμή kappa να είναι 0.42 (95% CI [0.25, 0.59]).

Συμπεράσματα: Η ταξινόμηση των οστεοχόνδρινων βλαβών του αστραγάλου χρησιμοποιώντας το σύστημα AMADEUS θα μπορούσε να βοηθήσει τους κλινικούς ιατρούς στο να προβλέπουν την ομάδα ασθενών που αναμένεται να έχουν καλύτερα κλινικά αποτελέσματα μετά από αρθροσκοπική BMS. Παρέχοντας ενδιάμεση προς καλή μεταβλητότητα μεταξύ των παρατηρητών για τις οστεοχόνδρινες βλάβες του αστραγάλου, το συγκεκριμένο διαγνωστικό εργαλείο θα μπορούσε να είναι περισσότερο κλινικά σχετιζόμενο με την κλινική πράξη σε σχέση με άλλα συστήματα βασιζόμενα στη Μαγνητική Τομογραφία, όπως το Herple.

AA076

ΨΗΦΙΑΚΗ ΚΥΤΤΑΡΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ DNA ΠΛΟΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΕ ΚΥΤΤΑΡΙΚΑ ΥΠΟΣΤΡΩΜΑΤΑ ΕΝΔΟΜΗΤΡΙΚΩΝ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑΤΩΝ

Κοσμάς Κωνσταντίνος¹, Καραχάλιου Χριστίνα², Παπαζιάν Μαρία³, Σύρου Αλεξάνδρα¹, Ρήγα Νεφέλη-Γεωργία¹, Πέτρος Καρακίτσος⁴, Τσιάμπας Ευάγγελος¹

¹Τμήμα Κυτταρολογίας, 417 NIMΤΣ, Αθήνα

²Τμήμα Γυναικολογίας, NIMΤΣ, Αθήνα

³Τμήμα Παθολογικής Ανατομικής, Νοσοκομείο «Τζάνειο», Αθήνα

⁴Τμήμα Κυτταρολογίας, Νοσοκομείο «Αττικό», Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Το αδενοκαρκίνωμα του ενδομητρίου ιστο-γενετικά διακρίνεται σε δύο κύριους τύπους (Type I/II) εκ των οποίων ο πρώτος χαρακτηρίζεται κυρίως από σημειακές μεταλλάξεις σε ογκογονίδια και ογκοκατασταλτικά γονίδια περιλαμβανομένων των K-ras και PTEN/MLH1/catenin, αντίστοιχα, ενώ ο δεύτερος εμφανίζει αυξημένα επίπεδα αδρής χρωμοσωμιακής αριθμητικής αστάθειας. Η διαφορετικά μεταξύ των δύο τύπων όσον αφορά τις γενετικές υπογραφές επηρεάζει τη βιολογική συμπεριφορά τους. Σκοπό της ερευνητικής αυτής μελέτης αποτέλεσε η διερεύνηση της ανευπλοειδικής/πολυπλοειδικής σύστασης των εξεταζόμενων καρκινωμάτων και η επίδρασή της στους κλινικο-παθολογοανατομικούς χαρακτήρες τους.

Υλικό-Μέθοδοι: Η μελέτη αφορούσε στην επεξεργασία ενός μεγάλου αριθμού (n=126) κυτταρολογικών δειγμάτων (ενδοχειρουργικών αποτυπωμάτων-imprints) ληφθέντων από αδενοκαρκινώματα ενδομητρίου. Την κυτταρολογική χρώση κατά Παπανικολάου για την πρωτόλεια διάγνωση σε σχέση και με την ιστοπαθολογική εικόνα επακολούθησε η ειδική επεξεργασία πυρηνικού βάρους με χρώση κατά Feulgen-Schiff (Feulgen-PAS technique) και η ανάλυση με ψηφιακή αναλυτική κυτταρομετρία για τη μέτρηση και ανάδειξη της DNA πλοειδίας των εξεταζόμενων όγκων.

Αποτελέσματα: Με βάση την κυτταρομετρική ανάλυση εικόνας υπήρξε διαστρωμάτωση των εξεταζόμενων καρκινωμάτων ως εξής: 92 (73%) αναδείχθηκαν φυσιολογικά διπλοειδικά, ενώ τα υπόλοιπα 34 (27%) ανευπλοειδικά/πολυπλοειδικά. Η διαταραγμένη πλοειδία συσχετίστηκε ισχυρά με τα ενδομητρικά καρκινώματα τύπου II με χαρακτήρες υψηλόβαθμου σταδίου και υπολειπόμενης διαφοροποίησης ($p=0.001$).

Συμπεράσματα: Η αδρή αριθμητική χρωμοσωμιακή αστάθεια - όπως εκφράζεται και μετράται μέσω της εφαρμογής ψηφιακής κυτταρομετρίας - αποτελεί ισχυρό δείκτη πρόγνωσης της επιθετικής βιολογικής συμπεριφοράς των αδενοκαρκινωμάτων ενδομητρίου.

AA077

ΔΗΓΜΑ ΚΥΝΟΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σταματοπούλου Ελένη^{1,7}, Τσίλιας Δημήτριος², Ποζατζίδη Μαρίνα³, Θεοδωράκης Ιωάννης⁴, Αντωνάκου Αριάδνη⁵, Τουλιά Γεωργία⁶, Χανιώτης Δημήτριος⁷

¹ Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας νυν Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολής Δημόσιας Υγείας Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Πα.Δ.Α & Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ίδρυμα Νεολαίας & Δια Βίου Μάθησης, Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία Γ.Ν.Α. ΚΑΤ & Ιατρείο Οστεοπόρωσης, Αθήνα

² Κλινική Παιδιατρική & Νοσηλευτική-Έρευνα ΕΚΠΑ, Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού», Διατομεακό Τμήμα Παιδιατρικές Κλινικές: Παθολογική, Γναθοχειρουργική, Ωτορινολαρυγγολογική, Οφθαλμολογική, Αθήνα

³ Ωτορινολαρυγγολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού», Αθήνα

⁴ Μονάδα Υπερηχοτομογραφίας και Triplex αγγείων, Ακτινολογικό Τμήμα Γ.Ν.Α. ΚΑΤ, Αθήνα

⁵ Οφθαλμολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων», Πειραιάς

⁶ Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

⁷ Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια εκθετική αύξηση του επιπολασμού στα ατυχήματα που συμβαίνουν από δήγματα θηλαστικών όπως είναι το δάγκωμα σκύλου. Σκοπός είναι η ανάδειξη του επιπολασμού και οι επιπτώσεις από τα ατυχήματα που προκαλούνται από δάγκωμα σκύλου σε παιδιά με στόχο την πρόληψη.

Υλικό-Μέθοδοι: Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική αναζήτηση στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων Google Scholar και PubMed με λέξεις κλειδιά: children, animal injury, dog bites. Η Μέθοδος που ακολουθήθηκε είναι δευτερογενής καθώς αντλεί στοιχεία από έρευνες και μελέτες ειδικών.

Αποτελέσματα: Σύμφωνα με τα επιδημιολογικά δεδομένα το 3-23% όλων των δηγμάτων των θηλαστικών δεν καταγράφονται ενώ 4.5 εκατομμύρια δήγματα σκύλων συμβαίνουν στις Η.Π.Α. κάθε χρόνο τόσο σε ενήλικες όσο και σε παιδιά (<των 15 ετών σε μεγαλύτερο βαθμό ενώ τα αγόρια από τα κορίτσια αντιπροσωπεύουν τη δημογραφική ομάδα υψηλού κινδύνου στο σπίτι παίζοντας ή χαϊδεύοντας το σκυλί). Τα δαγκώματα στο κεφάλι και στο λαιμό εμφανίζονται συχνότερα στα αγόρια ηλικίας κάτω των 5 ετών από ό,τι στα μεγαλύτερα παιδιά και τα κορίτσια. Τα μικρότερα παιδιά προσχολικής ηλικίας είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε τραυματισμούς στην κρανιοπροσωπική περιοχή της κεφαλής και του τραχήλου λόγω του χαμηλού τους μεγέθους, της τάσης να ανιχνεύουν/να παίζουν στο έδαφος, καθώς και της εξερευνητικής συμπεριφοράς τους. Ο τραυματισμός που προκαλείται από δήγμα σκύλου στα παιδιά συχνά απαιτεί την εισαγωγή για νοσηλεία και ενίοτε την ανάγκη για χειρουργική επέμβαση. Οι βίαιες επιθέσεις σκύλου (συνήθως ο εξημερωμένος οικογενειακός) προκαλούν πολλαπλά και βαθιά τραύματα με επιπλοκές που περιλαμβάνουν σημαντικές βλάβες των ιστών στην περικοπική περιοχή και μόλυνση. Όλα τα δήγματα ζώων θεωρούνται επικίνδυνα για λοίμωξη από τέτανο γι' αυτό επιβάλλεται πλήρης αντιτετανική κάλυψη.

Συμπεράσματα: Ένα λιγότερο δημοσιοποιημένο και δύσκολο διαχειρίσιμο σημαντικό πρόβλημα Δημόσιας υγείας είναι το δήγμα κυνός σε παιδιά. Κρίνεται απαραίτητη η πρόληψη με την συνεχή επαγρύπνηση των ενηλίκων για την προστασία των παιδιών, με τη διαφώτιση και τη συνεχή παροχή συστάσεων.

AA078

ΜΥΞΟΕΙΔΕΣ ΝΕΥΡΟΘΗΚΕΩΜΑ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΜΗΡΟΥ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Νομικός Αλέξανδρος¹, Ιωαννίδης Χρήστος², Γώγουλου Ιωάννα², Χρανιώτη Σταυρούλα¹

¹ Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας

² Α' Χειρουργική Κλινική Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας

Εισαγωγή-Σκοπός: Το μυξοειδές νευροθηκώμα, αποτελεί σπάνιο καλόηθες μεσεγχυματογενές δερματικό νεόπλασμα που εκτείνεται στο χόριο ή στον υποδόριο λιπώδη ιστό. Σκοπός της παρούσας εργασίας η παρουσίαση ενδιαφέρουσας περίπτωσης μυξοειδούς νευροθηκώματος σε γυναίκα ασθενή 50 ετών καθώς και η σύντομη ανασκόπηση της τρέχουσας βιβλιογραφίας.

Υλικό-Μέθοδοι: Στο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής του νοσοκομείου μας απεστάλη ατρακτοειδές τεμάχιο δέρματος εκτάσεως 2Χ1εκ. το οποίο έφερε λευκόφαιη αλλοίωση μ.δ 1,1εκ. Ιστολογικά παρατηρήθηκε εικόνα μεσεγχυματογενούς αρχής αλλοίωσης η οποία αποτελείτο από ατρακτοειδή και επιθηλιοειδή κύτταρα εντός μυξοειδούς υποστρώματος, παρουσία δεσμίδων κολλαγόνου και περιοχών αγγειοβρίθειας. Δεν παρατηρήθηκε αξιόλογη πολυμορφία ή έντονη μιτωτική δραστηριότητα. Ο ανοσοιστοχημικός έλεγχος έδειξε: NSE: Έντονη και διάχυτη θετικότητα, Βιμεντίνη: Έντονη και διάχυτη θετικότητα, CD10: Έντονη εστιακά θετικότητα, S-100: Εστιακή θετικότητα, SMA:(-), Desmin(-), HHF-35(-), GFAP(-), CD57(-).

Αποτελέσματα: Με βάση τα ανωτέρω μορφολογικά και ανοσοιστοχημικά ευρήματα εικόνα συμβατή με μυξοειδές νευροθηκώμα.

Συμπεράσματα: Το μυξοειδές νευροθηκώμα, εμφανίζεται συχνότερα στις γυναίκες με αναλογία περίπου 2:1 και μεταξύ 2^{ης} και 3^{ης} δεκαετίας ως επί το πλείστον. Στην διαφορική του διάγνωση περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, ο κοκκιοκυτταρικός όγκος, το σβάννωμα, το νευροίνωμα, το καλόηθες ινώδες ιστιοκύττωμα και μελανοκυτταρικές αλλοιώσεις, απαιτείται δε ανοσοιστοχημικός έλεγχος για την επιβεβαίωσή του. Η πρόγνωσή του είναι άριστη, με ελάχιστες αναφερόμενες περιπτώσεις υποτροπής σε εξαίρεση επί υγιών ιστών.

AA079

**RED BREAST SYNDROME ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΑΣΤΟΥ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ADM:
ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΜΕ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΕΡΒΑΡΙΚΗΣ ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**

Καλλές Βασίλειος¹, Καλέντζος Βασίλειος², Μητρούσιας Απόστολος¹, Φλώρος Θεοφάνης³, Ψαρρός Φώτης⁴,
Ίβρος Νικόλαος¹, Ζουλάμογλου Μενέλαος¹, Δέσκου Ειρήνη¹, Κυριαζάνος Ιωάννης¹

¹ Α' Χειρουργική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

² Μονάδα Καταδυτικής και Υπερβαρικής Ιατρικής, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

³ Ογκολογική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

⁴ Αλλεργιολογική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Τα ακυτταρικά βιολογικά πλέγματα χρησιμοποιούνται ευρέως στις επεμβάσεις αποκατάστασης μαστού μετά από μαστεκτομή. Το red breast syndrome είναι η καθυστερημένη εμφάνιση τοπικού ερυθήματος στο δέρμα που βρίσκεται υπέρθεν του πλέγματος, χαρακτηρίζεται από απουσία συστηματικών σημείων φλεγμονής, και η αιτιολογία του αλλά και η βέλτιστη αντιμετώπισή του δεν είναι ακόμα σαφής. Παρουσιάζουμε ένα ενδιαφέρον περιστατικό επιτυχούς αντιμετώπισης red breast syndrome, όπου χρησιμοποιήθηκε και υπερβαρική οξυγονοθεραπεία.

Υλικό-Μέθοδοι: Γυναίκα 41 ετών υπεβλήθη σε χειρουργική επέμβαση αμφοτερόπλευρης nipple sparing μαστεκτομής και άμεσης αποκατάστασης με προθωρακική τοποθέτηση ενθεμάτων σιλικόνης καλυμμένων με βιολογικό πλέγμα Braxon. Η ασθενής είχε ομαλή μετεγχειρητική πορεία χωρίς επιπλοκές. 4 εβδομάδες μετά την επέμβαση, εμφάνισε ερυθρότητα που καταλάμβανε τα 2/3 των μαστών αμφοτερόπλευρα. Εισήχθη στο νοσοκομείο, έλαβε εμπειρική αντιβιοτική αγωγή και ελήφθησαν καλλιέργειες από το δέρμα. Επίσης, κατόπιν αλλεργιολογικής συμβουλής ξεκίνησε αντιαλλεργική αγωγή.

Αποτελέσματα: Οι καλλιέργειες του δέρματος ανέδειξαν φυσιολογική χλωρίδα, ενώ οι απεικονιστικές εξετάσεις απέκλεισαν την πιθανή παρουσία ορώδους συλλογής. Η ασθενής έλαβε 7 συνεδρίες υπερβαρικής οξυγονοθεραπείας και εξήλθε του νοσοκομείου μετά από 10 ημέρες νοσηλείας, σε ύφεση και με αντιαλλεργική θεραπεία και εμπειρική αντιβιοτική αγωγή (δοξυκυκλίνη σε χαμηλή δόση για 1 μήνα). Η ασθενής κατόπιν ξεκίνησε χημειοθεραπεία, και είχε πλήρη ύφεση των συμπτωμάτων της 3 μήνες μετά το χειρουργείο.

Συμπεράσματα: Το red breast syndrome, η ανάπτυξη δηλαδή ερυθρότητας εντοπισμένα στην περιοχή τοποθέτησης του ADM, αποτελεί μια κλινική οντότητα που δεν έχει μελετηθεί εκτενώς. Κατά την επικρατέστερη θεωρία, είναι απότοκο άσηπτης φλεγμονής και πιθανόν η εμφάνισή του να σχετίζεται με αλλεργική αντίδραση του οργανισμού στα συντηρητικά των βιολογικών πλεγμάτων. Τις περισσότερες φορές είναι αυτοπεριοριζόμενο, όμως σε σοβαρές περιπτώσεις μπορεί να απαιτηθεί αφαίρεση του προσθετικού υλικού. Στην περίπτωση μας, η αντιμετώπιση της ασθενούς από πολλές ειδικότητες και η χορήγηση υπερβαρικής οξυγονοθεραπείας, η οποία επάγει την οξυγόνωση των ιστών και την επούλωση, είχαν σημαντικό ρόλο στην επιτυχή έκβαση της ασθενούς.

AA080

Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΜΑΖΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΑΓΙΑΣ ΥΠΟΜΑΖΙΚΗΣ ΠΤΥΧΗΣ ΩΣ ΣΗΜΕΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ: ΕΜΠΕΙΡΙΑ 25 ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Καλλές Βασίλειος^{1,2}, Μητρούσιας Απόστολος², Παπαπαναγιώτου Ιωάννης², Ζουλάμογλου Μενέλαος¹, Καφετζής Γεώργιος², Κυριαζάνος Ιωάννης^{1,2}

¹ Α' Χειρουργική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

² Κλινική Μαστού, Mediterraneo Hospital

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι ογκοπλαστικές τεχνικές αποτελούν πλέον την τρέχουσα βέλτιστη πρακτική στη χειρουργική του μαστού. Η στρατηγική τοποθέτηση της χειρουργικής ουλής είναι μια βασική αρχή των τεχνικών αυτών. Παραθέτουμε την εμπειρία μας στη χρήση τομών στην υπομαζική και πλάγια υπομαζική πτυχή στις επεμβάσεις διατήρησης του μαστού.

Υλικό-Μέθοδοι: Μεταξύ των ετών 2018 και 2021, 25 συνολικά ασθενείς με μέση ηλικία 47,6 έτη υποβλήθηκαν σε επεμβάσεις διατήρησης του μαστού χρησιμοποιώντας τομή στην υπομαζική ή πλάγια υπομαζική πτυχή. Αξιολογήθηκαν τα χαρακτηριστικά των ασθενών, οι μετεγχειρητικές επιπλοκές, καθώς και η ικανοποίηση των ασθενών χρησιμοποιώντας το ερωτηματολόγιο BREAST-Q.

Αποτελέσματα: Μεταξύ των 25 ασθενών, χρησιμοποιήθηκε πλάγια τομή σε 22 περιπτώσεις ενώ υπομαζική σε τρεις. Όλες οι αλλοιώσεις εντοπιζόντουσαν στο έξω ημιμόριο του μαστού. Σε τέσσερις περιπτώσεις διενεργήθηκε χειρουργική βιοψία, σε τρεις ευρεία ογκεκτομή για DCIS που διεγνώσθη με στερεοτακτική βιοψία, και σε 18 διενεργήθηκε ευρεία ογκεκτομή για διηθητικό καρκίνωμα. Βιοψία φρουρού λεμφαδένων διενεργήθηκε σε 20 περιπτώσεις. Η μέση απόσταση της αλλοίωσης από τη θηλή ήταν 7,9 εκατοστά. Παροχέτευση τοποθετήθηκε σε 5/25 ασθενείς. Δεν υπήρξαν περιπτώσεις επανεπέμβασης για άμεσες επιπλοκές. Δύο ασθενείς ανέπτυξαν σέρομα που χρειάστηκε εκκενωτική παρακέντηση. 21/25 ασθενείς συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο BREAST-Q προεγχειρητικά, και 17/25 μετά το χειρουργείο. Στην στατιστική ανάλυση, δεν υπήρξαν διαφορές στην ψυχοκοινωνική και σεξουαλική ευεξία πριν και μετά την επέμβαση. Η διάμεση τιμή της ικανοποίησης πριν και μετά το χειρουργείο ήταν 72 (55-82) και 58 (44-82) αντίστοιχα.

Συμπεράσματα: Η διενέργεια τομών στην υπομαζική και πλάγια υπομαζική πτυχή είναι μια ασφαλής εναλλακτική έναντι των περιθηλαίων ή ακτινωτών τομών στις ασθενείς με αλλοιώσεις στο έξω ημιμόριο του μαστού και σημαντική αναλογικά απόσταση θηλής – αλλοίωσης, με χαμηλά ποσοστά επιπλοκών και υψηλά ποσοστά ικανοποίησης. Σε περιπτώσεις που απαιτείται εκτεταμένη παρασκευή του μαστού για πρόσβαση από τη θηλή στο έξω ημιμόριο, θα πρέπει να βρίσκονται ανάμεσα στις πιθανές επιλογές για την τοποθέτηση της τομής.

AA081

ΕΥΜΕΓΕΘΗΣ ΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ ΠΥΕΛΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ ΜΕ ΝΕΥΡΟΪΝΩΜΑΤΩΣΗ ΤΥΠΟΥ Ι: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Φωτιάδης Παναγιώτης¹, Γεμουσακάκη Ειρήνη¹, Παπαλός Χρυσόστομος¹, Τεπελίδης Χρήστος¹, Παππάς Περικλής², Αθανασούλας Αθανάσιος², Τούλιος Πέτρος³, Τριανταφυλλίδης Αγαθάγγελος³, Περμεκερλής Αθανάσιος¹

¹ Β' Χειρουργική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

² Αγγειοχειρουργική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

³ Νευροχειρουργική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Η νευροϊνωμάτωση τύπου Ι είναι μια αυτοσωμική επικρατής πάθηση, η οποία χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη καλοήθων όγκων του νευρικού ιστού (νευρινώματα). Ωστόσο, το 8-15% των ασθενών, θα εμφανίσει κακοήγη όγκο περιφερικού νευρικού ελύτρου (MPNST) κατά τη διάρκεια της ζωής του. Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση ενός περιστατικού ασθενούς με νόσο von Recklinghausen. Η προσέγγιση και η χειρουργική αντιμετώπιση νεοπλάσματος οπισθοπεριτοναϊκού χώρου στο πλαίσιο της νόσου.

Υλικό-Μέθοδοι: Άρρεν 38 ετών με πρωτοδιαγνωσθείσα νευροϊνωμάτωση τύπου Ι, προσήλθε στα Εξωτερικά Ιατρεία της Χειρουργικής, λόγω εξεργασίας ελάσσονος πυέλου, η οποία αναδείχθηκε σε απεικονιστικό έλεγχο στα πλαίσια διερεύνησης της νόσου. Συγκεκριμένα, η μαγνητική τομογραφία ανάδειξε ογκόμορφη βλάβη διαστάσεων 9x7x11 εκ. στην ελάσσονα πύελο ΔΕ, η οποία ελέγχεται σε συνέχεια με την Ο5 ρίζα ΔΕ. Λόγω του μεγέθους της βλάβης, της εν τω βάθει εντόπισης και των απεικονιστικών χαρακτηριστικών της, αποφασίσθηκε η λήψη βιοψιών υπό υπερηχογραφική καθοδήγηση. Το αποτέλεσμα της βιοψίας ήταν αρνητικό για κακοήθεια, η ύπαρξη όμως εστιών MPNST εντός του όγκου δεν μπορούσε να αποκλειστεί. Το περιστατικό παραπέμφθηκε στο Ογκολογικό Συμβούλιο, η σύσταση του οποίου ήταν η χειρουργική εξαίρεση της βλάβης.

Αποτελέσματα: Η επέμβαση ήταν πολύωρη και εργώδης με τη συμμετοχή πολλών ειδικοτήτων. Διενεργήθηκε μέση υπερ-υπομφάλιος τομή, παρασκευή και κινητοποίηση όλων των ανατομικών δομών έως την προσπέλαση της βλάβης, όπως το ανιόν κόλον, ο ΔΕ ουρητήρας και τα ΔΕ λαγόνια αγγεία. Η μετεγχειρητική πορεία του ασθενούς ήταν ομαλή και δεν εμφάνισε νευρολογικά ελλείμματα. Η ιστοπαθολογική εξέταση του χειρουργικού παρασκευάσματος ανέδειξε άτυπο νευροϊνωματώδες νεόπλασμα αβέβαιης βιολογικής συμπεριφοράς (ANNUBP).

Συμπεράσματα: Οι συγκεκριμένοι όγκοι (ANNUBP) διαχωρίστηκαν πρόσφατα από τα MPNST και θεωρούνται μια σπάνια πρόδρομη οντότητα των MPNST. Η διαχείριση σπάνιων κλινικών οντοτήτων, για τις οποίες στη βιβλιογραφία δεν υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες, απαιτεί τη συνεργασία πολλών ειδικοτήτων.

AA082

ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ ΘΕΣΗΣ ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΟΥΣ ΑΠΟΦΥΣΗΣ ΣΕ ΕΔΑΦΟΣ ΟΞΕΙΑΣ ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΙΤΙΔΑΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ

Φωτιάδης Παναγιώτης, Παπαλός Χρυσόστομος, Γεμουσακάκη Ειρήνη, Χριστοδούλου Αναστασία, Περμεκερλής Αθανάσιος

Β' Χειρουργική Κλινική, 424 ΓΣΝΕ, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή-Σκοπός: Ως σκωληκοειδίτιδα ορίζεται η οξεία φλεγμονή της σκωληκοειδούς απόφυσης, ο επιπολασμός της αφορά όλες τις πληθυσμιακές ομάδες και εμφανίζει συχνά διάφορες ανατομικές παραλλαγές και κλινικές εκδηλώσεις. Εμβρυολογικά αποτελεί όργανο του μέσου εντέρου και αναγνωρίζεται για πρώτη φορά στις 8 εβδομάδες της κύησης ως μια μικρή προεξοχή του τυφλού. Κατά τη συνέχεια της κύησης γίνεται επιμήκης και σωληνοειδής και καθώς το τυφλό περιστρέφεται προς τα έσω λαμβάνει συνήθως την τελική της θέση στο δεξιό κάτω τεταρτημόριο της κοιλιάς. Η πολύπλοκη εμβρυολογική της ανάπτυξη καθώς και παράγοντες όπως οι περιβαλλοντικοί, η φυλή και οι διαιτητικές συνήθειες φαίνεται να επηρεάζουν την τελική ανατομική θέση της σκωληκοειδούς απόφυσης. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση ενός ενδιαφέροντος περιστατικού οξείας σκωληκοειδίτιδας σε οπισθοτυφλική θέση συμφυόμενη πλησίον του ήπατος, η κλινική προσέγγιση, η χειρουργική αντιμετώπιση καθώς και η βιβλιογραφική ενημέρωση σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία.

Υλικό-Μέθοδοι: Άρρεν ασθενής 20 ετών προσήλθε στο τμήμα επειγόντων περιστατικών αιτώμενος κοιλιακό άλγος από 12ώρου, αρχικής εντόπισης περιομφαλικά και σταδιακά μετατόπιση αυτού στην περιοχή του δεξιού λαγονίου βόθρου. Επίσης ανέφερε ανορεξία από 8ώρου και 2 επεισόδια εμέτου τροφώδους περιεχομένου. Κλινικά ο ασθενής εμφάνιζε εντερικούς ήχους και η κοιλιά του παρουσίαζε ευαισθησία στην εν τω βάθει ψηλάφηση του δεξιού λαγονίου βόθρου.

Αποτελέσματα: Εργαστηριακά εμφάνιζε αυξημένους δείκτες φλεγμονής. Διενεργήθηκε αξονική τομογραφία άνω-κάτω κοιλιάς και ο ασθενής οδηγήθηκε στο χειρουργείο όπου διενεργήθηκε ερευνητική λαπαροσκόπηση-σκωληκοειδεκτομή κατά την διάρκεια της οποίας παρουσιάστηκε μια ενδιαφέρουσα ανατομική παραλλαγή. Η μετεγχειρητική πορεία του ασθενούς κρίθηκε ομαλή και έλαβε εξιτήριο την 4η μετεγχειρητική ημέρα.

Συμπεράσματα: Η ανατομική θέση της σκωληκοειδούς απόφυσης μπορεί να επηρεάσει τον βαθμό της τεχνικής δυσκολίας του χειρουργείου. Η ερευνητική λαπαροσκόπηση δύναται να δώσει σημαντικές πληροφορίες για την εντόπιση και αντιμετώπιση των ανατομικών παραλλαγών της σκωληκοειδούς απόφυσης.

AA083

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ (3D PRINTING) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΜΑΣΤΟΥ

Παπαπαναγιώτου Ιωάννης¹, Καλλές Βασίλειος^{2,3}, Παπαχατζοπούλου Ευτυχία¹, Μεταξάς Γεώργιος¹, Κούρα Σοφία¹, Κοντογεώργη Αδαμαντία⁴, Βακουφτσής Χρήστος⁵, Γιάννος Αργύρης¹, Μαρινόπουλος Σπυρίδων¹, Μιχαλόπουλος Νικόλαος³, Δασκαλάκης Γεώργιος¹, Δημητρακάκης Κωνσταντίνος¹

¹ Τμήμα Μαστού, Α' Πανεπιστημιακή Μαιευτική & Γυναικολογική Κλινική ΕΚΠΑ, Γ.Ν.Α. «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»

² Α' Χειρουργική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

³ Μονάδα Μαστού, Α' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, Ιπποκράτειο ΓΝΑ

⁴ Υποψήφια Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης

⁵ Υποψήφιος Διδάκτωρ Ε.Μ.Π.

Εισαγωγή-Σκοπός: Η τρισδιάστατη εκτύπωση (3D printing) είναι μια μέθοδος προσθετικής κατασκευής στην οποία κατασκευάζονται αντικείμενα μέσω της διαδοχικής πρόσθεσης επάλληλων στρώσεων υλικού. Η τεχνική εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1982 από τον Chuck Hull, με την τοποθέτηση χιλιάδων λεπτών στρωμάτων πλαστικού το ένα πάνω από το άλλο, σχηματίζοντας έτσι τρισδιάστατα αντικείμενα. Αν και υπάρχουν πληθώρα άρθρων ανασκόπησης που περιγράφουν τις εφαρμογές της τρισδιάστατης εκτύπωσης σε διάφορους τομείς της Ιατρικής, υπάρχει έλλειψη βιβλιογραφίας στην χειρουργική του μαστού. Σκοπός της παρούσας μελέτης αποτελεί η εφαρμογή της τεχνικής της τρισδιάστατης εκτύπωσης στην εκπαίδευση της χειρουργικής μαστού.

Υλικό-Μέθοδος: Η προοπτική αυτή μελέτη θα διεξαχθεί στην Α' Πανεπιστημιακή Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική του Π.Γ.Ν.Α. «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» ενώ κριτήριο ένταξης των ασθενών αποτελεί η ανεύρεση κακοήθους συμπαγούς όγκου, μετά από τον απαραίτητο απεικονιστικό (υπερηχογράφημα μαστών, μαγνητική τομογραφία κ.α.) και βιοψτικό έλεγχο.

Αποτελέσματα: Η ανάλυση των πρώτων 2 περιστατικών ανέδειξε τη δυνατότητα των νέων χειρουργών μαστού να εκπαιδευτούν στην επιλεχθείσα ογκοπλαστική τεχνική κάθε περιστατικού καθώς και την αξία του λεπτομερέστερου προεγχειρητικού σχεδιασμού. Επιπλέον, παρατηρήθηκε σημαντική βελτίωση του χειρουργικού χρόνου της επέμβασης.

Συμπεράσματα: Η τρισδιάστατη εκτύπωση δύναται να φέρει επανάσταση στη χειρουργική του καρκίνου του μαστού, βελτιώνοντας τον εξατομικευμένο προεγχειρητικό σχεδιασμό στην διενέργεια σύνθετων ογκοπλαστικών τεχνικών και τεχνικών αποκατάστασης. Η κατανόηση των ανατομικών σχέσεων που αποδίδονται από τα τρισδιάστατα μοντέλα φαίνεται ότι μπορούν να βελτιώσουν την εκπαίδευση νεότερων χειρουργών μαστού, να βοηθήσουν στην εκτομή των καρκινικών όγκων με μεγαλύτερη πιθανότητα επίτευξης υγιών ορίων εκτομής αλλά και να βελτιώσουν το αισθητικό αποτέλεσμα κάθε επέμβασης.

AA084

ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΜΙΚΡΟΑΠΟΤΙΤΑΝΩΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΙΔΙΟ ΜΑΣΤΟ

Θεοδωρόπουλος Χαράλαμπος¹, Τριανταφύλλου Αλεξάνδρα¹, Μαρνέρη Αλεξάνδρα¹, Κουλοχέρη Δήμητρα¹, Σκούντζος Γεώργιος¹, Αλαφάκη Μαρία¹, Καλλές Βασίλειος^{1,2}, Ζωγράφος Γεώργιος¹, Μιχαλόπουλος Νικόλαος¹

¹ Μονάδα Μαστού, Α' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

² Α' Χειρουργική Κλινική, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Εισαγωγή-Σκοπός: Οι μικροαποτιτανώσεις του μαστού αποτελούν συχνό μαστογραφικό εύρημα και σχετίζονται τόσο με καλοήθειες αλλοιώσεις, όσο και με την ανάπτυξη πορογενούς καρκινώματος in situ (DCIS) ή και διηθητικού καρκίνου. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση της παθολογοανατομικής συμφωνίας μεταξύ δύο διαφορετικών, σύγχρονων, ύποπτων ομάδων μικροαποτιτανώσεων στον ίδιο μαστό.

Υλικό-Μέθοδος: Πρόκειται για μια αναδρομική ανάλυση των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν από 82 ασθενείς που υπεβλήθησαν σε στερεοτακτική βιοψία μαστού σε δύο ξεχωριστές ομάδες ύποπτων αποτιτανώσεων του ίδιου μαστού κατά τη διάρκεια μίας μόνο συνεδρίας στερεοτακτικής βιοψίας. Εξετάστηκαν οι ψηφιακές μαστογραφίες των ασθενών και αξιολογήθηκαν τα ευρήματα σε σχέση τα αποτελέσματα της ιστολογικής εξέτασης.

Αποτελέσματα: Από τις 82 ασθενείς, καλοήθειες βλάβες διαγνώστηκαν σε 49 ασθενείς (59,8%), ενώ διηθητικός καρκίνος βρέθηκε σε 11 γυναίκες (13,4%). Οι μαστογραφικές βλάβες κατηγοριοποιήθηκαν ως BI-RADS 4 ή 5, η πλειονότητα των οποίων ήταν BI-RADS 4a (77,4%). Σε 71 περιπτώσεις (86,6%) βρέθηκε ιστοπαθολογική συμφωνία των δύο στόχων. Η κατάσταση των ορμονικών υποδοχέων έδειξε πολύ υψηλά επίπεδα συμφωνίας και στους δύο στόχους μεταξύ των ασθενών που διαγνώστηκαν με καρκίνωμα. Στατιστικά, η πιθανότητα ταύτισης μειώνεται κατά 0,6% για κάθε χιλιοστόμετρο αύξησης της απόστασης μεταξύ των μαστογραφικών στόχων που αξιολογήθηκαν.

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματά μας υποστηρίζουν ότι η ιστοπαθολογική συμφωνία μεταξύ δύο σύγχρονων, διαφορετικών ομάδων μικροαποτιτανώσεων συσχετίζεται με τη μεταξύ τους απόσταση. Ποσοστό συμφωνίας μεγαλύτερο του 90% ανευρίσκεται για αποστάσεις μεταξύ των βλαβών που είναι μικρότερες των 3 cm.

AA085

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΙΣΧΑΙΜΙΚΗΣ ΝΕΚΡΩΣΗΣ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΑΣΤΕΚΤΟΜΗ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΚΡΗΜΝΟΥ

Μαρνέρη Αλεξάνδρα, Στυλιανάκη Αικατερίνη, Καλλές Βασίλειος, Χαμζίν Αλέξανδρος, Μιχαλόπουλος Νικόλαος

Α' Προπαιδευτική Χειρουργική Κλινική, Ιατρική Σχολή Αθήνας, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών Ιπποκράτειο

Εισαγωγή-Σκοπός: Η μέθοδος wise-pattern (δίκην ανεστραμμένου T) είναι από τις ευρύτερα χρησιμοποιούμενες για την αποκατάσταση μετά από μαστεκτομή σε γυναίκες με μεγάλους και πτωτικούς μαστούς, καθότι παρέχει τη δυνατότητα σημαντικής μείωσης της περίσσειας δέρματος και διατήρησης του σχήματος του μαστού. Παρόλες τις τροποποιήσεις της μεθόδου που έχουν περιγραφεί, η ισχαιμία και ακολούθως η διάνοιξη του τραύματος στην περιοχή ένωσης των δύο τομών, κάθετης και οριζόντιας (T-junction), παραμένει μία σημαντική επιπλοκή που προσεγγίζει το 25% των εν λόγω επεμβάσεων και θέτει σε κίνδυνο την αποκατάσταση.

Υλικό-Μέθοδοι: Παρουσιάζουμε την διαχείριση ασθενούς της κλινικής μας η οποία εμφάνισε διάσπαση τραύματος στην περιοχή του T-junction, συνεπεία ισχαιμίας και φλεγμονής, με επακόλουθη αποκάλυψη του ενθέματος, έπειτα από υποδόρια μαστεκτομή και αποκατάσταση κατά wise pattern.

Αποτελέσματα: Η ασθενής υπεβλήθη σε χειρουργική αντιμετώπιση κατά την οποία έγινε αρχικά εκτομή του νεκρωμένου ιστού, ο οποίος εστάλη για καλλιέργεια. Ακολούθως αφαιρέθηκε το ένθεμα σιλικόνης και το υποκείμενο συνθετικό πλέγμα. Η εν συνεχεία αποκατάσταση του τραύματος πραγματοποιήθηκε με τη χρήση μισχωτού τοπικού κρημνού αγγειούμενου από διατιτραίνοντες κλάδους μεσοπλευρίων αγγείων, ώστε να καλυφθεί το δερματικό έλλειμμα και να αποφευχθεί η τάση κατά την εκ νέου σύγκλειση του τραύματος.

Συμπεράσματα: Η χρήση δερματικών κρημνών αποτελεί μία σωτήρια τεχνική για κάλυψη ελλείμματος δέρματος συνεπεία κακής επούλωσης μετά από αποκατάσταση μαστού.

AA086

ΦΑΡΜΑΚΟΓΕΝΩΜΙΚΗ ΤΟΥ ΒΑΛΠΡΟΪΚΟΥ ΟΞΕΟΣ

Τσολάκη Μελοπομένη, *Φαρμακοποιός, MSC Διοίκηση Μονάδων Υγείας, MSC(c) Κλινική Φαρμακολογία και Θεραπευτική*

Εισαγωγή-Σκοπός: Η επιλογή ενός φαρμάκου και ο καθορισμός της δόσης του σύμφωνα με τα γενετικά χαρακτηριστικά του χρήστη ονομάζεται φαρμακογενωμική (pharmacogenomics). Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να παρουσιάσει πολυμορφισμούς και μεταλλάξεις που σχετίζονται με την φαρμακοκινητική και την φαρμακοδυναμική του βαλπροϊκού οξέος και ο τρόπος που οι αλλαγές αυτές στο DNA επιδρούν στην θεραπευτική και τοξική δράση του φαρμάκου.

Υλικό-Μέθοδοι: Αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων Pubmed και Google Scholar με λέξεις-κλειδιά pharmacogenomics, pharmacogenetics, valproic acid χωρίς περιορισμό στη χρονολογία δημοσίευσης.

Αποτελέσματα: Οι ασθενείς που φέρουν το αλληλόμορφο CYP2C19*2 απαιτούν αύξηση της δόσης ώστε να επιτευχθούν θεραπευτικά επίπεδα σε σχέση με όσους δεν φέρουν αυτό το αλληλόμορφο. Οι φορείς των γονιδίων UGT1A6 19T>G, UGT1A6 541A>G, UGT1A6 552A>C απαιτούν υψηλότερες δόσεις συντήρησης. Τα άτομα που έχουν τα γονίδια ABCB1variant C3435T και ABCC2 variant C3972T δεν ανταποκρίνονται σε θεραπεία με βαλπροϊκό, ενώ εκείνα που έχουν το γονίδιο ABCC2 variant C3972T αναπτύσσουν νευροτοξικότητα σε περίπτωση λήψης του φαρμάκου. Οι φορείς των γονιδίων ABCB1 Variant G2677T και ABCB1 variant G1199A εμφανίζουν συχνότερα ανεπιθύμητες ενέργειες κατά τη λήψη του φαρμάκου, ενώ τέλος όσοι έχουν το γονίδιο CPS1 locus: 4217C>A, διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο να αναπτύξουν υπεραμμοναιμία.

Συμπεράσματα: Σύμφωνα με το CPIC, η αναζήτηση εναλλακτικής αγωγής σε περίπτωση που ο ασθενής φέρει κάποια ή κάποιες από τις μελετώμενες μεταλλάξεις και πολυμορφισμούς είναι προτεινόμενη. Ωστόσο, καθώς οι μέχρι στιγμής μελέτες είτε έγιναν σε μικρό δείγμα, οπότε δεν μπόρεσαν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα είτε δεν επιβεβαιώθηκαν από άλλες μελέτες είτε τέλος δεν παρουσίασαν επαναληψιμότητα, περαιτέρω μελέτες κρίνονται απαραίτητες ώστε να αποσαφηνισθεί η σχέση πολυμορφισμών και μεταλλάξεων με την φαρμακολογική και τοξική δράση του φαρμάκου.